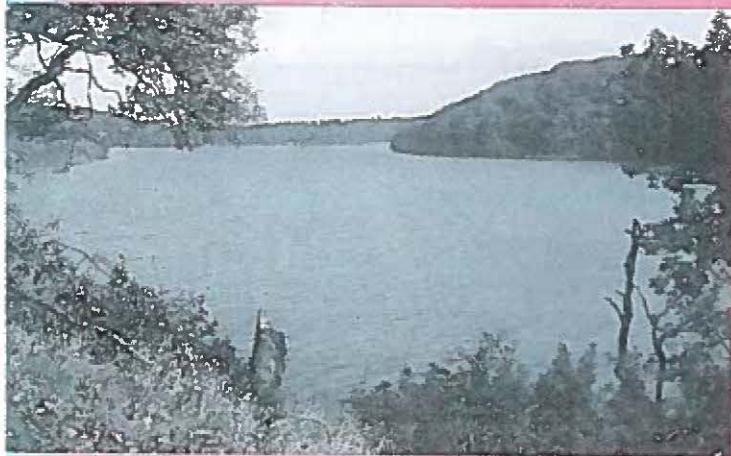

PETER WIND

OVERSIGT OVER BOTANISKE LOKALITETER

8. VIBORG AMT

MILJØMINISTERIET
SKOV- OG NATURSTYRELSEN - 91

PETER WIND

OVERSIGT OVER BOTANISKE LOKALITETER

---

8. VIBORG AMT

Udgivet af **MILJØMINISTERIET, SKOV- OG NATURSTYRELSEN** i samarbejde med
DANSK BOTANISK FORENING

KØBENHAVN 1990

Oversigt over botaniske lokaliteter

8. Viborg Amt

**Udgivet 1990 af: Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen,
Slotsmarken 13, DK-2970 Hørsholm**

Bogen er udarbejdet af cand.scient. Peter Wind

EDB-behandling: Olaf Christiani og Peter Wind

Redaktion: Claus Helweg Ovesen og Peter Wind

Korttegning: Hans Henrik Bruun, Birgith Themberg og Peter Wind

**Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort er gengivet med
Styrelsens tilladelse (A363-90)**

Tryk: Frederiksborg Amts Avis Bogtrykkeri

Oplag: 800

ISBN: 87-503-8780-4

Pris: 150 kr.

**Henvendelser om denne publikation rettes til Botanisk
Museum, Gothersgade 130, DK-1123 København K eller Skov- og
Naturstyrelsen, Naturovervågningskontoret, tlf. 45 76 53 76**

Omslagets billeder:

Forside

Venstre side, øverst: Hald Sø

nederst: Grenet Edderkopurt

Højre side, øverst: Smalbægret Ensian

nederst: Skrænt med bøgeskov, Vodskov

Bagside

Venstre side, øverst: Lodbjerg Klitplantage

nederst: Sand-Siv

Højre side, øverst: Aks-Rapunsel

nederst: Vorde Galgebakke og Hjarbæk Fjord

Peter Wind fot. 1988 & 1990

Hidtil udkomne og planlagte oversigter over botaniske lokaliteter:

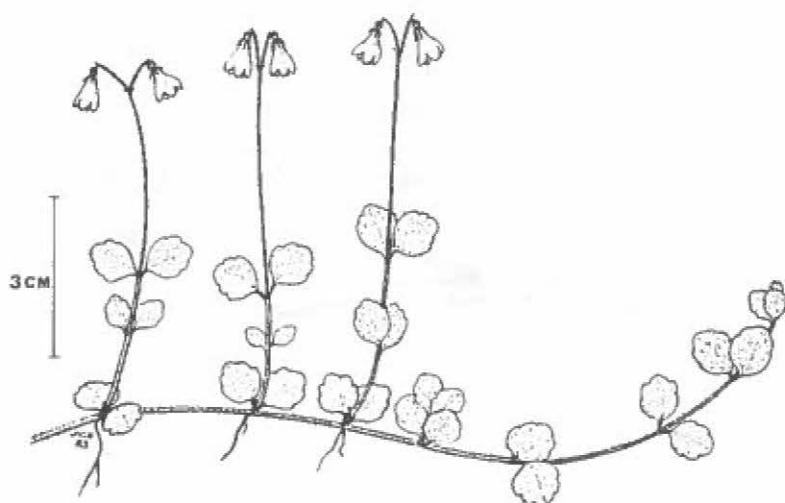
1. Sjælland (1976, genoptryk 1979)
2. Den fynske øgruppe (1979)
3. Lolland, Falster, Møn og Bornholm (1982)
4. Sønderjyllands Amt (1983)
5. Vejle Amt (1986)
6. Ringkøbing Amt (1991)
7. Århus Amt (1990)
8. Viborg Amt (1990)
9. Nordjyllands Amt
10. Ribe Amt

**Oversigterne over botaniske lokaliteter kan købes ved
henvendelse til Skov- og Naturstyrelsen,
Informationssektionen, eller gennem boghandelen.**

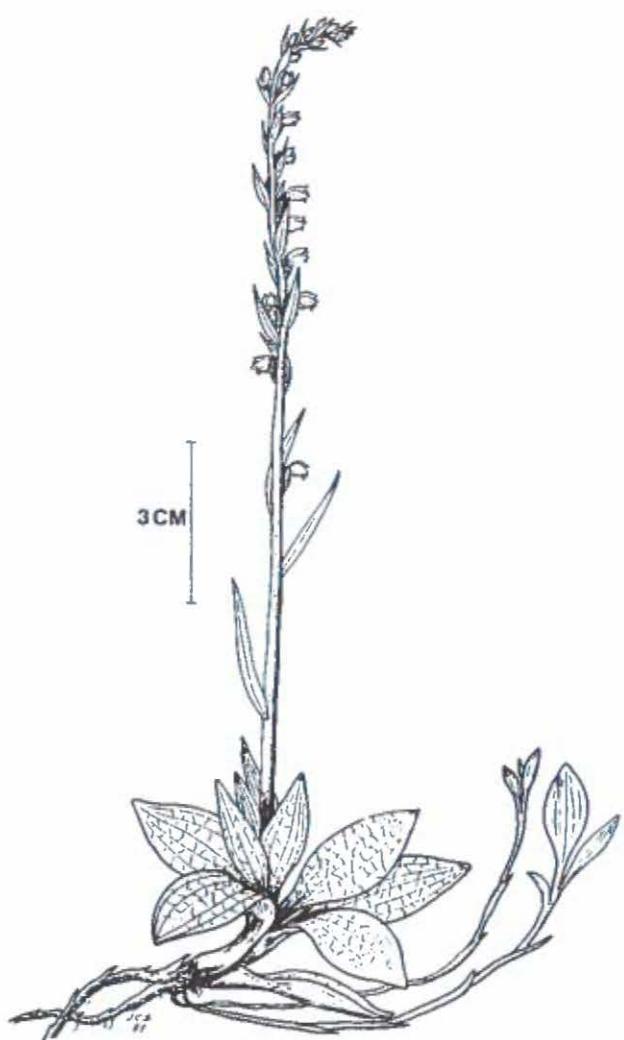
INDHOLD

Forord	5
English summary	7
Indledning	8
Den botaniske lokalitetskode	10
Kortmateriale	23
Oversigtskort	25
Detailkort	27
Lokalitetsbeskrivelser	
TBU distrikt 6	49
TBU distrikt 7	80
TBU distrikt 8	106
TBU distrikt 9	131
TBU distrikt 10	153
TBU distrikt 14	163
TBU distrikt 15	231
Kildefortegnelse	
Publicerede kilder	255
Upublicerede kilder	265
Supplerende kildefortegnelse	277
Lokalitsindeks	279

Linnaea

Knærod

FORORD

Denne oversigt over de botaniske lokaliteter i Viborg amt er ottende bind i den serie, som inddeltes med "Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter. 1. Sjælland" (1976). Ligesom de foregående udsendes denne oversigt i samarbejde mellem Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen og Dansk Botanisk Forening. Som det er tilfældet med de tidligere udsendte oversigter, har det foreliggende bind til formål at gøre oplysninger fra den botaniske faglitteratur og upublicerede undersøgelser tilgængelige for planlæggende og naturforvaltende myndigheder, undervisningsinstitutioner, naturhistoriske foreninger og for den sags skyld alle botanisk eller naturhistorisk interesserede. Den kan desuden tjene arbejdet med at koordinere lokalitetsoplysninger fra forskellige naturvidenskabelige discipliner.

Oversigten er udarbejdet af cand. scient. Peter Wind efter retningslinier fra Skov- og Naturstyrelsen og Dansk Botanisk Forening. Den er et bearbejdet sammendrag af det materiale, der frem til midten af 1989 er indgået i "Dansk Botanisk Forenings Naturlokalitetsregister" (DBFN). Det drejer sig først og fremmest om oplysninger fra Botanisk Tidsskrift (1900-1981), Flora og Fauna (1990-1989), Friesia (1932-1978), medlemsblade for Dansk Botanisk Forening "Urt" (1977-1989) og for Biologisk Forening for Nordvestjylland "Naturnyt" (1972-1989). Desuden indgår oplysninger fra andre væsentlige dele af den botaniske faglitteratur og et stort, upubliceret materiale, ikke mindst fra besigtigelser i de senere år, ligesom data fra hede- og overdrevsundersøgelserne (1980-1989) velvilligt er stillet til rådighed af Feltbotanisk Klub.

I lighed med tidligere oversigter er et stort, upubliceret materiale i arkiverne hos bl.a. Danmarks Naturfredningsforening og Naturfredningsrådet samt til dels oplysninger fra Den Topografisk-Botaniske Undersøgelse (TBU) af Danmark ikke medtaget af tidsmæssige grunde i bearbejdelsen.

Ved udsendelsen af oversigter som denne er der risiko for, at oplysninger om sjældne planters vokssteder misbruges af plantesamlere. Oplysninger om de mest sjældne eller truede arter er derfor udeladt eller angivet upræcist, hvor det skønnes rimeligt at sløre sådanne oplysninger. Generalt er der grund til at understrege, at det her publicerede materiale ikke må misbruges. Ingen botaniker eller botanisk interesseret bør foretage indsamlinger på en sådan måde, at landets sjældne planter lider skade. I bogens tekst anvendes ofte et (x) efter et plantenavn for at give, at den pågældende art er sårbar og bør derfor ikke plukkes, opgraves eller på anden måde skades.

Fotografierne i bogen er stillet til rådighed af Peter Wind og tegningerne af J. Chr. Schou. Kort- og Matrikelstyrelsen har velvilligt tilladt reproduktion af styrelsens kort (reproduktionstilladelse A363-90). I forbindelse med de senere års undersøgelser har mange lodsejere velvilligt tilladt færdsel på deres arealer.

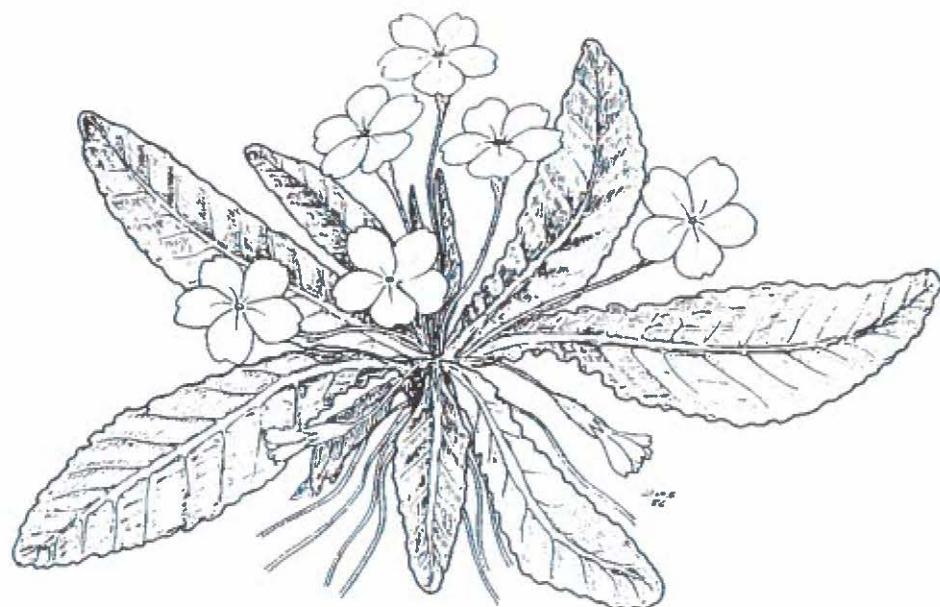
Vi bringer de mange, som på forskellig vis har medvirket til at gøre bogen mulig, en varm tak.
Vi vil gerne bringe en tak til Botanisk Museum, Københavns Universitet for at have ydet husly
til projektet.

Karen Westerbye-Juhl
direktør
Skov- og Naturstyrelsen

Per Hartvig
formand
Dansk Botanisk Forenings
fredningsudvalg

Peter Vestergaard
formand
Dansk Botanisk Forening

Henning Knudsen
Botanisk Museum

Stjernehjerteblomstret Kodtrivej

ENGLISH SUMMARY

The present book is number eighth in a series of books describing botanical localities in Denmark. Like the six preceding volumes (*Oversigt over botaniske lokaliteter*. 1. Sjælland, ISBN 87-503-2111-0, 1976, 2. Den fynske øgruppe, ISBN 87-503-3206-6, 1979, 3. Lolland, Falster, Møn og Bornholm, ISBN 87-503-3793-9, 1982, 4. Sønderjyllands amt, ISBN 87-503-4548-6, 1983, 5. Vejle amt, ISBN 87-503-6059-0, 1986 and 7. Århus amt, ISBN 87-503-8206-3, 1990), this volume is sponsored by 'Miljøministeriet' (the Ministry of the Environment). The sixth volume, 6. Ringkøbing amt, has not yet been issued.

The text written by Peter Wind follows principles laid down jointly by the Ministry of Environment, the National Forest and Nature Agency and 'Dansk Botanisk Forening' (The Botanical society of Denmark). The book contains a compilation of information concerning the botanical localities of 'Viborg amt', (the Viborg region), in Northwestern Jutland.

The basic source material is compiled from many sources (literature, unpublished archive material, personal contacts and field studies by the author), and therefore the locality descriptions often present information not otherwise available. In presenting the material the book serves two purposes. Firstly it gives direct information about individual localities and so contributes to an assessment of their conservational value. Secondly, the collecting of seemingly trivial data over long periods of time functions as an instrument in biological monitoring. Not only the major localities, but also a large number of less important localities are included, among these many areas about which our present knowledge is either scant or totally absent. Although Denmark is rather well-examined botanically many areas of this type may actually prove to be valuable if only properly investigated or if investigations are renewed.

It is hoped that persons with special knowledge of such areas will help fill in gaps then in the future a more comprehensive edition may be published.

Whenever source material is adequate each locality is briefly described. Following the description a list is given of higher plant species found at the locality in question with reference to the exact year of the latest finding during the last decade or if the latest find dates back earlier the name of the plant species is mentioned under the heading '1900-1979'. Finds of bryophytes, fungi, lichens and algae on the locality in question are mentioned following the same principles for citing as used for higher plants whenever adequate informations are available. Plants of these groups are cited with their valid scientific name only while the trivial Danish names as a rule are used for higher plants. A list of references is given under the heading 'Referencer til nomenklatur' on page 9.

The species cited under the heading 'Botanisk vurdering' are either part of certain plant communities or major elements of the vegetation, rare or included on Danish red lists of vulnerable and endangered plant species. In making a publication like the there is a risk that the book is used as a plant hunter's catalogue which would be unethical and quite the reverse of the very purpose of this publication. To help avoid abuse, the exact localities of some rare species are indicated rather vaguely. Furthermore, a symbol is used in the text, (x) after a species name, to inform the reader that the plant in question is rare, vulnerable or endangered, and therefore should not be dug up, picked or otherwise harmed.

Of special concern is the conservation of the species cited in Tables 2, 3 and 6 (pp. 13-17 and 19). Table 2 (Løjtnant 1986) is the plants which one should make a special effort to preserve, while Table 3 (Alstrup & Sochting) similar shows a list of endangered and vulnerable (including extinct or probably extinct) Danish lichens. Table 6 cites the names of species especially vulnerable to collection. It is, however, extremely important to stress that vulnerability of this kind is in no way restricted to the species mentioned in Table 6; it applies to a large number of the species in Table 2 as well as to a large number of Danish plant species not mentioned in the tables, i. e. *Gentiana pneumonanthe* and *Botrychium lunaria*.

The number of vulnerable and endangered higher plants, mosses and lichens still growing in 'Viborg amt' is shown in Tables 4 and 5. Vulnerability to trampling is treated in Table 7.

Under the section, 'Bevaring', one finds remarks or recommendations concerning various aspects of conservation.

To facilitate the practical use of the informations contained in the descriptions a so-called 'Lokalitetskode', (Botanical Locality Code), consisting of four elements is included in which symbols are used to indicate

1. the reliability or degree of completeness of the basic documentary material (0, +, ++, +++)
2. the main plant community (S = forest, H = heath, E = meadow, pasture, K = coastal area, V = wet areas such as lake, bog, spring, stream, B = man disturbed sites)
3. an evaluation of the area (i.e. the botanical value, IV, III, II, I)
4. the degree of vulnerability (0, r, s, ms)

The details of the locality code remain to be tested by practical use, but it is hoped that this code will prove to be a useful tool in the conservational planning and in the nature conservation world in general.

INDLEDNING

BOGENS OPBYGNING

Inddeling:

Bogens inddeling af botaniske oplysninger bygger på den Topografisk-Botaniske Undersøgelse (TBU) af Danmark. Landet er ved denne undersøgelse inddelt i 57 TBU distrikter. Inddeling i TBU distrikter og af landets amter er forskellig. 7 TBU distrikter indgår helt eller delvist i Viborg amt. Det drejer sig om TBU distrikt 6, 7, 8, 9, 10, 14 og 15. TBU distrikt 8 og 9 ligger udelukkende i Viborg amt, der tillige omfatter næsten hele TBU distrikt 6, 7 og 14. Af TBU distrikt 10 og 15 ligger kun mindre dele i amtet, jvf. oversigtskortet, s. 25.

Hvert TBU distrikt er inddelt i en række mindre områder. Denne inddeling starter i øverste venstre hjørne (mod nordvest) på kortbladet og går mod højre (mod øst) ligesom man læser siderne i denne bog. Hvert område har fået et løbenummer bestående af TBU distrikts nummer, en skråstreg og et løbenummer.

Eks. 14/71.

Herefter følger navnet på området.

Eks. 14/71 Hald Sø.

De i teksten medtagne, botaniske lokaliteter er inden for et område forsynet med et underløbenummer, der er indført på detailkortene for at vise lokalitetens placering, jvf s. 26-48.

Eks. 14/71-1. Hald Sø.

Ved at benytte denne fremgangsmåde fås en logisk, sammenhængende nummering. Herved opnås, at den enkelte lokalitet bliver let at finde på detailkortene, og at dækning af landarealerne bliver total.

LOKALITETSBEKRIVELSERNE

Lokalitetsbeskrivelserne er delt op i syv hovedkategorier: 1. Selve beskrivelsen 2. Bevaring 3. Vegetationstyper 4. Plantelister 5. Lokalitetskode 6. Botanisk vurdering 7. Kilder.

1. Selve beskrivelsen giver, hvor dette er muligt, en almen gennemgang af den enkelte lokalitet, dens historie, hvis dette er relevant, og ændringer i nyere tid. Lokalitetens beskaffenhed beskrives kort, hvor oplysninger foreligger eller egen besigtigelse ligger til grund. Her er lagt vægt på botaniske og jordbundsmæssige forhold, ligesom arealstørrelser er søgt medtaget. I de tilfælde, hvor der foreligger oplysninger om ejerforhold, er disse medtaget i teksten i parantes oftest efter lokalitetsnavnet.

Eks. Hald Sø (Viborg statsskovdistrikt).

I selve beskrivelserne er i visse tilfælde inkluderet kortere artslistes. Disse artslistes er i første række baseret på forfatterens egne feltnoter og tjener til at beskrive vegetationens sammensætning og fremhæve dominérende og karakteristiske arter til illustration af artsdiversitet og evt. variation i lokalitetens plantesamfund.

Oversigter over danske plantesamfund og de typiske arter for de forskellige samfund findes f.eks. i Danmarks Natur, Politikens Forlag, og i indledningsafsnittet til bind 1. Sjælland. Da kildematerialet stort set er udvalgt sådan, at det ikke rækker længere tilbage end til år 1900, skal oplysninger om lokaliteternes historie og vegetation før dette tidspunkt søges andetsteds (ældre litteratur, arkivmateriale og gennem herbariebelæg).

2. Bevaring rummer en anbefaling af mulige plejeforanstaltninger

for alle lokaliteter, der ved den botaniske vurdering er hensørt til kategori I, se afsnittet om Den Botaniske Lokalitetskode, samt for enkelte lokaliteter, der er hensørt til andre kategorier. Sidstnævnte anbefaling er hovedsagelig baseret på litteraturen.

I dette afsnit er tillige medtaget evt. oplysninger om administrative og fredningsmæssige forhold.

3. Vegetationstyper fortæller oversigtligt om hvilke af de omkring 45 typer opført i Tabel 8 s. 21, der forekommer på lokaliteten.

4. Plantelister omfatter samtlige de arter, der er registreret på lokaliteten. Planterne er hensørt til de respektive overordnede plantegrupper: højere planter, mosser, svampe, laver, alger og relateret til det eksakte årstal for iagttagelser mellem 1980 og 1989. Er fundet gjort før 1980, anbringes observationen under delafsnit 1900-1979. En plante omtales kun én gang under lokaliteten og da under det årstal, den senest er registreret.

5. Lokalitetskode giver i kodeform en forenklede, botanisk vurdering af lokaliteten jvf. retningslinjerne, der er omtalt i afsnittet Den botaniske Lokalitetskode s. 10-12.

6. Botanisk vurdering giver begründelsen for en lokalitets hensørelse til kategori I ved den botaniske vurdering af oplysningerne jvf. Tab 1 s. 13. Her anføres endvidere de på lokaliteten forekommende rødlisterarter, sjældnere arter, lokalt sjældnere arter og indikatorarter, der alle medgår i den botaniske evaluering af lokaliteten.

7. Kilder omfatter de referencer, der bidrager til lokalitetsbeskrivelsen. Den enkelte reference er forsynet med et nummer, der fremgår af fortægnelsen over publicerede såvel som upublicerede kilder s. 255-276.

Ved udarbejdelsen er benyttet oplysninger fra publicerede såvel som upublicerede kilder. Disse omfatter et stort, originalt materiale, der er indsendt af mange personer og er deponeret i Dansk Botanisk Forenings Naturlokalitetsregister. I kildematerialet indgår tillige oplysninger fra Feltbotanisk Klub's hede- og overdrevsundersøgelse (1980-1989) og oplysninger fra Biologisk Forening for Nordvestjyllands lokalitetsregister. Endelig er i et vist omfang benyttet oplysninger fra TBU-arkivet, der er deponeret på Botanisk Museums.

ANVENDTE PLANTENAVNE

REFERENCER TIL NOMENKLATUR

For højere planters vedkommende er som hovedregel anvendt danske navne. Undtagelser herfra er småarter af slægterne Hieracium, Rubus og Taraxacum og udenlandske adventivarter. Her er videnskabelige navne anvendt.

For mosser, svampe, laver (lichéner) og alger er udelukkende anvendt videnskabelige navne, idet den danske navngivning endnu er fundet for mangelfuld og i visse tilfælde misvisende, hvilket kan skabe forvirring om, hvilken art det drejer sig om.

Nomenklaturen er citeret i overensstemmelse med følgende værker og afhandlinger:

Danske navne på højere planter: K. Hansen (ed.), 1981: Dansk Feltflora.

Slægten Rubus: A. Pedersen & J. C. Schou, 1989: Nordiske Brombær.

Videnskabelige navne for højere planter: Tutin, T.G. et al., 1964-80: Flora Europaea 1-5.

Bladmosser: A.G. Andersen et al., 1976: Den danske mosflora I. Bladmosser.

Tørvemosser: B. Lange, 1982: Key to northern boreal and arctic species of Sphagnum, based on characteristics of the stem leaves.
Levermosserne: A.G. Andersen et al.: Den danske mosflora II.
Lever- og tørvemosser (upubl. manus).
Svampe*: H. Knudsen & P. G. Sørensen, 1985: Danske svampesnavne.

Laver: V. Alstrup & U. Søchting, 1989: Checkliste og status over danske laver.
Ferskvandsalger (slægter): H. Nielsen, 1985: Ferskvandsalger.
Bestemmelsesnøgler over udvalgte slægter.
Marine alger: T. Christensen, C. Koch & H. A. Thomsen, 1985: Distribution of algae in Danish salt and brackish waters.

*Navneopslagene dækker primært storsvampe. For mikrosvampes vedkommende er ikke fulgt et samlet taxonomisk værk. I teksten er fulgt den nomenklatur, den enkelte forfatter har anvendt.

KRITISKE ARTER OG UNDERARTER

Flere, grundige referencer medtager kritiske arter, hvis adskillelse ofte er problematisk. Disse er i et vist omfang søgt medtaget i teksten. I tilfælde, hvor en hensøring til art ikke kan ske med sikkerhed, er mulighederne - oftest to - anført.

Eks: Dun-/Vorte-Birk, Alm./Vinter-Eg, Krat-/Skov-Viol.

Opdelingen af "Hyldebladet Baldrian s. l." i Dansk Feltflora i "Hyldebladet Baldrian s. str." og "Krybende Baldrian" er ikke tilfredsstillende. Derfor er her anvendt Pedersens opdeling (1984) i "Alm. Baldrian" og "Hyldebladet Baldrian s. str.". Ifølge denne opfattelse kan alle fund og angivelser af "Hyldebladet Baldrian" hensøres til "Alm. Baldrian".

I Dansk Feltflora (K. Hansen 1981) er i forhold til tidligere floraer flere danske arter opdelt i ind til flere underarter, eller arter er delt i to. Eksempler herpå er Engelskgræs, Engkarse/Sumpkarse, Gedeskæg, Sølv-Potentil og Alm./Spæd Markarve. De fleste ældre angivelser skelner af gode grunde ikke mellem disse underarter eller har kendskab til senere artsopspaltninger. Disse problematiske taxa er i nærværende bogs tekst angivet i overensstemmelse med kilden, med mindre det er indlysende, hvilket taxa i Dansk Feltflora, der er omtalt.

I tilfælde, hvor der formodes at være tvivl om rigtigheden af oplysningen, er der efter artsnavnet anbragt et spørgsmålstegn i parantes.

Eks: Spring(?)-Balsamin

Hvor der ud fra referencerne ikke kan fastslås hvilke arter, der er tale om, anføres blot det danske slægtsnavn, eller hvor dansk navn ikke anvendes, det videnskabelige efterfulgt af sp. Typisk er flere træarter, arter af Vandstjerne og mange lavere planter anført på denne måde.

Eks: Hvidtjørn, Lærk, Pil, Mælkebøtte, Calotrix sp.

BEGRÆNSNINGER

I bogens tekst er flere steder anført, at botaniske oplysninger ikke foreligger. Hermed menes, at naturlokalitetsregistret ikke råder over oplysninger om den pågældende lokalitet f.eks. en skov, vel vidende, at skovens ejer naturligvis kender dens sammensætning.

TAK

Adskillige personer har stillet forslag og har gennemlæst manuskriptet kritisk. Uden hjælp fra gode kolleger og bekendte ville dette værk ikke have nået dette kvalitative omfang. Derfor skal en stor, hjertevarm tak for hjælpen rettes til Vagn Alstrup, Tyge Christensen, Alfred Hansen, Bertel Hansen, Eric Steen Hansen, Gert Sten Mogensen, Jes Schmidt, Jens Christian Schou, Ulrik Søchting, Eiler Worsøe og Hans Øllgaard. Samtidig skal en tak rettes til Feltbotanisk Klub og Biologisk Forening for Nordvestjylland for deres velvillighed ved benyttelsen af deres botaniske data.

Oktobre 1990
Peter Wind
Botanisk Museum

SYMBOLER

I lokalitetsbeskrivelserne er anvendt følgende symboler:

(o) efter et plantenavn eller andet angiver, at det anførte muligvis ikke længere har gyldighed. (Brugt efter et plantenavn betyder det således, at arten vides at have vokset på stedet, men muligvis er forsvundet.)

(+) efter et plantenavn angiver, at den pågældende art må antages at være forsvundet fra lokaliteten.

(x) efter et plantenavn angiver, at planten ikke bør opgraves eller plukkes.

DEN BOTANISKE LOKALITETSKODE

I lokalitetsbeskrivelserne i denne og de foregående bøger bringes et stort, dokumentarisk materiale, som imidlertid er uensartet, og som kan være vanskeligt tilgængeligt i bl. a. planlægningssammenhænge. For at omsætte de botaniske oplysninger til en mere tilgængelig form er der derfor i samarbejde mellem Dansk Botanisk Forening, Hovedstadsrådet og Fredningsstyrelsen (nu Skov- og Naturstyrelsen) udarbejdet en botanisk lokalitetskode (publiceret i URT 81-2).

Efter denne kode kan man med symboler angive følgende:

- hvor godt området er undersøgt, dvs. en karakteristik af materialet i registeret
- hvilke hovedgrupper af plantesamsfund (= vegetationstyper), der findes
- hvor værdifuld lokaliteten må skønnes at være
- hvor generelt sårbar lokaliteten er.

Som et femte punkt ville det være ønskeligt at kunne tilføje oplysninger om eventuelle akutte trusler - ligelædes i form af et symbol. Indtil nu er der ikke udarbejdet et sæt symboler, hvormed dette kan udtrykkes kort. Foreløbig bringes oplysninger om akutte trusler derfor under afsnittet "Bevaring".

OPBYGNINGEN AF KODEN

1. Karakteristik af materialet: Oplysninger om, hvor godt eller dårligt området er undersøgt, udtrykkes ved hjælp af et af følgende fire symboler:

- +++ Særdeles velundersøgt (f.eks. Gelbro Dal og Risum Enge)
- ++ Velundersøgt
- + Dårligt undersøgt (eller: gode, men nu forældede oplysninger)
- 0 Botaniske oplysninger foreligger ikke.

2. Biotopskode: Hovedgrupperne af de forekommende plantesamsfund eller vegetationstyper (dvs. de tilstedeværende biotoper) angives ved en række store bogstaver. Elementerne i denne del af koden, som benævnes biotopskoden, er følgende:

- S Skove, krat og levende hegner (incl. alléer)
- H Heder og klitter (incl. strandoverdrev og sandmarker ved kysten og de bornholmske klippeheder)
- E Engsamsfund på lysåben, tør bund (incl. overrevssamfund, samfund på lysåbne skrænter og gravhøje foruden åbenbundsvegetation i grusgrave, men excl. enge på våd bund, der regnes til kærsen, se V. Til E hører tillige de bornholmske klippeløkker og eksponerede klipper etc.)
- V Ferske vådområder (vandløb, sører, moser incl. højmoser og hele kærsen, væld, kilder, gadekær m.v.)
- K Kyster og alle marint prægede områder (incl. strandenge (dvs. op til vinterhøjvandslinien), strandrørsumpe, sand- og stenstrand, vader, rev og selve havet)
- B Bygningsværker og helkultur (eksempelvis landsbyer, dyrkede marker, ruiner, stendiger, ruderater og jernbaner).

Denne biotopsinddeling bygger for en stor del på det arbejde, der indgår i "Danske naturtyper, decimalnøgle" udarbejdet af Biodatagruppen ved Naturfredningsrådet.

Når man skal inddøle noget så sammenhængende som den danske natur i et stift system, er det klart, at der kan opstå mange

praktiske problemer. For eksempel kan det tit være vanskeligt at trække grænsen mellem kategorierne "E" og "H". I tvivlstilfælde anvendes kombinationen "E-H". Tilsvarende overvejelser må gøres i andre tilfælde. F.eks. hører vejkantter eller vejskrænter med eng- og overrevslynnede vegetation med til "E", mens vejkantter i landsbyer ofte mere naturligt hører til "B". Tvivls- og overgangstilfælde bør angives som "E-B".

I praksis har det vist sig, at visse biotoper helt klart indtager en mellemstilling mellem to biotopstyper, og at de netop bør angives som intermediære. Som eksempler kan nævnes sumpskove, "kulturskove" og rigkær-/strandengs-mosaik-samfund. Sidstnævnte danner i naturen overgang mellem eller mosaikker af rigkær- og strandengssamfund og falder altså botanisk i to kategorier. Administrativt falder de i samme kategori med den seneste ændring af naturfredningslovens §43. Sådanne områder benævnes efter biotopskoden "K-E". Ved begrebet fugtig løvskov forstås skov eller krat på våd bund (visse typer af askeskov, elleskov, pilekrat og birkeskov), der både kan anses for skov- og for vådbundssamfund. Således står de i lavninger i terrænet, hvor der finder tørvedannelse sted, netop fordi der er tale om våde områder. Deres bundflora er stærkt præget af vådbundsarter. På topografiske kort afbildes de dels med skovsignatur og dels med signatur for mose. Administrativt kan det være vanskeligt at trække en grænse mellem det, som egentlig er skov, og det, der efter naturfredningslovens §43 må anses for vådområder. Disse fugtige løvskove betegnes efter koden "Sv".

"Kulturskove" er de delvis parkprægede overgangstyper mellem herregårdsparker og egentlig skov. De angives som "Sk". I forbindelse med herregårdsparker, hvor der er overgang fra egentlig have over "kulturskov" til egentlig skov, vil det være rigtigst at angive biotopen som "B-Sk-S".

3. Botanisk evaluering: På grundlag af naturlokalitetsregisterets oplysninger er der til dette bind foretaget en evaluering af de enkelte lokaliteter. Denne evaluering, dvs. angivelse af en lokalitets botaniske værdi, anbringer en lokalitet i en af følgende kategorier: I, II, III og IV (se Tabel 1).

Selve evalueringen bygger på to kriterier nemlig:

1. Kvantitativt
2. Kvalitativt.

1. Kvantitativt kriterium: Her analyseres en lokalitets artsantal, idet der foretages en regulær optælling af sjældne, halvsjældne eller biotopstypiske arter (i det følgende kaldt B-arter). I tabel 1 er der gjort rede for de kvantitative grænser for denne fremgangsmåde. I denne optælling indgår kun de B-arter, der formodes at forekomme på lokaliteten til vurderingstidspunktet.

Denne evaluering er til dels eksakt, men der indgår et betydeligt subjektivt element, fordi det på landsbasis er vanskeligt at give en definition af, hvad man skal forstå ved sjældne, halvsjældne og biotopstypiske arter. Mange arter opfattes nemlig forskelligt alt efter, hvilken del af landet man opererer i. Hvor udpegningen af de sjældne arter som regel ikke giver grundlag for større diskussioner, kan udpegningen af de halvsjældne og biotopstypiske til gengæld være problematisk. I praksis kan problemet løses ved at lade én og samme person skønne evalueringsskaraktererne for samtlige lokaliteter i større dele af landet på én gang.

I mange tilfælde er der dog ikke grund til den store tvivl, når man skal afgøre disse ting. På en lysåben gravhøj eller skrænt vil det f.eks. være rimeligt at medtage Nikkende Limurt, Tjærenellike, Bakke-Svingel og Dunet Havre som biotopstypiske. Derimod bør arter som Eng-Rapgræs, Ager-Padderok og Rød Svingel udelades, fordi de er almindeligt udbredte arter ("ubiquister").

2. Kvalitativt kriterium: Sideløbende anvendes et kvalitativt kriterium, idet de enkelte biotoper og arter på en lokalitet vurderes.

Viser analysen I-biotoper eller rødlisterarter, medfører dette, at en lokalitet automatisk hensøres til kategori I (se Tabel 1).

I-biotop. Visse lokaliteter rummer biotoper, der er så typiske, veludviklede eller særprægede, at det på landsplan vil være et tab, hvis de forringes eller ødelægges. Denne type af biotoper eller plantesamfund betinger per definition områdets umiddelbare anbringelse i kategori I, dvs. en lokalitet af største botaniske betydning. Biotoper eller plantesamfund af denne type er f.eks. velbevarede paludellavæld, veludviklede ekstremrigkær (kalkkær), højmoser og alléer med artsrig og velbevaret epifytflora. Denne type biotoper eller plantesamfund benævnes kort "I-biotoper".

Rødlisteart. En lokalitet kan automatisk komme i kategori I, hvis her forekommer blot én af de mest truede eller sårbare danske planterarter. Udgangspunktet for, hvilke arter der er mest truede eller sårbare er s. 20-25 hos Løjtnant (1986) og lichenlisten hos Alstrup og Søchting (1989), som her er gengivet som Tabel 2 og 3, side 13-17. Tilsvarende lister foreligger endnu ikke for de øvrige plantegrupper. Da arterne i disse tabeller automatisk betinger hensørelse til kategori I af de lokaliteter, hvor planterne vokser, benævnes de i bogens tekst for "Rødlisterarter".

Som man ser, kan en lokalitet komme i kategori I af flere grunde på én gang. Lokaliteten Vinge Mølleådam øst for Viborg er en I-lokalitet af samtlige tre mulige grunde fordi:

- 1) mosen rummer mere end 20 sjældne, halvsjældne eller biotopstypiske arter
- 2) mosen er vokseted for rødlisterarter
- 3) mosen rummer ikke blot én, men to I-biotoper (ekstremrigkær og paludellavæld).

Da der kan være tre adskilte begründelser for at hensøre en lokalitet til kategori I, kan det være praktisk for læseren at vide nøjagtigt, hvorfor evalueringens karakteren er sat til I. Begründelsen gives derfor i kortfattet form i forbindelse med lokalitetskoden, idet betegnelsen "> 20 biotopstypiske arter" bruges til at angive forekomsten af 20 B-arter eller derover. For lokaliteter, der evalueres som II, III eller IV, er det ikke nødvendigt med en nærmere begrundelse, da disse karakterer jo udelukkende fastlægges ud fra de ovenfor beskrevne kvantitative kriterier, nemlig opregningen af antallet af B-arter.

Bliver et I-lokalitet hensørt til kategori I, er der udfærdiget en anbefaling for den pågældende lokalitet. Anbefalingerne er at finde i afsnittet "Bevaring". I enkelte tilfælde, hvor kilderne indikerer dette, har også lokaliteter hensørt til kategori II fået udarbejdet en anbefaling.

4) Sårbarhed: Angivelsen af lokaliteternes sårbarhed sker ved følgende forkortelser:

ms Meget sårbare lokaliteter

s Sårbare lokaliteter

r Robuste lokaliteter

0 De foreliggende oplysninger er for utilstrækkelige til, at man kan udtale sig om lokalitetens sårbarhedsforhold.

Begrebet sårbarhed bruges til at beskrive graden af naturtypernes reaktion på forskellige påvirkninger. Det modsvarer det internationale brugte begreb "vulnerability".

Der er en hel række aktiviteter, som kan påvirke en naturtype så meget, at den ændrer sig varigt. De spænder fra bebyggelse, anlæg, bortgravning og dræning over gødskning og forurening til færdsel, tilgroning, tilplantning og plukning af planter.

Det er klart, at intet naturområdes vegetation tåler f.eks. bebyggelse, anlæg, bortgravning eller sprøjting med herbicider uden at blive ændret eller i værste fald helt at blive ødelagt. Det er ligeledes klart, at et vådområde ikke tåler dræning. Disse

påvirkninger er så udbredte og almene, at det turde være helt indlysende, hvad de fører med sig. Derfor er der her i bogen ikke nævnt noget om sårbarhed overfor disse forhold, som ellers skulle have været nævnt under praktisk taget hver enkelt lokalitet.

Sårbarhedsbegrebet er i stedet indskrænket til her at omfatte påvirkninger, som er mindre indlysende. De kan stamme fra forurening, tilgroning, tilplantning, gødskning og publikums slid eller plukning af planter. I hver lokalitetskode er der brugt et symbol til en samlet angivelse af, hvor sårbart netop den bestemte lokalitet er overfor disse seks forhold. Angivelsen kan være sammensat af en viden om, at lokaliteten rummer et artsrigt strandoverdrev, der i sig selv kan tåle temmelig meget slid de fleste tidspunkter på året, men med små iøjnefaldende bestande af orkidéer, der ikke tåler plukning, og som selv efter en ringe gødskningsindsats vil tage markant skade eller i værste fald helt forsvinde. I et sådant tilfælde vil sårbarheden blive vurderet højt, selvom lokalitetens stabilitet ved den eksisterende driftsform er stor, og overdrevet som helhed tåler ret meget slid. Visse typer af sårbarhed er måske ikke altid umiddelbart indlysende. Når bestemte alléer eller kirkegårdsdigere angives som sårbare, beror det på, at disse alléer epifytflora hhv. kirkegårdsdigernes flora af forvildede arter, bregner o.a. let tager skade af f.eks. kraftig gødningstilsel eller herbicidsprøjting.

Af teksten til de enkelte lokaliteter fremgår det i øvrigt, om der er særlige sårbarhedsforhold. Det sker på forskellig måde: I lokalitetsbeskrivelsen eller i nogle tilfælde i det separate afsnit om "Bevaring".

Sårbarhed overfor opgraving og plukning er et meget varieret begreb, som ikke blot veksler fra den ene plantegruppe eller planterart til den anden, men som kan være forskellig fra lokalitet til lokalitet og fra egn til egn.

Mange rødlisterarter (Tabel 2, side 13-15) er opgravnings- og plukningssårbare på mange af deres vokseteder, men ikke nødvendigvis på alle. Nogle arter tåler altså en vis opgraving eller plukning på nogle lokaliteter, mens det samme indsamlingsstryk andetsteds kan få alvorlige virkninger på bestanden.

Mens der generelt kan være store variationer i I-arternes sårbarhed, er nogle arter så følsomme, at de på samtlige vokseteder i landet må beskrives som udpræget sårbare overfor plukning eller opgraving. Et udvalg af denne type arter er vist i Tabel 3 (side 16-17). Opgravnings- og plukningssårbarhed kan være aktuel for mange andre arters vedkommende end dem, der er nævnt i Tabel 2 og 3. Visse arter er således generelt sårbare overalt, hvor de forekommer (f.eks. Alm. Månerude og Klokke-Ensian). Andre kan være sårbare eller meget sårbare på bestemte vokseteder, men have en ret lille eller ringe sårbarhed andetsteds. Som eksempler fra Viborg amt kan nævnes Skotsk Lostik, Alm. Ulvefod, Nikkende Kobjælde, Sort Fladbælg, Bjerg-Perikon og Liden Ulvefod.

Disse aspekter af planternes sårbarhedsforhold kan være temmelig komplicerede at holde rede på, da der foruden en generel viden også indgår en vurdering af de helt lokale forhold. Anvendelsen af symbolet (x) i forbindelse med plantenavne tjener derfor det bestemte formål at gøre bogens informationer om planternes lokale sårbarhedsforhold så let tilgængelige for læseren som muligt.

Sammen med andre former for sårbarhed overvejes også sårbarheden overfor publikums slid på vegetationen, som indgår som et vigtigt led i lokalitetskoderne information om den samlede sårbarhed. Publikums slid kan medføre søndertrampning eller afbrækning af overjordiske plantedele og sammentrykning eller oprydning af jord og de øverste plantedele i jorden. Hvor meget lokaliteten skades, afhænger af vegetationens opbygning, årstiden, vandindholdet, jordbundens opbygning og næringsindhold.

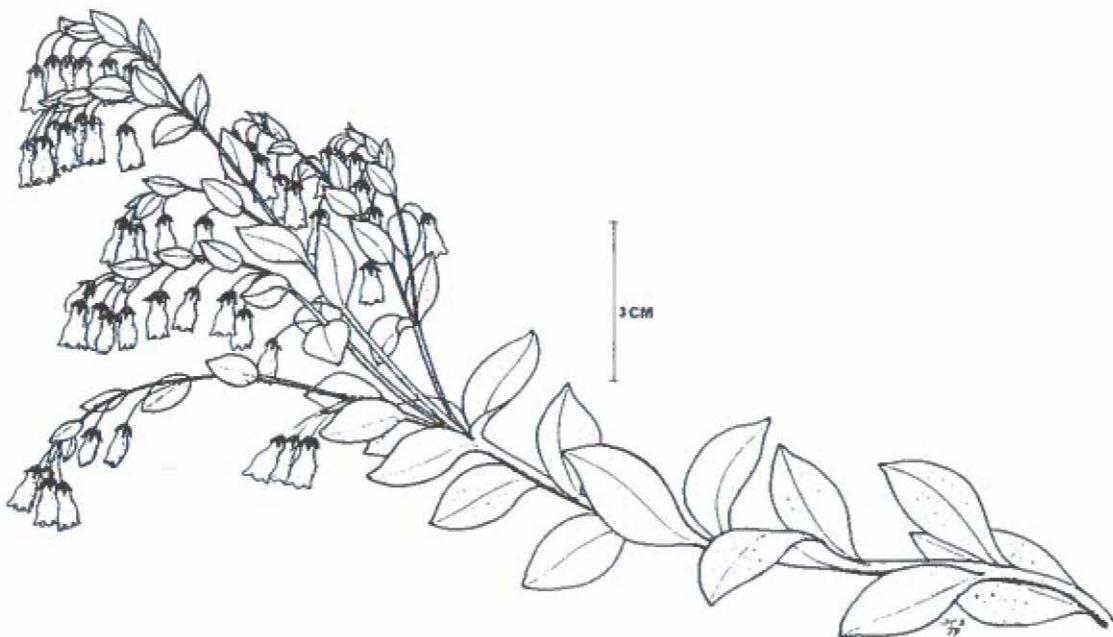
Af Tabel 7 fremgår de enkelte naturtypers særlige sårbarhed overfor netop publikums slid. I tabellen er sårbarheden vist i kolonne a med de tre kategorier, der svarer til de i denne bog benyttede angivelser af sårbarhed. Til sammenligning er vist de fire kategorier, der benyttes i den første danske monografi over naturområders reaktion overfor rekreativ brug: B. Løjtnant (ed.) 1983: "Rapport om naturområdernes sårbarhed. Bæreevne og følsomhed overfor rekreativ brug" (Sønderjyllands amts fredningskontor, Åbenrå). At der deri bruges fire kategorier skyldes, at en meget lille gruppe naturtyper er fremhævet som særligt påvirkelige, f.eks. rendsyrlav-heder og næringsfattige, klarvandede søer. I øvrigt er de to systemer afstemt efter hinanden.

Sårbarhed og Bæreevne

Denne bog Symbol Tekst	B. Løjtnant, 1983 Symbol Tekst
ms meget sårbar lokalitet	++++ sårdeles lille bæreevne +++ meget lille bæreevne
s sårbar lokalitet	++ lille bæreevne
r robust lokalitet	+ relativt stor bæreevne

Når der benyttes udtrykket "sårbarhed" i denne bog og "bæreevne" hos B. Løjtnant, skyldes det, at sårbarhed her som nævnt kan omfatte flere ting, svarende til anvendelsen af begrebet i Fredningsstyrelsens "Vejledning i fredningsplanlægning nr. 2" 1982.

I B. Løjtnant 1983, ses derimod alene på, hvad en bestemt naturtype kan bære af en bestemt påvirkning, nemlig publikums mekaniske slid. I monografiens bringes en gennemgang af de forskellige mekanismer, der afgør, om en naturtype skades så meget eller regenerer så langsomt, at den ændrer sammensætning og dermed efterhånden overgår i en anden naturtype. Der indgår tillige et afsnit, der behandler de mange begreber omkring naturtypernes sårbarhed og bæreevne, idet der er en uklarhed i brugen af begreberne, fordi der er tale om et helt nyt, botanisk arbejdsfelt.

Hesteturge

Tabel 1. Kategoriseringensgrundlag for den botaniske vurdering (efter Gravesen 1981).

Kategori	Tekst	Kriterier
I	Lokalitet af største botaniske betydning	Kvantitativt: 20 eller flere end 20 B-arter Kvalitativt: I-biotop rødlisteart
II	Lokalitet af stor botanisk betydning	Kvantitativt: 5-19 B-arter
III	Lokalitet af stor betydning	Kvantitativt: 1-4 B-arter
IV	Potentielle lokaliteter	Kvantitativt: Ingen B-arter registreret

Tabel 2. Truede og sårbare, naturligt forekommende karplanter i Danmark med deres aktuelle nationale og internationale status (omarbejdet efter Løjtnant og Worsøe 1977; Løjtnant 1985, 1986.)

Karplanter, der er omfattet af lokalfredninger, er markeret med * (efter Hansen 1985).

Totalfredning i Danmark markeres med **. DK = Danmark. NO = Norden. EF = EF-området. EU - Europa. VE = Verden. V = Sårbár (engelsk: vulnerable). E = Akut truet (engelsk: endangered). Ex = Uddød (engelsk: extinct). ?Ex = Muligvis uddød.

Arter og underarter i denne tabel betegnes under lokalitetsbeskrivelserne i afsnittet "Botanisk vurdering" som "Rødlistearter".

For samtlige disse arter gælder det, at de primært har brug for en effektiv beskyttelse af deres voksesteder. En stor del af arterne er desuden mere eller mindre sårbare over for opgravning og plukning.

Videnskabeligt navn	Dansk navn	DK	NO	EF	EU	VE
<i>Alchemilla glomerulans</i>	Nægleblomstret Løvefod	Ex				
<i>Alisma gramineum</i>	Kortskaftet Skeblad	?Ex	E			
<i>Allium senescens</i>						
ssp. <i>montanum</i>	Kantet Løg	Ex				
<i>Althaea officinalis</i>	Læge-Stokrose	V	V			
<i>Anacamptis pyramidalis*</i>	Børndrager	E	V			
<i>Anthericum liliago*</i>	Ugrenet Edderkopurt	V				
<i>Anthericum ramosum</i>	Grenet Edderkopurt	V				
<i>Arctostaphylos alpina</i>	Bjerg-Melbærts	Ex				
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	Sort Radelsv	V				
<i>Asplenium ruta-muraria**</i>	Murrude	V				
<i>Asplenium scolopendrium</i>	Hjortetunge	E	V			
<i>Asplenium septentrionale</i>	Nordisk Radelsv	V				
<i>Asplenium trichomanes</i>	Rundfinnet Radelsv	V				
<i>Barbara stricta</i>	Rank Vinterkarse	V				
<i>Bidens radiata</i>	Fladhoved-Brøndsel	Ex				
<i>Botrychium matricariifolium</i>	Kamillebladet Månerude	V	V	V		
<i>Botrychium multifidum</i>	Stilk-Månerude	V	V	V		
<i>Botrychium simplex</i>	Enkelt Månerude	E	E	V	V	
<i>Callitrichia hermaphroditica</i>	Høst-Vandstjerne	V				
<i>Campanula cervicaria</i>	Hvas Klokke	Ex				
<i>Carex buxbaumii*</i>	Kølle-Star	?Ex				
<i>Carex chordorrhiza</i>	Grenet Star	E				
<i>Carex flava</i>	Gul Star	V				
<i>Carex hartmanii</i>	Hartmans Star	V				
<i>Carex maritima</i>	Krum Star	E				
<i>Carex pauciflora</i>	Fåblomstret Star	E				
<i>Carex pendula</i>	Kampe-Star	V	V			
<i>Cephalanthera damasonium*</i>	Hvidkul Skovlilje	V	V			
<i>Cephalanthera longifolia</i>	Sværd-Skovlilje	E				
<i>Cephalanthera rubra**</i>	Rød Skovlilje	V				
<i>Cerastium pumilum</i>	Liden Hønsetarm	?Ex				
ssp. <i>pumilum</i>						
<i>Cerastium diffusum</i>	Øresunds-Hønsetarm	V				
ssp. <i>subtetrandrum</i>	Brændeskarm	V	V			
<i>Cnidium dubium</i>	Poselæbe	?Ex				
<i>Coeloglossum viride</i>	Koralrod	V				
<i>Corallorhiza trifida*</i>	Korsarve	E	V	V		
<i>Crassula aquatica</i>	Afbildt Høgeskæg	V				
<i>Crepis praemorsa</i>	Brun Fladaks	E	E			
<i>Cyperus fuscus</i>						

Videnskabeligt navn	Dansk navn	DK	NO	EF	EU	VE
<i>Cypripedium calceolus*</i>	Fruesko		V	V	V	V
<i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>ochroleuca</i>	Hvidgul Gøgeurt	E				
<i>Dactylorhiza praetermissa</i>	Prikblæst Gøgeurt	E				
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	Hylde-Gøgeurt	V				
<i>Draba muralis</i>	Mur-Draba	E				
<i>Dryopteris affinis</i>	Guldskæl-Mangeløv	V				
<i>Elatine hexandra</i>	Sekshannet Bakarve	V				
<i>Elatine hydropiper</i>	Vandpeber-Bakarve	V				
<i>Epipactis atrorubens*</i>	Rød Hullæbe	V				
<i>Epipactis leptochila</i>	Storblomstret Hullæbe	V				
<i>Epipogium aphyllum*</i>	Knælæbe	E				
<i>Equisetum variegatum</i>	Liden Padderok	V				
<i>Eriophorum gracile</i>	Fin Kæruld	E				
<i>Erysimum hieraciifolium*</i>	Rank Hjørneklap	V				
<i>Euphorbia palustris</i>	Strand-Vortemælk	V				
<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Kalk-Øjentræst	E				
<i>Gagea pratensis</i>	Eng-Guldstjerne	V	V			
<i>Genista germanica</i>	Tysk Visse	?Ex E				
<i>Glaucium flavum*</i>	Strand-Hornskulpe	V				
<i>Gymnadenia albida</i> ssp. <i>albida</i>	Hvid Sækspore	E				
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Langakset Trådspore	E				
<i>Hammarbya paludosa</i>	Hjertelæbe	V		V	V	V
<i>Helosciadium repens</i>	Krybende Sumpskærm	E	E	V	V	V
<i>Herminium monorchis</i>	Pukkellæbe	V				
<i>Hieracium cymosum</i>	Kvaest-Høgeskæg	V				
<i>Hordeum marinum</i>	Strand-Byg	Ex	Ex			
<i>Illecebrum verticillatum</i>	Bruskbæger	V	E			
<i>Inula conyza</i>	Trekloft-Alant	V	V			
<i>Iris spuria</i>	Blå Iris	V	V			
<i>Isoëtes echinospora</i>	Gulgrøn Brasenføde	E				
<i>Isoëtes lacustris</i>	Sortgrøn Brasenføde	V				
<i>Juncus alpinus</i> ssp. <i>alpinus</i>	Sod-Siv	V				
<i>Juncus alpinus</i> ssp. <i>nudulosus</i>	Stilk-Siv	V				
<i>Laserpitium latifolium</i>	Flodfrø	E				
<i>Lathyrus sphaericus</i>	Enblomstret Fladbælg	V	V			
<i>Ledum palustre</i>	Mose-Post	E				
<i>Leersia oryzoides</i>	Risgræs	?Ex				
<i>Limosella aquatica</i>	Dyndurt	E				
<i>Liparis loeselii</i>	Mygblomst	V	V	V	V	V
<i>Luronium natans</i>	Vandranke	E	E	V	V	V
<i>Lycopodium alpinum</i>	Bjerg-Ulvefod	E				
<i>Lycopodium complanatum</i>	Flad Ulvefod	E				
<i>Lycopodium selago</i>	Otteradet Ulvefod	V				
<i>Lycopodium tristachyum</i>	Cypres-Ulvefod	V	V			
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	Strudsvinge	V				
<i>Mertensia maritima</i>	Hestetunge	?Ex				
<i>Minuartia viscosa</i>	Klæbrig Norel	?Ex E				
<i>Najas flexilis</i>	Liden Najade	?Ex E	V	V		
<i>Najas marina</i>	Stor Najade	?Ex				
<i>Oenanthe fluviatilis</i>	Flod-Klaseskærm	E	E			
<i>Ophrys insectifera*</i>	Flueblomst	E				
<i>Orchis militaris</i>	Ridder-Gøgeurt	E				
<i>Orchis morio</i>	Salep-Gøgeurt	V				
<i>Orchis purpurea*</i>	Stor Gøgeurt	V				
<i>Orchis ustulata*</i>	Bakke-Gøgeurt	E				
<i>Orobanche elatior*</i>	Stor Gyvelkvæler	V	V			
<i>Orobanche loricata</i>	Bittermælk-Gyvelkvæler	?Ex E				
<i>Orobanche reticulata</i>	Tidsel-Gyvelkvæler	E	V			
<i>Osmunda regalis</i>	Kongebregne	V				
<i>Pedicularis</i> <i>sceptrum-carolinum*</i>	Kongescepter	Ex				
<i>Peucedanum oreoselinum</i>	Bakke-Solvrod	E				
<i>Platanthera bifolia</i> ssp. <i>latiflora</i>	Langsporet Gøgelilje	V				
<i>Poa remota</i>	Kampe-Rapgræs	V				
<i>Polygonum oxyspermum</i>	Strand-Pileurt	V				
<i>Polygonum viviparum</i>	Topspirende Pileurt	Ex				
<i>Polyystichum aculeatum</i>	Skjoldbregne	E				
<i>Potamogeton acutifolius</i>	Spidsbladet Vandaks	E	E			
<i>Potamogeton coloratus</i>	Vejbred-Vandaks	V				
<i>Potamogeton densus</i>	Tæt Vandaks	V	E			
<i>Potamogeton rutilus</i>	Rødlig Vandaks	V	V	V	V	V
<i>Potamogeton trichoides</i>	Hårfin Vandaks	V	E			
<i>Potentilla norvegica</i> ssp. <i>norvegica</i>	Norsk Potentil	V				
<i>Primula farinosa</i>	Melet Kodriver	V				
<i>Prunella grandiflora</i>	Storblomstret Brunelle	E				
<i>Pulmonaria angustifolia</i>	Himmelblå Lungeurt	E	V			
<i>Pulsatilla vernalis*</i>	Vår-Kobjælte	V				

Videnskabeligt navn	Dansk navn	DK	NO	EF	EU	VE
<i>Pyrola rotundifolia</i>						
ssp. <i>rotundifolia</i>	Mose-Vintergrøn	V				
<i>Ranunculus nemorosus</i>	Lund-Ranunkel	+Ex				
<i>Rosa agrestis</i>	Hvid Eble-Rose	?Ex	Ex			
<i>Rosa tomentosa</i> ssp. <i>tomentosa</i>	Langstilket Filt-Rose	E				
<i>Rubus chamaemorus</i>	Multebar	V				
<i>Salix nigricans</i>	Sort Pil	V				
<i>Saxifraga hirculus</i>	Gul Stenbræk	V				
<i>Scabiosa canescens</i>	Vellugtende Scabiose	V	V			
<i>Scheuchzeria palustris</i>	Bloemstærsv	V				
<i>Schoenus ferrugineus</i>	Rust-Skæne	E				
<i>Schoenus nigricans</i>	Sort Skæne	V				
<i>Scirpus pavulos</i>	Lav Kogleaks	?Ex				
<i>Sedum sexangulare</i>	Sekaradet Stenurt	V				
<i>Senecio erucifolius</i>	Smalfliget Brandbæger	E	E			
<i>Selaginella selaginoides</i>	Dværgulvefod	V				
<i>Sorbus xhybrida</i>	Finsk Røn	V				
<i>Spergula morisonii</i>	Vår-Spergel	V				
<i>Spiranthes spiralis</i>	Skrueks	?Ex	E			
<i>Stachys officinalis</i>	Betonie	?Ex	E			
<i>Subularia aquatica</i>	Sylblad	E				
<i>Teucrium scorodum</i>	Løgurt	V	V			
<i>Thelypteris limbosperma</i>	Bjerg-Mangelsv	V				
<i>Thesium alpinum</i>	Alpe-Nålebæger	Ex				
<i>Thesium ebracteatum</i>	Hørbladet Nålebæger	Ex	Ex	E	E	
<i>Trifolium alpestre</i>	Skov-Kløver	V	E			
<i>Trifolium micranthum</i>	Spud Kløver	V				
<i>Trifolium montanum</i>	Bjerg-Kløver	Ex				
<i>Trichophorum alpinum</i>	Liden Karuld	V				
<i>Utricularia ochroleuca</i>	Kortsporet Blærerod	V				
<i>Vicia dumetorum</i>	Krat-Vikke	E				
<i>Vicia orobus</i>	Lyng-Vikke	V				
<i>Viola epipsila</i>	Tørve-Viol	V				
<i>Viola persicifolia</i>	Rank Viol	V				
<i>Viola uliginosa</i>	Sump-Viol	E	E			
<i>Viscum album*</i>	Mistelten	E				

Tabel 3. Truede og sårbare laver i Danmark med deres aktuelle status

(efter Alstrup & Søchting, 1989).

DK = Danmark. V = Sårbår (engelsk: vulnerable). E = Akut truet (engelsk: endangered). Ex = Uddød (engelsk: extinct).

Arter og underarter i denne tabel betegnes under lokalitetsbeskrivelserne i afsnittet "Botanisk vurdering" som "Rødlistearter".

Videnskabeligt navn	DK		
<i>Acarospora gallica</i>	E<	<i>Catinaria atropurpurea</i>	E
<i>Acarospora insolata</i>	E	<i>Cetraria cucullata</i>	E
<i>Acarospora peliscypha</i>	Ex	<i>Cetraria sepincola</i>	E
<i>Acarospora versicolor</i>	E	<i>Chaenotheca brachypoda</i>	E
<i>Acrocordia conidea</i>	Ex	<i>Chaenotheca carthusiae</i>	V
<i>Adelolacia pilati</i>	V	<i>Chaenotheca cinerea</i>	Ex
<i>Agonimia tristicula</i>	V	<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	Ex
<i>Alectoria sarmentosa</i> ssp. <i>vexillifera</i>	V	<i>Chaenotheca stemonea</i>	E
<i>Arthonia byssacea</i>	E	<i>Chaenotheca xylozona</i>	Ex
<i>Arthonia dispersa</i>	V	<i>Chaenothecopsis alboatra</i>	E
<i>Arthonia fusca</i>	E	<i>Chaenothecopsis pusilla</i>	E
<i>Arthonia leucopellaea</i>	Ex	<i>Chromatocladium muscorum</i> var. <i>octospora</i>	E
<i>Arthonia nothella</i>	Ex	<i>Cladonia cariosa</i>	V
<i>Arthonia subspadicina</i>	E	<i>Cladonia squamosa</i> var. <i>subsquamosa</i>	V
<i>Arthonia tumidula</i>	V	<i>Cladonia strigilis</i>	V
<i>Arthonia vinosa</i>	V	<i>Cladonia subfurcata</i>	E
<i>Arthopyrenia cembrica</i>	Ex	<i>Collema auriforme</i>	V
<i>Arthopyrenia cerasi</i>	Ex	<i>Collema bachmannianum</i>	Ex
<i>Arthopyrenia leptonina</i>	V	<i>Collema fragrans</i>	E
<i>Arthopyrenia microspila</i>	E	<i>Collema furfuraceum</i>	Ex
<i>Arthopyrenia rhyponta</i>	Ex	<i>Cyphellium sessile</i>	V
<i>Arthopyrenia submicans</i>	E	<i>Cyphellium trachylidides</i>	V
<i>Arthroraphis citrinella</i>	V	<i>Dermatocarpon luridum</i>	E
<i>Aspicilla caesiocinerea</i>	V	<i>Diploschistes muscorum</i>	V
<i>Aspicilla contorta</i>	V	<i>Diploschistes scruposus</i>	V
<i>Aspicilla hoffmannii</i>	V	<i>Enterographa elaborata</i>	E
<i>Aspicilla morioides</i>	Ex	<i>Enterographa venosa</i>	E
<i>Aspicilla radiosa</i>	V	<i>Eopyrenula leucoplaca</i>	Ex
<i>Aspicilla recedens</i>	V	<i>Ephebe hispidula</i>	V
<i>Bacidia absistens</i>	E	<i>Epibryon polyphagum</i>	V
<i>Bacidia assulata</i>	E	<i>Epilichen scabrosus</i>	E
<i>Bacidia bagliettoana</i>	V	<i>Euopsis pulvinata</i>	Ex
<i>Bacidia biatorina</i>	V	<i>Farnodia jurana</i>	V
<i>Bacidia circumspecta</i>	V	<i>Fuscidea cyathoides</i> var. <i>corticola</i>	V
<i>Bacidia epixanthoides</i>	V	<i>Graphis elegans</i>	E
<i>Bacidia friesiana</i>	V	<i>Gyalecta flotowii</i>	E
<i>Bacidia hemipolia</i>	E	<i>Gyalecta jenensis</i>	Ex
<i>Bacidia inundata</i>	E	<i>Gyalecta truncigena</i>	V
<i>Bacidia laurocerasi</i>	E	<i>Gyalecta ulmi</i>	V
<i>Bacidia microcarpa</i>	V	<i>Haematomma caesium</i>	V
<i>Bacidia polychroa</i>	V	<i>Hymenolita lacustris</i>	E
<i>Bacidia populorum</i>	V	<i>Hypogymnia vittata</i>	Ex
<i>Bacidia subacerina</i>	Ex	<i>Icmadophila ericetorum</i>	V
<i>Bacidia subincompta</i>	E	<i>Kaliasia athellina</i>	Ex
<i>Bactrospora corticola</i>	E	<i>Lasallia pustulata</i>	E
<i>Bactrospora dryina</i>	V	<i>Lecanactis amyacea</i>	E
<i>Basomyces carneus</i>	E	<i>Lecania cyrtella</i> var. <i>graminicola</i>	Ex
<i>Basomyces placophyllus</i>	V	<i>Lecania cyrtellina</i>	E
<i>Bialora pilularis</i>	V	<i>Lecania fuscella</i>	V
<i>Brodoa intestiniformis</i>	V	<i>Lecania sambucina</i>	Ex
<i>Bryophagus gloeocapsa</i>	E	<i>Lecanora achariana</i>	V
<i>Bryoria chalybeiformis</i>	E	<i>Lecanora cadubriæ</i>	Ex
<i>Bryoria fuscescens</i> var. <i>positiva</i>	V	<i>Lecanora confusa</i>	E
<i>Bryoria subcana</i>	V	<i>Lecanora fugiens</i>	V
<i>Buellia badia</i>	Ex	<i>Lecanora impudens</i>	V
<i>Buellia epipolia</i>	V	<i>Lecanora leptyrodes</i>	E
<i>Buellia lauricassiae</i>	Ex	<i>Lecanora pallida</i>	V
<i>Buellia nivalis</i>	E	<i>Lecanora persimilis</i>	E
<i>Buellia pharcidia</i>	V	<i>Lecanora populicola</i>	E
<i>Buellia spuria</i>	E	<i>Lecanora sambuci</i>	E
<i>Buellia stellulata</i>	V	<i>Lecanora soralis</i>	V
<i>Buellia stigmataea</i>	E	<i>Lecidea botrys</i>	Ex
<i>Buellia venusta</i>	Ex	<i>Lecidea chalybeiza</i>	V
<i>Calicium adpersum</i>	E	<i>Lecidea erythrophaea</i>	V
<i>Calicium quercinum</i>	V	<i>Lecidea exigua</i>	Ex
<i>Calicium trabinellum</i>	Ex	<i>Lecidea helvola</i>	V
<i>Caloplaca assigna</i>	V	<i>Lecidea meiocarpa</i>	Ex
<i>Caloplaca atroflava</i>	E	<i>Lecidea plana</i>	V
<i>Caloplaca cerinelloides</i>	V	<i>Lecidea sarcogynoides</i>	V
<i>Caloplaca ferruginea</i>	V	<i>Lecidea turgidula</i>	V
<i>Caloplaca obscurella</i>	V	<i>Lecidella anomaloidea</i>	V
<i>Candelariella placodizans</i>	E	<i>Lecidella carpathica</i>	V
<i>Carbonea vitellinaria</i>	E	<i>Lecidella subincongrua</i>	Ex
<i>Carbonea vorticosa</i>	V	<i>Lecidoma demissum</i>	Ex
<i>Catapyrenium lachneum</i>	V	<i>Leprocaulon microscopicum</i>	E
<i>Catapyrenium squamulosum</i>	Ex	<i>Leptogium byssinum</i>	E
<i>Catillaria bouteillei</i>	Ex	<i>Leptogium tenuissimum</i>	Ex
<i>Catillaria lenticularis</i>	Ex	<i>Leptogium teretiusculum</i>	Ex
<i>Catillaria nigroclavata</i>	E	<i>Leptoraphis atomaria</i>	Ex
		<i>Leptoraphis epidermidis</i>	V

<i>Leptographis quercus</i>	E	<i>Rhizocarpon geminatum</i>	Ex
<i>Lobaria amplissima</i>	Ex	<i>Rhizocarpon hochstetteri</i>	V
<i>Lobaria scrobiculata</i>	E	<i>Rhizocarpon intersitum</i>	Ex
<i>Lobaria virens</i>	E	<i>Rhizocarpon lavatum</i>	Ex
<i>Lopadium pezizoides</i>	E	<i>Rhizocarpon oederi</i>	Ex
<i>Massalongia cariosa</i>	E	<i>Rhizocarpon plicatile</i>	Ex
<i>Melaspilea ochrothalamia</i>	V	<i>Rhizocarpon umbilicatum</i>	Ex
<i>Melaspilea proximella</i>	V	<i>Rinodina archaea</i>	V
<i>Micarea adnata</i>	V	<i>Rinodina colchica</i>	V
<i>Micarea incrassata</i>	Ex	<i>Rinodina conradii</i>	V
<i>Micarea melaena</i>	V	<i>Rinodina interpolata</i>	V
<i>Micarea melaenida</i>	Ex	<i>Rinodina oxydata</i>	Ex
<i>Micarea nigella</i>	V	<i>Rinodina teichophila</i>	V
<i>Microcalicium subpedicellatum</i>	V	<i>Sarcogyne clavus</i>	V
<i>Microglaena sphinctrinoidella</i>	Ex	<i>Sarcogyne distinguenda</i>	Ex
<i>Microglaena sphinctrinoides</i>	Ex	<i>Sarcogyne privigna</i>	V
<i>Moelleropsis humida</i>	E	<i>Sarcogyne regularis</i> var. <i>intermedia</i>	V
<i>Moelleropsis nebulosa</i>	E	<i>Schaereria cinereorufa</i>	E
<i>Mycobilimbia fusca</i>	Ex	<i>Schaereria fuscocinerea</i>	Ex
<i>Mycoblastus sanguinarius</i>	V	<i>Schismatomma graphidicoides</i>	Ex
<i>Mycocalicium subtile</i>	V	<i>Sclerophora nivea</i>	Ex
<i>Mycoporum hippocastani</i>	Ex	<i>Sclerophora peronella</i>	E
<i>Mycopryrenula coryli</i>	Ex	<i>Solorina bispora</i>	E
<i>Nephroma arcticum</i>	Ex	<i>Solorina saccata</i>	V
<i>Nephroma laevigatum</i>	V	<i>Solorina spongiosa</i>	E
<i>Nephroma parile</i>	V	<i>Sphinctina turbinata</i>	E
<i>Nephroma resupinatum</i>	Ex	<i>Staurothelia ambrosiana</i>	V
<i>Normandina pulchella</i>	E	<i>Staurothelia clopima</i>	V
<i>Ochrolechia inaequata</i>	V	<i>Stereocaulon dactylophyllum</i>	V
<i>Ochrolechia pallens</i>	V	<i>Stereocaulon incrustatum</i>	Ex
<i>Omphalina hudsoniana</i>	E	<i>Stereocaulon paschale</i>	E
<i>Omphalina umbellifera</i>	V	<i>Stereocaulon pileatum</i>	V
<i>Opegrapha lycaea</i>	E	<i>Stereocaulon tomentosum</i>	V
<i>Opegrapha saxicola</i>	E	<i>Strifula stigmatella</i>	Ex
<i>Ophioparma ventosa</i>	V	<i>Thelidium absconditum</i>	V
<i>Pannaria conpleta</i>	E	<i>Thelidium pyrenophorum</i>	Ex
<i>Pannaria leucophaea</i>	Ex	<i>Thelidium stenhameri</i>	Ex
<i>Pannaria pezizoides</i>	E	<i>Thrombium spigaeum</i>	V
<i>Pannaria rubiginosa</i>	Ex	<i>Toninia caeruleonigrans</i>	E
<i>Parmelia caperata</i>	E	<i>Trapeliopsis glaucolepidea</i>	V
<i>Parmelia coniocarpa</i>	E	<i>Tremolecia atrata</i>	E
<i>Parmelia olivacea</i>	E	<i>Umbilicaria hirsuta</i>	V
<i>Parmelia pastillifera</i>	E	<i>Umbilicaria hyperborea</i>	Ex
<i>Parmelia quericina</i>	Ex	<i>Usnea filipendula</i>	V
<i>Parmelia septentrionalis</i>	Ex	<i>Usnea florida</i>	Ex
<i>Parmelia subrudecta</i>	Ex	<i>Usnea glabrata</i>	E
<i>Parmelia tiliacea</i>	E	<i>Usnea glabrescens</i>	V
<i>Parmelia tinctina</i>	V	<i>Usnea scabrata</i>	E
<i>Parmeliella plumbea</i>	E	<i>Verrucaria aquatilis</i>	V
<i>Parmeliella triptophylla</i>	E	<i>Verrucaria dufourii</i>	Ex
<i>Peltigera aphthosa</i>	Ex	<i>Verrucaria laevata</i>	V
<i>Peltigera degenii</i>	E	<i>Verrucaria latebrosa</i>	Ex
<i>Peltigera horizontalis</i>	V	<i>Verrucaria melaenella</i>	E
<i>Peltigera leucophlebia</i>	E	<i>Verrucaria mougeotii</i>	V
<i>Peltigera malacea</i>	V	<i>Verrucaria rheithrophila</i>	V
<i>Peltigera venosa</i>	Ex	<i>Verrucaria ruderum</i>	Ex
<i>Pertusaria chidectonoides</i>	V	<i>Xanthoria lobulata</i>	E
<i>Pertusaria corallina</i>	V		
<i>Pertusaria coronata</i>	V		
<i>Pertusaria inaequalis</i>	E		
<i>Pertusaria lactea</i>	V		
<i>Pertusaria laevostoma</i>	V		
<i>Pertusaria pupillaris</i>	V		
<i>Pertusaria slesvicensis</i>	V		
<i>Pertusaria sordidogrisea</i>	E		
<i>Pertusaria trachythallina</i>	E		
<i>Phaeographis dendritica</i>	V		
<i>Phaeographis inusta</i>	V		
<i>Phaeophyscia ciliata</i>	E		
<i>Phaeophyscia endophoenicea</i>	E		
<i>Physcia dimidiata</i>	V		
<i>Polyblastia philea</i>	Ex		
<i>Polychidium muscicola</i>	Ex		
<i>Porina borri</i>	V		
<i>Porina interjungens</i>	Ex		
<i>Porocyphus coccodes</i>	V		
<i>Porpidia albocaeruliscens</i>	Ex		
<i>Protoparmelia atriseda</i>	Ex		
<i>Protothelarella sphinctrinoides</i>	Ex		
<i>Psiloclecia clavulifera</i>	Ex		
<i>Psora decipiens</i>	Ex		
<i>Psoroma hypnorum</i>	Ex		
<i>Psoroma hypnorum</i> var. <i>palaceum</i>	Ex		
<i>Pycnothelia papillaria</i>	V		
<i>Pyrenopsis impolita</i>	Ex		
<i>Racodium rupestre</i>	Ex		
<i>Ramalina lacera</i>	E		
<i>Ramalina obtusata</i>	E		
<i>Rhizocarpon badioatrum</i>	E		
<i>Rhizocarpon eupetraeum</i>	Ex		

Berg-Fyr

Tabel 4. Status for rødlistede af karplanter i Viborg amt samt to karplanter, der er rødlistede udenfor Danmark. Den højre kolonne viser antallet af kendte lokaliteter, hvorpå de rødlistede planter forekommer i Viborg amt.

V = sårbar (eng. vulnerable). E = akut truet (eng. endangered).

DK = Danmark. VB = Viborg amt. LOK = Antallet af kendte voksesteder for arten inden for de seneste 30 år. * = arten anses ikke for sårbar eller truet i Danmark (status i Danmark efter Løjtnant 1986.)

<u>PLANTE</u>		<u>DK</u>	<u>VB</u>	<u>LOK</u>
<i>Alisma gramineum</i>	Kortskæftet Skeblad	E	E	1
<i>Anthericum liliago</i>	Ugrænet Edderkopurt	V	V	3
<i>Barbarea stricta</i>	Rank Vinterkarse	V	V	1
<i>Botrychium matricariifolium</i>	Kamillebladet Månerude	V	E	1
<i>Botrychium multifidum</i>	Stilk-Månerude	V	E	1
<i>Carex chordorrhiza</i>	Grenet Star	E	E	1
<i>Elatine hexandra</i>	Sekshæmmet Bækkarve	V	V	3
<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Kalk-Øjentræst	E	E	1
<i>Glaucium flavum</i>	Strand-Hornskulpe	V	V	2
<i>Gymnadenia albida</i> ssp. <i>albida</i>	Hvid Sekspore			
<i>Hammarbya paludosa</i>	Hjertelæbe	V	V	1
<i>Huperzia selago</i>	Otteradet Ulvefod	V	V	2
<i>Isoëtes echinospora</i>	Gulgrøn Bræsenføde	E	E	6
<i>Isoëtes lacustris</i>	Sortgrøn Bræsenføde	V	V	4
<i>Lycopodium alpinum</i>	Bjerg-Ulvefod	E	E	1
<i>Potamogeton densus</i>	Tet Vandaka	V	E	1
<i>Saxifrage hirculus</i>	Gul Stenbræk	V	V	8
<i>Scheuchzeria palustris</i>	Blomstersiv	V	V	1
<i>Schoenus nigricans</i>	Sort Skæne	V	V	1
<i>Scirpus parvulus</i>	Lav Kogleaks	E	E	1
<i>Selaginella selaginoides</i>	Dvergulvefod	V	V	4
<i>Subularia aquatica</i>	Sylblad	E	E	1
<i>Vicia orobus</i>	Lyng-Vikke	V	V	2
<i>Cineraria palustris</i> ssp. <i>congesta</i> *	Kær-Fnokurt			8
<i>Gentianella uliginosa</i>	Eng-Ensian			5

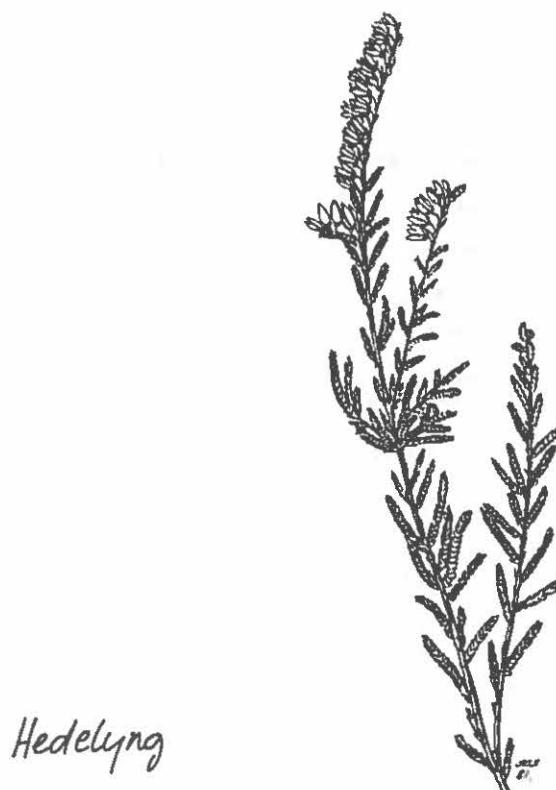
Tabel 5. Status for rødlistede laver i Viborg amt.

Den højre kolonne viser antallet af kendte lokaliteter, hvorpå de rødlistede planter forekommer i Viborg amt.

<u>PLANTE</u>	<u>DK</u>	<u>LOK</u>
<i>Arthonia tumidula</i>	V	1
<i>Arthonia vinosa</i>	V	1
<i>Bacidia laurocerasi</i>	E	1
<i>Biatora pilularis</i>	V	1
<i>Bryoria subcana</i>	V	1
<i>Calicium adpersum</i>	E	1
<i>Cetraria sepincola</i>	E	1
<i>Chaenotheca carthusiae</i>	V	1
<i>Chaenothecopsis alboatra</i>	E	1
<i>Lecanora confusa</i>	E	1
<i>Lecanora persimilis</i>	E	1
<i>Lecidea erythrophaea</i>	V	1
<i>Lobaria scrobiculata</i>	E	3
<i>Nephroma parile</i>	V	1
<i>Parmelia caperata</i>	E	1
<i>Parmeliella plumbea</i>	E	1
<i>Parmeliella triptophylla</i>	E	1
<i>Pertusaria pupillaris</i>	V	1
<i>Sphinctrina turbinata</i>	E	1

Tabel 6. Eksempler på arter, som er udpræget sårbar overfor plantehedsamling og -plukning (smagn. i øvrigt teksten - efter Gravesen 1981).

<i>Anemone apennina</i> var. <i>pallida</i>	Blegblå Anemone (den bornholmske form)
<i>Anthericum liliago</i>	Ugrenet Edderkopurt
<i>Anthericum ramosum</i>	Grenet Edderkopurt
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	Sort Radeløv
<i>Asplenium septentrionale</i>	Nordisk Radeløv
<i>Asplenium trichomanes</i>	Rundfinnet Radeløv
<i>Betonica officinalis</i>	Betonie
<i>Cephalanthera damasonium</i>	Hvidgul Skovlilje
<i>Cephalanthera longifolia</i>	Sværd-Skovlilje
<i>Cephalanthera rubra</i>	Rød Skovlilje
<i>Corallorrhiza trifida</i>	Koralrod
<i>Cypripedium calceolus</i>	Fruesko
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	Hylde-Gøgeurt
<i>Draba muralis</i>	Mur-Draba
<i>Glauicum flavum</i>	Strand-Hornskulpe
<i>Gymnadenia albida</i> ssp. <i>albida</i>	Hvid Sakspore
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Langaksæt Trådspore
<i>Hammarbya paludosa</i>	Hjertelæbe
<i>Liparis loeselii</i>	Mygblostmæ
<i>Orchis morio</i>	Salep-Gøgeurt
<i>Orchis purpurea</i>	Stor Gøgeurt
<i>Orchis ustulata</i>	Bakke-Gøgeurt
<i>Orobanche major</i>	Stor Gyvelkvæler
<i>Peucedanum oreoselinum</i>	Bakke-Svovlrod
<i>Phyllitis scolopendrium</i>	Hjortetunge
<i>Polystichum lobatum</i>	Skjoldbregne
<i>Prunella grandiflora</i>	Storblostmæt Brunelle (og dennes hybrider med <i>Prunella vulgaris</i> , Alm. Brunelle)
<i>Pulmonaria angustifolia</i>	Himmelblå Lungeurt
<i>Pulsatilla vernalis</i>	Vår-Kobjalde
<i>Saxifraga hirculus</i>	Gul Stenbræk
<i>Spiranthes spiralis</i>	Skureaks
<i>Viola epipsila</i>	Tørve-Viol
<i>Viola mirabilis</i>	Forskelligblomstret Viol
<i>Viola persicifolia</i>	Rank Viol
<i>Viola uliginosa</i>	Sump-Viol

Tabel 7. Oversigt over naturtypernes sårbarhed over for færdsel (mekanisk slid).

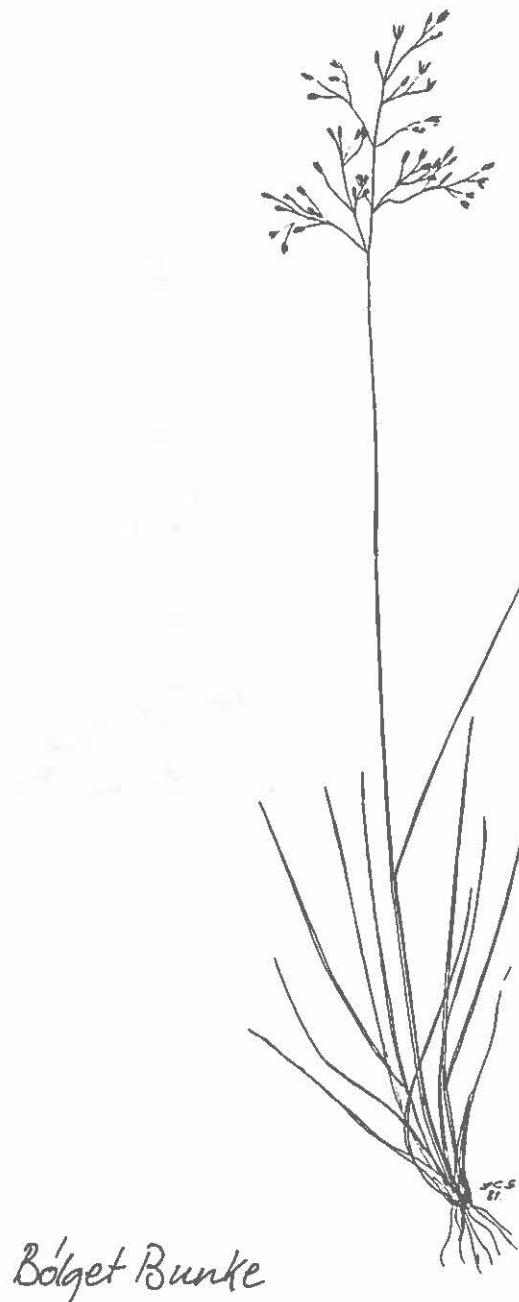
Oversigten viser både de kategorier, der er brugt her i bogen og i Løjtnant (ed.) 1983: "Rapport om naturområdernes sårbarhed".

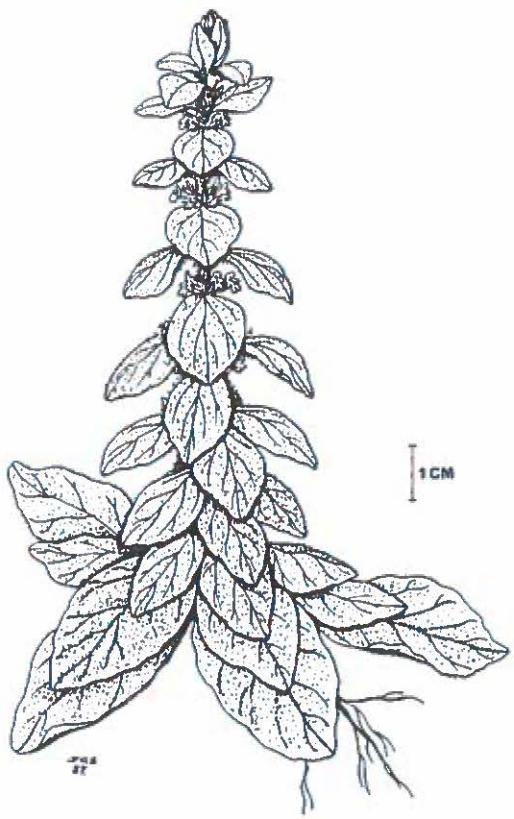
Nærmere forklaring i teksten.

Symbol i bogens tekst	NATURTYPE	a. efter P. Gravesen (sårbarhed)	b. efter B. Løjtnant (bæreevne)
S Skove, krat, hegn, alléer	Bøgeskov	robust-sårbar	relativ stor-lille
	Egeskov	robust-sårbar	relativ stor-lille
	Egekrat	robust-sårbar	relativ stor-lille
	Nåletræplantage, i indlandet	robust (-sårbar)	relativ stor (-lille)
	Klitplantage	sårbar	lille (-meget lille)
	Askeskov	sårbar	lille-meget lille
	Elleskov	sårbar	lille-meget lille
	Birkeskov	robust-sårbar	relativ stor-lille
	H Heder og klitter	sårbar	lille-meget lille
	Grønsværklit	robust-sårbar	relativ stor-lille
S-Sv Skove på fugtig bund	Indlandsklit	sårbar	lille-meget lille
	klit	sårbar	lille-meget lille
	Grønsværklit	robust-sårbar	relativ stor-lille
	Indlandsklit	sårbar	lille-meget lille
	klit og klithede	sårbar-meget sårbar	meget lille - sårdeles lille
	Strandoverdrev	robust	relativ stor
	Klipphede	sårbar	lille-meget lille
	Hedelyng-hede	robust-sårbar	relativ stor-lille
	Revling-hede	sårbar	lille-meget lille
	Sandskæg-hede	sårbar	meget lille
E Enge på tør bund	Rensdyrlav-hede	meget sårbar	sårdeles lille
	Rullestenshede	robust-sårbar	relativ stor-lille
	Grashede	robust	relativ stor
	Klokkeling-hede	sårbar	lille
	Kystklinter og -skrænter	robust-sårbar- meget sårbar	relativ lille-lille- meget lille
	Flade overdrev	robust	relativ stor
	Højmoser	sårbar	lille-meget lille
	Hængesæk	sårbar	meget lille
	Næringsfattige kar (ikke veld-påvirkede)	sårbar	lille
	Næringsrike kar (ikke veld-påvirkede)	robust-sårbar	relativ stor-lille
V Ferske vådområder	Næringsfattige kar (veld-påvirkede)	sårbar-meget sårbar	meget lille- sårdeles lille
	Næringsrike kar (veld-påvirkede)	sårbar	meget lille
	Væde enge-alment	robust	relativ stor
	Næringsrike, naturlig klärvandede sører	robust	relativ stor
	Næringsrike, naturlig brunvandede sører	robust	relativ stor
	Næringsrike, forurenede sører	robust	relativ stor
	Næringsfattige, klärvandede sører	meget sårbar	sårdeles lille
	Næringsfattige, brunvandede sører	sårbar	meget lille
	Kildebække, uregulerede	sårbar	meget lille
	Mindre åer, uregulerede	sårbar	lille
Regulerede åer	Større åer, uregulerede	robust	relativ stor
	Regulerede åer	robust	relativ stor

Tabel 8. Fortegnelse over de i lokalitetsbeskrivelserne anvendte vegetationstyper.

allé	klit	rørskov
bebyggelse	kultureng	saltvandsområde
brakvandsområde	kær	skov
desmidiacésp	lergrav	stendige
dige	lobeliesø	stenmur
ekstremfattigkær	løvskov	strand
ekstremrigkær	mergelgrav	strandeng
eng	mose	strandoverdrev
fattigkær	nåleskov	sgård
fugtig løvskov	overdrev	vandhul
grusgrav	overgangsrigkær	vandløb
hede	paludelllavåld	vejkant
hængesæk	park	vejside
højmose	pilekrat	væld
kalkskrant	rigkær	
kilde	ruderat	

Pyramide-Hæbeløs

KORTMATERIALE

OVERSIGTSKORT Viborg amt med tilstødende arealer

Grundkort: Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort over Danmark i målestok 1:500.000

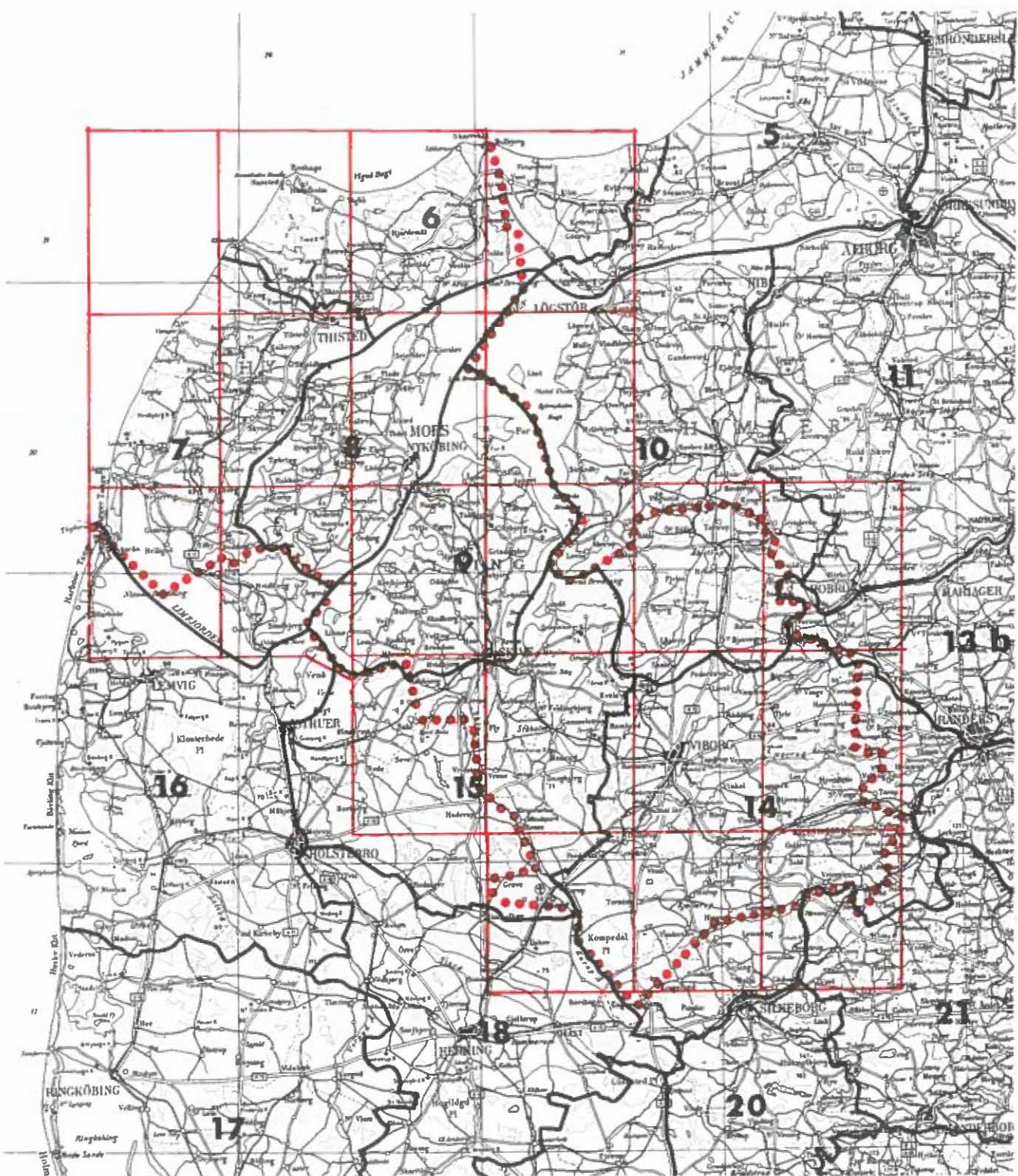
DETAILKORT 1-21

Grundkort: Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort over Viborg amt i målestok 1:100.000

Alle kort gengivet med Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse (A363-90)

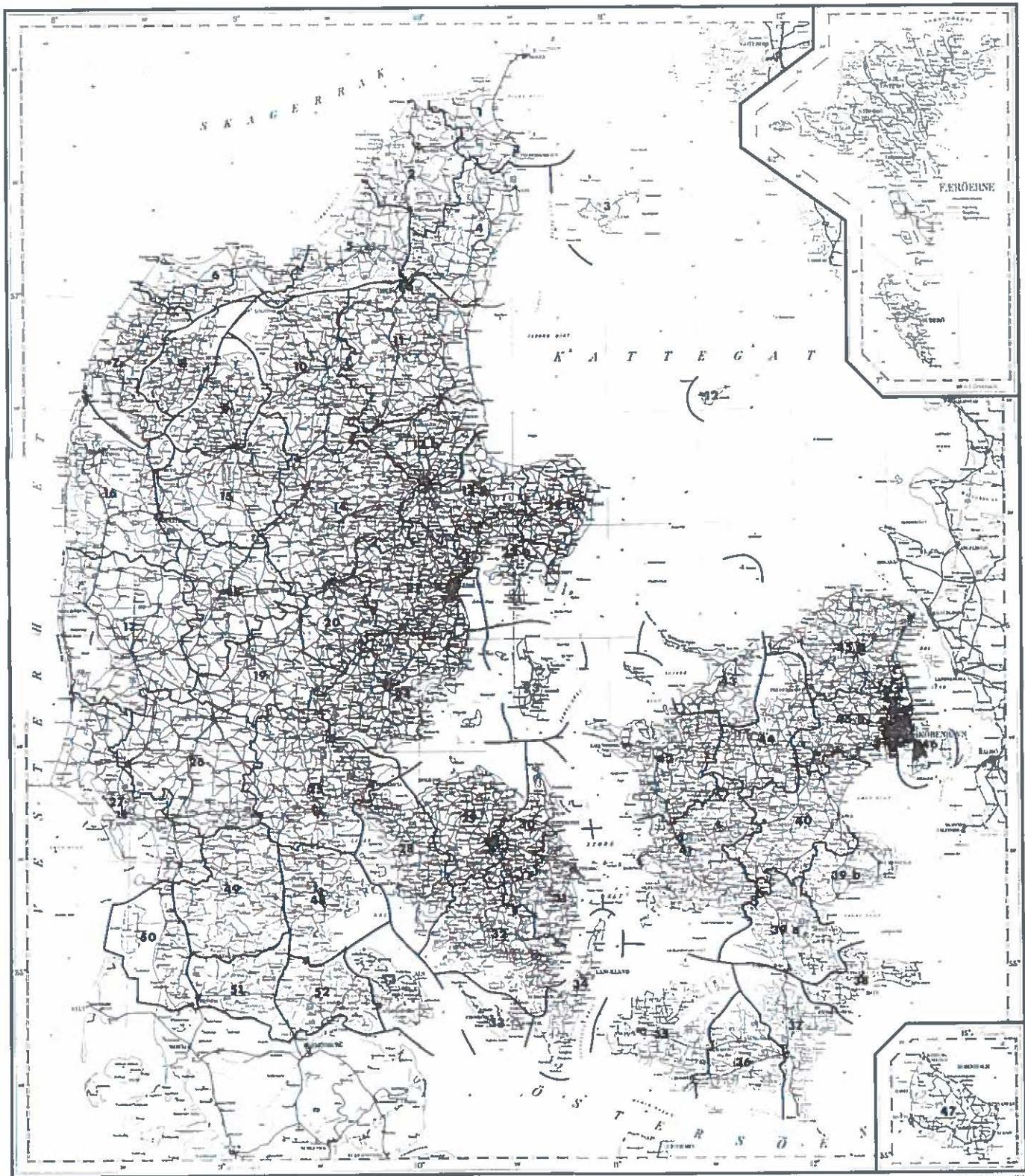
Enebærbeklædt overdrev, Tjelle Langsø. Peter Wind Fot. 1989.

OVSIGTSKORT

Viborg amt markeret med rød streg
 Topografisk-Botanisk Undersøgelses distrikter (TBU distrikt) indtegnet med sort
 Detailkort, 21 i alt, indtegnet med rødt
 Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

1: 500 000

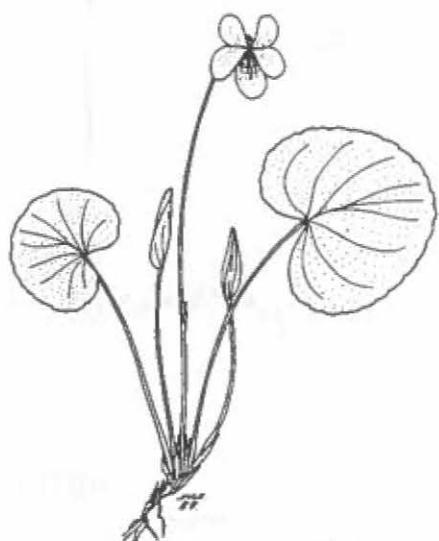

Oversigtskort over de topografisk-botaniske distrikter (TBU) i Danmark.
Viborg amt ligger helt eller delvis i TBU distrikterne 6, 7, 8, 9, 10, 14 & 15.

DETAILKORT 1-21

SIGNATURFORKLARING:

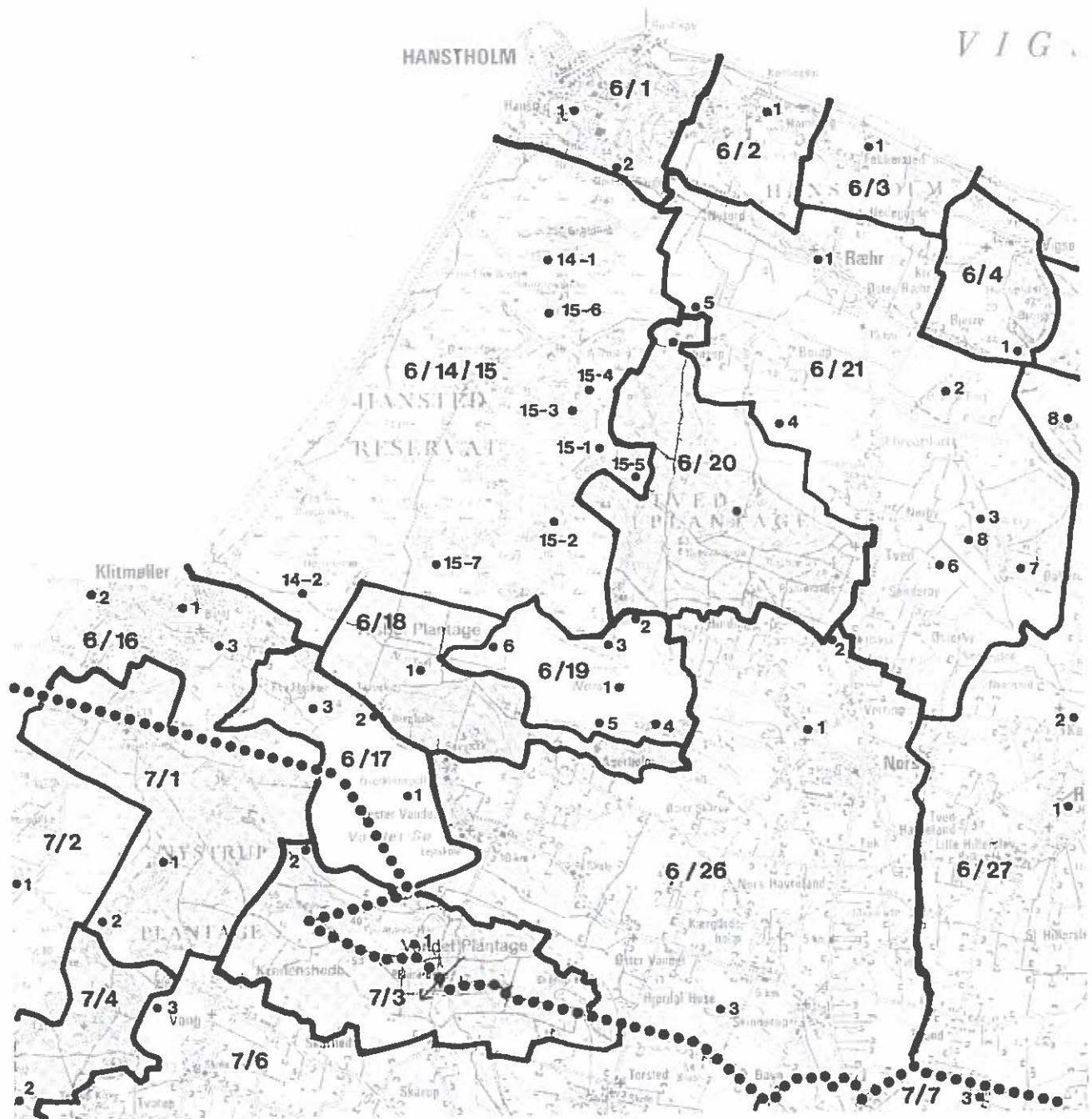
- Amtsgrænse
- TBU distriktsgrænse
- Områdegrænse
- 14/71 Områdenummer
- 5 Lokalitetsnummer

Eng-Viol

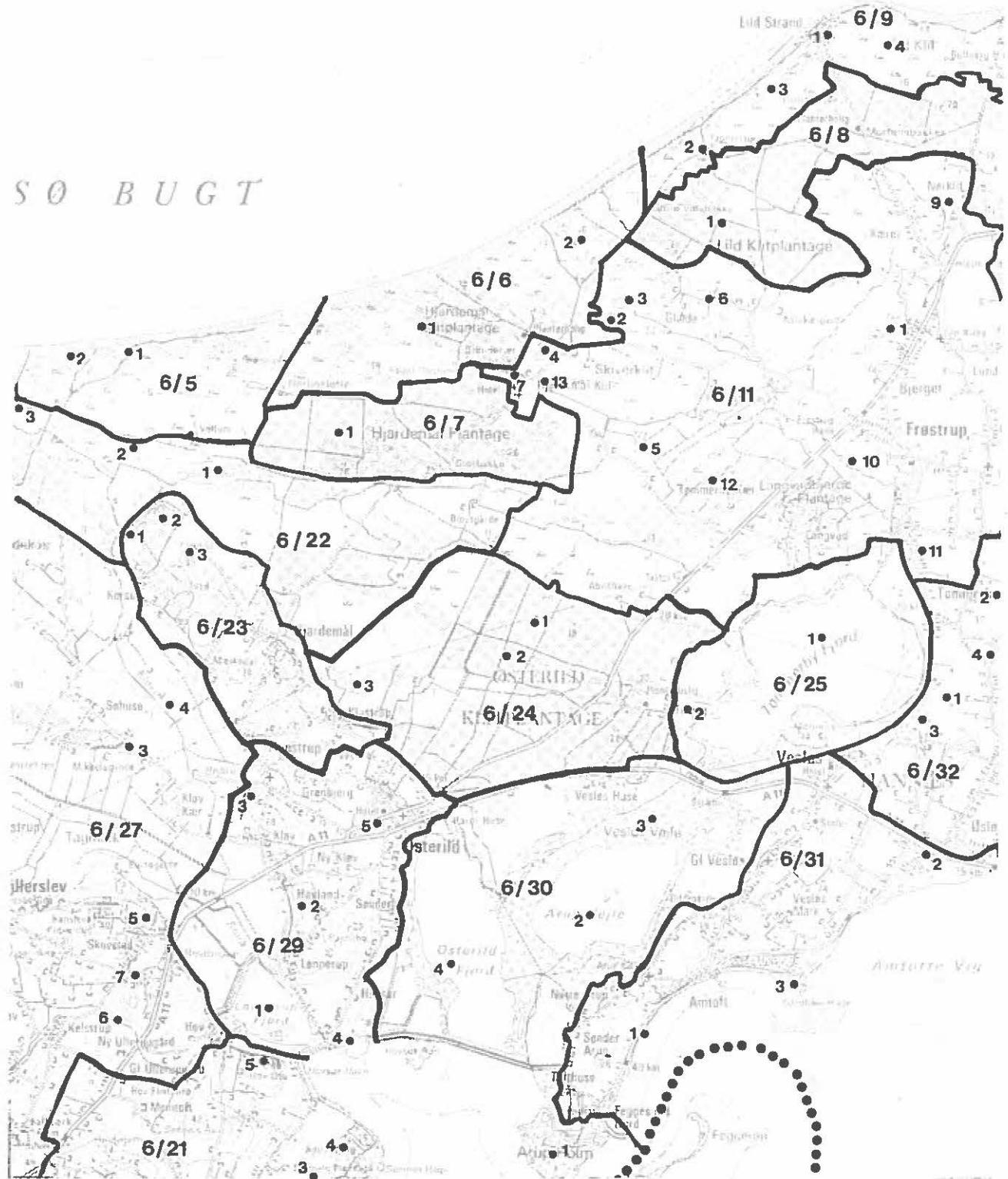
DETAILKORT 1
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

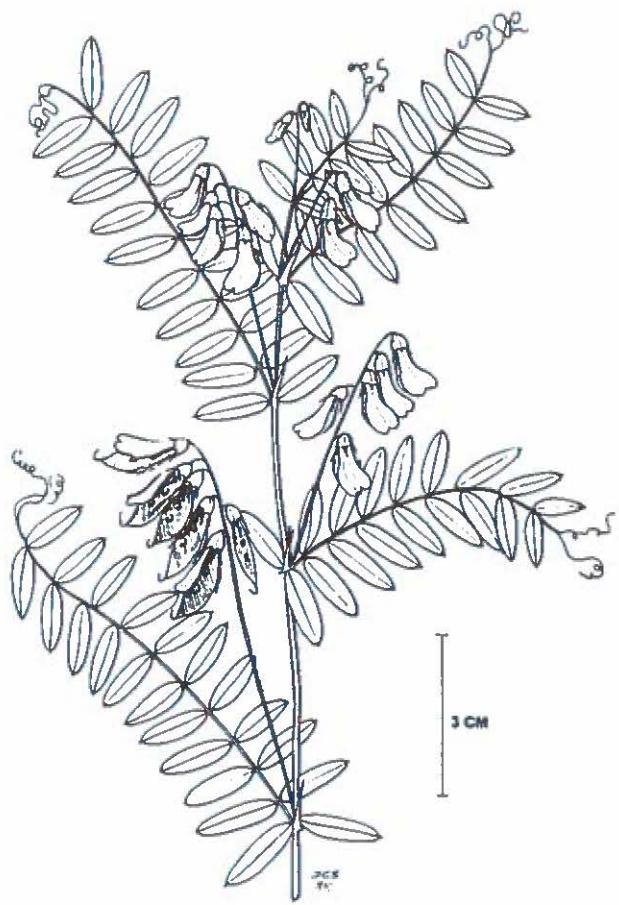

DETAILKORT 2
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

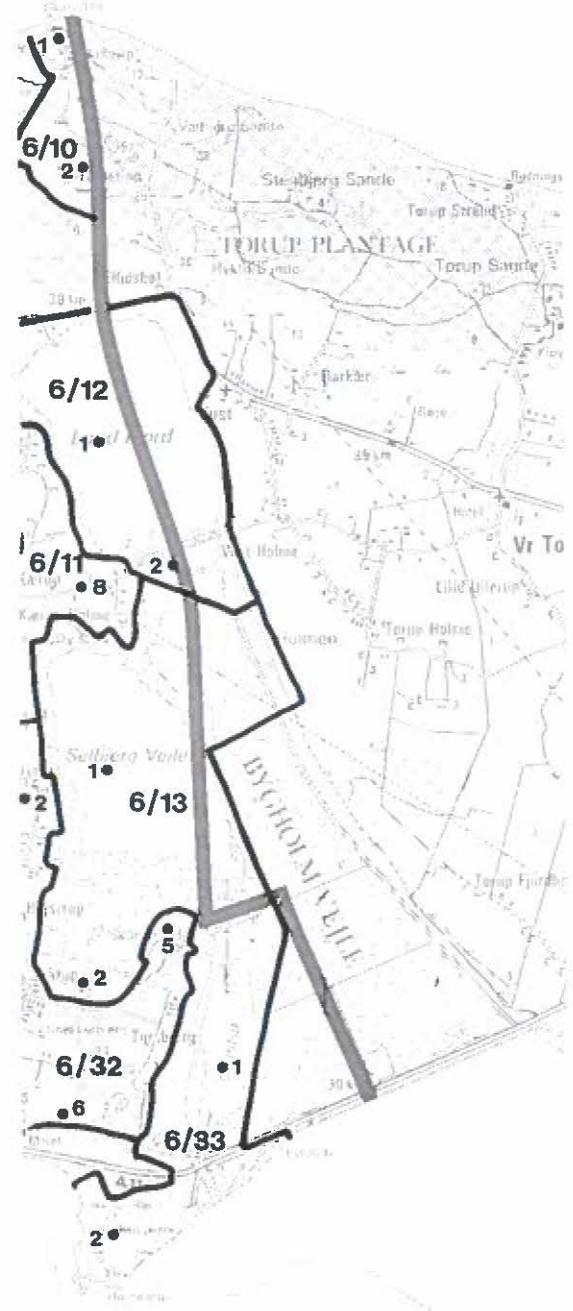
SØ BUGT

DETAILKORT 3
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

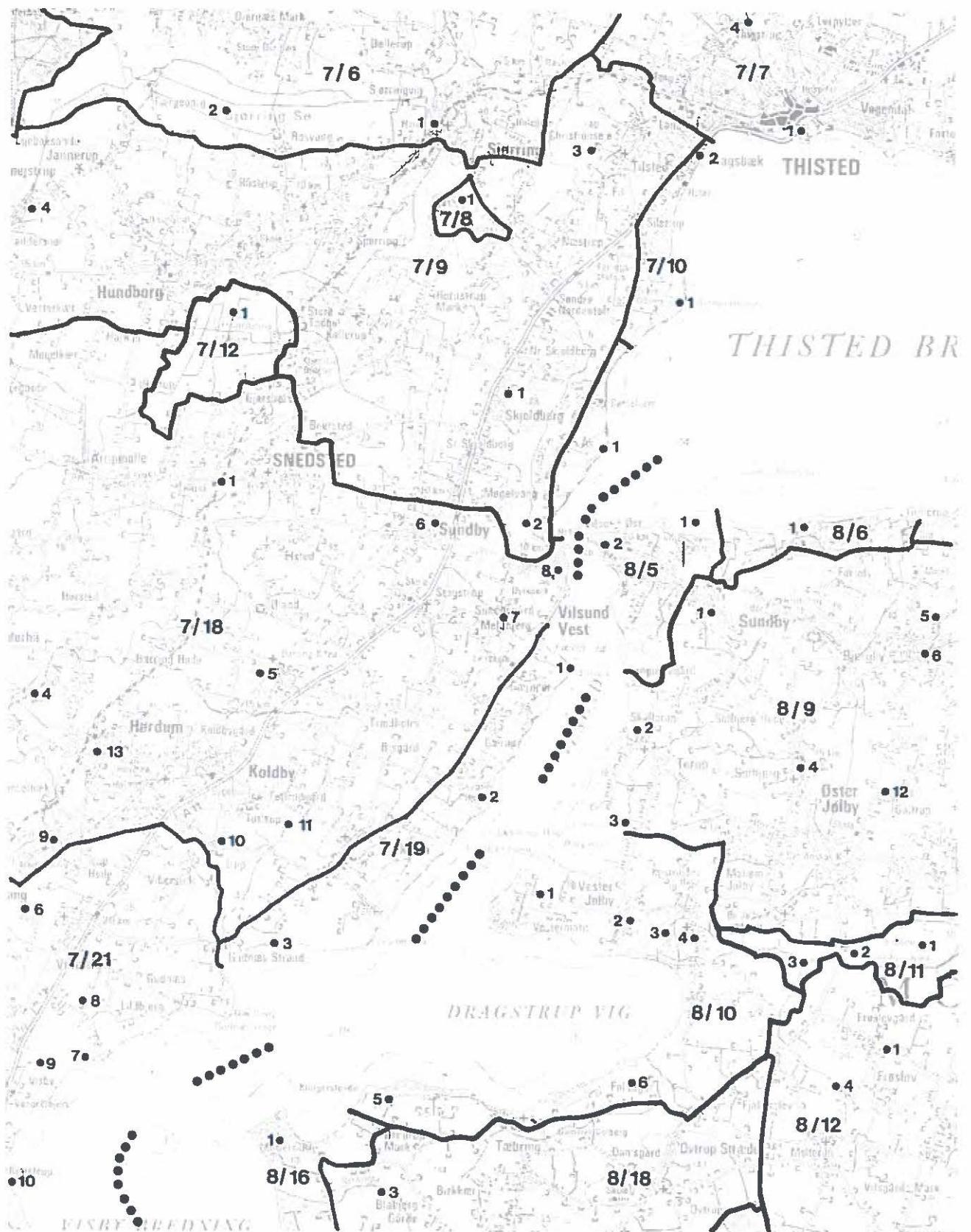
Kassubisk Vikke

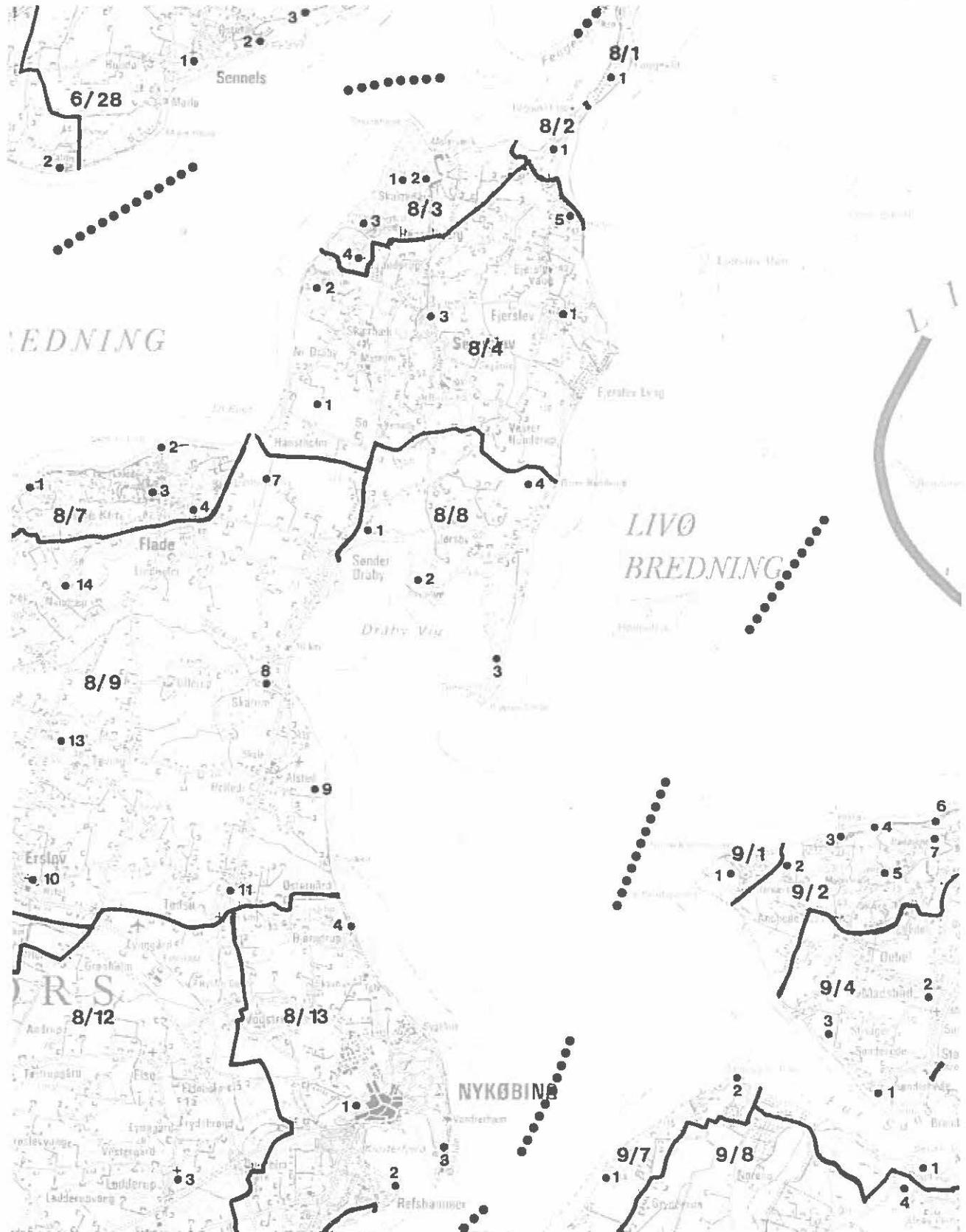
DETAILKORT 4
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

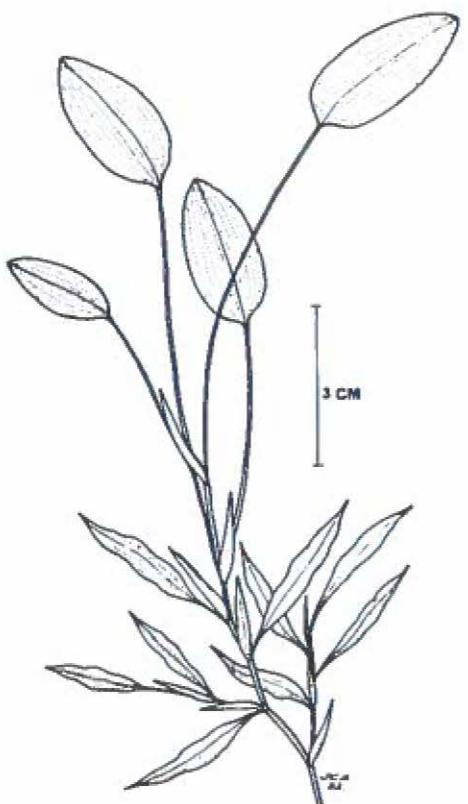
DETALIKORT 5
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

DETAILKORT 6
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

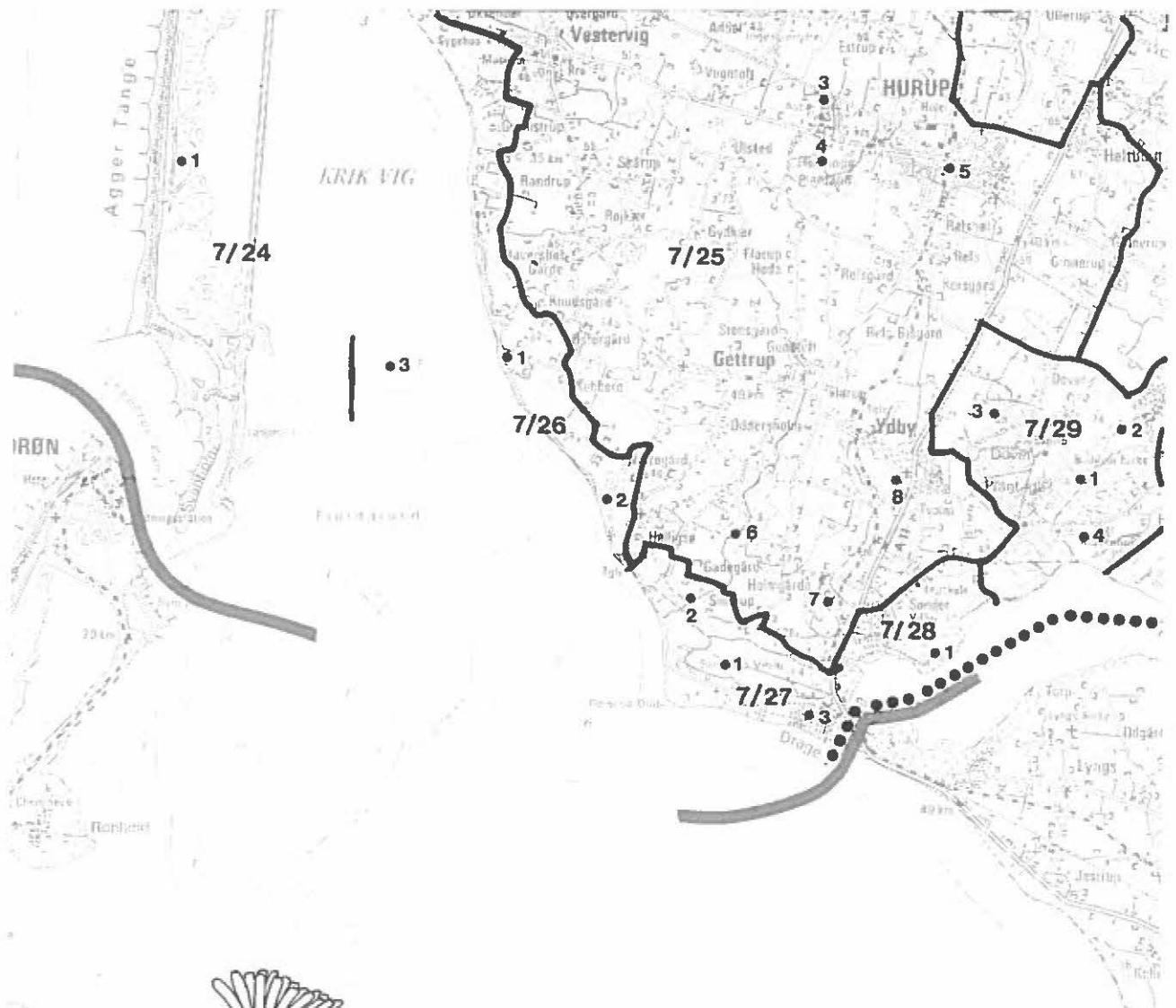
DETAILKORT 7

Graesbladet Vandaks

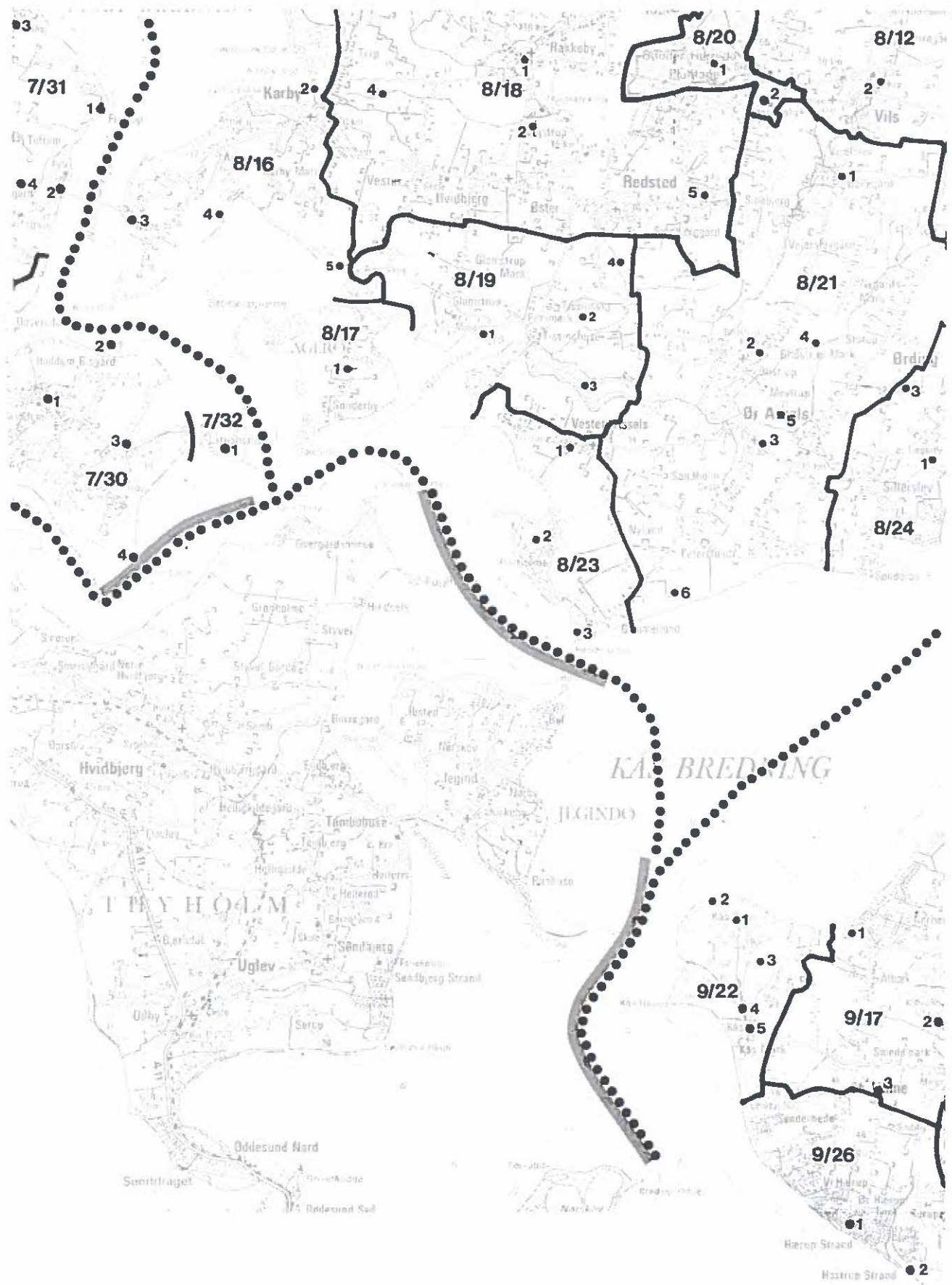
DETAILKORT 8
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

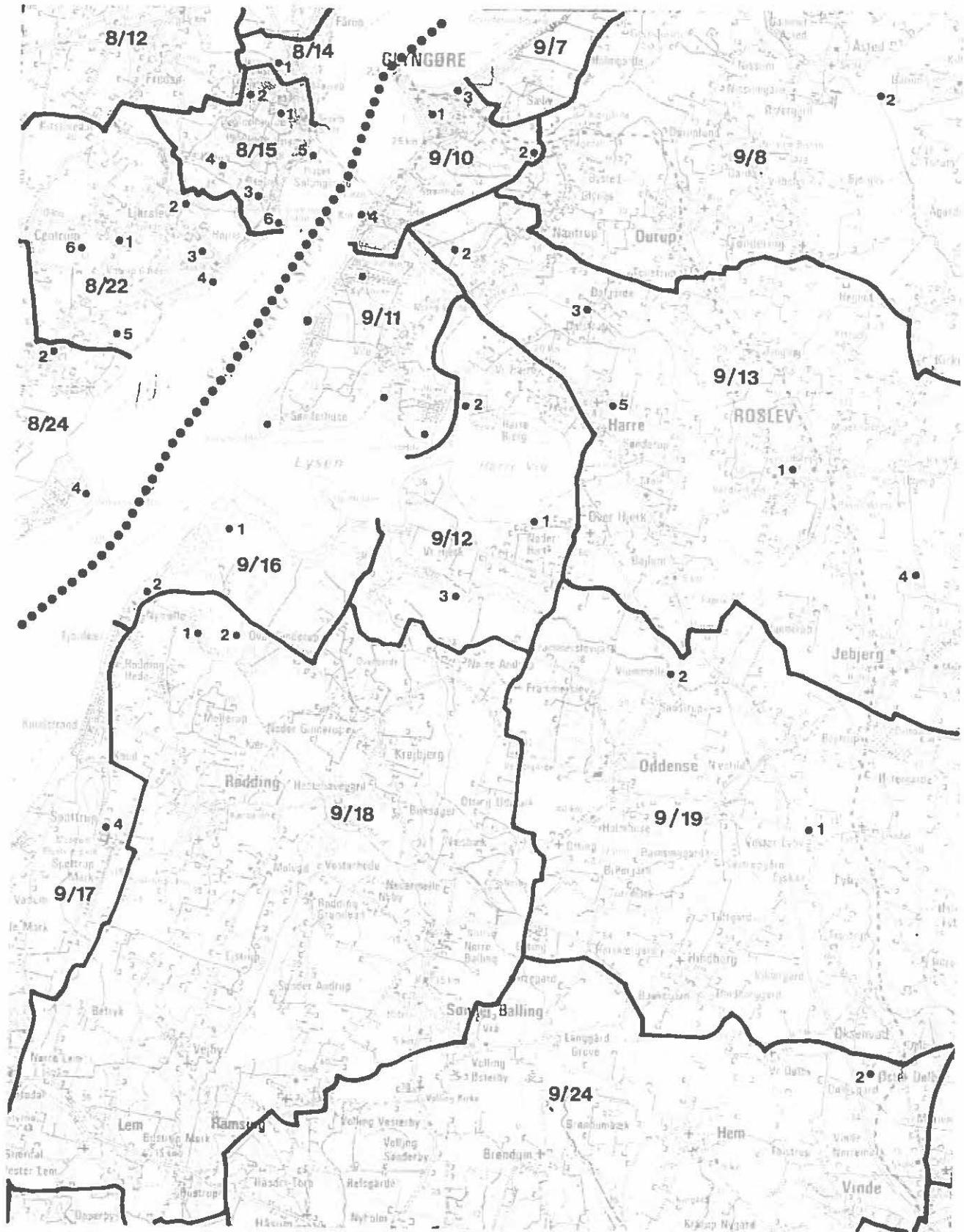
NISSUM BREDNING

Lav Skorsoher

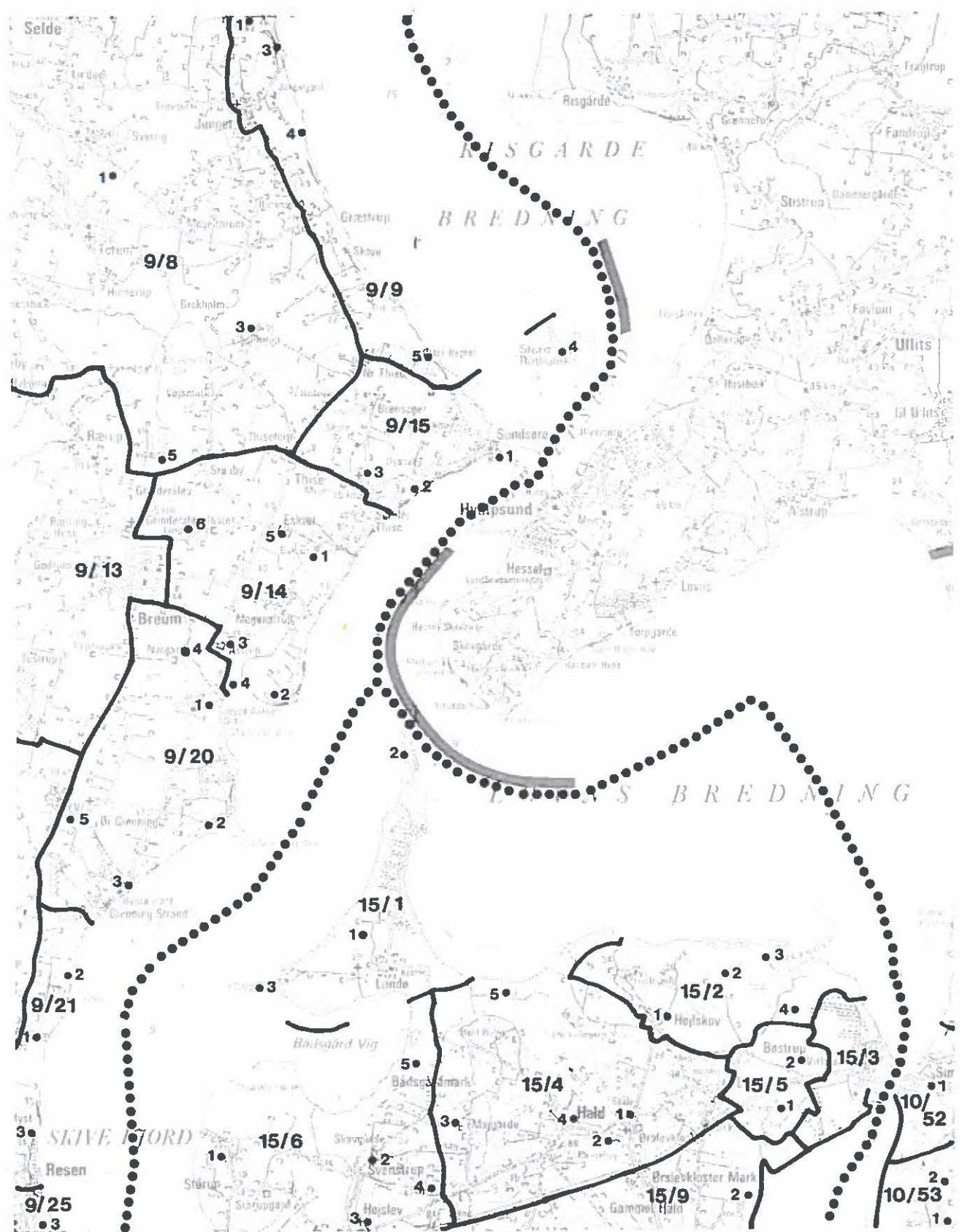
DETALIKORT 9

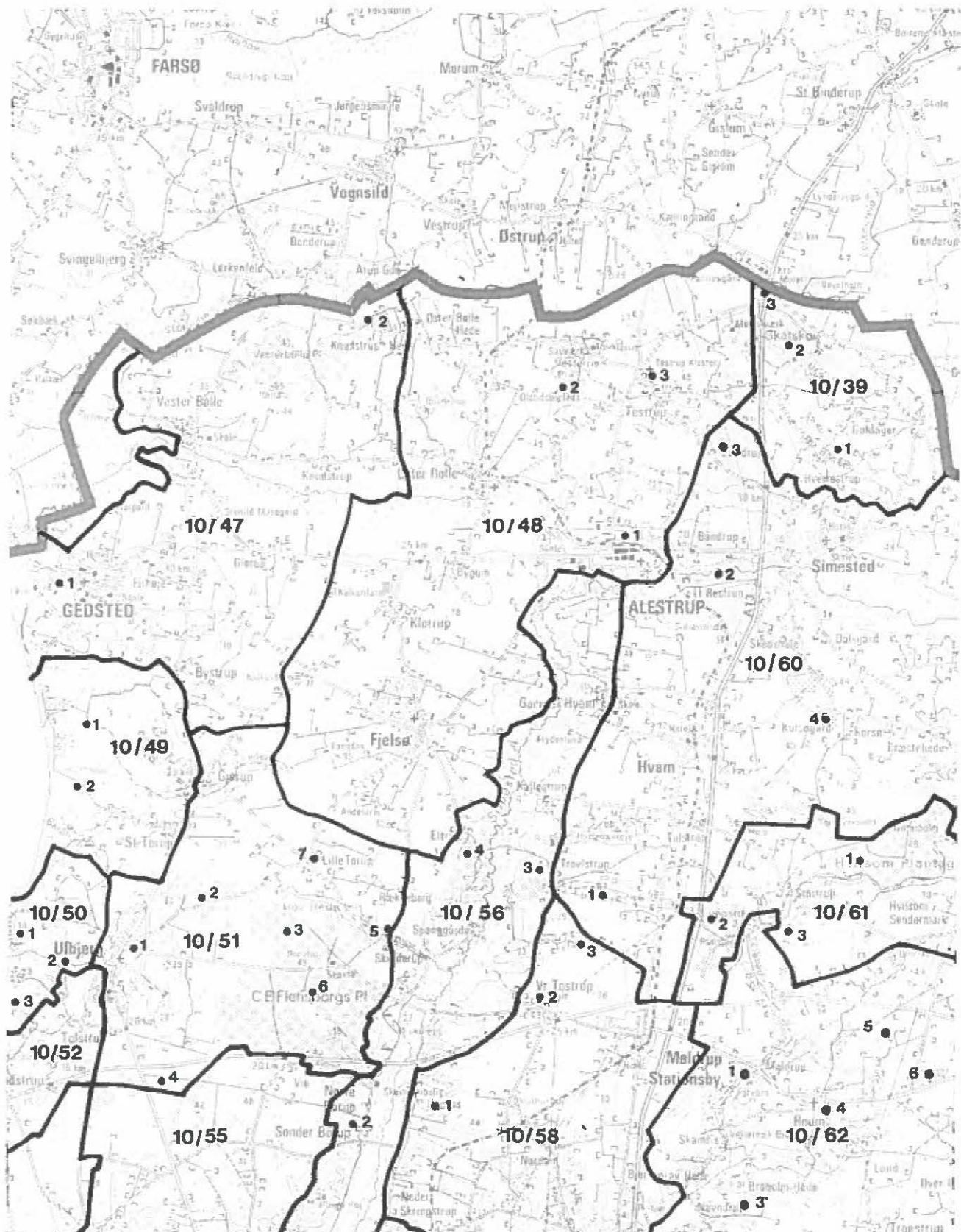
DETALIKORT 10
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

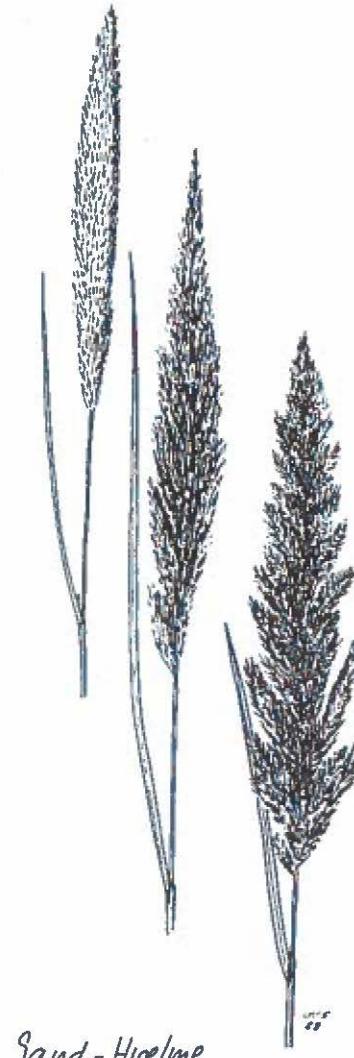
DETALIKORT 11
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

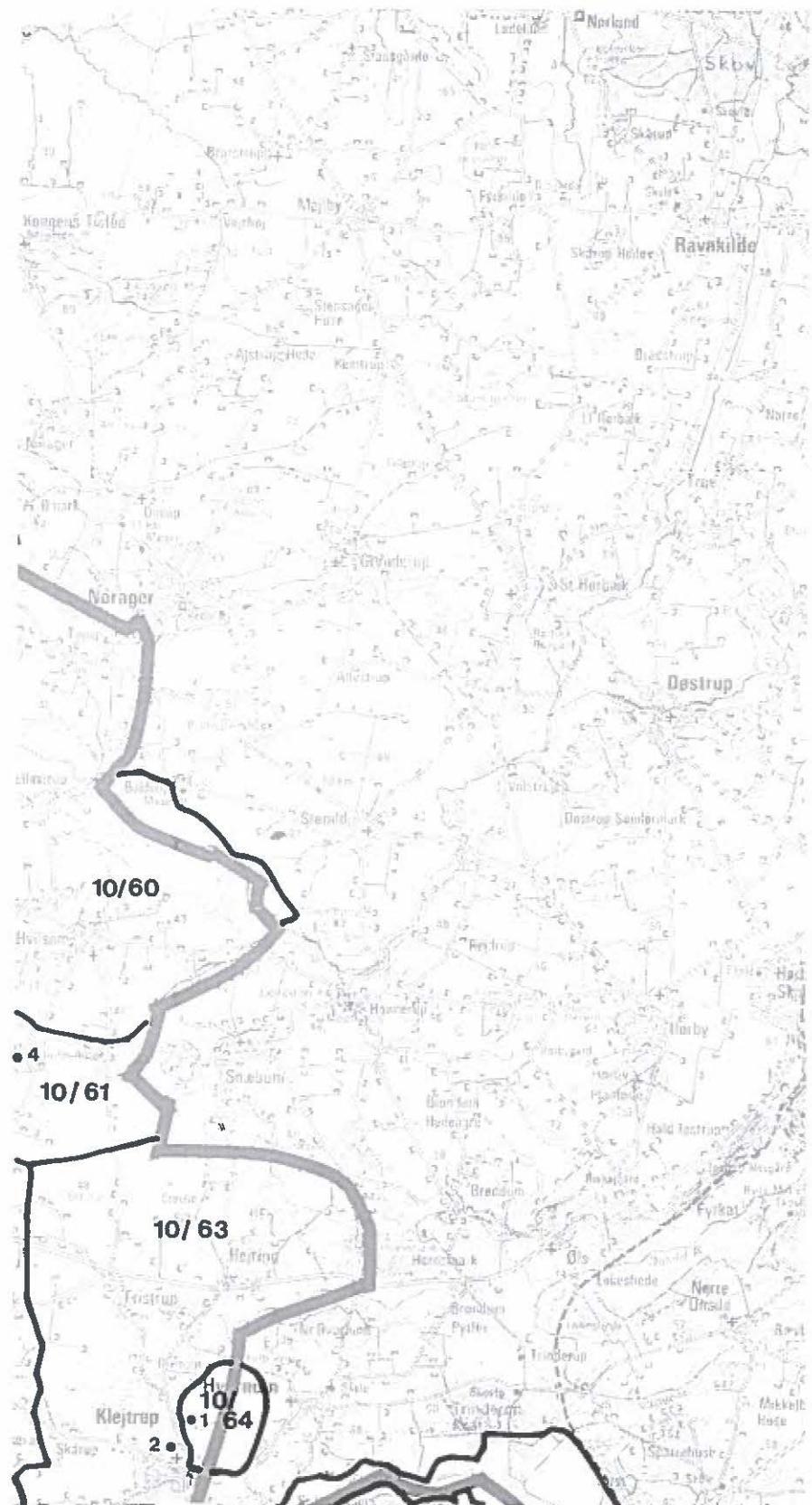
DETALIKORT 12
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

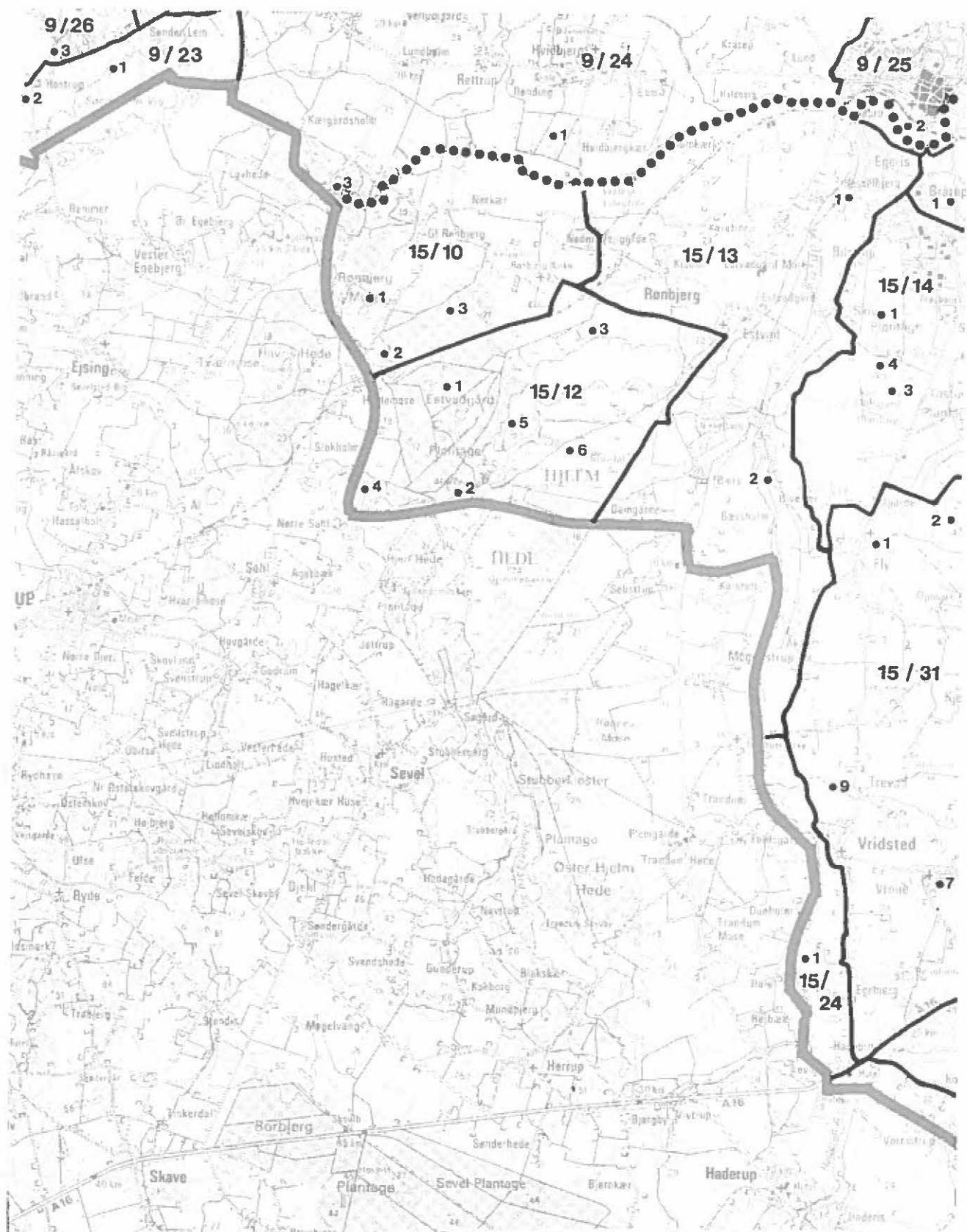
DETALIKORT 13
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

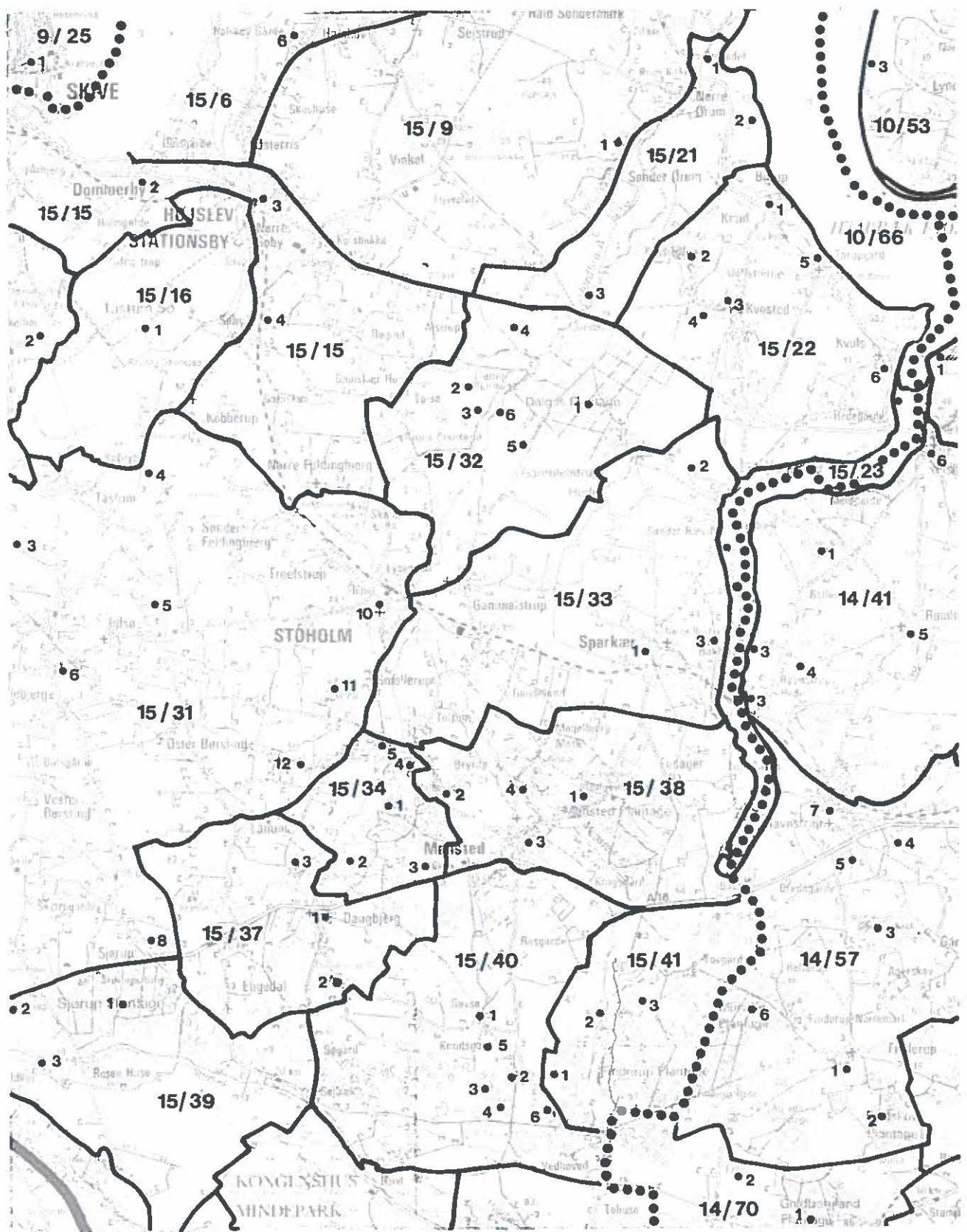
Sand-Hjælme
Østergp-Hjælme

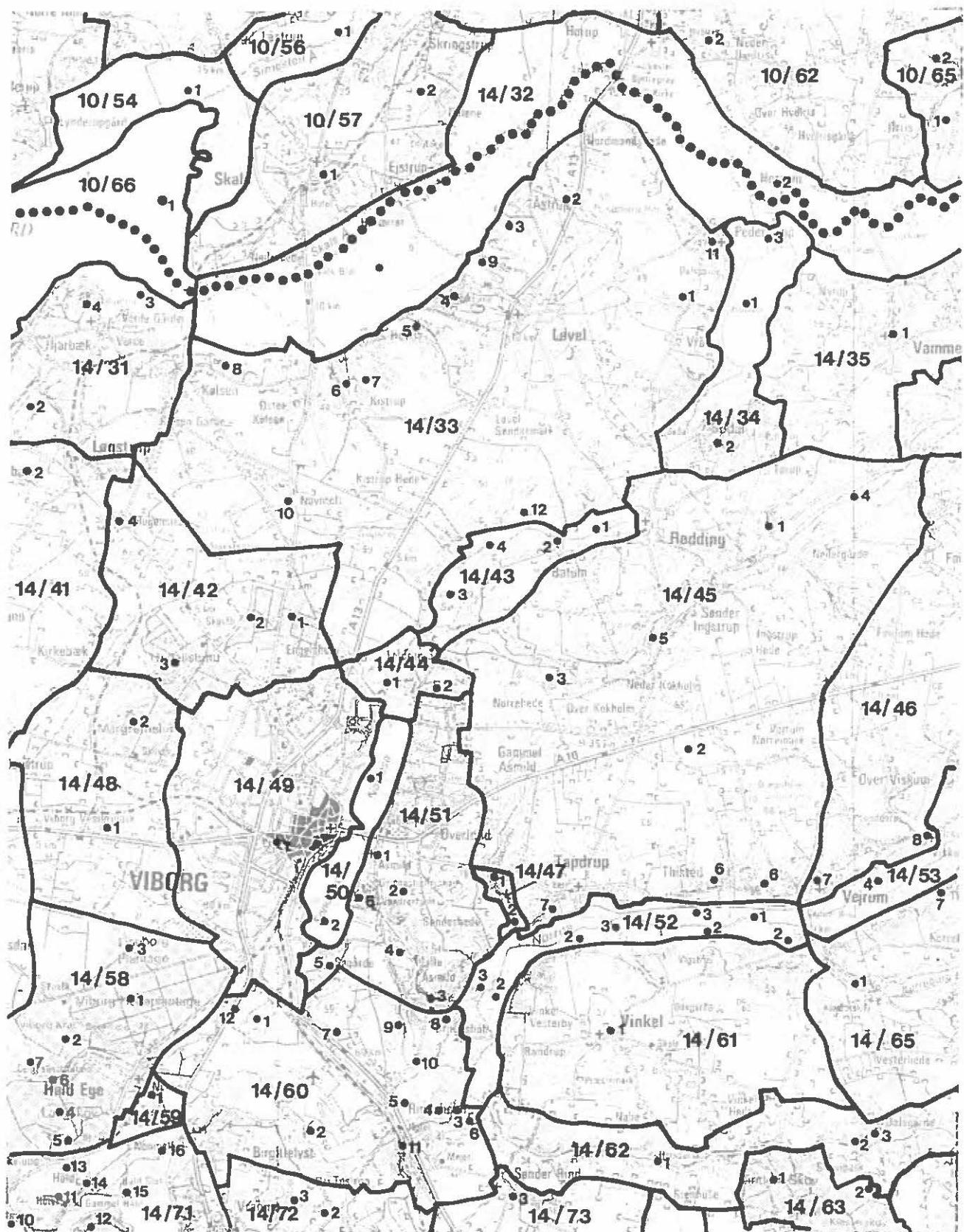
DETALIKORT 14
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

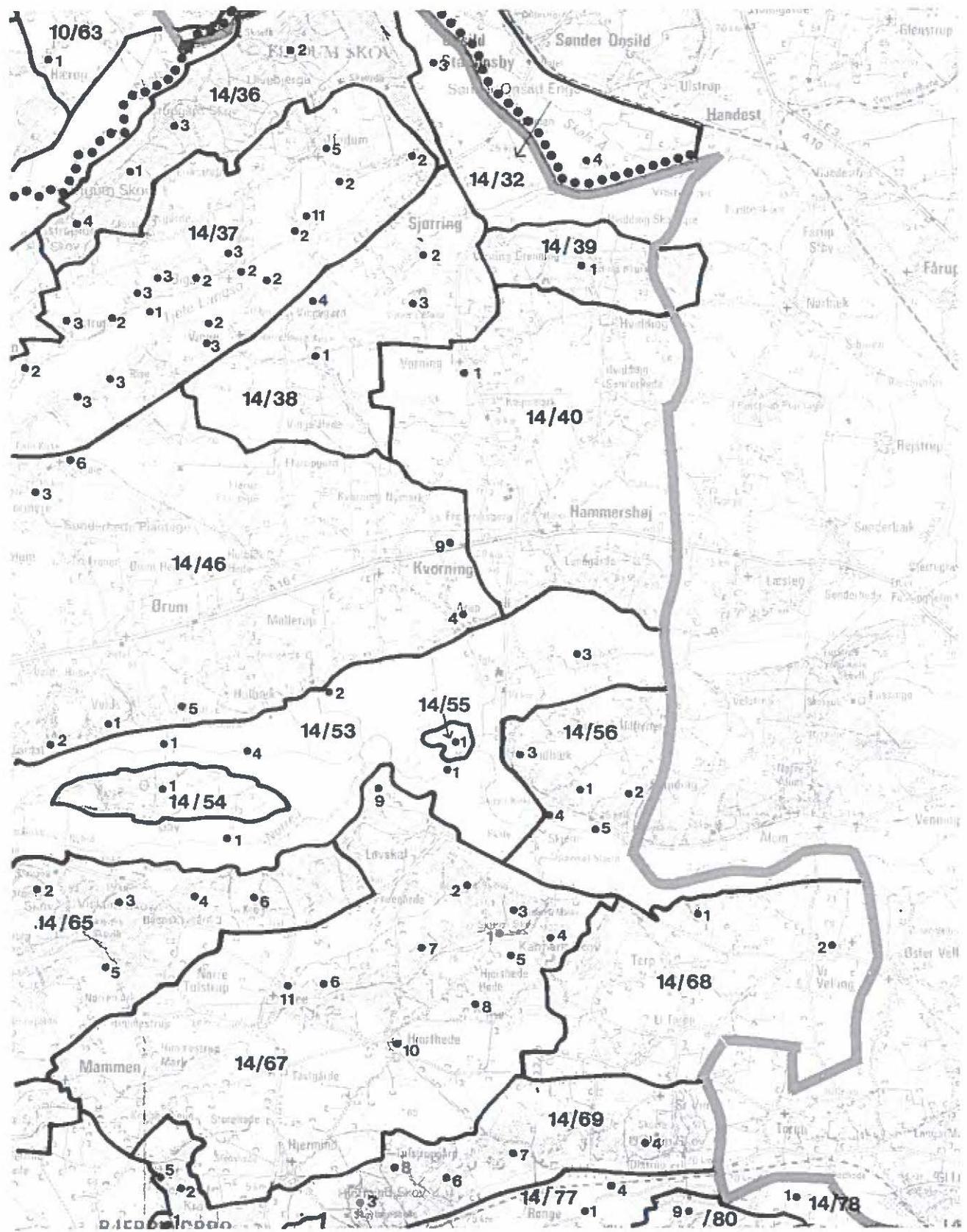
DETAILKORT 15
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

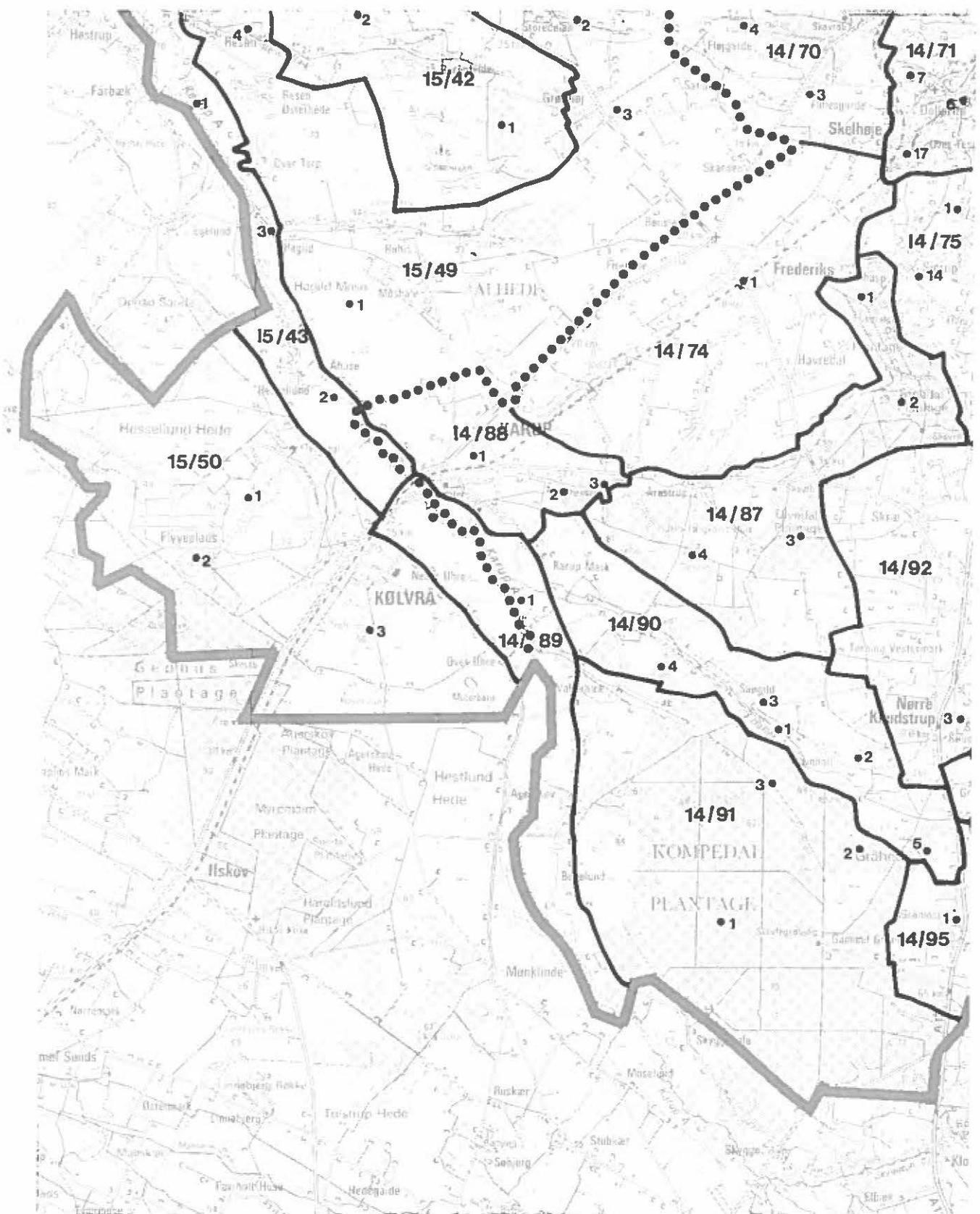
DETAILKORT 16
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

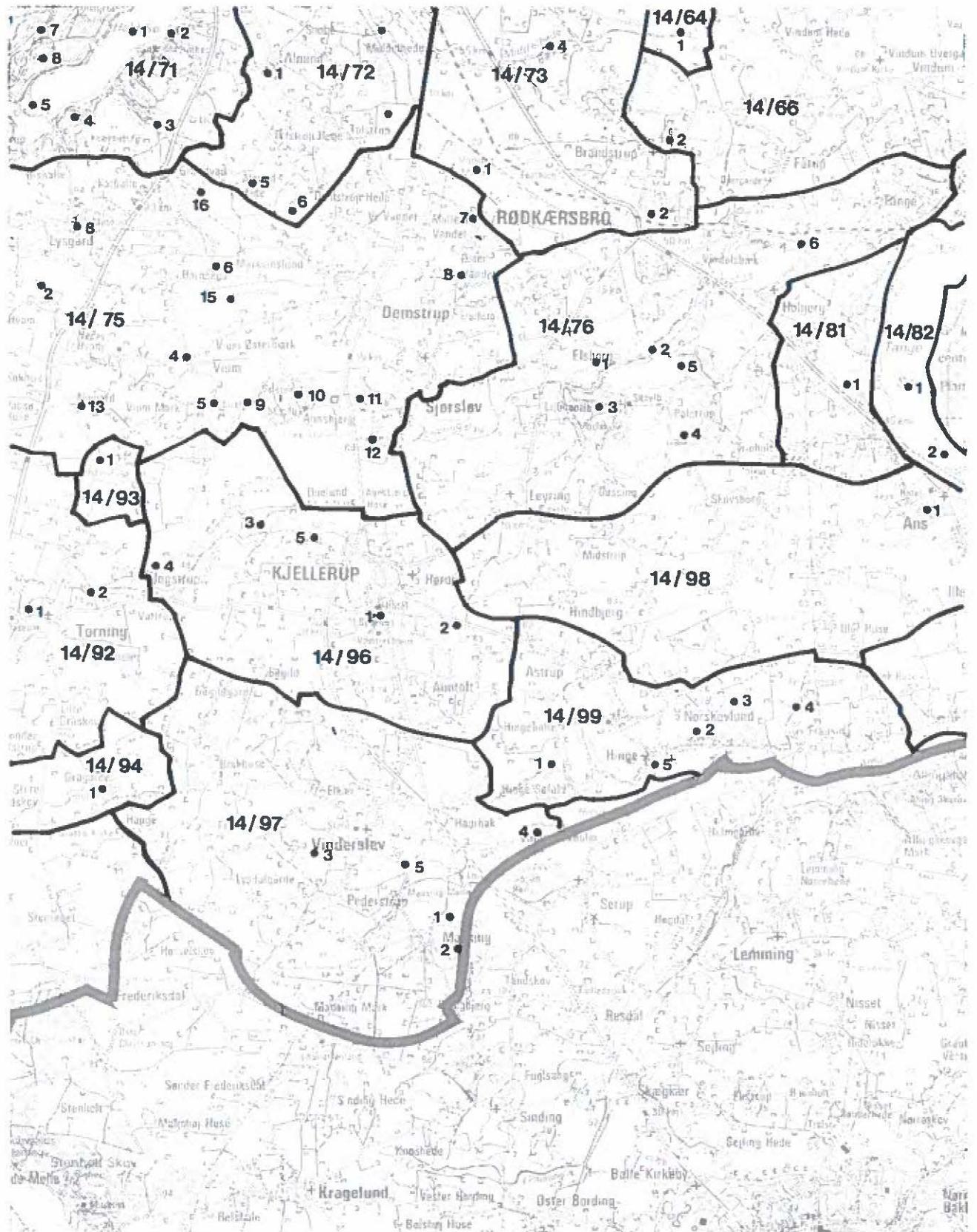
DETALIKORT 17
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

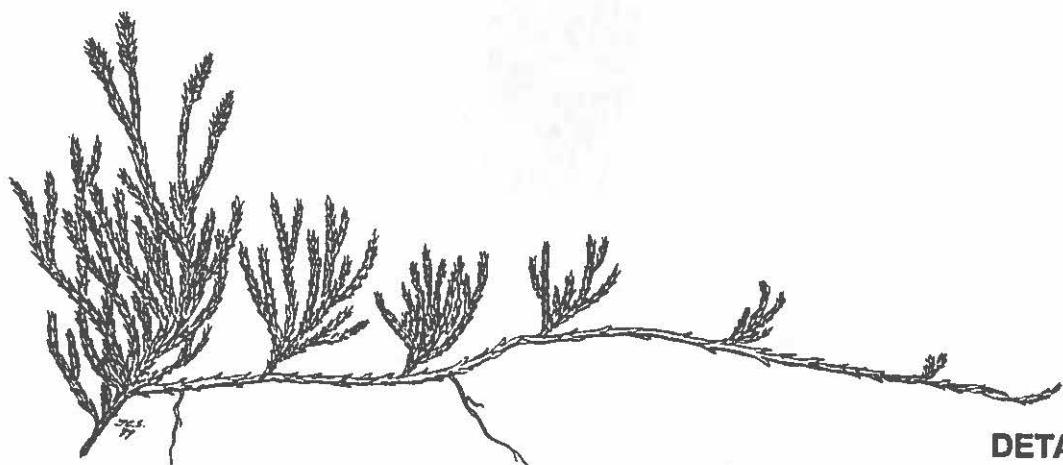
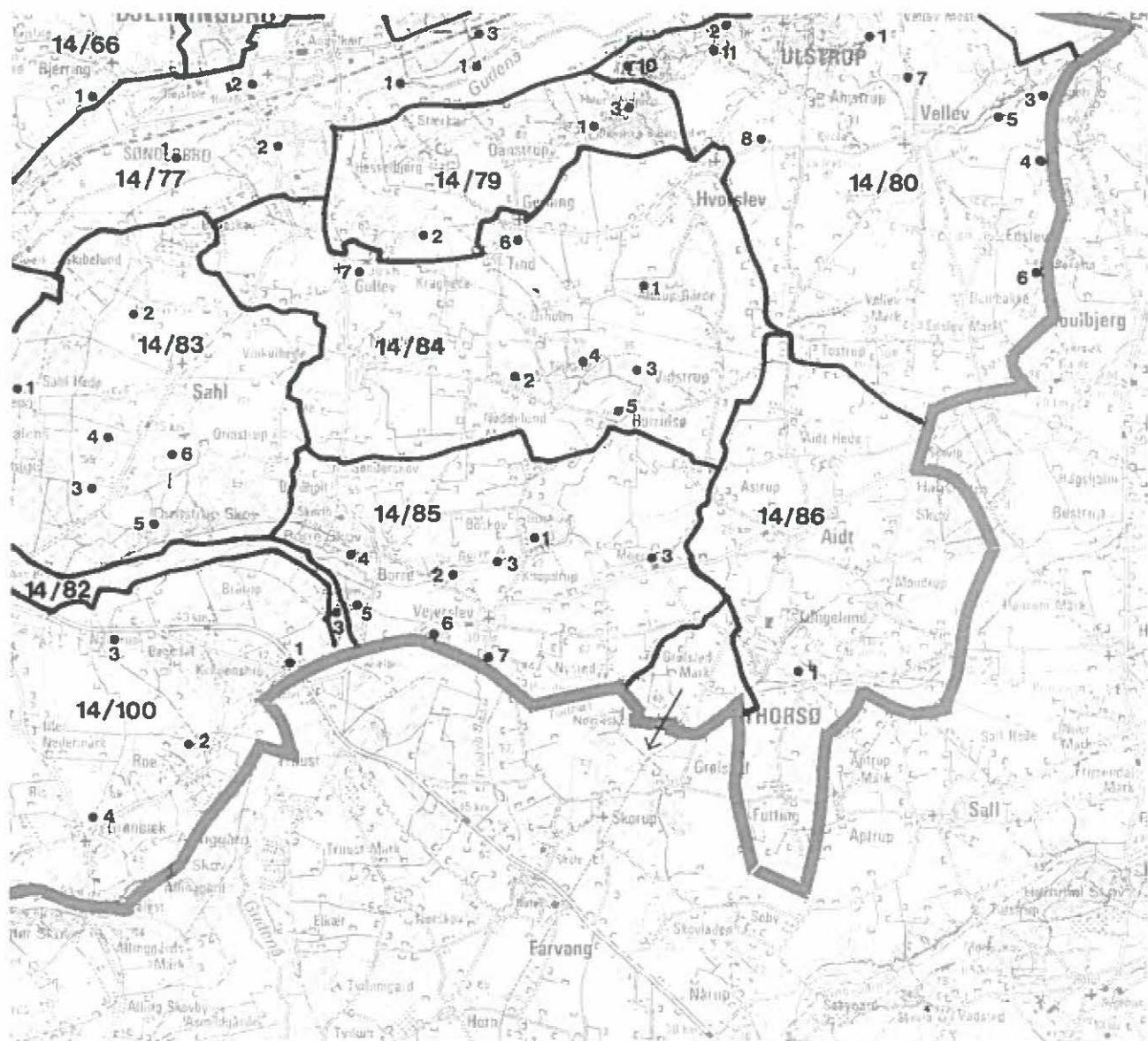
DETAILKORT 18
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

DETALIKORT 19
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

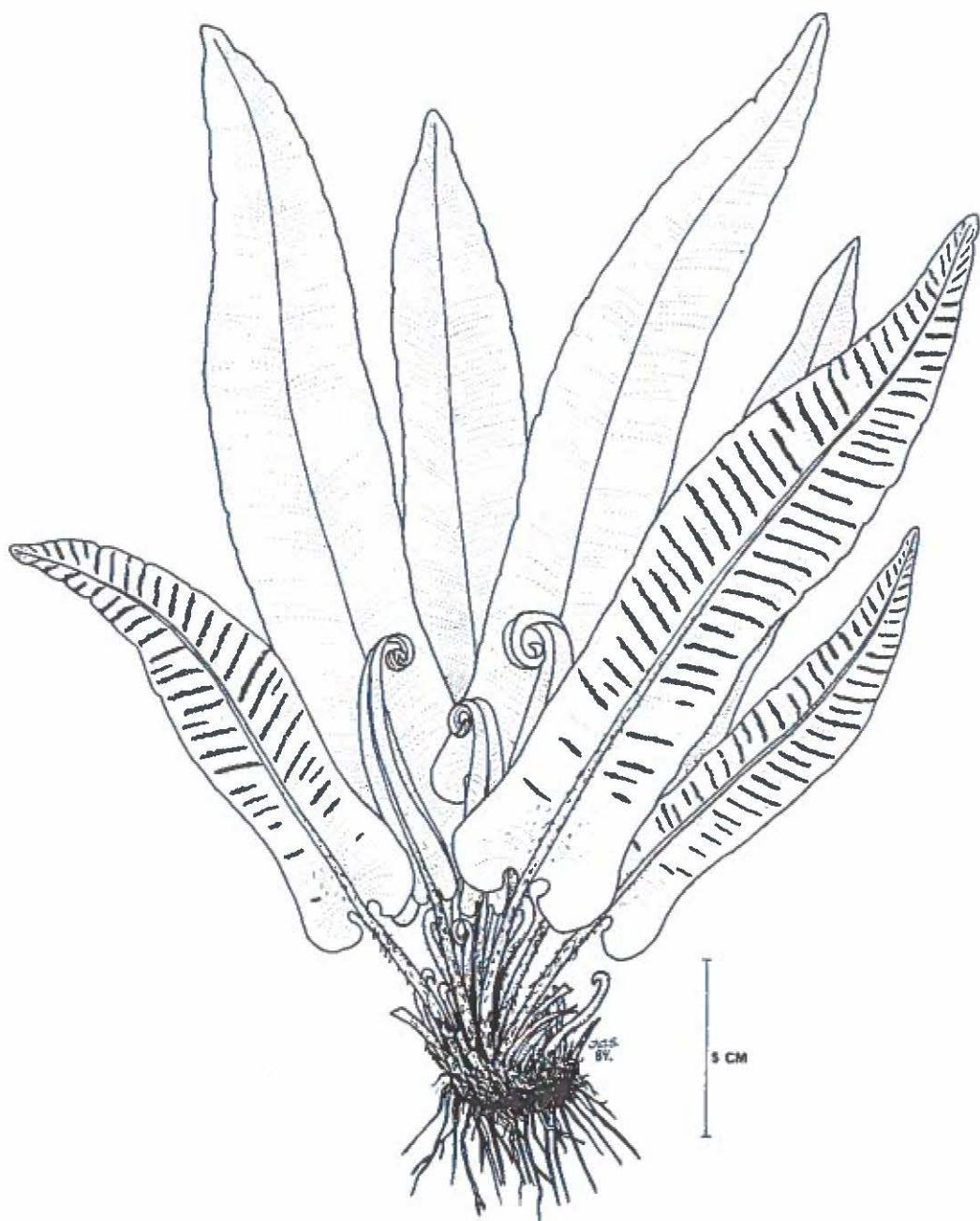

DETAILKORT 20
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

DETALIKORT 21
Kort- og Matrikelstyrelsen (A363-90)

Bjerg - Ulvefod

Hartetunge

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 6.

Hovedparten af TBU distrikt 6 ligger i Viborg amt. Den østlige del øst for en linie mellem Bulbjerg (lok. 6/10-1) og Glombæk (lok. 6/33-1) ligger i Nordjyllands amt, bind 9.

6/1 Hanstholm

6/1-1. Hanstholm (= Hanstedholm).

Den markante Hanstholmknude rejser sig ved Hanstholm op til 53 m. o. h. og afgrænses til alle sider af stejle skrænter. Undergrunden består af kalk overlejret af moræne og flyvesand. Hovedparten af Hanstholmknuden er opdyrket.

Vegetationen består i første række af urter og kun i mindre omfang af vedplanter. Disse er ofte formet af den fremherskende vindretning til tætte krat. Urtevegetationen er artsrig med især af mange lave, kalkydende arter.

Af speciel interesse er den store, livskraftige bestand af den fredede Skotsk Lostilk(x).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de artsrigtige skrænter fortsat bevares af hensyn til de kalkydende arter. Det er endvidere meget ønskeligt, at voksetedet for Skotsk Lostilk(x) bevares, og at planterne ikke lider overlast.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, overdrev, klit, nåleskov, bebyggelse

Højere planter:

1988: Høst-Borst, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Klit-Fladbælg, Følfsod, Havtorn, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalblade Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Strand-Kamille, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Alm. Kællingetand, Skotsk Lostilk(x), Mælkebøtte, Alm. Pimpinelle, Revling, Rynket Rose, Rundbælg, Alm. Røllike, Sand-Star, Stikkelsbær, Strandarve, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Smalbladet Timian, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

1983: Firehannet Hønsetarm, Nøgleblomstret Klokke, Strandsenep, Klit-Stedmoderblomst, Orientalsk Takkeklap, Dunet Vejbred

1900-1979: Bakketidsel, Mangeblomstret Frytle, Hestetunge(+), Stivhåret Kalkkarse, Dansk Kambunk(o), Stribet Kløver, Merian, Spyd-Mælde, Bakke-Nellike, Glat Rottehale, Bjerg-Rørhvene, Skavgræs (kystformen "var. moorei"), Strand-Snerle(o), Lyng-Snerle, Rød Swingel, Kær-Tidsel, Stor Væselhale, Vår-/Erenpris, Kalk-Øjentrost

Mosser:

1900-1979: Dicranum scoparium, Haplomitrium hookeri, Hylocomium splendens, Mnium hornum, Pellia neesiana, Polytrichum juniperinum, Rhytidadelphus squarrosus, Rhytidadelphus triquetrus

Svampe:

1900-1979: Auricularia auricula-judae, Bjerkanteria fumosa, Hygrophorus conica, Hygrophoropsis aurantiaca, Hygrophorus psittacinus, Hypholoma capnoides, Lactarius rufus, Marasmius oreades, Mycena flavoalba, Mycena pura, Psilocybe coprophila, Trametes hirsuta, Trametes versicolor

Lokalitetskode: ++ E-H-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stivhåret Kalkkarse, Nøgleblomstret Klokke, Skotsk Lostilk(x)

Kilder: 8, 49, 61, 89, 102, 104, 109, 116, 153, 156, 193, 196, 206, 215, 238, 264, 266, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 280, 281, 283, 291a, 296, 311, 354, 365, 418, 420, 439, 454, 463, 583, 630, 694, 739, 768, 810, 831

6/1-2. Hansted Mølleå.

Hansted Mølleå er ca. 6,5 km lang med udspring i Kærtøft, sydvest for Ræhr (lok. 6/21-1). Vandløbet har god vandsøring, og faldforholdene er jævne til gode. Bunden består af sand med mange større og mindre sten. Vandløbet er i 1982 middel til stærkt forurenset, mens det for kun 30 år siden var rent på strækningen neden for Hanstholm Fyr (Jensen 1958). Åen er noget reguleret og bliver ofte oprenset.

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1900-1979: Høst-Borst, Engelskgræs, Syl-Firling(o), Alm. Hønsetarm, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Gærde-Snerle, Rød Swingel, Horse-Tidsel, Glat Vejbred

Lokalitetskode: + V-E III r

Kilder: 121, 168, 187, 344, 359, 361, 365

6/2 Hamborg

6/2-1. Hamborg.

Langs den nordvendte kystlinie ud for Hamborg rejser undergrundens kalk sig stejlt og kulminerer med Hjertebjerg Høj på 67 m. Ved Hamborg går mod nord en dybt nedskåret kløft, Kællingedal. Kløften og det meste af kystsentranten ejes af staten (Thy statsskovdistrikt).

Skrænterne i og omkring kløften er fortsat lysåbne og er i modsætning til kløften ved Febbersted (lok. 6/3-1) kun i ringe omfang groet til med Havtorn. Urtevegetationen er ganske artsrig med flere kalkydende arter.

Kaiken overlejres overvejende af flyvesand af varieret tykkelse. Jordbundens indhold af næringsstofe er lavt, og dette sammenholdt med den ofte kraftige blæst gør, at planternes væksthastighed bliver lav. Jorden er derfor flere steder halvøgen. Havets nærhed og skrænternes eksponering gør, at luftfugtigheden er høj. Kombinationen af høj luftfugtighed og lysåbne betingelser bevirker, at lokaliteten rummer mos- og lavvegetation, der danner sammenhængende skorper af planter med lille væksthastighed. De ekstreme kår og de særpregede planter danner således i sin helhedskarakter en enestående vegetation.

Bevaring: Det er af største botaniske og naturvidenskabelige betydning, at den enestående, lavtvoksende vegetation bevares. På grund af det tynde vegetationsdække, tåler kystsentranterne ikke meget slitage, som en øget rekreativ udnyttelse kan påføre.

Omvendt er det ikke ønskeligt på længere sigt, at skrænterne gror til eller tilplantes med buske eller træer.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, overdrev, klit

Højere planter:

1900-1979: Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt

Mosser:

1980: *Barbula unguiculata*, *Bryoerythrophyllum recurvirostre*, *Camptothecium lutescens*, *Ctenidium molluscum*, *Distichium capillaceum*, *Ditrichum flexicaule*, *Encalypta streptocarpa*, *Fissidens adianthoides*, *Streptoboltrichum convolutum*, *Tortella fragilis*, *Tortella glareicola*

1900-1979: *Dichodontium pellucidum* var. *fagimontanum*, *Tortella tortuosa*

Lokalisatkode: + E-K I s

Botanisk vurdering:

Skrænterne er hensørt til kategori I på grund af forekomsten af flere kalkbundne mosser, der kun har få eller endog kun meget få voksesteder i Danmark. 2. Sjældnere planter: *Dichodontium pellucidum* var. *fagimontanum*, *Ditrichum flexicaule*, *Hvidgrå Draba*, *Smalbægret Ensian*, *Bakke-Fnokurt*, *Tortella fragilis*, *Tortella glareicola*, *Tortella tortuosa*

Kilder: 80, 310, 311, 354, 418, 420, 439, 694, 827, 838

6/3 Febbersted

6/3-1. Feberstedskløft.

Langs den nordvendte kystlinie mellem Febersted og Degnebakke rejser undergrundens kalk sig stejt med højder op til omkring 50 m. Ved Febersted går en markant, snoet erosionskløft, hvis hovedretning er nord-syd. Det meste af kløften og hele kystsentranten på denne strækning ejes af staten (Thy statsskovdistrikt).

Kalken overlejes overvejende af flyvesand af vekslende tykkelse. Jorden er flere steder halvnøgen. Jordbundens indhold af næringsstoffer er lavt, og dette sammenholdt med den ofte kraftige blæst gør, at planternes væksthastighed bliver lav. Mange planter danner særsikte, lave økotyper, der kun forekommer langs Thys nordkyst, eksempelvis Alm. Gyldenris, Smalbladet Høgeurt og Alm. Hundegræs. Havets nærhed og skrænternes eksponering gør, at luftfugtigheden er høj. Kombinationen af høj luftfugtighed og lysåbne betingelser bevirker, at lokaliteten rummer en mos- og lavvegetation, der danner sammenhængende skorper af planter med lille væksthastighed. De ekstreme kår betinger således en enestående vegetation. På skrænterne i og omkring kløften forekommer fortsat lysåbne steder med en artsrig, særpræget, lavtvoksende vegetation med flere kalkydende arter. Da lokaliteten blev opdaget i 1940'erne, var skrænterne græsset af får. Siden er græsningen taget af og krat af Havtorn iblandet Tjørn og Alm. Hyld breder sig. Ved Feberstedskløftens munding er plantet nåletræer især Hvid-Gran.

Forstranden er stenet med meget spredt vegetation af Strandarve, Strandensnep og i forklitter Strand-Kvik og Sand-Hjælme. Nedenfor litorinaskrænten forekommer et lavt klitbælte og klithede med dominans af Revling og nærmest kysten af Sand-Hjælme.

Bevaring: Det er af største botaniske og naturvidenskabelige værdighed, at den enestående, lavtvoksende vegetation bevares i Feberstedskløften og på kystsentranten. Det er derfor meget ønskeligt, at der foretages en rydning af krat for at genskabe lysåbne betingelser for det enestående og værdifulde plantedække, og at der foretages afdrift af beplantningerne. Men på grund af det

tynde vegetationsdække, tåler skrænterne ikke megen slitage, hvorfor rydninger bedst udføres i vintermånedene.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, overdrev, klit, strand

Højere planter:

1988: Bakketidsel, Blåhat, Alm. Brunelle, Blåmunke, Bølget Bunke, Glat Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelspd., Smalbægret Ensian, Klit-Fladbælg, Fjølsgræs, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Følfod, Hvid-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Havtorn, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Engrislet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Firehannet Hønsetarm, Vild Hør, Liden Klokke, Rødkløver, Stor Knopurt, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Alm. Mangeløv, Marehalm, Alm. Mælkebøtte, Bittersød Natskygge, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Rølike, Sandskæg, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Klit-Stedmoderbiomst, Stikkelsbær, Strandarve, Strandensnep, Fære-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Hundeviol, Læge-Øjentrøst 1987: Hvidgrå Draba, Bakke-Fnokurt, Hjertegræs, Vild Hør, Kattefod, Liden Snerre, Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Tandbælg, Muse-Vikke, Spids Øjentrøst 1986: Glat Dueurt, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Frytle, Gederams, Vår-Gæslingebломст, Gåsemad, Hejrenæb, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Vild Kørvel, Alm. Markarve, Sand-Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Blågrøn Rose, Glat Hunderosé, Håret Blågrøn Rose, Sølv-Potentil, Knold-Ranunkel, Skovstjerne, Bidende Stenurt, Smalbladet Vikke 1900-1979: Knude-Firling, Dansk Kambunk, Bitter Mælkeurt, Alm. Månerude(o), Alm. Rajgræs, Sand-Rottehale, Dunet Vejbred, Kirtel-Øjentrøst, Klit-Øjentrøst(o)

Mosser:

1900-1979: *Bryoerythrophyllum recurvirostre*, *Camptothecium lutescens*, *Climacium dendroides*, *Dichodontium pellucidum* var. *fagimontanum*, *Dicranum scoparium*, *Distichium capillaceum*, *Ditrichum flexicaule*, *Encalypta rhabdocarpa*, *Hypnum cupressiforme*, *Marchantia polymorpha*, *Pohlia cruda*, *Rhytidadelphus triquetrus*, *Tortella fragilis*, *Tortella glareicola*, *Tortella inclinata*, *Tortella tortuosa*, *Tortula ruralis*

Sampe:

1980: *Agaricus cupreobrunneus*, *Cystoderma cinnabarinum*, *Geastrum nanum*, *Lepiota alba*, *Lepiota pseudohelvolea*

Laver:

1900-1979: *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia pyxidata*, *Collema tenax*, *Catapyrenium lachneum*, *Leptogium lichenoides*, *Peltigera rufescens*, *Protoblastenia rupestris*, *Solorina spongiosa*, *Toninia caeruleonigricans*

Alger:

1900-1979: *Trentepohlia iolithus* var. *bovina*

Lokalisatkode: + E-K I s

Botanisk vurdering:

Skrænterne er hensørt til kategori I på grund af forekomsten af flere kalkbundne mosser, der kun har få eller endog kun meget få voksesteder i Danmark og på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt. 1. Rødlistarter: *Catapyrenium lachneum* 2. Sjældnere planter: *Dermatocarpon hepaticum*, *Dichodontium pellucidum* var. *fagimontanum*, *Ditrichum flexicaule*, *Hvidgrå Draba*, *Encalypta rhabdocarpa*, *Smalbægret Ensian*, *Bakke-Fnokurt*, *Solorina spongiosa*, *Toninia caeruleonigricans*, *Tortella fragilis*, *Tortella glareicola*, *Tortella tortuosa*

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Hjertegræs, Kattefod, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 57, 61, 77, 80, 193, 272, 274, 275, 276, 283, 301, 310, 311, 354, 418, 420, 439, 455, 458, 467, 600, 642, 796, 827

6/4 Hesseldal Bjerg

6/4-1. Hesseldal Bjerg.

Hesseldal Bjerg udgør den østlige ende af Hanstholmknuden. Flere steder overlejres undergrundens kalk kun af en tyndt jordlag, der overvejende består af sand. Skrænten syd og sydvest for Tovsgård er karakteriseret af en spredt, lysåben steppepræget overdrevsvegetation, der er indvandret her som følge af eksposition og jordbundens store kalkrigdom. Jordbunden er ellers fattig på andre næringstoffer. Skrænten anvendes i ringe omfang til græsning.

Bearing: Det er af stor botanisk betydning, at den karakteristiske, steppeprægede vegetation på den syd- og sydvestekspónerede skrænt ved Tovsgård fortsat bevares. Det er derfor ønskeligt, at skrænten fortsat anvendes til ekstensiv græsning for at hindre opvækst af selvståede træer og buske.

23 ha. af skrænten ved Tovsgård er fredet 1975.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, overdrev

Højere planter:

1989: Bakketidsel, Blåhat, Mark-Bynke, Engelsgræs, Gråris, Vild Gulerod, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Blødt Hjerte, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Hare-Kløver, Liden Klokke, Stor Knopurt, Nikkende Kobjælde, Mark-Krageklo, Alm. Pimpinelle, Rundbælg, Gul Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Læge-Øjentrøst 1900-1979: Dansk Kambunk, Kattefod, Alm. Mælkeurt, Voldtimian, Vår-Ærenpris

Svampe:

1900-1979: Boletus edulis, Chalciporus piperatus, Clitocybe fragrans, Cortinarius caninus, Cortinarius collinitus, Cortinarius trivialis, Cystoderma amianthinum, Cystoderma carcharias, Cystoderma granulosum, Dermocybe cinnamomea, Dermocybe semisanguinea, Galerina mycenopsis, Hebeloma crustuliniforme, Hebeloma mesophaeum, Hygrophoropsis aurantiaca, Hypholoma capnoides, Lactarius rufus, Marasmius perforans, Mycena viscosa, Mycena zephira, Naematoloma dispersum, Psilocybe atrobrunnea, Rhodophyllus cetratus, Russula ochroleuca, Russula venosa

Lokalitetskode: ++ E I s

Botanisk vurdering:

Skrænten syd og sydvest for Tovsgård er henført til kategori I på grund af I-biotop: Karakteristisk, steppepræget overdrevsvegetation. 2. Sjældnere planter: Dansk Kambunk, Vår-Ærenpris 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Nikkende Kobjælde, Lav Tidsel

Kilder: 49, 80, 311, 354, 418, 439, 672, 694, 838

udligningskyst bestående af ral og sand. Blæsten har udørt jordbunden, hvilket har bevirket dannelsen af karakteristiske klitformationer.

I et større område udvindes ral. Lavliggende områder gennemgraves og efterlades. I disse lavninger opstår en mosaik af fugtige klitheder og strandsører og pionervegetation med mange arter af Siv indfinder sig. Områderne længere mod øst er endnu uberørt. Her ses klitrækker og lavninger med klitsører. 264 ha. af området er erhvervet af staten i 1975 (Thy statsskovdistrikt).

Vegetationstyper: Klit, fattigkær, ss

Højere planter:

1988: Blåmunke, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Lædden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Engelsgræs, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Knude-Firling, Klit-Fladbælg, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Følfod, Gråris, Vellugtende Gulaks, Havtorn, Hedelyng, Hestehale, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Stortoppet Hvene, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høisetarm, Eng-Kabbeleje, Strand-Kamille, Kattehale, Katteeskæg, Liden Klokke, Klokkelingy, Hare-Kløver, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragesod, Alm. Kvikk, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Tvepibet Lobelie(?), Ager-Mynte, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Rødsfrugtet Sand-Mælkebøtte, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Blek Pileurt, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Smalbladet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Rundbælg, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Rødtop, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Tuds-Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Grå Star, Hirse-Star, Høst-Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Rød Svingel, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tormentil, Alm. Torskemand, Hårfis Tusindblad, Tusindfrø, Vandarve, Afslangbladet Vandaks, Børste-Vandaks, Kruset Vandaks, Langbladet Vandaks, Spinkel Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandpest, Vandportulak, Smalbladet Vandstjerne, Småfrugtet Vandstjerne, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Smalbladet Ærenpris, Kort Øjentrøst

1987: Blåmunke, Eng-Brandbæger, Mose-Bølle, Gederams, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Skive-Kamille, Flerårig Knavel, Mark-Krageklo, Bakke-Nellike, Fersken-Pileurt, Ager-Snerle, Ager-Svinemælk, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Storblomstret Vandranunkel, Læge-Ærenpris

1900-1979: Plettet Gøgeurt, Mose-Trolldurt

Svampe:

1900-1979: Anellaria semiovata, Clavaria argillacea, Clitocybe inversa, Collybia dryophila, Conocybe tenera, Coprinus comatus, Coprinus niveus, Cortinarius trivialis, Cystoderma amianthinum, Cystoderma cinnabarina, Galerina paludosa, Grinipellis stipitarius, Hygrophoropsis aurantiaca, Hygrophorus comaceus, Hygrophorus conicus, Hygrophorus citrina, Hygrophorus laetus, Hygrophorus niveus, Hygrophorus psittacinus, Hygrophorus puniceus, Hypholoma capnoides, Hypholoma fasciculare, Lactarius rufus, Lepiota alba, Lepiota castanea, Lepista luscina, Lycoperdon caelatum, Lycoperdon pusillum, Macrolepia procera, Marasmius oreades, Melanoleuca grammopodia, Mycena alcalina, Mycena clavigularis, Mycena fagitorum, Mycena flaveo-alba, Mycena galopoda, Mycena pura, Panacolus acuminatus, Panacolus fimicola, Panacolus foenisecii, Panacolus rickenii, Psilocybe semilanceata, Rhodophyllus prunuoloides, Rhodophyllus sericeus, Stropharia semiglobata, Stropharia coronilla, Stropharia inuncta, Tricholoma cingulatum, Tricholoma flavovirens

Laver:

1900-1979: Stereocaulon paschale(o)

6/5 Vigsø Strand

6/5-1. Vigsø Rallejer.

Strækningen mellem Hanstholm Knuden og Bulbjerg (lok. 6/10-1.) var i stenalderhavets tid havdækket. Samspillet mellem havets tilbagetrækning og landhævning har bevirket dannelsen af

Alg: 1988: *Chaetophora elegans*, *Chara* sp.
Lokalitetskode: + H-E-V II r

Botaniske vurdering:
2. Sjældnere planter: Smalbladet Pindsvineknop, Klit-Rose, Sand-Siv, Spinkel Vandaks, Vandportulak

Kilder: 3, 49, 80, 248, 310, 418, 639, 808, 810

6/5-2. Kælderhule.

Botaniske beskrivelser af Kælderhule foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Bredbladet Dunhammer, Dunet Dueurt, Lådden Dueurt, Sump-Evighedsblomst, Knude-Firling, Gråris, Hestehale, Kryb-Hvene, Alm. Kvik, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Smalbladet Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Rødknæ, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Tuds-Siv, Kruset Skrappe, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tagrør, Børstebladet Vandaks, Kruset Vandaks, Liden Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Alm. Vandranunkel, Smalbladet Ærenpris, Vandarve, Vand-Ærenpris

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbladet Pindsvineknop

Kilder: 248

6/6 Hjardemål Klitplantage

6/6-1. Hjardemål Klitplantage.

I sammensætningen af den 761 ha. store Hjardemål Klitplantage (Hanherred statsskovdistrikt) indgår overvejende monokulturer af næletræer. Tilplantningen af klitoraderne mellem Hjardemål og Lild Strand (lok. 6/9-1) er påbegyndt i 1930'erne. En 500 m bred zone mellem plantagen og havet er friholdt. Beplantninger er flere steder spredte og åbne og veksler med ubeplantede klitter, klithede og fattigkær.

Vegetationstyper: Nåleskov, klit, hede, fattigkær

Højere planter:

1988: Blåtop, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Klokke-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Sump-Forglemmej, Mangeblomstret Frytle, Hedelyng, Hestehale, Kryb-Hvene, Gederams, Gråris, Gul Iris, Katteskæg, Klokkeling, Tue-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krans-Mynte, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Knude-Pileurt, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Tuds-Siv, Skovstjerne, Kruset Skrappe, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Næb-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Manna Sødgræs, Tagrør, Tormentil, Tranebær, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol, Engelsk Visse, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande, Hvid Åkande

1900-1979: Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Havtorn, Hønsebær, Liden Klokke, Stor Konval, Spæd Mælkeurt(o), Alm. Månerude, Skovmærke, Gul Snerre, Rød Svingel, Vedbend

Mosser:

1988: *Rhytidadelphus squarrosus*

Svampe:

1980: *Collybia butyracea* var. *asema*, *Cortinarius semisanguineus*, *Entoloma sericeus*, *Hydrocybe conica*, *Hygrophorus aureus*, *Hygrophorus hypothejus*, *Lactarius helvus*, *Lactarius rufus*, *Mycena alcalina*, *Mycena epipterygia*, *Mycena galopoda*, *Psilocybe semilanceata*, *Tricholoma flavovirens*

1900-1979: *Agaricus lutosus*, *Cortinarius mucosus*, *Hygrocybe conica*, *Hygrophorus niveus*, *Lepista luscina*, *Mycena uracea*, *Omphalia griseopallida*, *Panaeolus ammophilus*, *Rhodocybe caelata*, *Rhodophyllus griseorubellus*

Lokalitetskode: + S-H-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: *Hygrophorus aureus*, Hønsebær

Kilder: 24, 85, 109, 248, 310, 337, 354, 418, 434, 450, 467, 694

6/6-2. Nissekær.

Botaniske beskrivelser af Nissekær foreligger ikke

Vegetationstyper: Fattigkær, sø, klit

Højere planter:

1988: Blåtop, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Gråris, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Katteskæg, Klokkeling, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Grå Star, Hirse-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tandbælg, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

Mosser:

1988: *Aulacomnium palustre*, *Pleurozium schreberi*, *Sphagnum cuspidatum*

Lokalitetskode: + H-V II r

Kilder: 248, 434

6/7 Hjardemål Plantage

6/7-1. Hjardemål Plantage.

I sammensætningen af den 985 ha. store Hjardemål Plantage (Hanherred statsskovdistrikt) indgår overvejende monokulturer af næletræer. Tilplantningen af klitoraderne mellem Hjardemål og Lild Strand (lok. 6/9-1) er påbegyndt i 1930'erne. I lysninger forekommer enkelte opdyrkede arealer. I plantagen ligger et formodet kunstigt vandhul.

Vegetationstyper: Nåleskov, sø

Højere planter:

1988: Blåtop, Frøbid, Smalbladet Kæruld, Pors, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgæs

Lokalitetskode: + S-V III r

Kilder: 24, 109, 248, 310, 354

Pil(o), Sand-Siv(o), Strand-Snerie, Blodrød Storkenæb(o), Nordisk Øjentrøst(o)

Lokalitetskode: + H-V II r

Botaniske vurdering:

2. Sjældnere planter: Strand-Snerie

Kilder: 80, 116, 124, 193, 276, 304, 337, 375, 418, 756, 810

6/8 Lild Klitplantage

6/8-1. Lild Klitplantage.

I sammensætningen af den 2235 ha. store Lild Klitplantage (Hanherred statsskovdistrikt) indgår overvejende monokulturer af næltreær. Tilplantningen af klitoræderne mellem Hjardemål og Lild Strand (lok. 6/9-1) er påbegyndt i 1930'erne. En 500 m bred zone mellem plantagen og havet er friholdt. Beplantningerne er flere steder spredte og åbne og veksler med ubeplantede klitter, klithede og fattigkær.

Vegetationstyper: Nåleskov, klit, hede, fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Forskelligbladet Tidsel, Tadder-Vikke

Lokalitetskode: + S-H-V III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Forskelligbladet Tidsel

Kilder: 24, 109, 123, 148, 310, 354

6/9-2. Lild Strand, klithede vest for landsbyen.

Mellem Lild Klitplantage (lok. 6/8-1) og Vigsø Bugt ligger en op til 500 m bred ubeplanted klithede med fugtige lavninger og klitsøer, hvor nydannelse af klitter fortsat finder sted. Her forekommer grå klit med vindbrud, afblæsningsflader og stensletter samt parabelklitter. Vegetationen er artsfattig men karakteristisk med flere lichener.

Især omkring klitten Flommaens Bakke ligger flere, mindre klitsøer med en karakteristisk, artstig vegetation. Ved disse sører var i hvert fald i 1980 anbragt dynger med tærskningsaffald af jagtmæssige årsager. Dette affald bevirker en uønsket eutrofiering.

Bearving: Det er af botanisk stor betydning, at den karakteristiske, lysåbne klitvegetation med klithede, klitsøer og lobeliesøer sydvest for Lild Strand bevares. Det er derfor ønskeligt, at eventuelle træer og buske ryddes for at undgå en mulig tilgroning, at tilledning af spildevand til sørerne undgås, at afvanding undgås, og at gødkning og deponering af affald ikke finder sted.

Arealerne sydvest for Lild Strand er fredet 1955.

Vegetationstyper: Klit, hede, lichenhede, fattigkær, lobeliesø

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Engelskgræs, Klit-Fladbælg, Krat-Fladbælg, Mangeblomstret Frytle, Skov-Fyr, Følfod, Græris, Havtorn, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Katteskæg, Skotsk Lostilk(x), Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Mælkebøtte, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Revling, Klit-Rose, Rynket Rose, Alm. Røllike, Sandskæg, Skovstjerne, Kruset Skrappe, Gul Snerre, Sand-Star, Fære-Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Smalbladet Timian, Alm. Torskemand, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1988: Blåtop, Fliget Brøndsel, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeløje, Klokelyng, Kragefod, Klit-/Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris 1900-1979: Benbræk, Engelskgræs, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Kødsfarvet Gøgeurt(o), Plettet Gøgeurt, Hestehale, Alm. Kællingetand, Tvepibet Lobelie, Strand-Mandstro, Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt, Liden Najade(o), Bakke-Nellike, Enkelt Pindsvineknop, Smalbladet Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Eng-Rapgræs, Liden Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Bidende Stenurt, Grå Star, Næb-Star, Strandbo, Strandsenner, Svømmende Sumpskærm, Rød Svingel, Trævlekroner, Eng-Trolldurt, Mose-Trolldurt, Liden Ulvesod(o), Bændel-Vandaks(o), Rust-Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Alm. Vandranunkel, Vibefedt, Læge-Øjentrøst, Gul Åkande, Hvid Åkande

Mosser:

1989: *Dicranum scoparium*

1988: *Sphagnum cuspidatum*

1900-1979: *Hypnum cupressiforme*, *Philonotis fontana*, *Polytrichum commune*

Laver:

1900-1979: *Buellia sororia*, *Catillaria chalybaea*, *Cladonia cernicornis*, *Cladonia chlorophaeae*, *Cladonia destricta*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia glauca*, *Cladonia mitis*, *Cladonia rangiformis*, *Cladonia tenuis*, *Cladonia uncialis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Lecanora polytropa*, *Rhizocarpon distinctum*, *Rhizocarpon obscuratum*

Alg:

1900-1979: *Gloiotrichia* sp., *Nitella* sp.

Lokalitetskode: ++ H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er hensørt til kategori I på grund af I-biotoper:
Lichenhede og lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelia, Skotsk Lostilk(x), Strand-Mandstro, Smalbladet Pindsvineknop, Klit-Rose
4. Lobeliesøsindikatorer: Tvepibet Lobelia Liden Najade blev fundet i en klitsø for eneste gang i 1961. Planten kan forekomme endnu. Den er tillige kun kendt fra Filsø i Ribe amt (bind 10).

Kilder: 24, 58, 115, 223, 248, 273, 284, 297, 418, 433, 439, 464b, 630, 687, 694, 831

6/9-3. Strandkær = Lild Strandkær.

Strandkær er nordøst-sydvæst gående, smal klitsø, der ligger i den langstrakte klitlavning bag klitrækken ud mod Vigsø Bugt. På grund af vekslende dybdeforhold og uformning rummer søen varieret vegetation. Den nordøstlige ende er uden egentlig rørskov, og bredderne er åbne. I den sydvestlige ende er søen mere lavvandet, og her breder rørskov dominert af Tagrør sig. Søen er sandsynligvis utsat for stigende eutrofiering, idet en kraftig algeopvækst kunne konstateres i sommeren 1988.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at lobeliesøen Strandkær bevares. Det er derfor ønskeligt, at afvanding ikke finder sted, at yderligere tilledning af spildevand til søen forhindres, og at gødskning af søens omgivelser undgås. Strandkær er fredet 1977.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1989: Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Frøbid, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragesod, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelia, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Bittersod Natskygge, Dynd-Padderok, Øret Pil, Vand-Pileurt, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Børste-Siv, Knop-Siv, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskerm, Alm. Sumpstrå, Svætevæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol 1988: Kors-Andemad, Liden Andemad, Blåtop, Liden Blærerod, Mose-Bunke, Engkarse, Klokk-Ensian, Krat-Fladbælg, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Gråris, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Eng-Kabbeleje, Katteskæg, Klokkelyng, Tvepibet Lobelia, Smalbladet Mangeløv, Krans-Mynte, Kær-Padderok, Grå-Pil, Spæd Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Revling, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Stor Skjaller, Rundbladet Soldug, Blågrøn Star, Hare-Star, Stjerne-Star, Fære-Swingel, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Kær-Trehage, Hårfin Tusindblad, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande 1900-1979: Alm. Firling, Plettet Gøgeurt, Hestehale, Hjertelæbe(x), Kambregne(o), Spæd

Mælkeurt(o), Pilledrager, Klit-Siv, Stilk-Siv, Tvebo Star(o), Nåle-Sumpstrå(o), Eng-Troldurt (ssp. opsiantha), Tusindfrø, Vandarve, Græsbladet Vandaks(o), Alm. Vandranunkel, Vibefedt(o)

Mosser:

1988: *Aulacomnium palustre*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum commune/formosum*, *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum squarrosum* 1900-1979: *Philonotis fontana*(o)

Lokalitetskode: ++ V I s

Botanisk vurdering:

Strandkær er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og rødlisterart.

1. Rødlisterarter: Hjertelæbe(x)
2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelia, Pilledrager, Klit-Siv, Stilk-Siv
4. Lobeliesøsindikatorer: Tvepibet Lobelia, Strandbo

Kilder: 2, 79, 80, 158, 168, 187, 248, 284, 331, 354, 361, 418, 434, 474, 687, 694, 771, 838

6/9-4. Lild Klit.

Området øst for Lild Strand (lok. 6/9-) mod Bulbjerg (lok. 6/10-1), Lild Klit, rummer en op til 500 m bred ubeplantet klithede med fugtige, ofte sommerørre lavninger og klitsøer, hvor nydannelse af klitter fortsat finder sted. Her forekommer grå klit med vindbrud, afblæsningsflader og stensletter samt parabelklitter. Mod Vesterhavet ligger høje forlandsklitter.

Vegetationen er artsfattig men karakteristisk med flere lichener. Her forekommer tillige spredte beovoksninger af selvståede nælentræer.

Bevaring: Klitrækkerne, klithederne og klitsøerne både øst og vest for Lild Strand er fredet 1955.

Vegetationstyper: Klit, hede, lichenhede, fattigkær

Højere planter:

1988: Mose-Bølle, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lædden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Gråris, Kryb-Hveme, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krans-Mynte, Bittersod Natskygge, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Revling, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Svætevæld, Tagrør, Ager-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Eng-Troldurt, Trævlekrone, Vandnavle, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Smalbladet Ærenpris

1900-1979: Bakketidsel, Alm. Blæresmælte, Blåmunke, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Vellugende Gulaks, Bakke Gøgelilje(o), Hedelyng, Sand-Hjælme, Hunde-Hveme, Hønsbært(o), Kattefod, Nikkende Kobjælde, Læge-Kokleare, Alm. Kongepen, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt(o), Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Klit-Rose, Sandskæg, Klit-Siv x Tråd-Siv(o), Sand-Siv(o), Sand-Star, Rundbladet Soldug(o), Blodrød Storkenæb, Smalbladet Timian, Mose-Troldurt, Alm. Ulvefod(o), Læge-Ærenpris

Mosser:

1988: *Pleurozium schreberi*, *Sphagnum cuspidatum* 1900-1979: *Barbilophozia barbata*, *Dicranum scoparium*, *Dicranum spurium*, *Hypnum jutlandicum*, *Polytrichum commune*, *Ptilidium ciliare*

Laver:

1900-1979: *Cladonia arbuscula*, *Cladonia bacillaris*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia destricta*, *Cladonia*

foliacea, *Cladonia furcata*, *Cladonia glauca*, *Cladonia gracilis*,
Cladonia mitis, *Cladonia portentosa*, *Cetraria chlorophylla*, *Cetraria glauca*, *Coelocaulon aculeatum*, *Coelocaulon muricatum*,
Hypogymnia physodes, *Lecidea uliginosa*, *Platismatia glauca*

Lokalitetskode: ++ H-V I s

Botanisk vurdering:

Lild Klit er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Lichenhede.
2. Sjældnere planter: Klit-Rose

Kilder: 58, 79, 248, 354, 418, 434, 592

6/10 Bulbjerg

6/10-1. Bulbjerg.

Bulbjerg når højder af 47 m og rejser sig med stejle sider mod nord og vest markant over stranden og klitheden, Lild Klit (lok. 14/9-4). Den østlige del, der skråner mere jævnt mod Vester Torup Plantage (lok. 6/35-1 i bind 9. Nordjyllands amt) af Bulbjerg ligger i Nordjyllands amt, men er medtaget her.

Undergrunden består af kalk overlejet af flyvesandslag af vekslende tykkelse. Sandet er sine steder ophobet i klitter. Vegetationen er spredt, lav og lysåben på vest- og nordsiden samt på toppen, mens der mod syd og øst forekommer skov. I flere lavninger veksler fattigkær med rigkær og ekstremrigkær alt efter jordbundsforholdene.

Kombinationen af tynde jordlag og eksponering har bevirket, at lave, ofte stærkt hårede økotyper af flere plantearter er udviklet. Som eksempler herpå kan nævnes Plettet Kongepen, Alm. Gyldenris, Alm. Hundegræs, Liden Klokke, Kransbørste, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Alm. Røllike og Strand-Vejbred.

Vegetationstyper: Klit, hede, overdrev, fattigkær, ekstremrigkær, skov

Højere planter:

1988: Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bølle, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fuglegræs, Gederams, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Kryb-Hveme, Eng-Kabbeleje, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Bredbladet Mangeløv, Smalblader Mangeløv, Bittersød Natskygge, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Grå Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Sværvæld, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Kær-Trehage, Trævekrone, Svæmmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol

1985: Sump-Hullæbe

1980: Purpur-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt x Purpur-Gøgeurt
1900-1979: Bakketidsel, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Dværgulvesfod(o), Engelskgræs, Eng-Ensian(o), Smalbægret Ensian, Gul Fladbælg, Klit-Fladbælg, Bakke-Fnokr(o), Fruesko(o) (plantet), Mark-Frytle, Sand-Frøstjerne, Følfod, Gråris, Alm. Gyldenris, Bakke-Gøgelilje, Bakke-Gøgeurt(o), Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Hjertelæbe (fund fra 1867)(o), Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hveme, Håret Høgeurt, Smalblader Høgeurt, Firehanner Hønsetarm(o), Vild Hør, Liden Klokke, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Hulkravet Kodriver, Læge-Koklear, Alm. Kongepen, Plettet Kongepen, Korbær, Kransbørste, Strand-Kvik, Alm. Kællingetand, Leverurt, Strand-Limurt(o), Skotsk Lostilk(o), Hede-Melbaerris(o), Spæd Melkeurt, Alm. Månerude(o), Bakke-Nellike, Krybende Pil, Strand-Pileurt(o), Alm. Pimpinelle, Vår-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Sand-Rottchale, Rundbælg, Alm. Røllike, Sandskæg, Skavgræs (incl. kystformen "var. moorei"), Humle-Sneglebælg, Strand-Snerle(o), Gul Snerre, Sodaurt(o), Rundbladet Soldug, Alm. Stedmoderblomst, Blodrød Storkenæb, Strandarve,

Strandkål(o), Fære-Svingel, Rød-Svingel, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Alm. Torskemand, Mose-Troldurt, Mark-Tusindgylden(o), Tyttebær, Alm. Vandranunkel, Dunet Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Vibesfedt, Hunde-Viol, Aks-Ærenpris(o), Læge-Ærenpris, Klit-Øjentrøst(x), Ørnebregne

Mosser:

1988: *Aulacomnium palustre*, *Polytrichum commune*, *Sphagnum squarrosum*
1900-1979: *Amblyodon dealbatus*(o), *Barbula fallax*, *Brachythecium glareosum*(o), *Bryoerythrophyllum recurvirostre*, *Bryum algovicum*, *Camptothecium lutescens*, *Ditrichum flexicaule*(o), *Eurhynchium striatum*, *Fissidens adianthoides*, *Fossombronia incurva*, *Homalothecium sericeum*, *Mnium marginatum*, *Oxyrrhynchium praelongum*, *Plagiochilla asplenoides*, *Pohlia cruda*, *Racomitrium lanuginosum*, *Riccardia incurvata*, *Rhodobryum roseum*, *Rhytidadelphus triquetrus*, *Tortella glareicola*(x)

Svampe:

1900-1979: *Hygrocybe conica*, *Hygrocybe ceracea*, *Gastrum nanum*, *Lepista nuda*

Lokalitetskode: ++ H-V-S I s

Botanisk vurdering:

Bulbjerg er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af rødlisterarter. 1. Rødlisterarter: Klit-Øjentrøst(x) 2. Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt, Tortella glareicola.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Dunet Vejbred Klit-Øjentrøst(x) er endemisk for Danmark.

Kilder: 2, 12, 38, 40, 55, 56, 57, 58, 61, 70, 79, 80, 90, 103, 104, 107, 112, 113, 116, 122, 141, 165, 193, 210, 239, 248, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 283, 286, 295, 297, 304, 311, 337, 354, 375, 376, 384, 418, 419, 423, 427, 434, 439, 454, 458, 467, 630, 740, 831, 838

6/10-2. Troldsting.

Troldsting ligger på Bulbjergknudens sydlige del. Jordbunden her er præget af den stærke blæst og består af sten og flyvesand, der ofte er i bevægelse. Dette skaber helt ekstreme vilkår for vegetationen, der domineres af få, enårlige planter eller lichener, der er vindfaste. Flere af disse forekommer kun få andre steder i landet og sjældent i så rigelige og repræsentative mængder. Nogle af disse arter vokser i Skandinavien på vindeksponerede fjeldvægge.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at de karakteristiske lichen-samfund ved Troldsting bevares. Det er derfor ønskeligt, at indvækst af træer og buske forhindres, ligesom enhver form for næringstilsættelse er meget ønsket.

Vegetationstyper: Klit, lichenhede

Højere planter:

1900-1979: Blåmunke, Blåtop, Mose-Bølle, Tredelt Egebregne, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Skov-Fladbælg, Bjerg-Fyr, Gråris, Plettet Gøgeurt(o), Hedelyng, Hjertegræs, Klokkelyng, Hulkrevet Kodriver, Smalblader Kæruld, Majblomst, Bittersød Natskygge, Aften-Pragtstjerne, Revling, Bjerg-Rørhveme, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Smalbladet Timian, Alm. Ulvesfod(o), Dunet Vejbred, Liden Vintergrøn

Laver:

1900-1979: *Alectoria fuscescens*, *Cetraria chlorophylla*, *Cetraria glauca*, *Cetraria pinastri*, *Cladonia chlorophaca*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia decorticata*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia*

floerkeana, Cladonia glauca, Cladonia mitis, Cladonia strepsilis(x), Cladonia tenuis, Cladonia uncialis, Cladonia verticillata, Cladonia verticillata var. cervicornis(x), Coelocaulon aculeatum, Evernia prunastri, Hypogymnia physodes, Hypogymnia tubulosa, Lecanora chlorona, Lecidea brachyspora, Peltigera canina, Pseudevernia furfuracea, Pycnothelia papillaria(x), Schaereria fuscocinerea(o), Usnea filipendula, Usnea hirta, Usnea subfloridana

Lokalitetskode: + H I s

Botanisk vurdering:

Troldsting er henført til kategori I på grund af I-biotop:
Lichenhede og på grund af rødlisterarter. 1. Rødlisterarter: Cladonia strepsilis(x), Pycnothelia papillaria(x)

Kilder: 58, 61, 354, 418, 434, 458, 592, 694

6/11 Tømmerbykær

6/11-1. Bjerget.

Mellem Bjerget og Kvols Bjerge rejser sig stejle, kratklædte, vestekspolerede skrænter. Undergrunden består af kalk. Skrænterne anvendes i stor udstrækning til græsning, mens kun mindre dele er opdyrkede. Ved foden af kalkknuden ligger vandhuller, sør og væld. Her har i hvert fald tidligere tillige forekommet hedestrækninger. Vegetationen på skrænterne domineres af græsser eller hedeplanter.

Vegetationstyper: Overdrev, vandhul, hede

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad, Blåbær, Bukkeblad, Bakke-Forglemmej, Hestehale, Storbloomstret Hønsetarm, Hulkravet Kodriver, Korsknap, Smalbladet Kæruld, Alm. Mælkeurt, Spæd Mælkeurt(o), Bittersød Natskygge, Spæd Pindsvineknop, Knold-Ranunkel, Skavgræs, Kornet Stenbræk, Svømmende Sumpskærm(o), Tagrør, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + E-V-H II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 418, 434

6/11-2. Bjälum.

Den 3 ha. store Bjälum er tidligere næringsfattig klitsø. Søen eutrofieres, og rørskov er i kraftig tiltagen.

Bevaring: Bjälum med omgivelser er fredet 1984. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1988: Fliget Brøndsel, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Klit-Fladbælg, Sump-Forglemmej, Alm. Fredløs, Gifftyde, Gråris, Kryb-Hvene, Kattehale, Katteskæg, Hvid Kløver, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Sværtewæld, Kær-

Tidsel, Tormentil, Vandnavle, Muse-Vikke, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris, Gul Åkande
1900-1979: Frøbid, Nåle-Sumpstrå(o), Tagrør, Bændel-Vandaks(o), Hjertebladet Vandaks(o)

Mosser:

1988: Sphagnum squarrosum

Lokalitetskode: + V II r

Kilder: 168, 187, 248, 344, 354, 361, 418, 434

6/11-3. Bolbredning.

Den 6 ha. store Bolbredning er tidligere næringsfattig klitsø under let eutrofiering. Randzonen rummer kun rørskov af ringe udstrækning.

Bevaring: Bolbredning med omgivelser er fredet 1984. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Bukkeblad, Mose-Bølle, Bredbladet Dunhammer, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Frøbid, Gifftyde, Pletter Gøgeurt, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Katteskæg, Klokelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Knop-Siv, Lyse-Siv, Stor Skjaller, Skovstjerne, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Blågrøn Star, Næb-Star, Trindstænglet Star, Sværtewæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Tranebær, Vandnavle, Gul Åkande
1900-1979: Sump-Forglemmej, Dusk-Fredløs, Hestehale, Alm. Kohvede, Spæd Mælkeurt(o), Nåle-Sumpstrå(o), Hår-Tusindblad(o), Børstebladet Vandaks, Vandarve, Alm. Vandranunkel, Smalbladet Ærenpris

Mosser:

1988: Polytrichum commune/formosum, Sphagnum cuspidatum

Lokalitetskode: + V II r

Kilder: 248, 344, 354, 361, 418, 434, 439

6/11-4. Bløden Sø.

Bløden Sø har i alt fald tidligere været en større, lavvandet, næringsfattig klitsø med uklart og brunt vand. Den har rummet store bestande af Sø-Kogleaks og Vand-Pileurt. Bundens har været sandet og dækket af mudder (Olsen 1944). Nu er søspejlet tilgroet med en kraftig rørskov og omgives af lave enge. Søen omgives af kultiverede enge.

Bevaring: Bløden Sø med omgivelser er fredet 1984.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1988: Kors-Andemad, Liden Andemad, Mose-Bunke, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Evighedsblomst, Knude-Firling, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmej, Frøbid, Gederams, Gifftyde, Gråris, Hestehale, Kryb-Hvene, Eng-Kabbeleje, Blågrøn/Sø-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Knude-Pileurt, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-

Ranunkel, Nyse-Røllike, Liden Siv, Lyse-Siv, Tuds-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Trehage, Trævlekrone, Vandnavle, Vandpest, Eng-Viol, Smalbladet Årenpris, Gul Åkande
1900-1979: Kær-Fnokurt(o), Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Sø-Kogleaks, Bittersød Natskygge, Øret Pil, Bændel-Vandaks(o), Langbladet Vandaks(o), Hvid Åkande

Mosser:

1988: *Aulacomnium palustre*, *Calliergonella cuspidata*, *Rhytidadelphus squarrosus*, *Sphagnum cuspidatum*

Alger:

1900-1979: *Chara globularis*, *Nitella* sp., *Nostoc pruniforme*(o)

Lokalitetskode: + V II r

Kilder: 248, 263, 361, 418, 434, 439, 694

Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Alm. Vandranunkel, Eng-Viol, Vand-Årenpris, Gul Åkande, Hvid Åkande
1900-1979: Kær-Fnokurt(o), Dusk-Fredløs, Sø-Kogleaks, Strandbo(o), Rust-Vandaks(o)

Mosser:

1988: *Calliergonella cuspidata*, *Marchantia polymorpha*, *Polytrichum commune/formosum*, *Rhytidadelphus squarrosus*, *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum squarrosum*

Alger:

1900-1979: *Chara globularis*(o), *Nostoc pruniforme*(o)

Lokalitetskode: ++ V II r-s

Kilder: 80, 248, 263, 354, 434, 439, 694

6/11-5. Bredlund Sø (=Brillum Sø).

Bredlund Sø har i alt fald tidligere været en brun, lavvandet sø med blødt mudderbund, der har været dækket af kransnåleager (Olsen 1944). Søen er nu stærkt tilgroet, mens vandfladen er stærkt reduceret.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Liden Andemad, Bredbladet Dunhammer, Hestehale, Tue-Kæruld

Alger:

1900-1979: *Chara globularis*(o), *Chara vulgaris*(o)

Lokalitetskode: + V III 0

Kilder: 122, 263, 439, 619

6/11-6. Glæde.

Ved Vestergård og Lynggård vest for Glæde ligger flere sører og moser. Søerne har i hvert fald tidligere været lavvandede, næringsfattige klitsøer.

Bevaring: Søarealet ved Vestergård vest for Glæde er fredet 1984.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Angelik, Kors-Andemad, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bølle, Dunet Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Engkarse, Sump-Evighedsblomst, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmej, Alm. Fredløs, Frøbid, Gederams, Gifttyde, Græris, Plettet Gøgeurt, Skov-Hanekro, Hestehale, Kryb-Hvene, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Kalmus, Kaiteskæg, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pors, Kær-Ranunkel, Knaebøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Knop-Siv, Træd-Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Vand-Skræppe, Alm. Star, Hare-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Trindstænglet Star, Tvebo Star, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Enskællet/Mangestænglet Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Sværtevæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Tortmentil,

6/11-7. Hjardemål Klit.

Botanisk beskrivelser af Hjardemål Klit foreligger ikke.

Vegetationstyper: Klit

Højere planter:

1900-1979: Kvan, Alm. Ulvefod

Lokalitetskode: + H III 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Alm. Ulvefod

Kilder: 80, 147, 831

6/11-8. Kærupholme.

Botaniske botaniske oplysninger om Kærupholme foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mose, sø, eng

Lokalitetskode: 0 V-E IV 0

Kilder: 694

6/11-9. Senå.

Den ca. 3 km lange Senå har virket som afvandingskanal ved tørlægningen af søområdet ved Nørklit. Faldforholdene er jævne. Bunden består af sand. Vandet er middel til stærkt forurenset. Visse steder forekommer okker.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o), Batrachium sp.(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 168, 187, 359, 361

6/11-10. Tømmerby Å.

Den 5 km lange Tømmerby Å har i følge Jensen (1958) et naturligt slyngende vandløb, der er nedskåret i lyngklaedte sandbanker. Faldforholdene er jævne til gode. Bundens består af sand iblandet grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurenset. Et sideløb fra Bolbredning (lok. 6/11-3) er reguleret, oprenset og uden vegetation.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o) Vandranunkel(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 82, 168, 187, 354, 359, 361

6/11-11. Tømmerby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Tømmerby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede, vejkant

Højere planter:

1989: Sæbeurt

1900-1979: Bølget Bunke, Hedelyng, Revling, Blågrøn Star

Mosser:

1900-1979: Pleurozium schreberi

Laver:

1900-1979: Cetraria cucullata(x), Cladonia portentosa, Cladonia rangiferina, Cladonia silvatica

Lokalitetskode: + H I s

Botanisk vurdering:

Hedeområderne ved Tømmerby er henført til kategori I på grund af rødlisterart.

1. Rødlisterarter: Cetraria cucullata(x)

Kilder: 9, 690

6/11-12. Tømmerbykær.

Tømmerbykær rummer hede, krat, fattigkær, sør og vandløb samt enkelte græssede partier. Større dele af området har tidligere været græsset, men med græsningsens ophør er mulighederne for regeneration af Hedelyng formindsket. Efterhånden som buske af Hedelyng dør, erstattes de af Revling på de tørrere dele og Blåtop på de lavere. På de lavere dele klarer Klokelyng sig endnu. De vanddækkede partier rummer en ret afvekslende vegetation domineret ofte af Tråd-Star eller nogle steder af Tagrør. 260 ha. ejes af staten (Hanherved statsskovdistrikt).

Bevaring: På grund af de fugtige partier eigner Tømmerbykær sig mindre til opdyrkning. En grænsning med f. eks. får er ønskelig.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær, vandløb

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Angelik, Benbræk, Blåtop, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bunke, Dunet Dueurt, Bredbladet

Dunhammer, Kær-Fladstjerne, Sump-Forglemmej, Alm. Fredløs, Kryb-Hvene, Gifttyde, Gråris, Skov-Hanekro, Gul Iris, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Alm. Kvæk, Smalbladet Kæruld, Alm. Mjødurt, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Bidende Pileurt, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Pors, Gåse-Potentil, Nyse-Røllike, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Liden Skjaller, Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Næb-Star, Stiv Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Enskællet/Mangestænglet Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Svartevæld, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Vandnavle, Vandpeberrod, Eng-Viol, Lancebladet Årenpris
1900-1979: Kors-Andemad, Alm. Ene, Engblomme, Engkarse, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Eng-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Alm. Mælketur, Spæd Mælketur(o), Langbladet Ranunkel(o), Eng-Rapgræs, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Rundbladet Soldug, Stjerne-Star, Tråd-Star, Rød Svingel, Eng-Trolldurt, Mose-Trolldurt, Trævlekroner, Vibesedt, Engelsk Visse, Spinkel Øjentrøst, Gul Åkande, Hvid Åkande

Mosser:

1900-1979: Fontinalis antipyretica(o)

Lokalitetskode: + H-V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Engblomme

Kilder: 109, 248, 310, 354, 418, 434, 694

6/11-13. Bedesø.

Bedesø har været af tilsvarende karakter som Bløden Sø (lok. 6/11-4). Søen omges af kultiverede enge.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1900-1979: Nåle-Sumpstrå(o), Liden/Spinkel Vandaks(o)

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 434

6/12 Lundsfjord og Hanveje

6/12-1. Lundsfjord.

Halvdelen af Lundsfjord ligger i Nordjyllands amt, men er af praktiske årsager behandlet her.

Den 563 ha. store Lundsfjord er lavvandet med dybder op til 2 m. Vandet er belastet af næringsstoffer. Bundens består overvejende af sand dækket stedvist af et tyndt lag mudder. Fjorden er omgivet af store rørskove domineret af Tagrør og Blågrøn Kogelaks, tillige med kreaturafræssete enge, sumpe, småsøer og kanaler.

Bevaring: Lundsfjord er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Højere planter:

1900-1979: Bukkeblad, Blågrøn Kogleaks, Vand-Pileurt, Enkelt/Grenet Pindsvineknop, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Aks-/Krans-Tusindblad, Svømmende Vandaks

Mosser:
1900-1979: *Fontinalis antipyretica*(o)

Alg:
1900-1979: *Chara aspera*(o)

Lokalitetskode: + K-V-E III r

Kilder: 80, 168, 187, 263, 344, 354, 359, 361, 418, 619

6/12-2. Hanvejle.

Halvdelen af Hanvejle ligger i Nordjyllands amt, men er af praktiske årsager behandlet her.

Den 75 ha. store Hanvejle var tidligere en del af Lundsfjord (lok. 6/12-1), men er ved anlæggelsen af den nu nedlagte Thybane afskåret fra denne. Den er lavvandet med dybder op til 1,5 m. Bundens består af sand eller stedvis af dynd. Vandet er belastet af næringsstoffer. Vejlen omgives af rørskov.

Bevaring: Hanvejle er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Højere planter:
1900-1979: Strand-Kogleaks, Tagrør

Alg:
1900-1979: *Chara aspera*(o)

Lokalitetskode: + K-V-E III r

Kilder: 80, 263, 344, 359, 361, 619

6/13 Selbjerg Vejle

6/13-1. Selbjerg Vejle.

Den østlige del af Selbjerg Vejle ligger i Nordjyllands amt, men er af praktiske årsager behandlet her.

Den 478 ha. store Selbjerg Vejle er lavvandet med dybder op til 2 m. Bundens er sandet eller dyndet. Vejlen omgives af rørskov. Vandet er belastet af næringsstoffer.

Bevaring: Selbjerg Vejle er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Højere planter:
1900-1979: Smalbladet Dunhammer, Festgræs

Alg:
1900-1979: *Chara globularis*(o)

Lokalitetskode: + K-V-E III r

Kilder: 79, 80, 121, 263, 344, 354, 359, 361, 439, 695

6/13-2. Bøns Enge.

Botaniske beskrivelser af Bøns Enge foreligger ikke.

Vegetationstyper: Eng

Højere planter:
1900-1979: Gifttyde(o)

Lokalitetskode: 0-+ E IV 0

Kilder: 337

6/14 Hansted-reservatet

6/14-1. Hansted-reservatet.

Hansted-reservatet (Thy statsskovdistrikt) indgår med sine 3399 ha. i Danmarks største fredede område på 65.000 ha., der tillige dækker dele af Tved Klitplantage (lok. 6/20), dele af Vilsbøl Plantage (lok. 6/18) og dele af Nors Sø (lok. 6/19). Jordbunden i reservatet udgøres af flyvesand, der overlejrer litorinahavets havbund.

Størsteparten af området har aldrig været opdyrket, ligesom tilplantning kun er foretaget i mindre omfang i den østlige del.

Langs kystvejen mellem Hansted og Klitmøller ligger mosaik af høje og lave klitter. Vegetationen er domineret af Sand-Hjælme med pleter af Revling især på nordsider. Især i lavninger optræder lave buske af Havtorn og Rynket Rose. Mod øst bliver terrænet jævnere. I den østlige del ligger flere store sører, der er beskrevet særskilt under omr. 6/15. Vegetationen domineres af dværgbuske og Bølget Bunke. På lavere steder optræder hedemosens karakterarter. Samlede, grundige botaniske undersøgelser af Hansted-reservatet savnes og er derfor meget ønskelige.

Bevaring: Hansted-reservatet er udlagt som vildtreservat i 1949 og fredet 1972.

Vegetationstyper: Klit, hede, mose, lobeliesø

Højere planter:

Højere planter:
1990: Benbræk, Blåtop, Fin Bunke, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Hedelyng, Kryb-Hveme, Klokelyng, Flydende Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelia, Skotsk Lostilk(x), Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Revling, Liden Siv, Liden Soldug, Alm. Star, Stiv Star, Tråd-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm 1989: Pilledrager

1988: Bølget Bunke, Havtorn, Sand-Hjælme, Rynket Rose 1987: Liden Andemad, Bakketidset, Bellis, Dun-Birk, Vorte-Birk, Alm. Bjørneklo, Alm. Blærerod, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Eng-Brandbæger, Sortgrøn Brasensøde(x), Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Mark-Bynke, Bøg, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lådden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Eng-Ensian, Smalbægret Ensian, Alm. Firling, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmej, Mark-Forglemmej, Sump-Forglemmej, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Alm. Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Følfod, Gederams, Eng-Gedeskæg, Sitka-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kær-Guldkarse, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Hvidmelet Gåsefod, Hassel, Eng-Havre, Blød Hejre, Hejrenæb, Hjertegræs, Tornføjet Hornblad, Alm. Hundegræs, Alm. Hveme, Hunde-Hveme, Engriflet Hvidtjørn, Hyrdetaske, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Smalblader Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Stivhåret Kalkkarse, Kamgræs, Lugtlos Kamille, Skive-Kamille, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Enårig Knavel, Alm.

Knopurt, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Blågrøn Kogleaks, Alm. Kongepen, Korbær, Kragefod, Mark-Krageklo, Alm. Kvæk, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Løvlefod, Bredbladet Mangeløv, Kær-Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Mælkebøtte, Spæd Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Bakke-Nellike, Nordmannsgran, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Prikbladet Perikon, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Snerle-Pileurt, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Pors, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Alm. Rajgraes, Hvas Randfrø, Eng-Rapgraes, Rundbælg, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Kær-Ranunkel, Krybende Ranunkel, Lav Ranunkel, Klit-Rose, Eng-Rottehale, Knold-Rottehale, Rødknæ, Høst-Rødtop, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Rørgraes, Bjerg-Rørhvene, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Klit-Siv, Klit-Siv x Træd-Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Træd-Siv, Tuds-Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Lav Skorsoner, Krusset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Snylerod, Solbær, Langbladet Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Spergel, Blågrøn Star, Dværg-Star, Grå Star, Hirse-Star, Håret Star, Næb-Star, Pille-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Toradet Star, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Blod Storkenæb, Sumpkarse, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Alm. Svinemælk, Eng-Svingel, Fære-Svingel, Rød Svingel, Kær-Svovlrod, Sværtewæld, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Søpryd, Tagrør, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tjærenellike, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranbær, Kær-Trehage, Mose-Trolldurt, Trævlekronne, Hår-Tusindblad, Alm. Ulvesfod, Liden Ulvesfod, Gærde-Valmue, Græsbladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Krusset Vandaks, Langbladet Vandaks, Vandkrans, Vandnavle, Vandpest, Vandranunkel, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Liden Vintergrøn, Eng-Viol, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Kirtel-Øjentrøst, Spids Øjentrøst, Gul Åkande
 1983: Kattefod, Vestlig Tue-Kogleaks, Sand-Løg, Knop-Siv, Kort Øjentrøst
 1900-1979: Stivhåret Borst, Strand-Mandstro, Brun Næbfrø(o), Kortskafstet Skeblad(x), Sort Skæne(o), Grenet Star(x)

Mosser:

1989: Calliergon giganteum, Drepanocladus exannulatus, Sphagnum auriculatum, Sphagnum cuspidatum, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum inundatum, Sphagnum papillosum, Sphagnum subnitens
 1900-1979: Fossombonia incurva

Laver:

1981: Alectoria sarmentosa
 1900-1979: Cetraria islandica, Cladonia arbuscula, Cladonia cervicornis, Cladonia chlorophaea, Cladonia ciliata, Cladonia coccifera, Cladonia coniocraea, Cladonia foliacea, Cladonia furcata, Cladonia mitis, Cladonia portentosa, Cladonia pocillum, Cladonia rangiferina, Cladonia uncialis, Cladonia zoppii, Coelocaulon aculeatum, Coelocaulon muricatum, Hypogymnia physodes, Hypogymnia tubulosa, Lepraria incana, Peltigera canina, Platismatia glauca, Pseudevernia furfuracea, Stereocaulon vesuvianum, Usnea hirta

Lokalitetskode: + K-H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Hansted-reservatet er hensørt til kategori I på grund af områdets størrelse, af sammensætningen af de ubørte naturtyper, der ellers er meget sjeldne i Danmark, på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisterarter.

1. Rødlisterarter: Sortgrøn Brasensøde(x), Kortskafstet Skeblad(x), Grenet Star(x)
2. Sjældnere planter: Alectoria sarmentosa, Fin Bunke, Cladonia pocillum, Hvidgrå Draba, Eng-Ensian, Smalbægret Ensian, Stivhåret Kalkkarse, Flydende Kogleaks, Tvepibet Lobelie, Skotsk Lostilk(x) Spæd Mælkeurt, Pilledrager, Smalbladet Pndsvineknop, Krybende

Ranunkel, Klit-Rose, Klit-Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Snylerod, Langbladet Soldug, Svømmende Sumpskærm, Søpryd, Alm. Ulvesfod, Liden Ulvesfod

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner. Lobeliesøindikatorer: Sortgrøn Brasensøde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 6, 24, 27, 55, 56, 60, 79, 80, 89, 96, 109, 120, 158, 171, 172, 238, 297, 311, 354, 365, 398, 418, 439, 444a, 444b, 463, 474, 546c, 585, 599, 613, 619, 631b, 636, 650, 651, 694, 831, 838, 871

6/14-2. Nors Å.

Nors Å er gravet i 1835 og forbinder Nors Sø (lok. 6/19) med havet. Anlæggelsens formål er at kunne regulere vandstanden i søen. På strækningen gennem Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) omgives øen dels af hede dels af klitter. Her er åens løb slyngende, smalt og dybt nedskåret. I følge Jensen (1958) har vandløbet ringe vandsøring, vandet er grumset som følge af okker og uden nævneværdig vegetation.

Bevaring: Nors Å ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Vandløbet er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kambregne

Lokalitetskode: + V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

Kilder: 80, 101, 168, 187, 587

6/15 Søerne i Hansted-reservatet med deres nære omgivelser

6/15-1. Blegssø.

Den langstrakte, nord-sydgående, 50 ha. store Blegssø ligger ved foden af litorinaskrænten, der består af kalk. Søen er forholdsvis fladvandet med dybder i den sydlige ende på op til 6,3 m og uden synligt afløb. Den er naturlig eutros, men artsfattig med hensyn højere planter. Søen rummer artsrig diatoméflora, der er beskrevet af Foged (1963, 1968). Her er fundet ikke mindre end 123 diatoméformer i søen, hvoraf de mest interessante, istidsrelaterne, er medtaget her. Omgivelserne og især litorinaskrænten rummer artsrig vegetation. På toppen af litorinaskrænten forekommer klit.

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at lobeliesø- og den artsrike kalkskræntsvegetation i og ved Blegssø bevares. Blegssø ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Sø, mose, kalkskrænt, klit

Højere planter:

1990: Blåtop, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Dusk-Fredløs, Græris, Kattehale, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Krybende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Sand-Siv, Liden Siv,

Skavgræs (klitformen "var. moorei"), Alm. Skjolddrager, Stiv Star, Tråd-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Søpryd, Tagrør, Hår-Tusindblad, Græsbladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Gul Åkande
 1989: Rust-Vandaks
 1986: Bakketidsel, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Hvidgrå Draba, Engelsgræs, Fløjlsgræs, Bjerg-Fyr, Eng-Havre, Havtorn, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Kambregne, Stivhåret Kalkkarse, Kattefod, Liden Klokke, Alm. Kællingetand, Alm. Mælkebøtte, Pleitet Mælkebøtte, Alm. Pimpinelle, Revling, Rundbælg, Bjerg-Rørhvene, Skavgræs, Humle-Snæglebælg, Gul Snærrer, Sand-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lance-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Kort Øjentrøst
 1983: Alm. Baldrian, Mose-Bølle, Smalbægret Ensian, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Klit-Fyr, Følfod, Vellugtende Gulaks, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Rød Kløver, Kragefod, Leverurt, Ager-Padderok, Øret Pil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Klit-Rose, Rørgræs, Klit-Siv, Loppe-Star, Eng-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Smalbladet Timian, Vibesedt 1900-1979: Aks-Tusindblad, Liden Vandaks(o)

Mosser:

1900-1979: Anisothecium varium, Barbula reflexa, Drepanocladus aduncus(o), Drepanocladus sendtneri(o), Pellia endiviifolia, Scorpidium scorpioides(o), Seligeria calcarea(o)

Svampe:

1980: Helvella lacunosa, Suillus granulatus

Alger :

1900-1979 (kransnålealger): Chara aspera(o), Chara contraria(o), Chara globularis(o), Chara hispida(o), Chara rufa(o), Nitella flexilis(o), Nitella opaca(o) 1900-1979 (kiselalger): Achnanthes lapponica(o), Achnanthes linearis(o), Cocconeis thumensis(o), Eunotia praerupta(o), Gomphocymbella aencyli

Lokalitetskode: ++ V-E I s-ms

Botanisk vurdering:

Lobeliesø, diatomérig sø og artsrig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: Barbula reflexa, Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Krybende Ranunkel, Stivhåret Kalkkarse, Kambregne, Klit-Siv, Sand-Siv, Søpryd, Rust-Vandaks

4. Lobeliesøsindikatorer: Tvepibet Lobelia, Strandbo Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 80, 93, 95, 96, 158, 162, 167, 168, 187, 238, 263, 284, 344, 361, 418, 474, 562, 583, 586, 614, 631b, 694, 829, 831, 838, 871

6/15-2. Hykær.

Det langstrakte, nord-sydgående, 13 ha. store Hykær ligger som den sydligste af de store sører i Hansted vildreservat parallelt med litorinaskrænten, der består af kalk. Søen er meget lavvandet. Vandet er brunt og surt. Diatoméfloraen er artsrig og undersøgt af Foged (1963, 1968). Nedenfor er medtaget de fundne istidsrelikter.

Bevaring: Hykær ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Sø, kalkskrænt, mose

Højere planter:

1983: Blåhat, Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Hvidgrå Draba, Engelsgræs, Smalbægret Ensian, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Hedelyng, Hjertegræs, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kattefod, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kvikk, Alm. Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Bitter Mælkeurt, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Eng-Rapgræs, Revling, Bjerg-Rørhvene, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skavgræs, Humle-Snæglebælg, Gul Snærrer, Sand-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Lance-Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Blågrøn/Sø-Kogleaks, Flydende Kogleaks(o), Tvepibet Lobelia(o), Dynd-Padderok, Alm. Sumpstrå

Mosser:

1989: Calliergonella cuspidata

1983: Rhytidadelphus squarrosus

Alger:

1900-1979: Eunotia exigua(o), Eunotia praerupta(o), Pinnularia streptoraphie(o)

Lokalitetskode: + V-E I s

Botanisk vurdering:

Hykær er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Diatomérig sø.

2. Sjældnere planter: Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Bitter Mælkeurt

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs

Kilder: 60, 80, 95, 96, 158, 168, 187, 238, 344, 361, 418, 439, 474, 583, 614

6/15-3. Præstekær.

Præstekær rummer flere mindre sører. Søernes diatoméflora er undersøgt af Foged (1968).

Bevaring: Præstekær ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972.

Vegetationstyper: Sø, mose

Højere planter:

1989: Pilledrager

1900-1979: Benbræk, Blåtop, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Bjerg-Fyr, Klokkelyng, Kragefod, Tvepibet Lobelia(o), Smalbladet Mangeløv, Pors, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Tormentil, Tranbær, Eng-/Mose-Troldurt, Vandnavle

Mosser:

1989: Sphagnum auriculatum, Sphagnum inundatum, Sphagnum papillosum, Sphagnum subnitens

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Pilledrager

Kilder: 80, 96, 168, 187, 439, 587, 831

6/15-4. Sokland.

Med vanddybder op til 20-25 cm umiddelbart ved bredden er det 14 ha. store Sokland klart afgrænset fra dets omgivelser. Bunden består langs bredderne af mudder, mens underlaget er fast. Søen som helhed er lavvandet og rummer tæt, ubrudt rørskov. Vandet er klart og svagt alkalis.

Jensen (1958) diskuterer klassifikationen af søen, idet vegetationen tyder på eutrof type, mens faunaens sammensætning peger på, at den er oligotrof. Søens diatoméflora er undersøgt af Foged (1968). På bredden i den sydvestlige del forekommer kraftige Star-tuer. I søens omgivelser forekommer hedemose med en karakteristisk vegetation.

Bevering: Sokland ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø, mose, kalkskrænt

Højere planter:

1900-1979: Bakketidsel, Benbræk, Blåtop, Bukkeblad, Fin Bunke, Mose-Bølle, Sekshannet Bækarme(x), Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Bjerg-Fyr, Eng-Havre, Hjertegræs, Vild Hør, Dansk Kambunke, Kattefod, Klokkeling, Hulkrevet Kodriver, Kragefod, Tvepibet Lobelie(o), Smalbladet Mangeløv, Dynd-Padderok, Pors, Rundbladet Soldug, Alm. Sumpstrå, Tagrør(o), Tormentil, Tranebær, Eng-/Mose-Trolldurt, Vandnavle, Engelsk Visse, Gul Åkande

Mosser:

1989: Calliergonella cuspidata, Sphagnum cuspidatum, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum papillosum 1900-1979: Bryoerythrophyllum recurvirostre, Bryum capillare, Bryum rubens, Campiothecium lutescens, Ctenidium molluscum, Fissidens adianthoides, Hymenostomum microstomum, Phascum cuspidatum, Scleropodium purum, Trichostomum crispulum

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt og på grund af rødlisterart. 1. Rødlisterarter: Sekshannet Bækarme(x) 2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Dansk Kambunke, Hymenostomum microstomum, Trichostomum crispulum 4. Hede- og overdrævsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod

Kilder: 80, 96, 168, 187, 249, 344, 361, 418, 439, 587, 614

6/15-5. Tormål.

Den 8 ha. store Tormål er hedesø og ligger i en bugt i det tidligere litorinahav. Vandet er klart og noget alkalis. Langs søens sydøstlige bred optræder svagt udviklet rørskov. Søen omgives mod øst af Tved Plantage (lok. 6/20-1) og mod vest af klithede og hedemoser i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1). Bunden, der består af sand, er dækket af tætte beovoksninger af Strandbo og Tvepibet Lobelie. I vegetationen i og ved søen indgår flere sjældnere eller meget sjældne arter. Søens diatoméflora er undersøgt af Foged (1963, 1968).

Bevering: Tormål ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø, mose

Højere planter:

1990: Blåtop, Gulgrøn Brasenføde(x), Fin Bunke, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Gråris, Kryb-Hveme, Kattehale, Flydende Kogleaks, Sø-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Ager-Mynte, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Smalbladet Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Grå-Pil, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pilledrager, Pors, Gåse-Potentil, Krybende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Rørgnæs, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Sand-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Alm. Star, Høst-Star, Stiv Star, Tråd-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Manna-Søgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Hår-Tusindblad, Butblader Vandaks, Græsbladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Hårsliget Vandranunkel, Smalbladet Ærenpris, Gu! Åkande

1989: Blågrøn Kogleaks, Hirse-Star, Aflangbladet Vandaks, Langbladet Vandaks

1900-1979: Benbræk, Bittersød Natskygge, Skavgræs

Svampe:

1980: Helvella lacunosa, Suillus granulatus

Lokalitetskode: ++ V I s

Botanisk vurdering: Tormål er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisterart.

1. Rødlisterarter: Gulgrøn Brasenføde(x) 2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Flydende Kogleaks, Tvepibet Lobelie, Smalbladet Pindsvineknop, Krybende Ranunkel, Sand-Siv, Svømmende Sumpskærm, Mangestænglet Sumpstrå
4. Lobeliesøsindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 80, 95, 96, 168, 187, 344, 361, 418, 443, 474, 562, 631b, 831

6/14-6. Lille Gråkær.

Det 3 ha. store Lille Gråkær er fladvandet.

Bevering: Lille Gråkær ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972.

Vegetationstyper: Sø, mose

Højere planter:

1900-1979: Blåtop, Kragefod, Pors, Tormentil, Vandnavle

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 344, 587

6/15-7. Store Vand.

Store Vand (størrelse 12 ha.) omgives af tidvis fugtig, plan flade. Selve søen er kun i ringe omfang belastet af næringsstoffer. Diatoméfloraen er undersøgt af Foged (1968). Særskilte botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Bevering: Store Vand ligger i Hansted-reservatet (lok. 6/14-1) og er sammen med dette fredet 1972. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Sø, mose

Højere planter:

1900-1979: Svømmende Vandaks

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 96, 344, 361

6/16 Klitmøller

6/16-1. Klitmøller.

Ved Klitmøller ses flere fugtige lavninger. Mod syd ligger lidt øst for vejen mod Vorupør et fattigkær domineret af Lyse-Siv, Nyse-Røllike og Grå-Pil. Mod nordøst ligger et fugtigbundsområde umiddelbart øst for vejen til den offentlige strand. Her er ført en stikvej igennem til Hanstholmvej og området er derfor under udtørring (1987).

Vegetationstyper: Fattigkær, klit

Højere planter:

1987: Alm. Fredløs, Grå-Pil, Nyse-Røllike, Lyse-Siv 1900-1979: Alm. x Syl-Firling(o), Hestetunge(o), Sump-Hullæbe(o)

Lokalitetskode: + V-K III r-s

Kilder: 60, 266, 273, 296, 319, 740

6/16-2. Ørhage.

Syd for Ørhage ses klitorådet (Thy statsskovdistrikt). Vegetationen på de enkelte klitters nordsider domineres af Revling, mens den på sydsiderne er mere åben og domineret af Sand-Hjælme og Rød Svingel. Spredt i området forekommer hedemoser. Den yderste klitrække domineres af Sand-Hjælme. Bortset fra planter tilført som følge af skred, er forstranden vegetationslös. Øst og nord for Ørhage er forstranden ligeledes vegetationslös.

Bevaring: Klitorådet syd for Ørhage er fredet 1968.

Vegetationstyper: Klit, hede, mose

Højere planter:

1988: Blåmunke, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Klit-Fladbælg, Havtorn, Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Strand-Mandstro, Mælkebøtte, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Rundbælg, Sandskæg, Strand-Snerle, Gul Snerre, Sand-Star, Strandarve, Rød Svingel, Smalbladet Timian, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hundeviol
1980: Firehannet Hønsetarm
1900-1979: Hjertelæbe(o)

Lokalitetskode: + K-H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Firehannet Hønsetarm, Strand-Snerle

Kilder: 80, 124, 304, 310, 354, 630, 694, 784

6/16-3. Klitmøller Å = Vester Vandet Å.

Den ca. 4 km lange Klitmøller Å danner afløb fra Vester Vandet Sø (lok. 6/17-1). Faldforholdene er jævne til gode. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er forurenset i lettere grad (1982). Bredvegetationen er artsrig.

Midt i Klitmøller (lok. 6/16-1) ligger ved åen en fugtig eng overvejende med fattigkærsvæxt. Den sydlige del er bebygget.

Bevaring: Klitmøller Å er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Vandløb, fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris, Smalbladet Mærke, Grenet Pindsvineknop, Vand-Skræppe, Manna-Sødgræs, Brodblædt Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Tråd-Vandaks(o), Vandpest, Kredsblædt Vandranunkel(o)

Mosser:

1900-1979: Fontinalis antipyretica(o)

Alger:

1900-1979: Chara tomentosa(o)

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 101, 168, 187, 215, 263, 354, 359, 361

6/17 Vester Vandet Sø

6/17-1. Vester Vandet Sø.

Den ca. 450 ha. store Vester Vandet Sø er karstsø og har dybder på op til 20 m. Bunden består dels af kalk dels af sand. Vandet er klart, alkalisisk og kun svagt belastet af næringsstoffer. Til søen fører flere tilløb, der ikke har konstant, større vandsøring. På vestsiden af søen omkring afløbet, Klitmøller Å (lok. 6/16-3) forekommer artsrig bredvegetation. Langs syd- og østbredden optræder tillige bredvegetation især på ugræsede steder, mens denne kun er sparsom langs nordsiden bl. a. på grund af kalkens tilstedeværelse. I søen optræder en del rankegrøde. Her er fundet ikke mindre end seks arter af Vandaks. Søens diatomflora er undersøgt af Foged (1963).

Bevaring: Vester Vandet Sø med omgivelser er fredet 1977. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1989: Børsteblædt Vandaks
1900-1979: Brudelys, Tornfræt Hornblad(o), Vand-Klaseskærm, Blågrøn Kogleaks, Flydende Kogleaks(o), Bredblædt Mærke, Langblædt Ranunkel, Strandbo(o), Søpryd, Tagrør, Tusindblad(o), Brodblædt Vandaks(o), Glinsende Vandaks, Græsblædt Vandaks(o), Hjertebladet Vandaks, Kruset Vandaks, Liden Vandaks, Spinkel Vandaks(o), Tråd-Vandaks

Alger:

1900-1979: Chara aspera, Chara contraria(o), Chara globularis(o), Chara tomentosa

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Vester Vandet Sø er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Potamogetonso.

3. Lokalt sjældnere planter: Vand-Klaseskærm

Kilder: 79, 80, 95, 112, 122, 168, 187, 193, 263, 284, 300, 344, 354, 359, 361, 418, 432, 694, 831, 838

6/17-2. Bleghule.

Ved Bleghule ligger syd for landevejen en kalkskrænt (litorinakyst) med vældpræget eng, der ved foden rummer ekstremrigkær. Hele området græsses.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at ekstremrigkæret bevares. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende driftsform bibeholdes, og at gødskning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, kalkskrænt, overdrev

Højere planter:

1987: Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Hvene, Stor Knopurt, Mark-Krakeklo, Alm. . Kællingetand, Alm. Markarve, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Gul Snerre, Lav Tidsel, Lancet-Vejbred 1900-1979: Rød Arve, Bakketidsel, Mark-Bynke, Hvidgrå Draba(o), Baltisk Ensian(o), Maj-Gøgeurt, Kødfarvet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Tyndakset Gøgeurt, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Eng-Kabbeleje, Stivhåret Kalkkarse, Liden Klokk, Nøgleblomstret Klokk(o), Hulkrevet Kodriver, Uldbladet Kongelys, Alm. Mælkeurt, Alm. Månerude, Alm. Pimpinelle, Bjerg-Rørhvene, Ager-Snerle, Blågrøn Star, Ager-Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Dunet Vejbred

Lokalitetskode: + E-V I s

Botanisk vurdering:

Bleghule er henført til kategori I på grund af I-biotoper: Ekstremrigkær og artrig kalkskrænt. 2. Sjældnere planter: Purpur-Gøgeurt, Stivhåret Kalkkarse

3. Lokalt sjældnere planter: Tyndakset Gøgeurt 4.

Ekstremrigkærersindikatorer: Sump-Hullæbe. Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Alm. Månerude, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 80, 126, 215, 311, 418, 419, 434, 714, 740

6/17-3. Kvadderkær.

Ved vestenden af Vester Vandet Sø (lok. 6/17-1) ligger det vidstrakte Kvadderkær. Området gennemstrømmes af Vr. Vandet Å, der danner afløb for søen. De laveste enge omkring vandløbet rummer mosaik med fattig- og ekstremrigkær, hvor der vokser Sump-Hullæbe og den rødlistede Dværgulvefod(x).

De tidligere driftsformer er i overvejende grad indstillet og store dele af området er ved at gro til med pilekrat. På tørreste bund er plantet nåletræer.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de særdeles artsrike ekstremrigkærer-vegetation bevares. Det er derfor meget ønskeligt, at græsningen genoptages, at der foretages en rydning af pilebuske og opvækst af selvåede nåletræer, og at tilførsel af gødning undgås.

Den østlige del af Kvadderkær er fredet 1977.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, eng, fattigkær, vandløb

Højere planter:

1986: Dværgulvefod(x), Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Gul Iris, Spæd Mælkeurt, Dværg-Star, Mose-Trolldurt, Traevlekroner, Vibefedt 1900-1979: Benbræk, Blåtop, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Smalbægret Ensian(o), Gul Fladbælg, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hjertegræs, Hjertelæbe (1894)(o), Alm. Hvene, Hunde-Hvene, Vild Hør, Eng-Kabbeleje, Kamgræs, Kattefod(o), Klokelyng, Rød-Kløver,

Flydende Kogleaks(o), Fåblomstret Kogleaks, Kragefod, Alm. Kællingetand, Leverurt, Merian, Alm. Mjødurt, Hvid Okseøje, Kær-Padderok, Krybende Pil, Spyd-Pil(o), Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Stivtoppet Rørhvane, Glanskapslet Siv, Klit-Siv(o), Knop-Siv, Sand-Siv(o), Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Stor Skjaller, Sump-Snerre, Blågrøn Star, Grøn Star, Grøn Star, Loppe-Star(o), Stiv Star, Stjerne-Star, Top-Star, Toradel Star, Tråd-Star, Tvebo Star(o), Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Tusindfrø, Hjertebladet Vandaks, Kruset Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandpest, Krebsbladet Vandranunkel(o), Strand-Vandranunkel(o), Dunet Vejbred, Muse-Vikke, Kort Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: Calliergonella cuspidata, Campylium stellatum, Ctenidium molluscum, Drepanocladus intermedius, Fissidens adianthoides

Lokalitetskode: + V-E I s-t

Botanisk vurdering:

Kvadderkær er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af I-art. 1. Rødlisterarter: Dværgulvefod(x)

2. Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt 4.
Ekstremrigkærersindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 77, 165, 168, 187, 193, 201, 215, 304, 384, 419, 434, 458, 587, 694, 740, 838

6/18 Vilsbøl Plantage

6/18-1. Vilsbøl Plantage.

Den 890 ha. store Vilsbøl Plantage (Thy statsskovdistrikt) er anlagt i slutningen af forrige århundrede for at dæmme op for sandflugten. I begyndelsen plantedes Bjerg-Fyr. Siden er tillige plantet Sitka-Gran, Alm. Ædelgran, Skov-Fyr, Lærk samt forskellige løvtreer.

Jordbunden består overvejende af sand, men visse steder ligger kalken i undergrunden højt. Jordbunden består her af ler.

Bjerg-Fyr er endnu dominerende skovtræ i plantagens vestlige del, mens den østlige del har varieret og artsrig sammensætning som følge af mange tidlige forsøgsplantninger.

Bevaring: Det er af botanisk betydning, at den varierede sammensætning i den østlige del af Vilsbøl Plantage bevares. Vilsbøl Plantage er fredet 1980.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, fattigkær, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone (plantet), Benved, Desmerurt (plantet), Alm./Vinter-Eg, Tredelt Egebregne, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Østrisk Fyr, Alm. Gedeblad, Omorika-Gran, Sitka-Gran, Dansk Ingefær (plantet), Stivhåret Kalkkarse(o), Kambrægne, Fladkravet Kodriver (plantet), Hulkrevet Kodriver, Storbłomstret Kodriver (plantet), Mark-Krakeklo, Europæisk/Japansk Lærk, Navr, Nordmannsgran, Krybende Potentil, Rubus septentrionalis, Skovmærke (plantet), Snylterod, Skov-Salat, Blodrød Storkenæb, Liden Vintergrøn, Håret Viol (plantet), Vorterod (plantet), Alm. Ædelgran, Vedbend Ærenpris

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambrægne, Rubus septentrionalis, Snylterod

3. Lokalt sjældnere planter: Dansk Ingefær, Fladkravet Kodriver, Storblomstret Kodriver, Skovmærke

Kilder: 22, 23, 79, 80, 161, 272, 286, 310, 311, 319, 354, 418, 587, 694

6/19 Nors Sø

6/19-1. Nors Sø.

Den ca. 393 ha. store Nors Sø er kalkholdig, klarvandet karstsoen uden flydebådsplanter og med få elodeider. Den har dybder i den centrale del på op til 22 m, men er i øvrigt ret fladvandet. Bunden består af kalk overlejret af flyvesand. Vandet i søen er næringsfattigt, da søen i overvejende grad modtager vand fra nedbør, og er derfor kun eutroferet i ringe grad. Der findes ingen naturlige tilløb til søen. Omvendt var søen tidligere utsat for store vandstandssvingninger indtil 1835, hvor Nors Å (lok. 6/14-2) blev gravet. Tidligere stod søen i forbindelse med Vester Vandet Sø (lok. 6/17-1), men denne forbindelse sandede til i 1700-tallet. Langt bredden på søens nordside ses tynd rørvkov dominert af Tagrør, mens denne mangler på græssede steder. Langt østenden og sydsiden af søen ses græssede enge og dyrkede marker.

Søens diatomflora er undersøgt af Foged (1963).

Bevaring: Nors Sø med omgivelser er fredet 1980. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesserområde.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1989: Nikkende Star

1987: Kryb-Hvene, Gul Iris, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Krybende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Alm. Skjolddrager, Næb-Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Tagrør, Trælekroner, Hjerteblader Vandaks, Vandnavle, Vandpest 1900-1979: Sump-Forglemmej, Tornfrøet Hornblad(o), Sump-Hullæbe(o), Vand-Klaseskærm(o), Sø-Kogleaks, Krans-Mynte, Nikkende Star, Stiv Star, Strandbo(o), Nåle-Sumpstrå(o), Høj Sødgræs, Aks-Tusindblad, Hår-Tusindblad, Butbladet Vandaks(o), Børstebladet Vandaks, Græsblader Vandaks(o), Græsbladet x Hjertebladet Vandaks(o), Hjertebladet x Kruset Vandaks(o), Liden Vandaks(o), Spinkel Vandaks(o), Træd-Vandaks(o), Vandkrans(o), Kredsbladet Vandranunkel(o)

Mosser:

1900-1979: Calliergonella cuspidata, Drepanocladus aduncus, Fontinalis antipyretica, Scopidium scorpioides(o)

Alger:

1900-1979: Chara aspera(o), Chara ceratophylla(o), Chara contraria(o), Chara denudata, Chara globularis(o), Chara rufis, Chara tomentosa, Nitella flexilis(o), Nitella opaca(o), Nitellopsis obtusa, Tolypella glomerata

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Nors Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Kræsnålealgesp.

2. Sjældnere planter: Chara denudata, Chara rufis, Chara tomentosa, Nitellopsis obtusa, Krybende Ranunkel, Tolypella glomerata

Kilder: 79, 80, 95, 167, 168, 187, 213, 215, 262, 263, 284, 311, 344, 354, 359, 361, 418, 434, 439, 694, 740, 727, 831, 838

6/19-2. Bagsø.

Bagsø (= Barnsø) er 1 ha. stor. Den er oval af form med øst-vestlig længderetning. Bredden er skarpt markeret, da søbunden falder brat. Søen er mod syd afskæret fra Nors Sø (lok. 6/19-1) ved en skrænt. Øst for skrænten findes græssede enge med ringe vældpåvirkning.

Rørvkov optræder kun i en tynd bræmme i søen. Bunden består af kalk overlejret af flyvesand (Iversen 1929).

Bevaring: Bagsø er sammen med Nors Sø fredet 1980.

Vegetationstyper: Sø, overdrev, skov, væld

Højere planter:

1989: Nikkende Star

1987: Høst-Borst, Alm. Brunelle, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Engkarse, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Kær-Guldkarse, Kødfarvet Gøgeurt, Eng-Havre, Kryb-Hvene, Alm. Hønsæterm, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Hulkravet Kodriver, Vand-Mynte, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Dværg-Star, Håret Star, Kær(-)-Star, Næb-Star, Stiv Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Eng-Swingel, Rød Swingel, Sværtevæld, Tagrør, Ager-Tidsel, Trælekroner, Vandnavle, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Muse-Vikke

1900-1979: Bitter Bakkestjerne, Bakketidsel, Blåmunke, Blåtop, Mark-Bynke, Mose-Pølle, Sitka-Gran(+), Eng-Havre, Hedelyng, Sand-Hjælme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Kamgræs, Kattefod(o), Kattekæg, Klokkeling, Rød-Kløver, Blægrøn Kogleaks, Sø-Kogleaks, Alm. Kongepen, Flerårig Knavel, Tvepibet Lobelia(o), Pors, Revling, Sand-Rottehale, Sandskæg, Børste-Siv, Klit-Siv(o), Pille-Star, Ager-Stedmoderblomst, Svømmende Sumpskærm(o), Fære-Swingel, Rød Swingel, Tagrør, Tandbælg, Lav-Tidsel, Smalbladet Timian, Hår-Tusindblad, Strand-Vejbred, Kort Øjentrøst, Gul Åkande

Lokalitetskode: + V-S-E II s

Kilder: 167, 168, 187, 215, 277, 434, 439, 740, 831

6/19-3. Ørhale.

Halvøen Ørhale rækker fra nordsiden rækker ud i Nors Sø (lok. 6/19-1). Terrænet et kuperet med højder op til 20 m og med stejle skrænter mod søen. Området græsses. Jordbunden består af kalk overlejret af tynde lag moræne.

Bevaring: Ørhale er sammen med Nors Sø fredet 1980 og indgår i Hansted-reservatet.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Engelskgræs, Smalbægret Ensian, Knude-Firling, Gul Fladbælg, Klat-Fladbælg, Mark-Frytle, Følsod, Vild Gulerod, Vild Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Blod Hejre, Hjertebras, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hare-Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Korbær, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Bakke-Nellike,

Hvid Okseøje, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Klit-Rose, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tjærenellike, Tormentil, Mark-Tusindgylden, Gærde-Valmue, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentræst 1986: Bølget Bunke, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Græris, Vellugtende Gulaks, Sand-Hjælme, Alm. Hvæne, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Høisetarm, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Blågrøn Star
1900-1979: Bakketidsel

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbægret Ensian 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 262, 418, 434, 521, 740, 875

6/19-4. Atterhøj.

Atterhøj (40 m) rejser sig stejt over Nors Søs vandspejl (lok. 6/19-1). Selv højten og den nærmeste omgivelser græsses. På søsiden af højten forekommer fårestier. Jordbunden består af kalk overlejret af tynde lag moræne.

Bevaring: Atterhøj er sammen med Nors Sø fredet 1980.

Vegetationstyper: Overdrev, vejkant

Højere planter:

1986: Djævelsbid, Alm. Engelsød, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høisetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Hulkrevet Kodriver, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Eng-Rapgræs, Klit-Rose, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Tandbælg, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol
1900-1979: Seglblade(o)

Lokalitetskode: + E-B II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 80, 262, 383, 740, 869

6/19-5. Degnbjerg.

Degnbjerg (30 m) rejser sig stejt over Nors Søs vandspejl (lok. 6/19-1). Selv højten og den nærmeste omgivelser græsses. På søsiden af højten forekommer fårestier. Jordbunden består af kalk overlejret af tynde lag moræne.

ØSØ for Degnbjerg ligger en ugræsset høj med hedevegetation af Bølget Bunke og Revling, der breder sig på bekostning af gammel Hedelyng. Øst for højten har i hvert fald tidligere ligget et vandhul.

Bevaring: Degnbjerg er sammen med Nors Sø fredet 1980.

Vegetationstyper: Overdrev, vandhul

Højere planter:

1986: Bellis, Benbræk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Rank Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Græris, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hundegræs, Alm. Hvæne, Hunde-Hvæne, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høisetarm, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokkelyng, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Hulkrevet Kodriver, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mælkebøtte, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Krybende Pil, Pors, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Revling, Rundbælg, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Farve-Visse, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Kløkke-Ensian, Bredbladet Mærke, Vand-Pileurt, Spæd Pindsvineknop, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm(o), Manna-Sødgræs, Eng-Troldurt, Græsbladet Vandaks(o), Vandnavle, Vibefedt(o)

Alger:

1900-1979: Chara globularis(o)

Lokalitetskode: ++ E-V II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Dunet Havre, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 80, 263, 418, 434, 740, 870, 872

6/19-6. Tuckær.

Tuckær er asgræsset engområde med sumpede og tørre, sandede partier. Gennem området løber den gravede Nors Å (lok. 6/14-2), der leder vand fra Nors Sø (lok. 6/19-1).

Vegetationstyper: Kær, hede

Højere planter:

1989: Spæd Mælkeurt

1988: Svømmende Vandaks

1900-1979: Benbræk, Storlæbet Blærerod(o), Bukkeblad, Fin Bunke(o), Dværgulvefod(o), Hjertelæbe(o), Vild Hør, Tvepibet Lobelia(o), Kær-Mangelov, Alm. Mælkeurt, Krybende Potentil, Dværg-Siv(o), Klit-Tråd-Siv(o), Liden Siv, Sand-Siv(o), Stilk-Siv(o), Tråd-Siv, Vejbred Skeblad, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Grå Star, Stjerne-Star, Strandbo(o), Svømmende Sumpskærm(o), Mangestænglet Sumpstrå(o), Manna-Sødgræs, Trænebær, Mose-Troldurt, Trævlekroner, Rust-Vandaks(o), Svømmende Vandaks

Lokalitetskode: + V-H II s

Botanisk vurdering:

2 Sjældnere planter: Spæd Mælkeurt, Langbladet Soldug

Kilder: 197, 215, 304, 354, 418, 439, 694, 831

6/20 Tved Plantage

6/20-1. Tved Plantage.

Den ca. 1400 ha. store Tved Plantage (Thy statsskovdistrikt) er anlagt i begyndelsen af dette århundrede på klitter for at dæmme op for sandflugten. De første plantninger er foretaget i 1902 i den sydlige del.

Jordbunden veksler mellem mager sandbund og lerholdig bund. Undergrunden består af kalk, der er blottet flere steder i skrænterne.

I plantagens sammensætning indgår overvejende næletræer af Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr og Sitka-Gran. Især på bedre jord i den østlige del indgår en del løvtræer af Bøg, Eg, Birk og Ask.

Bevaring: Tved Plantage er fredet 1980.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, stendige

Højere planter:

1989: Akeleje, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Bøg, Mark-Bynke, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Sitka-Gran, Hedelyng, Sand-Hjælme, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokkelyng, Bugtet Kløver, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Bittersød Natskygge, Hvid Øksøj, Revling, Alm. Røllike, Skov-Salat, Sandskæg, Børste-Siv, Liden Skjaller, Skovstjerne, Gul Snerre, Sand-Star, Smalbladet Timian, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancef-Vejbred, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Tveskægget Årenpris, Læge-Øjentrøst

1984: Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr 1983: Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Alm./Vinter-Eg, Lyng-Snerre, Snylerod (var. glabra), Rød Svingel, Liden Vintergrøn, Alm. Ådelgran

1980: Rams-Løg

1900-1979: Hvid Anemone, Bakketidsel, Benbræk, Plettet Gøgeurt, Klokke-Ensian, Smalbægret Ensian, Kronløs Firling, Enblomstret Flitteraks, Guldnelde, Stivhåret Kalkkarse, Kambregne, Stilk-Månerude(x), Skovmærke, Skovsyre, Lav Tidsel, Tornblad, Mose-Troldurt, Alm. Ulvefod, Femradet Ulvefod, Vedbend, Ensidig Vintergrøn, Liden Vintergrøn, Vedbend-Årenpris

Mosser:

1983: Hypnum jutlandicum, Plagiothecium undulatum, Pleurozium schreberi, Ptilidium ciliare, Racomitrium ericoides

Svampe:

1980: Amanita rubescens, Boletus badius, Boletus edulis, Boletus pinicola, Cantharellus cibarius, Collybia peronata, Coprinus disseminatus, Coprinus micaceus, Cortinarius semisanguineus, Fomes annosus, Gloeophyllum sepiarium, Hypholoma fasciculare, Inocybe geophylla, Lachnellula hahniana, Lactarius rufus, Mycena haematopus, Mycena vitilis, Pluteus salicinus, Polyporus lepidus, Polyporus varius, Russula emetica, Russula ochroleuca, Scutellinia scutellata, Suillus bovinus, Suillus grevillei, Suillus luteus

1900-1979: Asterophora lycoperdoides, Coprinus callinus, Cortinarius olivascens, Cortinarius pseudo-salor, Cortinarius uliginosus, Cudonia circinans, Cyanthus olla, Dermatoloma cuneifolium, Geastrum triplex, Gomphidius roseus, Halophilus nidulans, Helvelia atra, Hydnellum ferrugineum, Hygrophorus citrinus, Hygrophorus chlorophanus, Hygrophorus coccineus, Hygrophorus conicus, Hygrophorus eburneus, Hygrophorus hypothajus, Hygrophorus insipidus, Hygrophorus marchii, Hygrophorus nigrescens, Hygrophorus niveus, Hygrophorus pratensis, Hygrophorus psittacinus, Hygrophorus punicus, Hygrophorus sciophana, Hygrophorus unguinosus, Inocybe hypophaea, Inocybe rubescens, Lepiota echinacea, Leptoporus litschaueri, Leptoporus semisupinus, Limacella guttata, Lyophyllum fumatofoetens, Lyophyllum tylicolor, Marasmius limosus, Mucilago spongiosa, Omphalia belliae, Phellodon melaleucus, Phellodon

tomentosus, Pluteus pellitus, Psathyrella concinnus, Rhizopogon luteolus, Russula adusta, Russula obscura, Russula sardonii, Steccherinum kavinae, Stropharia hornemannii, Suillus flavidus, Taphrina alni-incana, Trametes hoehnelii, Tricholoma focale, Tricholoma portentosum, Tyromyces gloeocystidiatus

Lokalitetskode: + S I r

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-art.

1. Rødlisterarter: Stilk-Månerude(x)
2. Sjældnere planter: Smalbægret Ensian, Stivhåret Kalkkarse, Kambregne, Snylerod, Alm. Ulvefod, Ensidig Vintergrøn
3. Lokalt sjældnere planter: Hvid Anemone, Enblomstret Flitteraks, Guldnelde, Skovmærke, Vedbend

Kilder: 49, 79, 80, 85, 109, 121, 122, 123, 135, 194, 238, 246, 273, 310, 315, 396, 418, 434, 467, 562, 583, 680, 681, 694

6/20-2. Kokkær Vand.

Det 40 ha. store Kokkær Vand (Thy statsskovdistrikt) er næringsfattig, klaivandet lobeliesø. Vandet er lettere belastet af næringsstoffer. Her forekommer tillige værdifuld, artsrig fattigkærsvægteration i lavningerne i den omgivende klithede.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrike vegetation omkring og den værdifulde lobeliesøvegetation i Kokkær Vand bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen og dens omgivelser ikke udsættes for belastninger med affaldsstoffer eller for gødskning, og at omgivelserne friholdes for tilplantning eller opvækst af selvsæde træer og buske.

Vegetationstyper: Sø, fattigkær

Højere planter:

1989: Ask, Benbræk, Blåtop, Bukkeblad, Alm. Ene, Klokke-Ensian, Græris, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hunde-Hveme, Katteskæg, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Tvepibet Lobelie, Brun Næbfrø, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Børste-Siv, Gilanskapslet Siv, Liden Soldug, Hirse-Star, Høst-Star, Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgæs, Tormentil, Aflangbladet Vandaks, Vandnavle

1984: Mose-Bølle, Djævelsbid, Nyse-Røllike, Liden/Stor Skjaller, Kær-Snerre, Tranbær, Læge-Øjentrøst

1983: Bølget Bunke, Fin Bunke, Mangeblomstret Frytle, Havtorn, Kryb-Hveme, Sand-Hveme, Alm. Kohvede, Vestlig Tue-Kogleaks, Hvid Næbfrø, Krybende Pil, Smalbladet Pindsvineknop, Liden Siv, Tudse-Siv, Alm. Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Læge-Årenpris

1900-1979: Eng-Ensian, Kambregne, Spæd Mælkeurt, Lyng-Silke(o), Tråd-Siv, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Strandbo, Mose-Troldurt, Mark-Tusindgylden(o), Liden Ulvefod, Vibefedt

Svampe:

1984: Sparassis crispa

Lokalitetskode: ++ V I s

Botanisk vurdering:

Kokkær Vand er henført til kategori I på grund af I-biotop:

Lobeliesø

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Eng-Ensian, Kambregne, Tvepibet Lobelie, Spæd Mælkeurt, Brun Næbfrø, Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Liden Ulvefod

4. Lobeliesøsindikatorer: Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 238, 354, 361, 418, 434, 474, 583, 674, 694, 698

6/20-3. Sårup.

Litorinaskrænten ved Sårup huser værdifuld, artsrig kalkskræntsvegetation. Neden for skrænten ligger et stykke klithede med en afvekslende plantevækst. Yderligere botaniske oplysninger er meget ønskelige.

Bevaring: Det meste af litorinaskrænten og af klitheden indgår i Hansted-reservatet og er sammen med dette fredet 1972.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, hede

Højere planter:

1900-1979: Benbraek, Storlæbet Blærerod, Bølget Bunke, Fin Bunke(o), Bukkeblad, Hvidgrå Draba, Klokke-Ensian, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt, Pleiter Gøgeurt, Hedelyng, Sand-Hjælme, Klokelyng, Fåblomstret Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Brun Næbsrø, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Dværg-Siv(o), Liden Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Dværg-Star, Strandbo(o), Tagrør, Græsbladet Vandaks, Langbladet Vandaks, Vibefedt(o)

Mosser:

1900-1979: *Sphagnum compactum*

Laver:

1900-1979: *Cetraria islandica*, *Cladonia stellaris*

Lokalitetskode: + E-H I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: Storlæbet Blærerod, *Cladonia stellaris*, Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt, Brun Næbsrø

Kilder: 434, 694

6/21 Ræhr

6/21-1. Ræhr.

Landsbyen Ræhr ligger ved foden af Hanstholm kalkknude. På den ene side af landsbyen forekommer sydeksponerede kalkskrænter, mens mod syd i hvert fald tidligere (1955) har ligget græsset kær med artsrig vegetation. Nyere oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, kær(o)

Højere planter:

1980: Opret Kobjælde

1900-1979: Blåhat, Bukkeblad, Mark-Bynke, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Udspærrtet Dværgbunke, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Engkarse, Knude-Firling, Sump-Forglemmigej, Dusk-Fredløs, Mark-Frytle, Kær-Guldkarse, Blød Hejre, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Femhanner Hønsetarm, Dansk Kambunk(e), Rød-Kløver, Liden Klokke, Flerårig Knavel, Alm. Kongejen, Fladtrykt Kogleaks(o), Kragefod, Alm. Kællingeland, Klit-Limurt(o), Alm. Markarve, Vand-Mynte, Alm. Månerude(o), Bakke-Nellike(o), Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Pilledrager(o), Krybende Pil, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Enkelt Pindsvineknop, Spæd-Pindsvineknop, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Kær-Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Knæbøjet Rævehale, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Træd-Siv, Liden Skjaller, Humle-Sniglebælg, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Høst-Star, Næb-Star, Sand-Star, Toradet Star, Bidende Stenurt, Strandbo(o), Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå(o), Fåre-Svingel, Rød Svingel,

Butblomstret Sødgræs(o), Søpryd(o), Tagrør, Smalbladet Timian, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Vandnavle, Vandportulak, Hårliget Vandranunkel(o), Høst-Vandstjerne(o), Lancet-Vejbred, Smalbladet Årenpris, Kalk-Øjentrøst(o)

Mosser:

1900-1979: *Abietinella abietina*, *Barbula fallax*, *Brachythecium albicans*, *Camptothecium lutescens*, *Climacium dendroides(o)*, *Rhytidadelphus squarrosus*, *Polytrichum juniperinum*, *Racomitrium canescens/ericoides*, *Tortula ruralis*

Laver:

1900-1979: *Cladonia rangiformis*, *Peltigera canina*, *Peltigera malacea(o)*

Lokalitetskode: + E-(V) III r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Opret Kobjælde

Kilder: 77, 273, 276, 439, 630

6/21-2. Bjerre Eng:

Bjerre Eng har tidligere rummet en sø, Bjerre Sø, der er afvandet. Søen er sammen med engene, der er agraverede, opdyrket. Mellem den tidlige sø og Hovedvej 29 ses et uopdyrket område med spredte buske af Grå-Pil og høje urter af bl. a. Alm. Mjødurt. Syd for dette areal er anlagt flyveplads. Fra lokaliteten er kendt Sort Skæne fra den "udtørrede sø ved Bjærgen". Ekstremrigkært har formodentlig ligget ved Bjerre Sø og er således forsundet ved afvandingen. En udførlig floraliste findes i Larsen og Ostenfeld (1918).

Vegetationstyper: Eng, mark, ekstremrigkær(o)

Højere planter:

1987: Alm. Mjødurt, Grå-Pil
1900-1979: Sort Skæne(+), Tagrør

Mosser:

1900-1979: *Campylium stellatum(o)*

Lokalitetskode: + E-B-(V) III r

Kilder: 215, 379, 418, 439, 740

6/21-3. Gasbjerg.

Gasbjerg er fritliggende, flad bakke, der består af kalk. På nordsiden forekommer væld. Siderne er stejle med en højde på 6-8 m og rummer overdrevsvegetation af lave, lyselskende planter, der nu trues af tilgroning med høje urter bl. a. Vild Kørvel og Stor Nælde. Selve Gasbjerg er hegnet fra de omkringliggende marker, der anvendes til hjortefarm. I 1989 er området omkring Gasbjerg bortforpagtet og tilsået med Raps, idet hjortene er slæbt ned som følge af kvæg-tuberkulose. Selve toppen har tidligere været opdyrket.

Overfor Gasbjerg Gård ligger et større kalkbrud med vandfyldtegrave.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kalkskræntsvegetationen på Gasbjerg bevares. Det er derfor

ønskeligt, at en pleje iværksættes snarest for at undgå tilgroning med højtvoksende urter og indvækst af træer og buske. Gasbjerg er fredet.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, væld

Højere planter:

1989: Bakketidsel, Bellis, Alm. Brandbæger, Engblomme, Bakke-Fnokurt, Alm. Fuglegræs, Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Stivhåret Kalkkarse, Stor Knopurt, Hulkrave, Kodriver, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Nikkende Limurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Prikbladet Perikon, Gåse-Potentil, Knold-Ranunkel, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Blågrøn Star, Blodrød Storkenæb, Blod Storkenæb, Rød Tvetand, Dunet Vejbred, Vinterkarse

1987: Nøgleblomstret Klokke

1985: Smalbægret Ensian, Dansk Kambunke 1900-1979: Bitter Bakkestjerne, Alm. Bjørneklo, Alm. Blæresmælde, Blåhat, Blåtop, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Draphavre, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Rank Forglemmigej, Vild Gulerod, Alm. Gyldentis, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Farve-Gåseurt, Eng-Havre, Havtorn, Blod Hejre, Hjertegræs, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Mark-Krageklo, Kransbørste(o), Merian(o), Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Bitter Mælkeurt(o), Ager-Padderok, Vår-Potentil(o), Aften-Pragtstjerne, Eng-Rapgræs, Blod Filt-Rose, Klit-Rose, Eng-Rottehale, Glat Rottehale, Knold-Rottehale, Rundbælg, Liden Skjaller, Sort Skæne(+), Gul Snerre, Liden Snerre(o), Trenervet Snerre, Rød-Svingel, Dværg-Star, Håret Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Lav Tidsel, Travlekrona, Liden Tusindgylden, Mark-Tusindgylden(o), Lance-Vejbred, Muse-Vikke, Tykbladet Ærenpris, Kirtel Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: Barbula fallax, Ctenidium molluscum, Encalypta streptocarpa, Fissidens taxifolius, Rhytidadelphus triquetrus, Scleropodium purum, Thuidium philibertii

Lokalitetskode: ++ E-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Gasbjerg er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: Engblomme, Smalbægret Ensian, Bakke-Fnokurt, Stivhåret Kalkkarse, Dansk Kambunke, Nøgleblomstret Klokke, Klit-Rose

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Nikkende Limurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred, Lav Tidsel

Kilder: 77, 215, 272, 283, 311, 354, 379, 418, 458, 594, 619, 694, 739, 740, 838

6/21-4. Bodkær.

Den overvejende del af Bodkær er under kultur. I 1948 forekom endnu uboplantede eller uopdyrkede pletter med hede- og fattigkærsvægter.

Vegetationstyper: Hede(o), fattigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Gråris, Strandbo(o), Tusindfrø

Lokalitetskode: + B-(H)-(V) III r

Kilder: 434

6/21-5. Skidenkær.

Skidenkær har i hvert fald tidligere (1948) været udyrket mod vest, mens den østlige del har været opdyrket. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mark

Lokalitetskode: + B III r

Kilder: 434

6/21-6. Grågård Å.

Den 2,7 km lange Grågård Å (Thisted kommune) har sit udspring lige syd for Grågård. Kilden er stemmet op, og her er anlagt ørreddamme. Vandet i kilden har i hvert fald tidligere været krystalklart (Jensen 1958). Kort nedenfor kilden er gravet en dam, der har stejle sider og over 1 m dyb med blød, mudret bund. Vandet er middel til stærkt forurennet (1988). Selve åen er i sit videre løb reguleret. Bunden består af mudderblandet sand eller af rent sand (Jensen 1958).

Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Kilde, vandløb

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 168, 187, 359, 361

6/21-7. Ballerum Plantage.

Om sammensætningen af den 32 ha. store Ballerum Plantage (Viborg amtskommune) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Rubus laciniatus

Lokalitetskode: 0-+ S III 0

Kilder: 109, 310, 463

6/21-8. Storå, øvre løb.

Storå (Viborg amtskommune) har sit udspring i Bodkær (lok. 6/21-4) og løber ud i Lønnerup Fjord (lok. 6/29-1). Åens øvre løb er reguleret. Åen har en samlet længde på ca. 15 km. Vandet er på den øvre strækning middel til stærkt forurennet. Af planter forekommer kun nedhængende bredvegetation (Jensen 1958). Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 183, 354, 359, 361

6/22-1. Voldum Sø.

Voldum Sø (= Vullum Sø) er ca. 17 ha. stor. Den har tidligere haft større udstrækning især mod øst og syd, men drenæring ved grøftegravning har tørlagt områderne. Der arbejdes nu på at hæve vandstanden igen. Vandet i søen er svagt belastet af næringsstoffer. Bunden i søens sydøsthjørne består af sand og har i alt fald tidligere dækket af en artsrig rankegrøde. Langs vestbredden står en til tider kraftig udviklet rørskov af Tagrør.

Søen er omgivet af græsede enge, sumpe og Tagrørspartier. De tørlagte områder mod syd og øst anvendes til græsning, mens de mod nord liggende områder dækkes af klithede. Vest for søen forekommer tørveskær (Jensen 1958). Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Voldum Sø er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Sø, eng, hede

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Blærerod, Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Klokke-Ensian, Kær-Fladstjerne, Kær-Fnokurt, Guldblomme(o), Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Hestehale, Gul Iris, Eng-Kabbelje, Kattehale, Dynd-Padderok, Enkelt Pindsvineknop, Smalblade Pindsvineknop, Tagrør, Kær-Tidsel, Trænebær, Mose-Troldurt, Trævlekrone, Tyttebær, Aks-Tusindblad, Hjertebladet Vandaks, Liden/Spinkel Vandaks, Vandpest, Vibesedt, Gul Åkande

Alg:

1900-1979: Cladophora fracta(o)

Lokalitetskode: + V-H-E III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fnokurt, Smalblade Pindsvineknop

Kilder: 168, 187, 344, 354, 361, 418, 434, 619, 831

6/22-2. Rosholmsø.

Rosholmsø er dækket af et større, sammenhængede rørskovsområde med Pilekrat. Der har i alt fald tidligere været gravet tørv i området, hvilket de tilbageværende tørvegrave vidner om. Her forekommer tillige tør klithede, sumpe og afgræssede enge.

Vegetationstyper: Hede, kær, eng

Højere planter:

1988: Krybende Baldrian, Bukkeblad, Mose-Bølle, Bredbladet Dunhammer, Klokke-Ensian, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Kryb-Hveme, Klokkelyst, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalblade Kæruld, Krans-Mynte, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Tråd-Siv, Tuds-Siv, Skovstjerne, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Næb-Star, Stiv Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Kær-Tidsel, Tormentil, Trævlekrone, Vandnavle, Eng-Viol 1900-1979: Baevreas, Guldblomme(o), Kær-Tidsel, Tyttebær

Mosser:

1988: Calliergonella cuspidata, Marchantia polymorpha, Polytrichum commune, Sphagnum cuspidatum

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 248, 354, 434

6/22-3. Krægpøt.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Krægpøt foreligger ikke.

Bevaring: Vandløbet syd for Krægpøt er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde.

Vegetationstyper: Eng, mose, vandløb

Højere planter:

1900-1979: Liden Andemad, Blåtop, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Engkarse, Knude-Firling, Kær-Fladstjerne, Alm. Fredløs, Gederams, Gråris, Kryb-Hveme, Kattehale, Katteskæg, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krans-Mynte, Dynd-Padderok, Spæd Pindsvineknop, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Stor Skjaller, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Hirse-Star, Kær-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Trindstænglet Star, Alm. Sumpstrå, Sværtevæld, Alm. Syre, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Trævlekrone, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol, Hvid Åkande

Mosser:

1988: Aulacomnium palustre, Rhytidadelphus squarrosus, Sphagnum cuspidatum

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Kilder: 101, 248

6/23 Korsø Knude

6/23-1. Korsø Knude.

Korsø Knude (= Kåse Knude) er den nordvestlige ende af det markante bakkedrag, der strækker sig mod Østerild i sydøst. Undergrunden består af kalk, der på toppen af bakken er overlejet af flyvesand, bl. a. Flyvklit (lok. 6/23-3). Skrænterne er stejle og er tidligere havskrænter. Kalken er blottet flere steder. Vegetationen er lavtvoksende og usammenhængende. Her indgår flere sjældne og karakteristiske overdrevsarter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lavtvoksende, artsrike overdrevsvegetation på Korsø Knude bevares. 17 ha. af Korsø Knude er fredet 1955.

Vegetationstyper: Kalkskrænt

Højere planter:

1989: Sand-Frøstjerne, Eng-Havre, Havtorn, Alm. Hundegræs, Vild Hør, Småkronet Gedeskæg, Mark-Krageklo, Sand-Løg, Rød Svingel, Lav Tidsel, Smalblade Timian

1985: Hvidgrå Draba, Stivhåret Kalkkarse, Dansk Kambunke

1900-1979: Bakketidsel, Alm. Ene, Kral-Fladbælg, Bakke-Fnokurt, Hjertegræs, Kattefod, Hede-Melbærris, Alm. Mælkeurt, Bitter Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Krybende Pil, Revling, Klit-Rose,

Lav Skorsoner, Liden Snerre(o), Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Tyttebær, Smalbladet Vikke

Mosser:

1985: *Tortella tortuosa*

Lokalitetskode: + E I s

Botanisk vurdering:

Korsø Knude er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Artstig kalkskrænt.

2. Sjældnere planter: Hvidgrå Draba, Bakke-Fnokurt, Stivhåret Kalkkarse, Dansk Kambunke, Bitter Mælkeurt, Klit-Rose, *Tortella tortuosa*

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Hede-Melbærris, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 61, 80, 272, 311, 354, 418, 673, 694, 838

6/23-2. Korsø Plantage.

Om sammensætningen af den 831 ha. store Korsø Plantage (Hørsholm statsskovdistrikt) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 310

6/23-3. Flyvklit.

Flyvklit består af flyvesand, der har lejret sig oven på kalken på toppen af Korsø Knude (lok. 6/23-1). Området er uden græsning og under tilgroning med græsser, Revling, Gråris, Pors og Mose-Bølle.

Vegetationstyper: Klit

Højere planter:

1987: Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Håret Høgeurt, Stivhåret Kalkkarse, Klokkelingyng, Alm. Kællingetand, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkebotte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Pors, Bidende Ranunkel, Revling, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Humle-Sneglebælg, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Bidende Stenurt, Tormentil, Tyttebær, Lancet-Vejbred, Smalbladet Vikke, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Stivhåret Kalkkarse 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knoldet Mjødurt, Lav Skorsoner

Kilder: 638

6/24 Østerild Klitplantage

6/24-1. Østerild Klitplantage.

De ældste dele af den ca. 1570 ha. store Østerild Klitplantage (Thy statsskovdistrikt) er anlagt i slutningen af forrige århundrede. Siden er de beplantede områder blevet udvidet til det omfang, plantagen har idag. Beplantningerne består hovedsageligt af nåletræer af især Skov-Fyr, Sitka-Gran og Alm. Ædelgran, samt i mindre omfang af Bjerg-Fyr og Klit-Fyr. I den senere tid er tillige indplantet en del løvtræer.

Jordbunden består af flyvesand, der har overlejret den tidligere havbund. Lagene af flyvesand er af vekslende tykkelse, og træernes rødder kan de fleste steder trænge gennem sandlagene og nå de mere næringsrige mørænelag.

I plantagen forekommer tillige spredte hedearealer, moser og småsøer, hvoraf Stensig beskrives særligt, se lok. 6/24-2.

Vegetationstyper: Nåleskov, hede, mose, sø

Højere planter:

1989: Skov-Angelik, Dun-Birk, Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Bævreasp, Mose-Bølle, Djævelsbid, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Skov-Fyr, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Sand-Hjælme, Alm. Hvæne, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelingyng, Tue-Kogleaks, Alm. Kohvede, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Mangeblade Lupin, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret-Pil, Pors, Revling, Mangeblomstret Rose, Alm. Røn, Selje-Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Rundbladet Søldug, Næb-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Tagrør, Tandbælg, Tormentil, Vandaks

1985: Bøg, Alm./Vinter-Eg

1982: Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Sitka-Gran, Alm. Ædelgran 1900-1979: Bukkeblad, Plettet Gøgeurt, Hjertelæbe(o), Kalmus, Kambregne, Alm. Kællingetand, Linnæa, Hede-Melbærris(o), Spæd Mælkeurt, Smalbladet Pindsvineknop(o), Hirse-Star

Mosser:

1900-1979: *Barbilophozia atlantica*(o), *Dicranum scoparium*, *Hypnum cupressiforme*

Laver:

1900-1979: *Cetraria islandica*

Svampe:

1980: Amanita fulva, Amanita muscaria, Amanita rubescens, Armillariella mellea, Ascocoryne sarcoides, Baespora conigena, Boletus badius, Boletus edulis, Boletus subtomentosus, Cantharellus cibarius, Calocera cornea, Calocera viscosa, Claviceps sclerotior, Clitocybe odora, Clitocybe suaveolens, Collybia asema, Collybia butyracea, Collybia cirrhata, Collybia fuscopurpurea, Collybia peronata, Cordyceps ophioglossoides, Coprinus comatus, Cortinarius armillatus, Cortinarius collinitus, Cortinarius elatior, Cystoderma amianthium, Elaphomyces asperulus, Elaphomyces muricatus, Elaphomyces variegatus, Entoloma cetratus, Galerina mycenopsis, Gloeoporoides adustus, Hebeloma crustuliniforme, Helvelia crispa, Heterobasidion annosum, Hydnellum repandum, Hygrophoropsis aurantiacus, Hypholoma fasciculare, Hypomyces violaceus, Inonotus radiatus, Laccaria amethystina, Laccaria laccata, Lactarius aurantiacus, Lactarius hepaticus, Lactarius rufus, Lactarius subdulcis, Leccinum scabrum, Leccinum versipelle, Lepista nebularis, Lycoperdon perlatum, Mycena cinerella, Mycena epipterygia, Mycena galericulata, Mycena galopoda, Mycena phyllogena, Mycena pura, Mycena sanquinolenta, Mycena vitilis, Panellus mitis, Paxillus atrotomentosus, Paxillus involutus, Phaeolus schweinitzii, Pholiota lenta, Piptoporus betulinus, Polyporus brumalis, Russula aeruginea, Russula coerulea, Russula emetica, Russula fellea, Russula fragilis, Russula nigricans, Russula ochroleuca, Russula queletii, Russula vinosa, Stereum rugosum, Suillus grevillei, Thelephora terrestris, Trametes abietina, Tremella mesenterica, Tricholoma flavovirens, Tricholomopsis rutilans, Xylaria hypoxylon

1900-1979: *Boletinus cavipes*, *Cortinarius uliginosus*, *Cudonia circinans*, *Fayodia maura*, *Gloeoporus fumosus*, *Hygrophorus*

conicus, *Hygrophorus eburneus*, *Hygrophorus hypothejus*,
Hygrophorus miniatus, *Hygrophorus niveus*, *Hygrophorus strangulata*, *Lactarius aspideus*, *Leccinum aurantiacum*, *Lepiota castanea*, *Naucoria celluloderma*, *Phaeomarasmius rhombospora*, *Phellodon melaleucus*, *Russula sardonii*, *Tricholoma portentosum*

Lokalitetskode: + S-H-V II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne, Linnæa, Spæd Mælkeurt

Kilder: 55, 56, 60, 80, 85, 109, 124, 264, 304, 310, 316, 331, 354, 418, 450, 454, 467, 562, 630, 683, 694

6/24-2. Stensig.

Den 3 ha. store Stensig er nylig opgravet med henblik på andejagt. Yderligere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø

Højere planter:

1980: Storlæbet Blærerod, Smalbladet Pindsvineknop 1900-1979:
Flydende Kogleaks, Pilledrager

Lokalitetskode: + V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Storlæbet Blærerod, Flydende Kogleaks, Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop

Kilder: 121, 316, 359, 361, 694, 831

6/24-3. Klastrup Sø.

Klastrup Sø er fladvandet med sandbund. Søen omges af græsningsarealer, der når helt ned til søen. Nordøst for søen har der i alt fald tidligere været hede, der har været meget flad og med ringe vekslen i terrænhøjde. Nyere botaniske oplysninger er meget ønskelige.

Vegetationstyper: Sø, eng, hede(o)

Højere planter:

1980: Søryd, Brodbladet Vandaks
1900-1979: Kors-Andemad, Liden Andemad, Benbræk, Blåtop, Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Klokke-Ensian, Dusk-Fredløs, Frøbid, Gifttyde, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Hestehale, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Blågrøn Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Brun Næbfro(o), Dynd-Padderok, Krybende Pil, Grenet Pindsvineknop, Pors, Revling, Børste-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Stiv Star, Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Tagrør, Butbladet Vandaks(o), Kruset Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Vibefedt(o), Gul Åkande

Mosser:

1900-1979: Sphagnum compactum

Alger:

1900-1979: Nostoc pruniforme(o)

Lokalitetskode: + V-H II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Søryd, Brodbladet Vandaks

Kilder: 354, 361, 418, 434, 694

6/25 Tømmerby Fjord

6/25-1. Tømmerby Fjord.

Den 600 ha. store Tømmerby Fjord er omgivet af store rørskove, kreaturafræsede enge, sumpe, småsøer og kanaler. Fjorden er lavvandet med dybder op til 3 m. Bundens består af sand eller dynd. Vandet er belastet af næringsstoffer. Langs bredden forekommer store rørskove.

Bevaring: Tømmerby Fjord er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960. Fjorden er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng

Alger:

1900-1979: Chara aspera(o), Chara contraria(o), Chara globularis(o)

Lokalitetskode: + K-E IV 0

Kilder: 80, 168, 187, 263, 344, 354, 359, 361, 439

6/25-2. Tovsig.

Ved Tovsig ligger ekstremrigkær. Kæret er under stærk tilgroning med buske af Pil, da græsning er ophørt.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at det artsrike ekstremrigkær ved Tovsig bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsning genetableres, at der foretages en rydning af krat, og at gødskning af kærets og dets omgivelser undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Bukkeblad, Lædden Dueurt, Fløjlsgræs, Pletter Gøgeurt, Sump-Hullebe, Kattehale, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Dynd-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Langbladet Ranunkel, Nyse-Røllike, Spidsblomstret Siv, Alm. Star, Dynd-Star, Næb-Star, Toradet Star, Kær-Tidsel

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spidsblomstret Siv, Dynd-Star, 4. Ekstremrigkærssindikatorer: Sump-Hullebe

Kilder: 201, 545

6/26 Skinnerup

6/26-1. Nors

I landsbyen Nors vestlige udkant har der i hvert fald tidligere været en del beplantninger af træer og buske samt grøster langs markveje og mosehuller. Her er tidligere noteret en lang række arter, der

X) 6/25-3 MØNNINGEN

forekommer almindeligt (Larsen og Ostenfeld 1918). Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov(o), vejkant(o), mose(o), mark(o)

Højere planter:

1900-1979: Spidslappet Løvefod(o). Se endvidere floraliste hos Larsen og Ostenfeld (1918).

Lokalitetskode: + (S)-(V)-(B) IV 0

Kilder: 215, 277

6/26-2. Vorring Sø.

Ved Vorring Sø forekommer sump, udtörrende vandhuller og enge. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Sø, mose, eng

Lokalitetskode: 0 V-E IV 0

Kilder: 694

6/26-3. Bavn Plantage.

Om sammensætningen af Bavn Plantage (Thy Statsskovdistrikt) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 310

6/27 Hillerslev

6/27-1. Hillerslev Mose.

Hillerslev Mose er afvandet og opdyrket eller græsset. I det gamle kalkbrud findes flere vandfyldtegrave. Omkring århundredeskiftet og i årene derefter har forekommeth ekstremrigkærsvægten i mosen, men det må nu anses for at være gået tabt.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær(+), mark

Højere planter:

1900-1979: Benbræk(o), Mygbomst(+), Sort Skæne(+)

Lokalitetskode: + (V)-B III r

Kilder: 182, 215, 333, 740

6/27-2. Kåstrup Mose (= Østerkær?).

Østerkær er afvandet og opdyrket. Kåstrup Mose har tidligere rummet ekstremrigkærsvægten, men denne må nu anses for at forsvundet som følge af afvanding og opdyrkning.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær(+), mark

Højere planter:

1900-1979: Sump-Hullæbe(+), Sort Skæne (1867)(+)

Lokalitetskode: + (V)-B III r

Kilder: 168, 187, 740

6/27-3. Tanggård Mose.

Tanggård Mose kan ikke umiddelbart stedsfæstes. Lokaliteten har formodentlig ligget i området, hvor der nu brydes kalk. Enkelte grave er tørre, mens resten er meget vandfyldte.

Vegetationstyper: Rigkær, kalkgrav

Højere planter:

1987: Bitter Bakkestjerne, Alm. Blæresmælde, Lædden Dueurt, Smalbladet Dunhammer, Vild Gulerod, Kryb-Hveme, Håret Høgeurt, Kattehale, Rød-Klover, Alm. Kællingetand, Vand-Mynte, Ager-Padderok, Bånd-Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Rundbælg, Rørgræs, Bjerg-Rørhveme, Glanskapslet Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Trenervet Snerre, Dværg-Star, Sand-Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Sværtævæld, Alm. Syre, Muse-Vikke, Læge-Øjentrøst
1900-1979: Sump-Hullæbe(o)

Lokalitetskode: + V-B II r

Kilder: 718, 740

6/27-4. Kløv Å.

Den ca. 10 km lange Kløv Å har på den øvre strækning snoet løb, mens åen nedstrøms Rimmerhusbro er regulert. Falddørholtene er jævne. Bunden består af til tider hård sandbund, der enkelte steder er iblandet grus eller sten. Vandet er middel til stærkt forurenset. Vegetationen består ud over lidt rankegrøde med arter af Andemad kun af nedhængende planter fra bredderne (Jensen 1958). Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 168, 187, 354, 359, 361

6/27-5. Oddershedegård Plantage.

I sammensætningen af Oddershedegård Plantage indgår store beplantninger af nåleskov med indslag af løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Liljekonval, Skovstjerne, Stinkende Storkenæb

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 354, 418

6/27-6. Skiveren.

Det 1,2 km lange vandløb Skiveren udspringer i Kilseng, sydøst for Hillerslev, og løber ud i Lønnerup Fjord (lok. 6/29-1). En del af vandløbet er rørlagt. Vandløbet har ringe fald. Bunden består af gråligt, blødt mudder eller af sand. Vandet er middel til stærkt forurenset.

I den nederste del af vandløbet er vandet præget af indtrængende fjordvand. Her består bunden af sort mudder, og der optræder flere grønne trædalger.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Vandstjerne(o)

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 168, 187, 354, 359, 361

6/27-7. Skovsted.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Skovsted foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Stinkende Storkenæb

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 121

6/27-8. Skradekær.

Sradekær rummer fugtige og tørte enge tillige med småsøer og enkelte hedearealer.

Vegetationstyper: Eng, sø, hede

Højere planter:

1988: Benbræk, Blåtop, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Gråris, Plettet Gøgeurt, Kryb-Hveme, Katteskæg, Klokkeling, Tue-Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Dynd-Padderok, Enkelt Pindsvineknop, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Træd-Siv, Kær-Snerre, Alm. Star, Hirse-Star, Høst-Star, Stjerne-Star, Trindstænglet Star, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Manna-Søgræs, Tormentil, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol, Smalbladet Årenpris 1900-1979: Bukkeblad, Enkelt Pindsvineknop

Lokalitetskode: + E-V-H II r-s

Kilder: 248, 354, 418

6/28 Sennelshalvøen

6/28-1. Sennels.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sennels foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1900-1979: Bjerg-Mandstro(+)

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 77, 90, 196, 275, 297, 380, 838

6/28-2. Sennels Enge.

Langs kysten ligger flere steder marint forland, der mod fjorden afgrænses af strandvolde. Omkring strandsøerne forekommer strandengsvegetation.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Kæilingetand(o), Vade-Salturt(o)

Lokalitetskode: + K III r-s

Kilder: 151, 156, 695

6/28-3. Sennels Plantage.

I den 23 ha. store, privatejede Sennels Plantage indgår overvejende beplantninger af gran med spredte indslag af løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Linnæa(o), Snylerod (var. glabra)

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Snylerod (var. glabra)

Kilder: 109, 111, 122, 354

6/28-4. Knudbjerg Plantage.

I den 35 ha. store, privatejede Knudbjerg Plantage indgår overvejende beplantninger af nåletræer med spredte indslag af løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Kambregne, Majblomst, Skovstjerne, Liden Vintergrøn

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

Kilder: 109, 418

6/28-5. Hov Dås.

Med stejle skrænter, der er tidligere kystskrænter og udformet under litorinatiden, rejser Hov Dås sig markant over det omgivende terræn. Undergrunden består af kalk overlejet af tynde lag af moræne eller sand. På steder med ler eller kalk og græsning forekommer artsrig, lavvoksende urtevegetation med flere karakteristiske overdrevsarter. På sandede steder dominerer hedevegetation. Enkelte steder optræder væld.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrike overdrevsvegetation på skrænterne ved Hov Dås bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform med ekstensiv græsning fortsættes, og at godtning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev, væld

Højere planter:

1989: Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bøg, Djævelsbid, Følfod, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hindbær, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvæne, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Nøgleblomstret Klokke, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Mørk Kongelys, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødurt, Hvid Okseøje, Alm. Pimpinelle, Fladstræt Rapgræs, Farve-Reseda, Rubus laciniatus, Rundbælg, Liden Skjaller, Gul Snætte, Alm. Syre, Dusk-Syre, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Strand-Vejbred, Håret Viol, Læge-Øjentrøst
1987: Bellis, Håret Høgeurt, Bugtet Kløver, Mark-Krageklo, Alm. Mælkebøtte, Rød Svingel, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred
1980: Smalbægret Ensian, Mark-Fnokurt, Dansk Kambunk, Bitter Mælkeurt, Vibefedt 1900-1979: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Alm. Bjørneklo, Eng-Ensian, Stivhåret Kalkkarse, Vibefedt

Lokalitetskode: ++ E-V I s

Botanisk vurdering:

Hov Dås er henført til kategori I på grund af I-biotop: Artsrige kalkskrænter.

2. Sjældnere planter: Eng-Ensian, Smalbægret Ensian, Mark-Fnokurt, Dansk Kambunk, Nøgleblomstret Klokke, Bitter Mælkeurt, Stivhåret Kalkkarse 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 193, 277, 311, 354, 418, 684, 690, 694, 734, 831

6/29 Lønnerup Fjord

6/29-1. Lønnerup Fjord.

Vandet i den 144 ha. store Lønnerup Fjord er belastet af næringsstoffer. Vandstanden i fjorden reguleres af slusen ved Hovsør (lok. 6/29-4).

Mellem landevejen Hovsør - Lønnerup og fjorden ses lavliggende, gødede græsningsarealer og dyrkede marker. Ud mod fjorden øges saltpåvirkningen. Yderst ses rørskov domineret skiftevis af Tagrør og af Blågrøn Kogleaks. Bundens nordvest for Hovsør (lok. 6/29-4) er i følge Jensen (1958) sandet eller noget mudret ved.

Bevaring: Lønnerup Fjord er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng

Højere planter:

1987: Strand-Asters, Kryb-Hvæne, Eng-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvæk, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Sandkryb, Kruset Skræppe, Vand-Skræppe, Nikkende Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Strand-Trehage

1900-1979: Tykskulpet/Tyndskulpet Brøndkarse, Kattehale, Jordbær-Kløver, Leverurt, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + K-V II r-s

Kilder: 80, 168, 187, 228, 344, 354, 359, 361, 418, 695, 724, 740

6/29-2. Lønnerup Klint.

Lønnerup Klint rejser sig stejlt øst for Lønnerup Fjord. Skrænten består af kalk dækket af tynde af lag muld. Her dominerer Blodrød Storkenæb. Mellem landevejen og klinten ligger intensivt dyrkede marker. Her har i hvert fald tidligere ligget ekstremrigkær, der nu må anses for at være forsvundet. Yderligere botaniske oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Kalkskrænt, mark, ekstremrigkær(o)

Højere planter:

1987: Blodrød Storkenæb

1900-1979: Hulkravet Kodriver, Sort Skæne(+)

Lokalitetskode: + E-B-(V) III r

Kilder: 354, 418, 740

6/29-3. Kløv Knude (= Hunstrup Knude).

Kløv Knude rejser sig markant over det omgivende landskab, der har været havbund i stenalderhavet. Undergrunden består af kalk, der på toppen af bakken er overlejet af flyvesand. Litorinaskrænterne er stejle. Undergrundens kalk er blottet flere steder.

Bevaring: Det er af botaniske stor betydning, at den artsrike kalkskræntsvegetation på Kløv Knude bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning med veksen mellem moderat græsning i nogle og uforstyrrelshed i andre år bibringes, at skrænterne forhindres i at gro til med krat og græsser, og at lokaliteten inddrages i et overvågningsprogram.

Vegetationstyper: Kalkskrænt

Højere planter:

1987: Bakketidsel, Blåhat, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Hvidgrå Draba, Alm. Ene, Engelsgræs, Alm. Engelsød, Knude-Firling, Mark-Frytle, Eng-Gedeskæg, Græris, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvæne, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Vild Hør, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Kællingetand, Hede-Melbærris, Alm. Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Grå-Pil, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Pors, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Revling, Eng-Røttetiale, Alm. Røllike, Bjerg-Rørvæne, Humle-Sneglebælg, Blågrøn Star, Sand-Star, Blodrød Storkenæb, Rød Svingel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol 1980: Smalbægret Ensian, Mark-Fnokurt, Fruebær, Kransbørste, Bitter Mælkeurt

Lokalitetskode: + E I s

Botanisk vurdering:

Kløv Knude er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Artsrig kalkskrænt.
2. Sjældnere planter: Hvidgrå Draba, Smalbægret Ensian, Mark-Fnokurt, Bitter Mælkeurt 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Hede-Melbærris, Knold-Ranunkel, Lav Tidsel

Kilder: 311, 354, 602, 694, 838

6/29-4. Hovsør.

Tværs over Lønnerup Fjord (lok. 6/29-1) går en dæmning, der forbinder Hovsør med Sennelshalvøen (lok. 6/28). Langs kysten mod Thisted bredning ligger marint forland med strandengsvegetation. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng

Lokalitetskode: 0+ K IV 0

Kilder: 695

6/29-5. Østerild.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Østerild foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1989: Gærde-Kartebolle

Lokalitetskode: 0+ B IV 0

Kilder: 690

6/30 Arup Holm, Arup Vejle og Østerild Fjord

6/30-1. Arup Holm.

På Arup Holm forekommer marint forland med strandsøer og losystemer. Dele af holmen græsses. Området rummer karakteristisk strandengsvegetation. På ugræssede parceller ekspanderer Tagrør.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Blågrøn/Sø-Kogleaks, Vade-Salturt

Lokalitetskode: + K III r-s

Kilder: 168, 187, 156, 354, 418, 694, 695

6/30-2. Arup Vejle.

Den ca. 350 ha. store Arup Vejle er lavvandet med dybder op til 2 m. Vejlen er omgivet af store rørskove og brede kreaturafræsede enge, vandhuller samt kanaler. Vegetationen er i følge Lind (1910) meget ensformig. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Arup Vejle er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960 og udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Højere planter:

1900-1979: Strand-Annelgræs, Knude-Firling, Strand-Firling(o), Harril, Havtorn, Vild Hør, Eng-Klaseskærm(o), Marchalm, Sandkryb, Glanskapslet Siv, Klit-Siv(o), Tagrør, Mark-Tusindgylden(o), Liden Tusindgylden, Børstebladet Vandaks, Kirtel-Øjentrøst

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Kilder: 80, 217, 344, 354, 359, 361

6/30-3. Vesløs Vejle.

Vesløs Vejle er omgivet af store rørskove og brede græsede enge, vandhuller samt kanaler. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Vesløs Vejle er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng

Højere planter:

1980: Kær-Fnokurt

1900-1979: Tornløs Hornblad(o)

Lokalitetskode: 0+ K-E IV 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fnokurt

Kilder: 80, 174, 213, 228, 354, 630, 831

6/30-4. Østerild Fjord og Hovsørrøn.

Vandet i den 406 ha. store Østerild Fjord er belastet af næringsstoffer. Fjorden omgives af mere eller mindre sammenhængende rørskove og brede, agravsede enge samt kanaler.

Halvøen Hovsørrøn er marint forland, hvis agravnsning mod Thisted Bredning er udvistet, idet bredningen er meget lavvandet på grund af sandvader og strandvolde.

Bevaring: Østerild Fjord og Hovsørrøn er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960 og udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Strand-Asters, Kødet Hindeknæ, Vingebræt Hindeknæ, Blågrøn/Sø-Kogleaks, Kveller, Pastinak, Tagrør, Strand-Trehage

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Kilder: 80, 168, 187, 344, 354, 359, 361, 418, 695

6/31 Arup halvøen

6/31-1. Arup.

Litorinaskrænterne mellem Feggesund og Amtsoft er østvendte og stejle. Her forekommer spredte buske og træer samt lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter. Dele af skrænterne græsses. Ved foden af skrænten ligger græssete strandenge med væld. Et eller flere af disse væld rummer ekstremrigkær.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at ekstremrigkæret ved Arup bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes, at afvanding ikke finder sted, og at gødskning af vældene og deres omgivelser undgås.

Vegetationstyper: Overdrev, ekstremrigkær, strandeng

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Strand-Asters, Bakketidsel, Bukkeblad, Sct. Hansurt, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Eng-Kabbeleje, Jordbær-Kløver, Strand-Kogleaks, Læge-Kokleare, Mark-Krakeklo, Kveller, Leverurt, Knoldet Mjødurt, Smalbladet Mærke, Vinget Perikon, Krybende Potentil, Kruset Skræppe, Enskællet Sumpstrå, Kær-Svoivrod, Tagrør, Lav Tidsel, Strand-Trehage, Trævlekroner, Dunet Vejbred, Tykbladet Ærenpris, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + E-V-K I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop:
Ekstremrigkær.

4. Ekstremrigkærersindikator: Sump-Hullæbe. Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 201, 418, 419, 740

6/31-2. Øsløs.

Nyere botaniske oplysninger om Øsløs foreligger ikke.

Vegetationstyper: Klit, bebyggelse

Højere planter:

1989: Bidende Stenurt, Sæbeurt
1900-1979: Klit-Rose(o), Rubus spectabilis(o)

Lokalitetskode: 0-+ H IV 0

Kilder: 120, 277, 690

6/31-3. Gårdbæk Hage.

Langs kysten omkring Gårdbæk Hage ligger marint forland. Den yderste del græsses, og vegetationen er lav. De indre dele rummer

højvoksende vegetation. Omkring strandsøerne optræder rørskov domineret af Tagrør og Blågrøn Kogleaks.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, fattigkær

Højere planter:

1985: Blågrøn Kogleaks, Tagrør
1900-1979: Klokke-Ensian, Eng-Kabbeleje, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + K-E-V III r-s

Kilder: 418, 695

6/32 Hannæs

6/32-1. Horskær.

Horskær rummer fattigkær med hængesæk, overgangsfattigkær og overgangsrigkær samt på de højereliggende partier tørre dele af mosen. I mosens vestlige del, hvor afløbet findes, optræder pilekrat. Dele af mosen græsses lejlighedsvis. Horskær er det lokale navn for mosen. Navnet optræder ikke på noget kortblad fra Geodætisk Institut.

Vegetationstyper: Fattigkær, ekstremrigkær

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Angelik, Blåtop, Alm. Brandbæger, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Smalbladet Dunhammer, Rød-El, Engkarse, Klokke-Ensian, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Knude-Firling, Fløjlsgræs, Eng-Forglemmej, Sump-Forglemmej, Alm. Fredløs, Hoved-Frytle, Mangeblomstret Frytle, Frøbid, Gederams, Gifstyde, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Hedelyng, Hestehale, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Kryb-Hvæne, Alm. Hønsæterm, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Kattehale, Katteskæg, Klokkeling, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Kragefod, Alm. Kvikk, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Alm. Mjødurt, Bredbladet Mærke, Smalbladet Mærke, Ager-Mynte, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Dynd-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Lav Ranunkel, Knæbøjet Raevhale, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Stor Skjaller, Alm. Skjolddrager, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Loppe-Star, Næb-Star, Stiv Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Sværtewæld, Høj Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Eng-Troldurt, Trævlekroner, Vandnavle, Vandpeberrod, Alm. Vandranunkel, Strand-Vejbred, Eng-Viol

Mosser:

1988: Dicranum scoparium, Hylocomium splendens, Marchantia polymorpha, Polytrichum commune/formosum, Rhytidiodelphus squarrosum

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Horskær er henført til kategori I på grund af I-biotop:
Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Purpur-Gøgeurt. 4.
Ekstremrigkærersindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 248, 589

6/32-2. Lynge Mose.

Lynge Mose rummer græsset rigkær og har i den centrale del et veludviklet knoldkær. Mosen er omgivet af småkuperet bakkeland. Vegetationen er især i kærrets centrale del artsrig, hvor den er lav og rummer flere halvsjældne eller meget sjældne planter.

Bevering: Det er af meget stor botanisk betydning, at den artsrike og værdifulde ekstremrigkærsvært i Lynge Mose bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform bibeholdes, at gødskning ikke finder sted, og at dræning og afvanding i såvel selve mosen som af den omgivelser forhindres. Lynge Mose er fredet 1988.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:

1989: Liden Andemad, Skov-Angelik, Bellis, Mose-Bunke, Kær-Dueurt, Dværgulvefod(x), Engblomme, Engkarse, Fjerbregne, Sump-Fladstjerne, Kær-Fnokurt, Bakke-Forglemmigej, Forskelligblomstret Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Mangeblomstret Frytle, Kær-Galtetand, Vellugtende Gulaks, Maj-Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Høgeurt, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Rød-Kløver, Korsknap, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Kær-Mangeløv, Lucerne, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Alm. Røllike, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Hvid Snerre, Kær-Snerre, Trenervet Snerre, Alm Star, Grå Star, Hirse-Star, Krognæb-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Tråd-Star, Tvebo Star, Alm. Stedmoderblomst, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Mose-Troldurt, Trælekronke, Vandnavle, Lancelet-Vejbred, Eng-Viol, Lanceitbladet Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Tykbladet Ærenpris 1988: Blåhat, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Knude-Firling, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Alm. Fuglegræs, Følfod, Gråris, Kødfarvet Gøgeurt, Skov-Hanekro, Hedelyng, Sump-Hullæbe, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Klokkelingy, Alsike-Kløver, Hvid-Kløver, Stor Konval, Sump-Kællingetand, Leverurt, Vand-Mynte, Stor Nælde, Alm. Rajgræs, Nyse-Røllike, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Hare-Star, Stiv Star, Sværtevæld, Høj Sødgæs, Manna-Sødgæs, Tandbælg, Strand-Tusindgylden, Glat Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Aks-Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Kort Øjentrøst 1987: Bukkeblad, Dunet Dueurt, Kær-Fladstjerne, Guldbomme, Plettet Gøgeurt, Dunet Havre, Lanceitbladet Høgeurt, Vild Hør, Alm. Knopurt, Selje-Pil, Blågrøn Star, Grøn Star, Loppe-Star, Eng-Troldurt 1984: Kirtlet Dueurt, Smaibladet Dunhammer, Sump-Evighedsblomst, Kær-Fladbælg, Mark-Frytle, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Lugtløs Kamille, Bugtet Kløver, Kommen, Alm. Kongepen, Alm. Kvick, Smalbladet Mangeløv, Krans-Mynte, Vinget Perikon, Øret Pil, Italiensk Rajgræs, Enårig Rapgræs, Eng-Rottehale, Kruset Skræppe, Trindstænglet Star, Sumpkarse, Tæppegræs, Vandkarse, Svensk Øjentrøst 1982: Krat-Fladbælg, Vår-Gæslingebomst, Alm. Mælkeurt, Langbladet Ranunkel

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Marchantia polymorpha, Mnium hornum, Plagiomnium undulatum, Pleurozium schreberi, Rhytidadelphus squarrosus, 1988: Calliergonella cuspidata, Dicranum polysetum, Dicranum scoparium, Polytrichum formosum, Polytrichum juniperinum, Rhytidadelphus loreus, Rhytidadelphus triquetrus, Sphagnum squarrosum
1987: Tomenthypnum nitens

1984: Polytrichum affine, Rhizomnium punctatum, Scopidium scorpioides

Lokalitetskode: + + + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Lynge Mose er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær, på grund af rødlisterart og på grund af > 20 biotopstypiske arter. 1. Rødlisterarter: Dværgulvefod(x)

2. Sjældnere planter: Engblomme, Kær-Fladbælg, Kær-Fnokurt, Purpur-Gøgeurt, Loppe-Star, Tvebo Star, Tomenthypnum nitens, Tæppegræs, Svensk Øjentrøst. 3. Lokalt sjældnere planter: Nyrebladet Ranunkel. 4. Ekstremrigkærssindikatorer: Sump-Hullæbe, Scopidium scorpioides.

Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Guldbomme, Dunet Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt

Kilder: 220, 248, 384, 456, 590, 591, 641, 722, 740, 811

6/32-3. Høbjerg.

Det 21 m høje bakkeparti Høbjerg rummer spredte træer og en mindre sø tillige med en mindre plantage, der overvejende består af nåleskov.

Vegetationstyper: Overdrev, nåleskov, sø

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Alm. Fredløs, Hedelyng, Hønsebær, Kattehale, Alm. Kohvede, Enkelt Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + E-S-V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hønsebær

Kilder: 354, 418, 690

6/32-4. Højstrup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Højstrup foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Purpur-Gøgeurt(o)

Lokalitetskode: 0-+ ? IV 0

Kilder: 107

6/32-5. Skårup Odde.

Skårup Odde er kuperet med tørre heder og bevoksninger af Fyrretærer tillige med en del selvåede krat af løvtærer. I lavningerne forekommer lavvandede sør og kær samt dyrkede områder. De største botaniske interesser knytter sig til kær og sør, idet disse rummer karakteristisk, artsrig vegetation.

Bevering: 680 ha. af Skårup Odde er fredet 1976.

Vegetationstyper: Overdrev, skov, kær, sør, mark

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Klokke-Ensian, Plettet Gøgeurt, Liden Katost(o), Kattehale, Håret Kortstråle, Leverurt, Vinget Perikon,

Smalbladet Pindsvineknop, Vejbred-Skeblad, Trævlekrone,
Smalbladet Årenpris, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + E-S-V-B III r-s

Botanisk vurdering:

2. sjældnere arter: Smalbladet Pindsvineknop

Kilder: 79, 80, 152, 354, 418

6/33-2. Holmskær.

Holmskær rummer overdrev og strandenge, der delvis er asgræssede. På højere liggende arealer optræder revlinghede med en del opvækst af sejvsåede træer, mens der i den østlige del forekommer en del rørskov. Kun den sydvestlige del græsses (1981).

Bevaring: Holmskær er fredet 1976.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, strandeng, rørskov

Lokalitetskode: + H-E-K III r-s

Kilder: 354, 695

6/32-6. Øsløs Hede Plantage.

I sammensætningen af den 36 ha. store partsskov Øsløs Hede Plantage indgår hovedsagelig nåletræer. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109, 439

6/34 Bygholms Vejle

Bygholms Vejle gennemskæres af grænsen mellem Viborg amt og Nordjyllands amt. Af praktiske årsager er lokaliteten beskrevet i bind 9. Nordjyllands amt.

6/33 Glombak og Holmskær

6/33-1. Glombak.

Den 110 ha. store Glombak er lavvandet med dybder på op til 2,5 m. Fjorden er omgivet af store rørskove, kreaturasgræssede enge, sumpe, småsøer og kanaler.

Bevaring: Glombak er udlagt til naturvidenskabeligt reservat 1960 og udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Rørskov, strandeng, eng, sø

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Kilder: 80, 344, 354, 359, 361

Febbersted Kløften. Peter Wind Fot. 1974.

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 7.

7/1 Nystrup Plantage

7/1-1. Nystrup Plantage.

Den 1720 ha. store Nystrup Plantage (Thy statsskovdistrikt) er plantet på forskellige jordbundstyper spændende fra god muld, der overlejrer kalk, til fattig, sandblandet mor. I plantagens sammensætning indgår overvejende nåletræer med mindre indslag af løvtræer. Tilplantningen er påbegyndt i slutningen af 1800-tallet. I plantagen findes enkelte hedestykke og sører, der er beskrevet særskilt (lok. 7/1-2).

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1981: Hjertebladet Fliglæbe, Ensidig Vintergrøn 1980: Knærod 1900-1979: Alm. Eg, Rød-El, Bjerg-Fyr, Skov-Galtetand, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Kambregne, Bånd-Pil, Lancet-Pil, Rubus laciniatus, Pille-Star, Enblomstret Vintergrøn(o)

Svampe:

1986: Helvella leucomidaena, Helvella queletii, Sarcosphaera crassa 1983: Amanita virosa, Geastrum fimbriatum, Geastrum pectinatum 1982: Pseudoplectania nigrella 1981: Agrocybe praecox, Auriscalpium vulgare, Calocybe gambosa, Cantharellus cibarius, Ciboria rufofusca, Collybia dryophila, Discinia perleta, Ganoderma applanatum, Helvella solitaria, Heterobasidium annosum, Lactarius rufus, Lycoperdon perlatum, Pithya cupressina, Plutus atricapillus, Stereum sanguinolentum, Thelophora terrestris, Trametes versicolor

Laver:

1980: Cladonia cryptochlorophaca

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hjertebladet Fliglæbe, Kambregne, Knærod, Sarcosphaera crassa, Ensidig Vintergrøn

Kilder: 6, 53, 80, 109, 134, 161, 215, 245, 246, 287a, 306, 310, 354, 418, 477, 564, 566, 694,

7/1-2. Nystrup Plantage, hede og sører.

I Nystrup Plantage (lok. 7/1-1) findes flere rester af hede med karakteristisk vegetation og enkelte sører. Disse ligger i terrænsænkninger og er lavvandede, hvilket kan medføre udtørring i tørre somre. I vegetationen indgår flere karakteristiske og sjældne planter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at lobeliesørerne og deres karakteristiske vegetation bevares. Dette er en søtype, der er stærkt på retur i Danmark som følge af forsuring. Det er derfor meget ønskeligt, at sørerne forbliver uforandrede.

Vegetationstyper: Hede, lobeliesø

Højere planter:

1989: Blåtop, Bukkeblad, Fin Bunke, Sekshannet Bækarve(x), Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Hunde-Hvene, Katteskæg, Klokkeling,

Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Smalbladet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Rørgræs, Liden Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Kær-Snerre, Trenervet Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Blære-Star, Grå Star, Hirse-Star, Høst-Star, Stjerne-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Søpyrd, Tranebær, Vandnavle, Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

1900-1979: Gulgrøn Brasenføde(x), Bjerg-Fyr, Hedelyng, Revling, Sandskæg, Liden Soldug, Alm. Star, Sand-Star, Mose-Troldurt, Tyttebær, Læge-Øjentrøst, Hvid Åkande

Mosser:

1989: Aulacomnium palustre, Calliergon giganteum, Drepanocladus exannulatus, Drepanocladus uncinatus, Sphagnum auriculatum, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum inundatum, Sphagnum papillosum, Sphagnum subnitens

Alger:

1989: Batrachospermum vagum, Chara globularis

Lokalitetskode: + H-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Sørerne i Nystrup Plantage er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af forekomst af rødlisterarter.

1. Rødlisterarter: Sekshannet Bækarve(x), Gulgrøn Brasenføde(x)

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Tvepibet Lobelie, Smalbladet Pindsvineknop, Sand-Siv, Mangestænglet Sumpstrå

3. Lokalt sjældnere planter: Blære-Star 4. Lobeliesøsindikatorer: Sekshannet Bækarve(x), Gulgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 121, 297, 354, 418, 434, 440, 441, 587, 831

7/2 Vangså

7/2-1. Vangså Klithede.

Omkring Vangså ligger et større, sammenhængede område dækket med klithede. Her forekommer karakteristisk vegetation domineret af dværgbuske. Flere af lavningerne er enten fugtige i store dele af året eller permanent vanddækkede. Hedeområdet afsænkes mod vest af høje klitrækker.

Vegetationstyper: Hede, ekstremfattigkær, lobeliesø(o)

Højere planter:

1987: Benbræk, Blåtop, Høst-Borst, Bukkeblad, Fin Bunke, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Hoved-Frytle, Mangeblomstret Frytle, Skov-Fyr, Hedelyng, Kryb-Hvæng, Græris, Katteskæg, Klokkeling, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Enkelt Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Revling, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Tråd-Siv, Alm. Star, Hirse-Star, Stjerne-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Høj Sødgræs, Tandbælg, Tormentil, Tranebær, Eng-Troldurt, Vandnavle, Kirtel-Øjentrøst

1900-1979: Plettet Gøgeurt(o), Tvepibet Lobelie(o), Skotsk Lostilk, Rørgræs, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Blære-Star(o), Sand-Star, Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Søpyrd(o)

Algør:

1987: *Actinotaenium* sp., *Bambusina* sp., *Closterium* sp.,
Desmidium sp., *Euastrum* sp., *Staurastrum* sp., *Staurodesmus* sp.,
Tetmemorus sp.

Lokalitetskode: + H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Langbladet Soldug, Skotsk Lostilk

Kilder: 80, 123, 158, 197, 354, 418, 434, 474, 587, 694, 838

7/3 Vandet Plantage

7/3-1. Vandet Plantage.

Den 650 ha. store Vandet Plantage (Thy statsskovdistrikt) er plantet på vidt forskellige jordbundstyper spændende fra god muld, der overlejer kalk, til fattig sandblandet mor. I plantagens sammensætning indgår overvejende nøletræer med mindre indslag af løvtræer. Tilplantningen er påbegyndt i slutningen af 1800-tallet. I plantagen har i hvert fald tidligere ligget enkelte stykker med hede og fattigkær.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Bøg, Dunet Egebregne, Tredeilt Egebregne, Alm. Engelsød, Klokke-Ensian, Fjerbregne, Skov-Galtetand, Guldblomme, Plettet Gøgeurt, Kambregne, Knærod, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Hede-Melbærts, Alm. Mælkeurt, Brun Næbfrø(o), Rubus laciniatus, Rubus laciniatus, Rubus septentrionalis, Snylerod, Pille-Star, Stinkende Storkenæb, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Ensidig Vintergrøn, Liden Vintergrøn, Hvid Åkande

Svampe:

1982: *Didymium melanospermum*
1900-1979: *Agaricus sylvaticus*, *Amanita muscaria*, *Armillariella mellea*, *Asterophora lycoperdoides*, *Boletus edulis*, *Calocera viscosa*, *Cantharellus cibarius*, *Cantharellus lutescens*, *Clitocybe clavipes*, *Clitocybe gibba*, *Clitocybe inversa*, *Clitocybe langei*, *Clitocybe odora*, *Collybia butyracea*, *Collybia dryophila*, *Collybia maculata*, *Collybia peronata*, *Corticium comedens*, *Cortinarius collinitus*, *Cudonia circinans*, *Cystoderma carcharias*, *Diatrype disciforme*, *Fayodia bishaerigera*, *Fuligo septica*, *Gymnopilus penetrans*, *Hirneola auricula-judae*, *Hygrophoropsis aurantiaca*, *Hygrophorus coccineus*, *Hygrophorus hypothejus*, *Hygrophorus niveus*, *Hygrophorus pratensis*, *Hypholoma capnoides*, *Hypholoma fasciculare*, *Hypholoma sublateritium*, *Inocybe lanuginosa*, *Ischnoderma resinosum*, *Laccaria amethystina*, *Laccaria laccata*, *Laccaria proxima*, *Lactarius aurantiacus*, *Lactarius hepaticus*, *Lactarius rufus*, *Lactarius subdulcis*, *Lycoperdon perlatum*, *Lycoperdon pratense*, *Mitrula paludosa*, *Mycena galericulata*, *Mycena pura*, *Mycena rosella*, *Nectria cinnabarinina*, *Paxillus atrotomentosus*, *Paxillus involutus*, *Phellodon melaleucus*, *Pholiota lenta*, *Pluteus cervinus*, *Ramaria gracilis*, *Rhodocybe truncata*, *Rhodophyllus cetratus*, *Russula adusta*, *Russula emetica*, *Russula fellea*, *Russula ochroleuca*, *Russula sanguinea*, *Russula sardonii*, *Sarcodon imbricatum*, *Sparassis crispa*, *Stereum hirsutum*, *Stereum purpureum*, *Stropharia aeruginosa*, *Suillus bovinus*, *Suillus luteus*, *Trametes versicolor*, *Tremella simplex*, *Tricholoma flavovirens*, *Tricholoma focale*, *Tricholoma lascivum*, *Tricholoma populinum*, *Tricholoma portentosum*, *Tricholoma saponaceum*, *Tricholoma sulphureum*, *Tricholomopsis rutilans*, *Xylaria hypoxylon*

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne, Knærod, *Rubus septentrionalis*, Snylerod, Ensidig Vintergrøn 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Hede-Melbærts

Kilder: 49, 75, 80, 85, 109, 120, 121, 122, 192, 211, 286, 306, 310, 354, 418, 434, 463, 560, 567, 637

7/3-2. Vodbakke.

Ved Vodbakke forekommer artsrig vegetation med dominans af Tagrør samt en del opvækst af træer, der danner overgang til Nystrup Plantage (lok. 7/1-1).

Bevaring: Det er af stor botaniske betydning, at den lave, lyskrævende ekstremrigkærsvægten ved Vodbakke bevares.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:

1900-1979: Bukkeblad, Engkarse, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Bredbladet Kæruld, Bredbladet Mærke, Langbladet Ranunkel, Trævlekroner, Eng-Troldurt

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Den vældprægede søbred ved Vodbakke er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær. 2. Sjældnere planter: Purpur-Gøgeurt, Bredbladet Kæruld.

4. Ekstremrigkærsvægtsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 201, 419

7/4 Tvorup Klitplantage

7/4-1. Tvorup Klitplantage.

I sammensætningen af Tvorup Klitplantage (Thy statsskovdistrikt) indgår overvejende nøletræer. Her påbegyndtes de første forsøg med tilplantninger af de udstrakte klithede- og sandflugtsarealer langs Den jyske Vestkyst i begyndelsen af forrige århundrede. I midten af 1800-tallet iværksattes nye plantninger af de østlige dele af den nuværende plantage. Resultaterne heraf var så lovende, at dette har dannet skole for senere tilplantninger for at dæmme op for sandflugt. Undergrunden veksler mellem ler og højtliggende kalk, der er overlejer af sand. Beplantningerne i plantagens vestlige del består i første række af Bjerg-Fyr. Dette har bevirket, at flere hedemoser er under tilgroning eller er tilgroet med Bjerg-Fyr. Endnu findes flere bevarede småsøer og hedemoser, se lok. 7/4-2. I følge Hauch (1919-1923) findes tillige flere løvtræer, der udvikler sig med frodighed.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1983: Bjerg-Fyr
1900-1979: Ask, Avnbøg(o), Bævreasp, Bøg, Alm./Vinter-Eg, Skov-Elm, Østrisk Fyr, Hvid-Gran, Skov-Hullæbe (var. neerlandica)(o), Alm. Ædelgran

Svampe:

1900-1979: *Hygrophorus hypothejus*

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 80, 109, 119, 161, 310, 334, 354, 418, 434

7/4-2. Klitsøer i Tvorup Klitplantage.

I Tvorup Klitplantage (lok. 7/4-1) ligger flere næringsfattige søer: Grundvande, Færgegård Sig og Tvorup Hul.

Af disse er det ca. 4 ha. store Tvorup Hul = Vestersø (Thy statsskovdistrikt) det bedst kendte. Søens form er oval. Langs bredden er søen fladvandet, mens søbunden falder snart stejlt. Bunden består af sand. Søen er uden tilledning og omgives af tilplantet klitterraen. Vandet er klart og næringsfattigt. Vegetationen står tæt på søbredden på nær i sydøsthørnet, hvor en mindre sandstrand forekommer. Søen anvendes til badning.

Langs bredden mangler tæt rørskov, men spredte strå af Tagrør forekommer. Søbunden domineres af grundskudsplanter Strandbo, Tvepibet Lobelia og på dybere vand de rødlistede Gulgrøn Brasenføde(x) og Sortgrøn Brasenføde(x). Rankegrøden består af Hårsin Tusindblad. Bredvegetationen domineres af Pors, Eng-Viol, Kragefod, Tråd-Siv og Vandnavle. Søens diatomflora er undersøgt af Foged (1963).

Både Færgegård Sig og Grundvande er lobeliesøer.

Bevaring: Det er af meget botanisk stor betydning, de særliges sårbarer lobeliesøer med deres karakteristiske vegetation bevares. Det er derfor meget ønskeligt, at Tvorup Hul beskyttes mod rekreativ overlast, og mod tilledning af næringsstoffer. Tvorup Hul er fredet 1954.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1990: Blåtop, Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x), Kragefod, Tvepibet Lobelia, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Smalbladet Pindsvineknop, Pors, Kær-Ranunkel, Eng-Rørhvne, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Spæd Siv, Tråd-Siv, Rundbladet Soldug, Næb-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Manna-Sødgræs, Tagrør, Hårsin Tusindblad, Liden Ulvesfod, Vandnavle, Smalbladet Vandstjerne, 1989: Nåle-Sumpstrå

1988: Bjerg-Fyr, Klokkeling, Alm. Star, Småfrugtet Vandstjerne, Eng-Viol

1983: Fin Bunke, Flydende Kogleaks(x), Vestlig Tue-Kogleaks, Klit-Siv, Langbladet Vandaks 1980: Pilledrager(x)

1900-1979: Benbræk, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Klokke-Ensian, Hunde-Hvne, Smalbladet Kæruld, Grå Star, Høst-Star, Svømmende Sumpskærme(o), Sylblad(x), Tranebær

Mosser:

1900-1979: Riccardia sinuata, Sphagnum auriculatum/inundatum

Alg:

1988: Batrachospermum vagum

Lokalitetskode: ++ V I ms

Botaniske vurdering:

Tvorup Hul er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisterarter. 1. Rødlisterarter: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x), Sylblad(x) 2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Flydende Kogleaks(x), Tvepibet Lobelia, Pilledrager(x), Smalbladet Pindsvineknop, Klit-Siv, Sand-Siv, Mangestænglet Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Liden Ulvesfod, 4. Lobeliesøsindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækarve(x), Tvepibet Lobelia, Strandbo

Kilder: 77, 95, 158, 168, 187, 193, 272, 297, 354, 361, 418, 434, 440, 474, 614, 620, 631b, 631c, 649, 694, 777, 831, 838

7/5 Nørre Vorupør

7/5-1. Nørre Vorupør.

Mellem Nørre Vorupør og Stenbjerg (lok. 7/13-1) samt Stenbjerg Klitplantage (lok. 7/14-1) ligger klit og klithede i en kilometerbred bræmme uden nævneværdig bebyggelse af fritidshuse.

Bevaring: 680 ha. af klit- og hedearealerne syd for Nørre Vorupør er fredet 1964.

Vegetationstyper: Klit, hede, bebyggelse, ruderat

Højere planter:

1900-1979: Bulmeurt(o), Egernhale-Byg(o), Strand-Fladbælg, Stinkende Karse(o), Liden Katost(o), Mursennep(o), Klit-Natlys(o), Norsk Potentil(o), Strand-Snerle(o), Strand-Svingel(o), Orientalsk Vejsennep(o)

Lokalitetskode: + H-B III r

Kilder: 77, 79, 80, 104, 116, 117, 150, 176, 264, 292, 831

7/5-2. Ålvand og omgivende klitterraen.

Nord for vejen mellem Nørre Vorupør (lok. 7/5-1) og Faddersbøl (lok. 7/5-5) ligger et større, sammenhængende område op mod Tvorup Klitplantage (lok. 7/4-1). Dette område er dækket af flyvesand, der er blæst sammen i klitter. Mellem klitterne forekommer mange lavninger, nogle tidvis andre permanent vanddækkede. Flere vandhuller er lobeliesøer. Den største er Ålvand på ca. 8 ha.

Flere af lobeliesøerne trues desværre af forsuring og deraf følgende opvækst af submerser mosser. Dette forøger mængden af detritus på bunden, hvilket hæmmer væksten af de lyskrævende grundskudsplanter. Opvækst af selvsåede træer og buske på klit og hede forekommer kun i ringe omfang.

Bevaring: Det er af stor meget stor botanisk betydning, at de næringsfattige, sårbarer lobeliesøer med deres karakteristiske vegetation omkring Ålvand bevares. Det er derfor ønskeligt, men desværre nok utopisk, at tilvæksten af submerser mosser forhindres, og at de allerede indvandrede mosser fjernes. Ålvand er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær, lobeliesø

Højere planter:

1989: Sortgrøn Brasenføde(x)
1988: Benbræk, Liden Blærerod, Blåmunke, Blåtop, Mose-Bolle, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Flipkrave, Mangeblomstret Frytle, Bjerg-Fyr, Gråris, Hedelyng, Sand-Hjælme, Smalbladet Høgeurt, Kryb-Hvne, Klokkeling, Fåblomstret Kogleaks, Vestlig Tue-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelia, Krybende Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Sandskæg, Børste-Siv, Klit-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Sand-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Sand-Star, Sjærne-Star, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Manna-Sødgræs, Tagrør, Tormentil, Tranebær, Mose-Trolldurt, Aflangbladet Vandaks, Hunde-Viol, Engelsk Visse
1900-1979: Storlabet Blærerod(o), Bølget Bunke, Fin Bunke(o), Bukkeblad, Klokke-Ensian, Syl-Firling(o), Hjertelæbe(o), Hunde-Hvne, Alm. Kohvede, Brun Næbfrø(o), Fin Siv(o), Glanskapslet Siv, Tråd-Siv, Langbladet Soldug(o), Dynd-Star(o), Hare-Star, Høst-

Star, Alm./Klit-Stedmoderblomst, Enskællet(?) Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå(o), Tandbælg, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Tusindfrø, Liden Ulvesod, Eng-Viol, Lyng-Øjentræst

Mosser:

1900-1979: *Dicranum scoparium*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum piliferum*, *Ptilidium ciliare*, *Racomitrium canescens*, *Sphagnum auriculatum*, *Sphagnum compactum*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum subnitens*

Svampe:

1900-1979: *Phoma uncialicola*

Laver:

1900-1979: *Cetraria islandica*, *Cladonia alcicornis*, *Cladonia arbuscula*, *Cladonia chlorophaca*, *Cladonia coccifera*, *Cladonia disticta*, *Cladonia floerkeana*, *Cladonia furcata*, *Cladonia glauca*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia mitis*, *Cladonia portentosa*, *Cladonia rangiferina*, *Cladonia uncialis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Hypogymnia physodes*, *Placynthiella uliginosa*, *Platismatia glauca*, *Stereocaulon tomentosum*

Alger:

1989: *Batrachospermum vagum*

Lokalitetskode: ++ H-V I s-ms

Botanisk vurdering:

Klitterrænet omkring Ålvand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisterarter.

1. Rødlisterarter: Sortgrøn Brasenføde(x) 2. Sjældnere planter: Liden Blærerod, Tvepibet Lobelie, Klit-Siv, Sand-Siv, Liden Ulvesod
4. Lobeliesøsindikatorer: Sortgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 77, 158, 304, 331, 344, 354, 361, 418, 434, 440, 474, 587, 630, 788, 831, 838

7/5-3. Ashøj.

Omkring Ashøj (23 m. o. h.) ligger mellem landevejen og Førby Sø (lok. 7/5-4) et kuperet, græsset terræn med overdrev og fattigkær.

Bevaring: Arealer ved Ashøj er fredet 1977.

Vegetationstyper: Overdrev, fattigkær

Højere planter:

1989: Vandkrans

1988: Blåtop, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Klokke-Ensian, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Kryb-Hveme, Håret Høgeurt, Katteskæg, Klokkelyng, Alm. Kongepen, Smalbladet Kæruld, Krybende Pil, Pors, Eng-Rapgræs, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyng-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Pille-Star, Sand-Star, Fære-Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Mose-Troldurt, Engelsk Visse, Læge-/Erenpris 1983: Plettet Gøgeurt, Alm. Rajgræs, Liden Soldug, Rundbladet Soldug
1900-1979: Gråris, Klit-Rose

Lokalitetskode: + E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Rose

Kilder: 80, 193, 631c, 648, 741

7/5-4. Førby Sø = Vorup Sø.

Den 44 ha. store Førby Sø har udstrakte fladvandede bredzoner af sand med spredte bestande af Tagrør tillige med Alm. Sumpstrå. Flere steder optræder Tvepibet Lobelie og Strandbo i store bestande. På dybere vand forekommer begge arter af Brasenføde(x). I søen optræder rankegrøde af submerse mosser kun i ringe omfang. Diatomévegetationen er undersøgt af Foged (1963).

Søens bredder er uden betydelig opvækst eller beplantninger af træer. Nordbredden ved Ashøj (lok. 7/5-3) græsses.

Søen har tidligere været en morænesø idet litorinaskrænten går vest for den. Sandfygning har siden dækket øen og de tilstødende arealer. Vandstanden i øen er svigende, men den tørrer ikke ud. Gennem en grøft, der bortleder overskudsvand, har øen forbindelse med Sjørring Kanal (lok. 7/6-1). Den anvendes til moderat badning især langs østbredden.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den enestående Førby Sø med dens karakteristiske lobeliesøvegetation bevares. Øen er en af de få tilbageværende renvandede og klarvandede lobeliesøer, hvis bredder er fri for opvækst og beplantninger af træer. Det er meget ønskeligt, at øens omgivelser fortsat friholdes for selvslægt opvækst eller beplantninger, at bredderne fortsat græsses, at den ikke tilføres betydelige mængder af næringssalte, og at øget rekreativ udnyttelse ikke finder sted. Førby Sø med omgivelser er fredet 1977. Øen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1988: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Dusk-Fredløs, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelie, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Pors, Krybende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Liden Siv, Sand-Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Strandbo, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Tagrør, Hårfin Tusindblad, Græsbladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks, Liden Vandaks, Vandpest, Vandportulak

1987: Pilledrager

1985: Smalbladet Pindsvineknop

1983: Kær-Snerre, Vandportulak

1900-1979: Flydende Kogleaks, Sump-Snerre, Høst-Star, Liden Ulvesod(o), Græsbladet Vandaks, Vandnavle

Alger:

1989: Nitella flexilis

1988: Nitella translucens

1900-1979: Chara globularis(o)

Lokalitetskode: +++ V I s

Botanisk vurdering:

Førby Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisterarter. 1. Rødlisterarter: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x)

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelie, Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop, Krybende Ranunkel, Sand-Siv, Nåle-Sumpstrå, Hårfin Tusindblad

4. Lobeliesøsindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Sortgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelie, Strandbo

Kilder: 77, 79, 80, 95, 158, 168, 187, 193, 234, 263, 284, 344, 354, 359, 361, 418, 434, 440, 458, 474, 587, 631c, 648, 694, 752, 831, 838

7/5-5. Faddersbøl.

Botaniske beskrivelser af Faddersbøl Å foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Randhåret Vinterkarse

Lokalitetskode: 0 + V IV 0

Kilder: 132

7/6 Sjørring

7/6-1. Sjørring.

Sjørring Volde, der er et af Danmarks største voldsteder, ligger på en halvø i Sjørring Sø (lok. 7/6-2). Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Sjørring Volde er fredet 1885.

Vegetationstyper: Overdrev

Lokalitetskode: 0 E IV 0

Kilder: 80, 310

7/6-2. Sjørring Sø

Afvandingen af Sjørring Sø er påbegyndt i midten af forrige århundrede. Søen er nu helt afvandet, og den tidligere søbund er taget under kultur. I de laveste dele løber Sjørring Kanal. Her forekommer tillige fugtige enge.

Vegetationstyper: Sø(+), vandløb, eng, mark

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o), Tyndskulpet Brøndkarse(o), Dyndurt(+), Frøbid(o), Vej-Guldkarse(o), Dynd-Padderok(o), Enkelt Pindsvineknop(o), Grenet Pindsvineknop(o), Rørgræs(o), Spidsblomstret Siv(+), Høj Sødgræs(o), Manna-Sødgræs(o), Krans-Tusindblad(o), Småfrugtet Vandstjerne(o), Lancetbladet Ærenpris(o)

Lokalitetskode: + V-E-B III r

Kilder: 80, 154, 168, 187, 215, 239, 276, 283, 344, 354, 359, 361, 377, 418

7/6-3. Vangsø.

Vangsø består af to lavvandede sører, der visse år er delvis tørlagte, samt en dybere sø, Mejerisøen, med konstant vandstand. Vandkvaliteten i Mejerisøen er forringet på grund af forurening fra spildevandstilløb og andeopdræt.

Ved den nordlige ø findes langs søens nordlige bred et meget værdifuldt vældområde. Den afgrenses mod øst af marker, mens der mod vest ligger hedearealer med spredt opvækst af Fyr.

Vegetationstyper: Sø, lobeliesø, væld

Højere planter:

1900-1979: Liden Andemad, Bukkeblad, Mose-Bølle, Kær-Dueurt, Dyndurt(o), Engkarse, Kær-Fladstjerne, Klokkelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Tvepibet Lobelia, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Langbladet Ranunkel, Rørgræs, Tråd-Siv, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Blære-Star, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Kær-Tidsel, Tranebær, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandportulak(o), Klit/Mose-Vintergrøn(x), Eng-Viol, Smalbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:

Søerne ved Vang er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø.

2. Sjældnere planter: Tvepibet Lobelia, Klit/Mose-Vintergrøn(x)
3. Lokalt sjældnere planter: Blære-Star
4. Lobeliesøsindikatorer: Tvepibet Lobelia

Kilder: 215, 276, 354, 418, 694

7/7 Thisted

7/7-1. Thisted.

I Thisted opstår lejlighedsvis ruderater som følge af nedrivning af ejendomme. Her kan optræde en interessant vegetation med flere kulturrelikter.

Vegetationstyper: Bebyggelse, ruderat

Højere planter:

1988: Kanadisk Bakkestjerne, Bulmeurt, Hundepersille, Alm. Katost, Mark-Stenklover, Enårig Stokrose, Rank Vejsennep
1900-1979: Althaea hirsuta (Katostfamilien), Blodstillende Bibernelle(o), Alm. Bingelurt(o), Bøffelburke(o), Centaurea orientalis(o) (Kurvblomstfamilien), Østrigsk Guldkarse(o), Strand-Hornskulpe(o), Bredbladet Klokke(o), Merian(o), Ædel-Røllike(o), Klit-Siv(o), Alm. Skovranke(o), Hør-Snerre(o), Læge-Stokrose(o), Dunet Vejbred(o)

Lokalitetskode: ++ B II r-s

Kilder: 39, 113, 125, 149, 270, 272, 274, 277, 281, 295, 372a, 377, 637, 689, 831

7/7-2. Eshøj Plantage.

Eshøj Plantage (Thisted kommune) er anlagt i slutningen af forrige århundrede. Terrænet ud mod Limfjorden er stærkt kuperet, idet plantagen er gennemskåret af tre parallelle dale med mellemliggende højdrygge op til 33 m.

Jordbunden består af muld på sand- eller grusunderlag og nærmest fjorden på kalk.

Sammensætningen af plantagen er stærkt varieret med både løv- og nøletræsbeplantninger. Ved anlæggelsen er mange, hjemhørende træer forsøgt indplantet. De fleste forekommer fortsat og trives godt. I beplantningerne indgår tillige en række arter af nøletræ, der er oprindelig er hjemhørende i Nordamerika.

Skovbundsvegetationen er sædels artsrig med en lang række arter, der i Danmark har deres hovedudbredelse i Øst- og Midtjylland. Den overvejende del af disse planter er indplantet, men trives udmærket. På grund af plantagens beskyttede placering, dens jordbundsforhold og dens varierede sammensætning har en artsrig, naturlig svampevegetation indfundet sig.

Bevaring: Esbjør Plantage er pålagt servitutter (jvf. Nielsen 1980), der sikrer plantagens beståen ved Thisted kommunes overtagelse af aktiemajoriteten. En hugst og nænsom pleje af dele af plantagen er ønskelig.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Ahorn, Rødblæt Ahorn, Blegblå Anemone, Gul Anemone, Hvid Anemone, Ask, Avnbøg, Alm. Bingelurt, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blågran, Blåhat, Klæbrig Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Bævreasp, Bøg, Douglasgran, Alm. Eg, Frynse-Eg, Rød-Eg, Vinter-Eg, Grå-El, Rød-El, Skov-Elm, Småblæt Elm, Alm. Ene, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Skov-Fladbælg, Stor Fladstjerne, Flirkrave, Ægblæt Fliglæbe, Enblomstret Flitteraks, Mark-Forglemmegej, Mark-Frytle, Beg-Fyr, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Weymouths-Fyr, Følsod, Dunet Gedeblad, Eng-Gedeskæg, Gemserod, Hvid-Gran, Rød-Gran, Serbisk Gran, Sitska-Gran, Guldregn, Alm. Guldstjerne, Liden Guldstjerne, Vild Gulerod, Gyvel, Haremad, Hassel, Hasselurt, Hestekastanie, Rød Hestehov, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Engrislet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Hæg, Glansblæt Hæg, Smalblæt Høgeurt, Fugle-Kirsebær, Alm. Knopurt, Storblomstret Kodriver, Liden Klokke, Krans-Konval, Stor Konval, Korbær, Mark-Krageklo, Kristtorn, Alm. Kællingetand, Kæmpegran, Kvalkvæd, Liljekonval, Park-Lind, Storblæt Lind, Europæisk Lærk, Japansk Lærk, Østsibirisk Lærk, Russisk Løn, Spids-Løn, Mahonie, Smalblæt Mangeløv, Alm. Merian, Mirabel, Sort Natskygge, Navr, Feber-Nelliherod, Hvid Okseøje, Pebertræ, Prikladet Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Japan-Pileurt, Grå-Poppel, Landevejs-Poppel, Ontarisk Poppel, Sølv-Poppel, Krybende Potentil, Vår-Potentil, Vild Pære, Hvas Randfrø, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Fjeld-Ribs, Vild Ribs, Alm. Robinie, Hunde-Rose, Rynket Rose, Rubus laciniatus, Alm. Røllike, Alm. Røn, Selje-Røn, Skov-Salat, Skarntydegran, Lav Skorsoner, Skovmærke, Skovsyre, Snebær, Gul Snerre, Spiraea douglasii x salicifolia, Stinkende Storkenæb, Sand-Star, Stikkelsbær, Sølvgran, Syren, Taks, Kæmpe-Thuja, Tormentil, Tornblad, Lav Tidsel, Tandsfri Vårsalat, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Håret Viol, Hunde-Viol, Skov-Viol, Vorterod, Weichel, Paradis-Æble, Ædelcypres, Alm. Ædelgran, Langnålet Ædelgran, Veitch's Ædelgran, Bjerg-Ærenpris, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Ørnrebregne

Smæpe:

1980: Armillariella mellea, Ascocoryne sarcoides, Bjerkanera adusta, Cantharellus cibarius, Cantharellus tubaeformis, Clavariadelphus juncea, Clavulinopsis kunzii, Clavulina rugosa, Clitocybe odora, Diatrype disciforme, Ganoderma applanatum, Geoglossum umbratile, Helvella crispa, Heterobasidium annosum, Hydnus repandum, Hygrocybe lepida, Hypoxylon fragiforme, Hypoxylon multifforme, Laccaria amethystina, Laccaria laccata, Leotia lubrica, Lepista irina, Lepista inversa, Lepista nebularis, Lepista nuda, Lyophyllum fumosum, Nectria cinnabarinna, Onygena corvina, Otidea alutacea, Otidea onotica, Polyporus varius, Rutstroemia firma, Scutellinia scutellata, Stereum hirsutum, Stereum purpureum, Stereum rugosum, Thelephora palmata, Thelephora terrestris, Typhula phacorrhiza, Trametes versicolor, Trichoglossum hirsutum, Tricholoma album, Tricholoma sulphureum, Xylaria hypoxylon
1900-1979: Agaricus arvensis/silvicola, Amanita fulva, Amanita rubescens, Boletus badius, Calocera viscosa, Clitocybe infundibuliformis, Clitocybe inversa, Clitocybe nebularis, Collybia butyracea, Collybia confluens, Collybia dryophila, Collybia peronata, Coprinus atramentarius, Corticium comedens, Cortinarius albo-violaceus, Cortinarius infractus, Crepidium variabilis, Cystoderma amianthinum, Cystoderma carcharias, Cystolepiota bucknallii, Fomes annosus, Fuligo septica, Geastrum triplex, Gloeoporoides adustus, Gymnopilus penetrans, Helvella lacunosa, Hirneola auricula-judae, Hygrocybe miniata, Hypholoma fasciculare, Hypholoma sublateritium, Inocybe geophylla, Inocybe rubescens, Inocybe pudica, Lactarius aurantiacus/mitis, Lactarius blennius, Lactarius necator,

Lactarius pallidus, Lactarius pyrogalus, Lactarius quietus, Lactarius subdulcis, Lepiota castanea, Lepiota cristata, Lepiota echinata, Lepiota grangei, Lepiota seminuda, Leptoporus albidius, Leptoporus caesioides, Limacella guttata, Lycoperdon perlatum, Marasmius ramealis, Melanoleuca grammopodia, Mycena alcalina, Mycena cpipterygia, Mycena flavolba, Mycena galopoda, Mycena polygramma, Mycena pura, Mycena vitilis, Oudemansiella radicata, Paxillus atrotomentosus, Paxillus involutus, Pluteus cervinus, Ramaria ochraceo-virens, Russula aeruginosa, Russula emetica, Russula fellea, Russula mairei, Russula nigricans, Russula ochroleuca, Russula solaris, Scleroderma verrucosum, Sclerotinia tuberosa, Stereum abietinum, Strobilurus tenacellus, Tricholoma flavobrunneum, Tricholoma lascivum, Tricholoma sciodes, Tricholoma sulphureum, Tricholoma ustale, Ustulina deusta, Xylaria polymorpha

Laver:

1900-1979: Cladonia pyxidata, Evernia prunastri, Hypogymnia physodes, Lecanora chlorotera, Lecanora expallens, Lecidella elaeochroma, Lepraria incana, Parmelia glabratula, Parmelia sulcata, Pertusaria multipuncta, Phlyctis argena, Ramalina farinacea

Lokalitetskode: ++ S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Blegblå Anemone, Skov-Fladbælg, Liden Guldstjerne, Krans-Konval, Pebertræ, Vår-Potentil

3. Lokalt sjældnere planter: Gul Anemone, Avnbøg, Alm. Bingelurt, Dunet Gedeblad, Spids-Løn, Ægblæt Fliglæbe, Enblomstret Flitteraks, Storblomstret Kodriver, Kristtorn, Navr, Skov-Salat, Skovmærke, Stikkelsbær, Taks, Håret Viol, Skov-Viol, Bjerg-Ærenpris

Kilder: 42, 85, 121, 122, 124, 135, 212, 241, 246, 278, 311, 354, 418, 424, 425, 557, 573, 574, 613, 636, 637, 694

7/7-3. Kronborg Plantage.

I sammensætningen af Kronborg Plantage indgår bevoksninger med gran og løvskov. Jordbunden er kalkrig.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Ask, Ru Bittermælk, Bøg, Skov-Hullæbe, Hulkrauet Kodriver, Kransbørste, Liljekonval, Krybende Potentil, Hvas Randfrø, Alm. Røn, Skovmærke, Snylerod(o), Sødkær, Dunet Vejbred

Lokalitetskode: + S II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Ru Bittermælk

Kilder: 118, 418

7/7-4. Thisted Bæk = Bækken.

Den 3,6 km lange Thisted Bæk (Thisted kommune) har sit udspring ved Skinnerup og munder i Limfjorden ved Thisted. Faldforholdene er jævne. Vandet er middel til stærkt til meget stærkt forurenset (1988), idet det modtager mekanisk renset spildevand fra Tingstrup.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187, 344, 359, 361

7/8 Næstrup Skov

7/8-1. Næstrup Skov (= Sjørring Hede Plantage).

Den 45,8 ha. store, privatejede Næstrup Skov er anlagt på tidligere hedebakker i 1899. I sammensætningen indgår overvejende nåletræer tillige med lidt Eg, Bøg og andre løvtræer. Skoven rummer en særegen bregnevegetation.

I plantagen forekommer tre moser, den vestlige, den nordlige og den sydlige, med forskellig artssammensætning. Fælles for moseerne er tørvemosflader domineret af *Sphagnum fallax* med rigelige forekomster af Tranebær og Rundbladet Soldug. Moserne er langs randen omgivet af veludviklede kraftbænner af Pors. Den vestlige mose karakteriseres foruden *Sphagnum fallax* af *S. rubellum* og *S. magellanicum*, der optræder rigeligt. Begge arter optræder typisk i vegetation, der kun får næringstilførsel via nedbøren. I den nordlige mose dominerer Benbræk. I den sydlige mose forekommer småplanter af Pors over det meste af mosefladen, og flere steder vokser Hvid Næbfrø rigeligt.

I moseerne forekommer områder mellem tørvemosset med åbent vand, der er surt og næringsfattigt. Vandhullerne er opstået som følge af tørvegravning ved århundredet begyndelse. I vandet optræder artsrig vegetation af encellede og kædedannende koblingsalger tilhørende Desmidiaceae og Mesotaeniaceae.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de lysåbne hængesække og de åbne vandhuller med deres artsrike desmidiacévegetation i Næstrup Plantage bevares. Det er derfor ønskeligt, at indvækst af træer på tørvemosfladerne forhindres, og at der fortsat forefindes åbne vandhuller.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, desmidiacéø

Højere planter:

1989: Dun-Birk, Liden Blærerod, Blåtop, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Bjerg-Fyr, Hedelyng, Hunde-Hvene, Gederams, Hvid-Gran, Rød-Gran, Klokelyng, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Bredbladet Mangeløv, Hvid Næbfrø, Grå-Pil, Pors, Revling, Alm. Røn, Knop-Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dynd-Star, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Tråd-Star, Kær-Tidsel, Tormentil, Tranebær, Aflangbladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Eng-Viol

1987: Vorte-Birk, Bølget Bunke, Lyng-Snerre, Langbladet Soldug, Liden Soldug

1900-1979: Benbræk, Blåbær, Nikkende Brøndsel, Djævelsbid, Dunet Egebregne, Bredbladet Mangeløv, Spæd Pindsvineknop, Vejbred-Skeblad, Trenervet Snerre, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Smalbladet Vikke, Cypres-Vortemælk

Mosser:

1989: *Aulacomnium palustre*, *Calliergon giganteum*, *Calliergon stramineum*, *Drepanocladus exannulatus*, *Plagiomnium elatum*, *Polytrichum affine*, *Polytrichum commune*, *Sphagnum auriculatum*, *Sphagnum cuspidatum*, *Sphagnum fallax*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum magellanicum*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum papillosum*, *Sphagnum rubellum*

Alg:

1989: *Actinotaenium sp.*, *Bambusina sp.*, *Batrachospermum vagum*, *Closterium sp.*, *Cosmarium sp.*, *Cylindrocystis sp.*, *Desmidium sp.*, *Euastrum sp.*, *Hyalotheca sp.*, *Micrasterias sp.*, *Netrium sp.*, *Penium sp.*, *Pleurotaenium sp.*, *Spirotaenia sp.*, *Spondylosium sp.*, *Staurastrum sp.*, *Staurodesmus sp.*, *Tetmemorus sp.*, *Xanthidium sp.*

Lokalitetskode: ++ S-V I s

Botanisk vurdering:

Moserne i Næstrup Skov er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Desmidiacéø.

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Langbladet Soldug, Dynd-Star

Kilder: 71a, 109, 158, 335, 354, 418, 440, 442, 474, 694, 827

7/9 Skjoldborg

7/9-1. Skjoldborg.

Diget omkring Skjoldborg Kirke er særlig artsrigt. Diget har bred krone og vender mod alle fire verdenshjørner.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1988: Ahorn, Ask, Berberis, Blåhat, Alm. Brandbæger, Skov-Brandbæger, Mose-Bunke, Glat Dueurt, Skov-Elm, Alm. Engelsød, Fingerbøl, Mark-Forglemmej, Skov-Forglemmej, Skov-Galtetand, Haremad, Alm. Hundegræs, Alm. Hveme, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Alm. Knopurt, Korbær, Korsknap, Alm. Kvæk, Vild Kævel, Alm. Mangeløv, Matrem, Melkebotte, Sort Natskygge, Feber-Nelliherod, Stor Nælde, Kantet Perikon, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, Alm. Røllike, Selje-Røn, Skvalderkål, Ager-Snerle, Burre-Snerre, Gul Snerre, Bjerg-Stenurt, Rød Stenurt, Stikkelsbær, Liden Storkenæb, Alm. Svinemælk, Ru Svinemælk, Rød Svingel, Alm. Syre, Dusk-Syre, Fliget Tvetand, Marts Viol, Gaffel-Vortemælk, Glat Ærenpris, Mark-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + B II s

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Forglemmej, Stikkelsbær

Kilder: 308, 309

7/9-2. Sundby Å (incl. Krudals Å).

Den ca. 5,7 km. lange Sundby Å (Thisted kommune) har sit udspring SØ for Sjørring (lok. 9/6-1). Åen løber gennem Skjoldbogdal, der forløber parallelt med Thisted Bredning og er tidligere stenalderfjord. Skjoldbogdal er kun adskilt fra Thisted Bredning ved et smalt bakkedrag mellem Silstrup Hoved (lok. 9/10-1) og Ås Fjordskrænter (lok. 9/11-1). Åen har udløb i Limfjorden ved Vilsund (lok. 7/18-8). Bundet i Sundby Å består af sand, stedvis af grus. Vandet er middel til stærkt forurenset til meget stærkt forurenset som følge af udslip fra landbrug eller tilledning af mekanisk renset spildevand gennem sideelb.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187, 344, 354, 359, 361, 620

7/9-3. Christianseje.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Christianseje foreligger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Hasselurt(o)

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 278

7/9-4. Snestrup Luner = Snæstrup Luner.

I sammensætningen af den 64 ha. store, private skov Snestrup Luner indgår overvejende nåletræer. En del er uden forstig anvendelse. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

7/10 Silstrup Hoved

7/10-1. Silstrup Hoved = Silstrup Klint.

Silstrup Hoved er østvendt skrænt. Skrænterne veksler mellem næsten lodrette partier, der er ubevoksede som følge af hyppige skred, og mere afrundede, græsklædte bakkedrag. Stranden er stenet.

Vegetationen er varieret som følge af de omskiftelige forhold og af den næringsrige jordbund. Den er artsrig og karakteristisk på tørre steder. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev, strand

Højere planter:

1900-1979: Chamaecytisus supinus
(Ærteblomstfamilien), Bakke-Jordbær(o), Knoldet Mjødurt(o), Vår-Potentil(o)

Lokalitetskode: + E-S-V-K III r-s

Kilder: 132, 277, 354, 831

7/10-2. Dragsbæk.

Botaniske beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Dragsbæk foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev(o), ruderat

Højere planter:

1900-1979: Krumhals (var. orientalis)(o), Leonurus cardiaca ssp. villosus(o) (Læbeblomstfamilien), Merian(o)

Lokalitetskode: 0 (E)-B IV 0

Kilder: 281, 296, 831

7/11 Ås Fjordskrænter

7/11-1 Ås Fjordskrænter.

Ås Fjordskrænter ligger på østkysten af Thy og vender mod Thisted Bredning. Terrænet veksler mellem næsten lodrette partier, der er ubevoksede som følge af hyppige skred i moleret, og mere afrundede, græsklædte bakkedrag med stedvis græsning. Især den sydlige del af området domineres af krat og større løvtræer. I og langs skrænterne forekommer flere væld. Stranden er stenet.

Som følge af de omskiftelige kår og af næringsrigdom huser Ås Fjordskrænter artsrig overdrevs- og ekstremrigkærsvægter med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at skrænter og væld ved Ås Fjordskrænter bevares med lyskrævende og lavtvoksende overdrevs- og ekstremrigkærsvægter, idet disse typer lokaliteter er sjældne i Thy. Det er derfor ønskeligt, at skrænterne ikke gror til med træer eller buske, at græsning bibeholdes, og at gødskning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, ekstremrigkær, løvskov, strand

Højere planter:

1987: Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Lædden Dueurt, Engkarse, Eng-Ensian, Gul Fladbælg, Følfod, Kær-Galtetand, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Havtorn, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Vild Hør, Hulkravet Kodriver, Fladtrykt Kogleaks, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Vinget Perikon, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Blågrå Siv, Glanskapslet Siv, Lav Skorsoner, Kær-Snerre, Blågrøn Star, Næb-Star, Strand-Svingel, Kær-Trehage, Kær-Tidsel, Tormentil, Vibesedt 1900-1979: Alm. Agermåne, Skov-Angelik, Spø Astragel, Bakketidsel, Blåbær, Eng-Brænbæger, Draphavre, Engblomme, Krat-Fladbælg, Eng-Gedeskæg, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hvidtjørn, Eng-Kabbeleje, Stivhåret Kalkkarse, Nøgleblomstret Klokke, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Filtbladet Kongelys, Mørk Kongelys, Korbær, Korsknap, Kransbørste, Alm. Løvlefod, Matrem, Merian, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Vår-Potentil, Knold-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Klit-Rose, Lav Skorsoner, Slæn, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Kål-Tidsel, Lav Tidsel, Nyrebladet Tvetand, Dunet Vejbred, Håret Viol, Engelsk Visse, Tråd-Ærenpris

Lokalitetskode: ++ E-V-K I s

Botanisk vurdering:

Ås Fjordskrænter er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af > 20 biotopstypiske arter på overdrev og i væld. 2. Sjældnere planter: Engblomme, Eng-Ensian, Stivhåret Kalkkarse, Nøgleblomstret Klokke, Vår-Potentil, Klit-Rose, Blågrå Siv

3. Lokalt sjældnere planter: Håret Viol 4.

Ekstremrigkærssindikatorer: Sump-Hullæbe Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 61, 201, 354, 372a, 384, 413, 418, 419, 637, 694, 740, 838

7/12 Hundborg Mose

7/12-1. Hundborg Mose.

Til den ca. 3 km lange Hundborg Bæk (Thisted kommune) føres biologisk renset spildevand fra rensningsanlæg i Hundborg. Bunden er blød og er dækket af sort slam. Vandet er stærkt til meget stærkt forurennet. Hundborg Mose er afsvandet.

Vegetationstyper: Vandløb, mose(o)

Lokalitetskode: + V III r

Kilder: 344, 354, 359, 361, 440

Kilder: 109, 310, 418

7/13 Stenbjerg Strand

7/13-1. Stenbjerg Strand.

Mellem Vesterhavet og Stenbjerg ligger et større, sammenhængende klitoråd. Mellem klitterne forekommer klithede og enkelte fugtige lavninger.

Bevaring: Af klitorådet omkring Stenbjerg er 680 ha. fredet 1964.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær

Højere planter:

1900: Skotsk Lostilk(x)

1900-1979: Sand-Hjælme(o), Kamillebladet Månerude(x), Klit-Natlys(o), Strand-Snerle(o)

Laver:

1900-1979: Cetraria glauca, Cetraria islandica, Cladonia arbuscula, Cladonia cervicornis, Cladonia chlorophaea, Cladonia coccifera, Cladonia cornuta, Cladonia floerkeana, Cladonia foliacea, Cladonia furcata, Cladonia glauca, Cladonia gracilis, Cladonia mitis, Cladonia pityrea, Cladonia portentosa, Cladonia rangiformis, Cladonia squamosa, Cladonia tenuis, Cladonia uncialis, Cladonia zoppii, Coelocaulon aculeatum, Coelocaulon muricatum, Parmeliopsis ambigua, Usnea hirta, Xanthoria parietina

Lokalitetskode: + H-V I r-s

Botanisk vurdering:

Stenbjerg Strand er hensørt til kategori I på grund af rødlisterart.

1. Rødlisterarter: Kamillebladet Månerude(x). 2. Sjældnere planter: Skotsk Lostik(x)

Kilder: 58, 79, 80, 116, 126, 176, 354, 463, 546c, 608, 613, 694

7/14 Stenbjergs Klitplantage

7/14-1. Stenbjerg Klitplantage.

I sammensætningen af Stenbjerg Klitplantage (Thy statsskovdistrikt) indgår overvejende nåletræer. Jordbunden er næringsfattig. I plantagen forekommer flere fugtige lavninger.

Vegetationstyper: Skov

Højere planter:

1900-1979: Kambregne, Alm. Kohvede, Liljekonval, Bittersød Natskygge, Skovmærke, Tyttebær, Læge-Øjentrøst

Lokalitetskode: + S III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

7/14-2. Freskilde sø.

Den privatejede, ovale Freskilde Sø har tidligere haft større udstrækning især i øst-vest gående retning, men sandflugt og dræning har reduceret dens omfang. Vandet i søen har højt kalkindhold.

Langs bredden ses udstrakte rørskove, der i den vestlige del består af Dynd-Padderok i mængder og af Tagrør i den sydvestlige del, mens østbredden fortrinsvis er uden rørskov. I rørskoven optræder Sø-Kogleaks spredt. I åbent vand forekommer grundskudsplanterne Vandpest og Børste-Vandaks, samt Vand-Pileurt.

Engene omkring søen falder i en østlig græsset og en vestlig ubenyttet del. Dette hænger sammen med, at den østlige del er en stor, sammenhængende limnokren, mens jordbunden på den vestlige side er præget af sandflugten.

Den artsrike vældzone er botanisk interessant og domineres af Rød Svingel, Bukkeblad og Trindstænglet Star. Over denne zone ligger artsfattig, gødet fasteng domineret af Rød Svingel og Fløjlsgræs. Den vestlige del har karakter af hedemose og domineres af "monokulturer" af Dynd-Padderok, Næb-Star og Bukkeblad. Nærmest søen og på den tørre bund står store buske af Øret Pil, Grå-Pil og Pors. Urtelaget domineres af Bølget Bunke tillige med Hedelyng, Klokkeling, Tormentil, Blåtop, Tranebær, Alm. Mælkeurt, Katteskæg, Smalbladet Mangeløv, Mose-Bølle og Engelsk Visse.

Engene gennemskæres af et netværk af radiære og cirkulære grøfter med udløb til søen. I "sumpen" ved søen har i alt fald tidligere ligget åbne sandflader (Christiansen & Holmen 1956) med en rig vegetation domineret af arter af Siv, hvoraf flere netop er knyttet til denne biotop.

Vegetationstyper: Sø, rigkær, fattigkær

Højere planter:

1988: Liden Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle Bredbladet Dunhammer, Engkarse, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Dusk-Fredløs, Hedelyng, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Katteskæg, Klokkeling, Sø-Kogleaks, Sump-Kællingetand, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynje, Alm. Mælkeurt, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret Pil, Pors, Gåse-Potentil, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Rørgræs, Eng-Rørhvæne, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Top-Star, Trindstænglet Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Eng-Trolldurt, Trævlekrona, Tormentil, Tranebær, Tæppegræs, Vandnavle, Eng-Viol, Engelsk Visse

1900-1979: Benbræk, Kær-Dueurt, Tidlig Dværgbunke, Udspærret Dværgbunke, Klokke-Ensian, Sump-Forglemmigej, Kær-Guldkarse, Vej-Guldkarse, Bakke-Gøgelilje(o), Plettet Gøgeurt, Krybende Hestegræs, Hestehale, Hundesalat(o), Kryb-Hveme(o), Børste-Kogleaks(o), Blågrøn Kogleaks, Alm. Kohvede, Kragesod, Alm. Månerude(o), Langbladet Ranunkel(o), Eng-Rapgræs, Dværg-Siv(o), Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Sand-Siv(o), Tuds-Siv, Rundbladet Soldug, Toradet Star, Tvebo Star(o), Sværtevæld, Høst-Trolldurt, Mose-Trolldurt, Liden Ulvefod(o) Vandarve, Aflangbladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Vandpest, Vibefedt(o)

Mosser:

1988: Aulacomnium palustre, Calliergonella cuspidata, Rhytidiodelphus squarrosum

1900-1979: Polytrichum commune, Sphagnum fimbriatum, Sphagnum flexuosum, Sphagnum palustre, Sphagnum papillosum, Sphagnum subnitens, Sphagnum teres

Lokalitetskode: ++ V-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Spyd-Pil, Tæppegræs

Kilder: 77, 168, 187, 274, 354, 418, 434, 789

7/15 Lyngby

7/15-1. Lyngby

Ved Lyngby ligger flere lavvandede sører i lavningerne mellem klitterne. I tørre somre fordamper vandet helt eller delvist. Nogle af sørerne er navngivne, nemlig Bisolevandet = Besul Vand, Grønbakkevandet og Næstevandet. Flere af sørerne er brunvandede som følge af martørv.

Vegetationsdækket på klithederne består af blandinger af dværgbuske og græsser.

Vegetationstyper: Sø, klit

Højere planter:

1989: Kattefod

1900-1979: Høst-Borst, Fin Bunke(o), Sump-Evighedsblomst, Hunde-Hvene, Kryb-Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Alm. Kællingetand, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Dværg-Siv, Klit- x Tråd-Siv(o), Liden Siv, Sand-Siv(o), Tudse-Siv, Liden Soldug, Hirse-Star, Høst-Star, Strandbo, Alm./Mangestænglet Sumpstrå(o), Tagrør, Tusindfrø, Vandnavle

Lokalitetskode: + V-H III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Dværg-Siv

Kilder: 65, 79, 80, 168, 187, 226, 310, 354, 340, 361, 593, 594, 630, 694

7/15-2. Lillehav.

Mellem Lyngby og Stenbjerg ligger det vidstrakte, storslæde og ubørste Lillehav med kun få buske eller træer til at spærre udsynet. Området er opbygget af parallelle østvest gående klitrækker med grå klitvegetation og fugtige, vanddækkede lavninger, bl. a. Odlevand, der er stærkt sur og brunvandet på grund af martørv. Klitheden er domineret af artsfattig Revlinghede med Hedelyng, Gråris, Sand-Hjælme, Sandskæg i vindbrud og Klokkelyng samt Engelsk Visse, Alm. Kællingetand og Alm. Kohvede som iøjnefaldende arter. Bag klitrækkerne ligger enkelte spredte sommerhuse.

Bearring: Ved Lillehav er 450 ha. fredet 1976 og udlagt til vildtreservat.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær, sø, nåleskov

Højere planter:

1983: Bjerg-Fyr

1900-1979: Benbræk, Storlæbet Blærerod(o), Sortgrøn Brasenføde(o), Bukkeblad, Fin Bunke(o), Alm. Ene, Sump-Evighedsblomst, Gyvel, Plettet Gøgeurt, Sand-Hjælme, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Klit-Siv(o), Glanskapslet Siv, Tråd-Siv, Langblader Soldug(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Alm./Mangestænglet Sumpstrå(o), Tagrør, Tandbælg, Tormentil, Tranebær, Trævlekroner, Liden Ulvefod(o), Vandportulak(o), Liden Vintergrøn(o)

Mosser:

1900-1979: Fossombronia foveolata, Gymnocolea inflata, Riccia fluitans

Lokalitetskode: + H-V-S II r-s

Kilder: 80, 234, 310, 321, 354, 418, 436, 694

7/16 Hvidbjerg Klitplantage

Stedmoderblomst, Alm. Syre, Tormentil, Mose-Troldurt, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Engelsk Visse

1988: Blåmunke, Blåtop, Bølget Bunke, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Hvid-Gran, Gråris, Havtorn, Alm. Hvene, Katteskæg, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Alm. Kohvede, Grå-Pil, Klit-Rose, Rynket Rose, Rødknæ, Sandskæg, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Stjerne-Star, Klit-Stedmoderblomst, Strandbo, Alm. Sumpstrå, Mangestænglet Sumpstrå, Rød Svingel, Manna-Sødgræs 1985: Blåhat, Alm. Ene, Skov-Fyr, Gederams, Alm. Gyldenris, Smalbladet Høgeurt, Vild Hør, Liden Klokke, Alm. Månerude, Alm. Rølliike, Knop-Siv, Tudse-Siv, Stor Skjaller, Gul Snerre, Ager-Stedmoderblomst, Fære-Svingel, Tandbælg, Ager-Tidsel, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Læge-Ærenpris 1900-1979: Kær-Ranunkel, Tråd-Siv, Strandbo, Smalbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + H-V II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Klit-Rose, Klit-Siv 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Alm. Månerude

Kilder: 79, 80, 354, 418, 582, 594, 614, 694, 800

7/15-3. Mortenssande.

Terrænet omkring Mortenssande (Thy statsskovdistrikt) rummer overvejende tør klit og hede tillige med en del mindre sører, hedemoser og -kær. Her forekommer flere veludviklede parabelklitter med tilhørende afblæsningsflader. I den sydlige del og i den nordlige del af Lodbjerg Klitplantage (lok. 7/20-1) ligger flere afvandede kær, der anvendes til græsning. Vegetationen domineres i første række af dværgbuske og græsser, men enkelte samlede bevoksninger af selvstående træer af især Bjerg-Fyr forekommer.

Bearring: Klit- og hedeterrænet omkring Mortenssande er fredet 1976.

Vegetationstyper: Klit, hede, fattigkær, sø, nåleskov

Højere planter:

1983: Bjerg-Fyr

1900-1979: Benbræk, Storlæbet Blærerod(o), Sortgrøn Brasenføde(o), Bukkeblad, Fin Bunke(o), Alm. Ene, Sump-Evighedsblomst, Gyvel, Plettet Gøgeurt, Sand-Hjælme, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld, Smalbladet Mangeløv, Krybende Pil, Pors, Kær-Ranunkel, Revling, Klit-Siv(o), Glanskapslet Siv, Tråd-Siv, Langblader Soldug(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Hirse-Star, Næb-Star, Alm./Mangestænglet Sumpstrå(o), Tagrør, Tandbælg, Tormentil, Tranebær, Trævlekroner, Liden Ulvefod(o), Vandportulak(o), Liden Vintergrøn(o)

Mosser:

1900-1979: Fossombronia foveolata, Gymnocolea inflata, Riccia fluitans

Lokalitetskode: + H-V-S II r-s

Kilder: 80, 234, 310, 321, 354, 418, 436, 694

7/16-1. Hvidbjerg Klitplantage.

Hvidbjerg Klitplantage (Thy statsskovdistrikt) domineres af nåletræsbeplantninger. Her forekommer tillige mindre, ubeplantede klithedeområder, flere fattigkær samt nogle mindre sører, der er beskrevet særskilt nedenfor.

Vegetationstyper: Nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Bjerg-Fyr, Linnæa(o)

Mosser:

1900-1979: Pleurozium schreberi

Laver:

1900-1979: Alectoria implexa, Alectoria jubata, Cetraria chlorophylla, Cetraria glauca, Cetraria islandica, Cetraria nivalis, Cladonia arbuscula, Cladonia floerkeana, Cladonia glauca, Cladonia gracilis, Cladonia mitis, Cladonia ptyrea, Cladonia portentosa, Hypogymnia physodes, Peltigera canina, Peltigera malacea, Usnea hirta

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 77, 109, 111, 310, 354, 434

7/16-2. Per Madsens Kær.

Det 2 ha. store Per Madsens Kær er klarvandet, næringsfattig lobeliesø. Søen anvendes især i det sydøstlige hjørne til badning, hvilket præger den meget. Den modtager tilløb i det nordvestlige hjørne fra Hvidbjerg Klitplantage (lok. 7/16-1). Vegetationen domineres af karakteristisk vegetation af grundskudsplanter. Strandbo danner store bestande på lavt vand, hvor bunden er fast. Er bunden mere dyndet, dominerer Tvepibet Lobelia. På dybere hængesæk af tørvemos under dannelse. I de frie vandmasser ligger store masser af Sphagnum auriculatum.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at Per Madsens Kær bevares med den karakteristiske, sårbare lobeliesøvegetation. Det er derfor ønskeligt, at tilløbet i det nordvestlige hjørne tilkastes for at undgå tilledning af eutrofieret/surt vand fra plantagen, ligesom tilførsel af gødning til plantagen kan have ueheldig virkning på søen. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1989: Gulgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelia, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Pors, Liden Siv, Alm. Star, Strandbo, Sværteveld, Svømmende Vandaks, Tagrør, Vandnavle

1988: Blåtop, Mose-Bølle, Dusk-Fredløs, Bjerg-Fyr, Hvid-Gran, Gråris, Kryb-Hvene, Kattehale, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Øret Pil, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Kær-Snerre, Alm. Sumpstrå, Manna-Søgræs, Aflangbladet Vandaks, Eng-Viol, Sargent's Åble, Smalbladet Årenpris 1987: Fliget Brøndsel, Fin Bunke, Gederams, Hunde-Hvene, Knop-Siv, Tråd-Siv, Næb-Star, Høj Søgræs, Græsbladet Vandaks

1980: Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop 1900-1979: Sortgrøn Brasenføde(o), Grå-Pil, Eng-Rørhvæne, Dværg-Siv(o), Glanskapslet Siv, Klit- x Tråd-Siv(o), Sand-Siv(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Høst-Star, Stjerne-Star, Svømmende Sumpskærm(o), Tusindfrø, Liden Ulvesfod(o)

Mosser:

1989: Sphagnum subsecundum

1988: Calliergonella cuspidata

1900-1979: Drepanocladus fluitans, Fontinalis antipyretica, Fossombronia foveolata

Alger:

1987: Closterium sp., Cosmarium sp., Euastrum sp., Penium sp., Staurastrum sp., Staurodesmus sp., Tetmemorus sp.

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Per Madsens Kær er henført til på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisterarter. 1. Rødlisterarter: Gulgrøn Brasenføde(x) 2. Sjældnere planter: Fin Bunke, Tvepibet Lobelia, Pilledrager, Smalbladet Pindsvineknop 4. Lobeliesøsindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x), Tvepibet Lobelia, Strandbo

Kilder: 77, 158, 297, 354, 361, 434, 440, 474, 594, 620, 654, 694, 761, 831

7/16-3. Possø = Porssø.

Den 3 ha. store Possø er eller har i alt fald tidligere været klarvandet, næringsfattig lobeliesø. Søen er omgivet af nåleskov. Bunden dækkes af lag af flyvesand. Den er nu (1989) under tilgroning med Tagrør som følge af ændringer i dens hydrologiske forhold.

Bevaring: Der er af meget stor botanisk betydning, at Possø bevares med den karakteristiske lobeliesøvegetation. Det er derfor ønskeligt, at søen undgår yderligere jagtmæssig overlast med deponering af foder og affald, og at stigende rekreativ udnyttelse undgås. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1989: Gulgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækkarve(x) 1988: Pilledrager

1900-1979: Liden Blærerod, Sortgrøn Brasenføde(o), Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Mose-Bunke, Klokk-Ensian, Dusk-Fredløs, Klokkelyng, Flydende Kogleaks, Tvepibet Lobelia(o), Dynd-Padderok, Liden Pileurt, Vand-Pileurt, Smalbladet Pindsvineknop, Pors, Kær-Ranunkel, Krybende Ranunkel(o), Liden Siv, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Dværg-Star, Dynd-Star, Grå Star, Tråd-Star, Strandbo, Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå(o), Tagrør, Hår-Tusindblad(o), Aflangbladet Vandaks(o), Liden Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Smalbladet Vandstjerne, Småfrugtet Vandstjerne, Vibesedt(o)

Mosser:

1900-1979: Drepanocladus fluitans

Lokalitetskode: ++ V I ms

Botanisk vurdering:

Possø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisterarter. 1. Rødlisterarter: Gulgrøn Brasenføde(x), Sekshannet Bækkarve(x)

2. Sjældnere planter: Flydende Kogleaks, Pilledrager 4. Lobeliesøsindikatorer: Gulgrøn Brasenføde(x)

Kilder: 65, 158, 167, 168, 187, 188, 193, 226, 234, 236, 297, 354, 359, 361, 418, 436, 440, 474, 630, 694, 831, 838

7/16-4. Hollen Sø.

Den 1 ha. Hollen Sø er lobeliesø, der er klarvandet og næringsfattig. I de tørre somre i midten af 70'erne har søen været udtrørret, ligesom der muligvis er sket en pålejring af sand, idet dybden nu beskeden. Udtørringen har formodentlig bevirket, at flere af de sjældne planter, bl. a. Gulgrøn Brasensøde(x), ikke har været registreret i flere år.

I 1989 er planten imidlertid på ny blevet konstateret i søen. Bunden dækkes af submerse mosser, der foringer livsbetingelserne for grundskudsplanter.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at den karakteristisk lobeliesøvegetation i Hollen Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen fremover undgår udtørring, ligesom tilledning af næringssstoffer skal undgås. Søen er udpeget til naturvidenskabeligt interesseområde.

Vegetationstyper: Lobeliesø

Højere planter:

1989: Gulgrøn Brasensøde(x)
1900-1979: Sortgrøn Brasensøde(+), Sump-Evighedsblomst, Tvepibet Lobelia(+), Vand-Pileurt, Buttblomstret(?) Siv(o), Dværg-Siv(o), Strandbo(+), Alm. Sumpstrå, Tusindfrø

Mosser:

1900-1979: Chiloscyphus fragilis, Drepanocladus exannulatus, Fontinalis antipyretica, Sphagnum subsecundum

Lokalitetskode: ++ V I ms

Botanisk vurdering:

Hollen Sø er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lobeliesø og på grund af rødlisterart. 1. Rødlisterarter: Gulgrøn Brasensøde(x)
4. Lobeliesøsindikator: Gulgrøn Brasensøde(x)

Kilder: 158, 166, 167, 188, 297, 354, 361, 436, 440, 474, 694, 831

7/16-5. Tyrkær.

Tyrkær rummer en næsten helt tilgroet, lille sø, "Overgård Sø". Ved søen ligger hængesæk.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lille sø og dens hængesæk ved Tyrkær bevares lysåben. Det er derfor ønskeligt, at indvækst af træer på hængesækken forhindres, at selvstående træer på hængesækken fjernes, og at næringstilsførsel til søen og dens omgivelser ikke finder sted.

Vegetationstyper: Sø, hængesæk

Højere planter:

1986: Hjertelæbe(x)
1984: Kær-Dueurt, Fløjsgræs, Skov-Fyr, Hunde-Hvene, Kragefod, Smalbladet Kæruld, Pors, Liden Siv, Langbladet Soldug(x), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Næb-Star, Tranebær, Vandnavle 1900-1979: Liden Blærerod, Gulgrøn Brasensøde(o), Sortgrøn Brasensøde(o), Bukkeblad, Klokke-Ensian(o), Dusk-Fredløs, Flydende Kogleaks(o), Tvepibet Lobelia(o), Dynd-Padderok, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Smalbladet Pindsvineknop(o), Kær-Ranunkel, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Grå Star, Strandbo(o), Alm. Sumpstrå, Tagrør, Aflangbladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks

Mosser:

1984: Calliergon stramineum, Drepanocladus uncinatus, Sphagnum squarrosum
1900-1979: Scorpidium scorpioides(o), Sphagnum subsecundum

Lokalitetskode: ++ V I s-ms

Botanisk vurdering:

Tyrkær er henført til kategori I på grund af rødlisterart.
1. Rødlisterarter: Hjertelæbe(x)
2. Sjældnere planter: Langbladet Soldug(x)

Kilder: 77, 304, 331, 354, 418, 436, 440, 630, 631a, 694

7/17 Ove Sø

7/17-1. Ove Sø.

Den ca. 350 ha. store Ove Sø er en næsten nord-syd gående langsø med dybder op til 10 m. Vandet er alkalisk og eutroft stærkt belastet af næringstoffer. Langs vest- og sydbredden forekommer udbredte, ret artsrige rørskove domineret af Tagrør, mens rørskov på grund af vindekspansion kun optræder lokalt langs østbredden. Dette påvirker bunden, idet den på østsiden er sandet, mens den er dyndet på vestsiden. Flere af engene langs søen afgræsses. Nogle af disse er vældprægede.

Diatoméfloraen i søen er undersøgt af Foged (1963). Søen er på grund af sin størrelse og utilgængelighed kun undersøgt botanisk i beskeden omfang. Nyere botaniske oplysninger er ønskelige.

Vegetationstyper: Sø, vandiøb, eng

Højere planter:

1988: Bellis, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Bredbladet Dunhammer, Alm. Firling, Kær-Fladstjerne, Eng-Forglemmej, Dusk-Fredløs, Kødfarvet Gøgeurt, Hjertegræs, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Erg-Kabbeleje, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Børste-Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Kragefod, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Grenet Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Vejbred-Skeblad, Liden Skjaller, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Næb-Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Rød Swingel, Alm. Syre, Mannasødgæs, Tagrør, Travlekronie, Vandpest, Hårligt Vandranunkel, Vandstjerne, Lancetbladet Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris

1900-1979: Stor Andemad, Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Småskulpet Brøndkarse, Smalbladet Dunhammer, Tykbladet Fladstjerne(o), Pengebladet Fredløs, Gifttyde, Bakke-Gøgelilje, Blågrøn Gåsesofd, Kødet Hindeknæ, Tornfræt Hornblad(o), Sump-Hullæbe(o), Kattehale, Kirtlet Kortstråle, Smalbladet Kæruld, Spyd-Mæld, Krybende Ranunkel(o), Langbladet Ranunkel, Klit-Rose(o), Tråd-Siv, Kortskafstet Skeblad(o), Strand-Skræppe, Sump-Snerre, Trenervet Snerre, Strandbo, Nåle-Sumpstrå(o), Søpryd(o), Kær-Tidsel, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Aks-Tusindblad, Buttbladet Vandaks(o), Græsbladet Vandaks(o), Vedbend-Vandranunkel, Gul Åkande

Mosser:

1988: Calliergonella cuspidata

Alg:

1988: Chara sp.

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Vedbend-Vandranunkel

Kilder: 65, 95, 150, 156, 168, 187, 213, 272, 273, 274, 277, 333, 344, 354, 359, 361, 408, 418, 630, 694, 803, 831, 838

7/18 Snedsted

7/18-1. Snedsted.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Snedsted foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Skorem(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 273

7/18-2. Nørhå Sø, Årup Å og Tegå.

Den ca. 3 km lange Årup Å forbinder Hundborg Mose med (lok. 7/12-1) og den afvandede Sjørring Sø (lok. 7/6-2) Nørhå Sø, der igen står i forbindelse med Ovesø (lok. 7/17-1) via den ca. 1,5 km lange Tegå. Den 20 ha. store Nørhå Sø med en formodet dybde op til 5 m er stærkt belastet af næringssstoffer. Bundens langs bredderne er blød med kalkrigt, sort sediment. Søen omgives af Tagrør. Søen er under opfyldning som følge af pålejringer af affald fra grødeskæring i Årup Å og sedimentering.

Vandet i Årup Å er middel til stærkt forurenset. Strømsforholdene i åen er jævne til gode. Bundens er sandet stedvis blød.

Vest for Nørhå Sø langs Tegå ligger kær. De græsede dele rummer lavtvoksende vegetation, mens ugræsede dele domineres af Tagrør og krat af Pil. Selve åen har gode strømsforhold. Bundet er sandet iblandet sten og grus. Vandet er middel til stærkt forurenset.

Vegetationstyper: Sø, vandløb, væld, eng

Højere planter:

1900-1979: Kors-Andemad(o), Liden Andemad(o), Høj Sødgræs, Tagrør, Vandpest(o), Rank Vinterkarse(x)

Laver:

1900-1979: Trapelia involuta

Lokalitetskode: + V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er hensørt til kategori 1 på grund af rødlisteart.

1. Rødlisterarter: Rank Vinterkarse(x)

Kilder: 88, 124, 168, 187, 344, 354, 359, 361, 418, 620

7/18-3. Sønderhå.

Sønderhå Plantage (Thisted kommune) er overvejende nåletræsplantage med enkelte fuglige lavninger og mindre vandhuller.

Vegetationstyper: Nåleskov, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Rubus laciniatus, Skarntyde, Skovstjerne

Lokalitetskode: 0-+ S-B IV 0

Kilder: 41, 123, 418, 694

7/18-4. Hørsted Å.

Hørsted Å med sideløb afvander et større område mellem Snedsted (lok. 7/18-1), Koldby og Hørдум til Ovesø (lok. 7/17-1). Bundens består i følge Jensen (1958) af sand- og stenbund, og strømsforholdene er gode. Vandløbet er renvandet. Nogle af sideløbene medfører utilstrækkeligt renset spildevand, da flere rensningsanlæg kun har mekanisk trin (1971).

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Vandpest(o)

Lokalitetskode: 0-+ V III s

Kilder: 168, 187, 344, 354, 359, 361

7/18-5. Herring Kær.

Det stærkt forgravede midterparti i Herring Kær dækkes af tæt krat af Pil. Dele af kæret græsset især i tørrere år, mens omkring halvdelen af det oprindelige kær opdyrkedes. Omkring 1950 blev mosen forsøgt afvandet. Grøfter blev gravet og tørvegravene blev fyldt op. For at holde mosen tørlagt i sommermånederne opførtes en pumpestation i den sydlige ende. Mosen er fortsat vanddækket i vintermånederne.

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Vand-Brandbæger, Småskulpet Brøndkarse, Fliget Brøndsel, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Lædden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Evighedsblomst, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Kær-Galtetand, Kær-Guldkarse, Hestehale, Kryb-Hveme, Gul Iris, Eng-Kabbeløje, Kattehale, Billebo-Klaseskærm, Hvid-Kløver, Kragefod, Smalbladet Mærke, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Langbladet Ranunkel, Lav Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Tuds-Siv, Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Alm. Star (var. recta), Næb-Star, Stiv Star, Toradet Star, Sværtevæld, Manna-Sødgræs, Tagrør, Kær-Tidsel, Svømmende Vandaks, Vandryllike, Muse-Vikke, Vorterod, Lance-tÆrenpris, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V II r-s

Kilder: 418, 431b

7/18-6. Sundby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sundby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Småskulpet Brøndkarse(o), Rød Hestehov

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 42, 272, 831

7/18-7. Nørkær Å.

Nørkær Å er et par kilometer langt vandløb med udløb i Fævig. I følge Jensen (1958) er vandsføringen ringe. Den underste del af Fævig blev adskilt fra Limfjorden ved en vejforlægning i 1953. Bredden har fast sandbund med mange sten. Vandet påvirkes af brakvand fra Limfjorden. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, brakvandsområde

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187

7/18-8. Vilsund Vest.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vilsund foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vejkant

Højere planter:

1900-1979: Mark-Forglemmigej, Japansk Hestehov, Merian(o), Knoldet Mjødurt(o)

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 136, 277, 281, 296, 831

7/18-9. Irup Skov og Irup Hede Plantage.

I sammensætningen af den 19 ha. store, privatejede Irup Skov indgår overvejende nåletræer. I skoven ligger et par delvis tilplantede eller tilgroede moser og kær.

Den 45 ha. store, privatejede Irup Hede Plantage overvejende består af nåleskov samt lidt løvskov af Bøg og blandskov.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, mose

Højere planter:

1986: Bøg

1900-1979: Bukkeblad, Djævelsbid, Lædden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Evighedsblomst, Kær-Guldkarse, Alm. Kohvede, Rubus laciniatus, Nyse-Rølliike, Vejbred-Skeblad, Skovstjerne, Sværtewæld

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 109, 418

7/18-10. Irup.

Den 1,5 km lange Irup Bæk løber ud i Årbæk (lok. 7/18-11). Faldforholdene er ringe. Vandløbet tilføres spildevand, der kun er renset mekanisk, fra Koldby. Vandet er derfor meget stærkt

forurenset på den øvre del. Forureningen aftager nedstrøms. Ved Irup er vandet stemmet op til en dam.

Vegetationstyper: Vandløb, vandhul

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 168, 187, 359, 361

7/18-11. Årbæk.

Den ca. 4 km lange Årbæk har sit udspring mellem Skyum og Koldby. Vandløbet munder ud ved Gudnæsstrand (lok. 7/19-3). Vandføringen er trods et betydeligt fald ringe. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er middel til stærkt til meget stærkt forurenset. Bækken omges af kær og enge.

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Mærke

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 168, 187, 354, 359, 361

7/18-12. Gyrup.

Den 3 ha. store Gyrup Sø er belastet af næringsstoffer. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Syd for gården Legind ligger en indhegnet oldtidshøj med overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Sø, overdrev

Højere planter:

1989: Bølget Bunke, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Alm. Hvæne, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kællingetand, Alm. Pimpinelle, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Bjerg-Rørvene, Lav Skorsoner, Gul Snærr, Lyng-Snærr, Rød Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 361, 418, 546b

7/18-13. Hørдум.

Hørдум Kirke omges af stendige, hvis vegetation er rig på mosser og laver.

Vegetationstyper: Dige

Højere planter:

1989: Blåhat, Alm. Engelsød, Liden Klokke, Muse-Vikke
1900-1979: Småskulpet Brøndkarse(o)

Lokalitetskode: + B III s

Kilder: 272, 690, 831

7/19 Kysten mellem Fævig og Gudnæsstrand

7/19-1. Ørhale.

På nordsiden af Ørhale ligger ud mod Fævig (lok. 7/18-7) strandenge. Engene ligger højt og er ret tørre. Strandoverdrevet afgræsses og har lav vegetation. Strandengen afgrænses af dyrkede marker.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Lokalitetskode: 0+ K-E IV 0

Kilder: 695

7/19-2. Skyum Bjerge (incl. Gærup Bakker).

Havskrænten mod Limfjorden og bakkelandet ved Skyum Bjerge er stærkt kuperet. De højeste dele er tørre og dækket af dværgbuskvegetation eller græs, mens der forekommer væld med ekstremrigkær i bunden af kløfterne. Det fredede område græsses og vegetationen er lavtvoksende med flere karakteristiske og sjeldne arter. Her er foretaget en del rydning af opvækst af træer og buske. Visse dele er tilplantet med nåletræer, ligesom her opråder opvækst af blandet løvskov. Neden for skrænten ligger lidt strandeng.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkær og lysåbne partier i Skyum Bjerge fortsat bevares med artsrig, lavtvoksende vegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, at opvækst af træer og buske fjernes, og at gødskning undgås. 17 ha. af Skyum Bjerge er fredet 1955.

Vegetationstyper: Hede, løvskov, nåleskov, væld, ekstremrigkær, strandeng

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Benbræk, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Bøg, Mosse-Bølle, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Engelsgræs, Klokke-Ensian, Knude-Firling, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Forglemmejig, Mark-Frytle, Gederams, Græris, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Hjertegræs, Sump-Hullæbe, Alm. Hvæne, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Lancebladet Høgeurt, Smalblade Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Eng-Kabbelje, Stivhåret Kalkkarse, Kattekæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Alm. Kongepen, Stinkende Krageklo, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Merian, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Ager-Padderok, Vinget Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Knold-Ranunkel, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Rollike, Alm. Røn, Blågrå Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Humte-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Krognæb-Star, Lyng-Star, Næb-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Travlekronje, Dunet Vejbred, Lance-Vejbred, Vibefedt, Hunde-Viol, Håret Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Vild Æble, Læge-Øjentrost
1900-1979: Hvid Anemone, Småskulpet Brøndkarse, Engkarse, Kær-Galtetand, Plettet Gøgeurt, Hvidtjørn, Gul Iris, Alm. Katost, Smalbladet Kællingetand, Leverurt, Smalbladet Mærke, Grenet Pindsvineknop, Krybende Potentil, Vår-Potentil, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Klit-Rose, Butblomstret Siv, Liden Skjaller,

Rundbladet Soldug, Kløstet Storkenæb, Tranebær, Kær-Træhage, Eng-Trældurt, Alm. Ulvefod, Lancebladet Ærenpris

Svampe:

1989: *Hygrophoropsis aurantiaca*

Lokalitetskode: ++ H-E-V-K I r-s

Botanisk vurdering:

Skyum Bjerge er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af > 20 biotopstypiske arter.
2. Sjældne planter: Stivhåret Kalkkarse, Stinkende Krageklo, Vår-Potentil, Klit-Rose, Blågrå Siv, Liden Snerre, Lyng-Star (distriktsny), Alm. Ulvefod 3. Lokalt sjældnere planter: Håret Viol 4. Ekstremrigkærersindikatorer: Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv Hede- og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancebladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Lyng-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 56, 79, 80, 151, 201, 272, 281, 354, 408, 418, 419, 545, 546a, 546b, 593, 594, 677, 694, 831

7/19-3. Gudnæsstrand.

Omkring landevejen ved Gudnæsstrand ses på engene krat af Grå-Pil samt opvækst af høje urter domineret af Tagrør, Alm. Fredløs, Alm. Mjødurt og Ager-Tidsel. De nedre dele af engene ud mod Visby Bredning er afvandede, gødede og anvendes til græsning. Mellem Gudnæsstrand og Skyum Øre forekommer rester af strandeng. På de fugtigste steder i lavninger mellem strandvold og agerland er udviklet rørskov. De øvrige dele er strandoverdrev. Området afgræsses ikke. Udløbet af Årbæk er reguleret. I følge Jensen (1958) er strømmen svag og bunden er dækket af sort, stinkende dynd.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, eng, mark

Højere planter:

1987: Alm. Fredløs, Alm. Mjødurt, Tagrør, Ager-Tidsel 1900-1979: Sump-Hullæbe(o)

Lokalitetskode: + K-E-V-B III r

Kilder: 168, 187, 408, 695, 740

7/20 Lodbjerg Klitplantage

7/20-1. Lodbjerg Klitplantage.

Omkring halvdelen af den 1050 ha. store Lodbjerg Klitplantage (Thy statsskovdistrikt) er tilplantet med skov, mens de resterende arealer er åbne hede- og klitarealer (se tillige Porskær Bakker lok. 7/20-2). De ældste beplantninger er påbegyndt i 1923. Jordbunden veksler mellem god morænejord og hævet havbund af sand og grus. Stedvis består den af flyvesand dækket af tynde morlag.

I beplantningerne indgår overvejende nåletræer af Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Klit-Fyr, Hvid-Gran og Sitka-Gran. Langs veje og stier er plantet løvtræer af forsøkkede og brandhæmmende hensyn. Her forekommer tillige flere åbne partier domineret af græsser eller med rigdom af mosser og laver. Udsigspunktet Bavnøhøje samt dets omgivelser er hegnet og afgræsses af kreaturer.

Lortpøt er afvandet og anvendes til dyrkning af afgrøder og høslet.

Bevaring: Lodbjerg Klitplantage er fredet 1976.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1988: Dun-Birk, Blåtop, Aks-Bærmispel, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Alm. Ene, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Gederams, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Sand-Hjelmme, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Glansbladet Hæg, Håret Høgeurt, Katteskæg, Klokkelyst, Alm. Kongepen, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Smuk Perikon, Krybende Pil, Selje-Pil, Øret-Pil, Pors, Rødknæ, Selje-Røn, Sandskæg, Børste-Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Skovstjerne, Alm. Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderblomst, Rød Svingel, Tormentil, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Sargent's Åble, Alm. Ædelgran 1983: Djævelsbid

1982: Dun-/Vorte-Birk, Alm./Vinter-Eg 1900-1979: Bitter Bakkestjerne, Blåbær, Kambregne, Stor Konval, Nat-Limurt(o), Stjerne-Star

Mosser:

1988: Pleurozium schreberi, Rhytidadelphus triquetrus

Svampe

1983: Amanita muscaria, Cortinarius cinnamomeus, Cystoderma carcharias, Hygrophoropsis aurantiacus, Hygrophorus citrinus, Stropharia aeruginosa, Stropharia semiglobata, Thelephora terrestris 1980: Amanita rubescens, Boletus edulis, Calocera viscosa, Camarophyllum niveum, Cantharellus cibarius, Collybia butyracea, Coprinus comatus, Cortinarius trivialis, Cystoderma amianthium, Cystolepiota sistrata, Diatrype disciforme, Galerina mycenopsis, Gloeoporoides fumosus, Heterobasidion annosum, Hygrocybe coccinea, Hypoloma fasciculare, Irpex obliquus, Laccaria amethystina, Laccaria maritimus, Lactarius deterrimus, Lactarius rufus, Lactarius mitis/aurantiacus, Lepista nebularis, Lycoperdon perlatum, Mycena epipyrgia, Mycena flavescens, Mycena flavoalba, Mycena galopoda, Mycena vitilis, Mycena vulgaris, Piptoporus betulinus, Rhizopogon luteolus, Rhodocybe mundula, Russula emetica, Russula nigricans, Suillus bovinus, Suillus luteus, Suillus variegatus, Tricholoma flavobrunneum, Tricholoma flavovirens, Tubaria furfuracea, Xylaria hypoxylon

Laver:

1988: Cladonia portentosa

Lokalitetskode:

+ S-H II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

Kilder: 65, 79, 80, 109, 310, 321, 354, 418, 436, 450, 587, 653, 759, 810

7/20-2. Porskær Bakker.

Porskær Bakker består af klitter med højder op til 29 m. Sandet i klitterne overlejer moræneler, der over en lang strækning er blottet og utsat for erosion. Bag klitrækkerne ligger i følge Christensen (1925) flader dækket af dværgbuske samt vintervæde lavninger. Den præcise placering af flere af følgende smålokaliteter er uklar, idet disse, der i litteraturen er omtalt som Lodbjerg Hede, Lodbjerg Klit, Tolbøl Klit og Ørum Klit, formodentlig nu er tilplantet med skov (se Lodbjerg Klitplantage lok. 7/20-1). Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Porskær Bakker samt klit- og hedearealerne mod Lodbjerg Klitplantage er fredet 1976.

Vegetationstyper:

Højere planter:
1983: Havtorn, Hare-Kløver, Alm. Kongepen, Dværg-Siv, Fin Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Klit-Stedmoderblomst, Engelsk Visse 1900-1979: Benbræk, Djævelsbid, Alm. Engelsød, Syl-Firling(o), Flipkrave, Hedelyng, Hjertelæbe(o), Hunde-Hveme, Kattefod(o), Klokkelyst, Børste-Kogleaks(o), Fåblomstret Kogleaks, Kragefod, Stilket Månerude(o), Pilledrager(o), Revling, Rubus radula, Glanskapslet Siv, Klit-Siv(o), Liden Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Rundbladet Soldug, Strandbo, Svømmende Sumpskærm(o), Alm. Sumpstrå, Enskælet Sumpstrå, Søspryd(o), Tranebær, Tusindfrø, Liden Ulvesod, Aflangbladet Vandaks, Svømmende Vandaks, Vandnavle, Vandportulak

Lokalitetskode:

+ H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Dværg-Siv, Fin Siv, Sand-Siv, Spidsblomstret Siv, Liden Ulvesod

Kilder: 65, 234, 304, 307, 310, 321, 365, 418, 379, 652

7/21 Bedsted

7/21-1. Lyngholm.

Omkring den regulerede, dybtliggende Hvidbjerg Å ligger ved Lyngholm faste eller vældprægede enge. Flere kilder er artesiske. Bunden af åen består i følge Jensen (1958) af grus eller sten af forskellig størrelse dækket af sort, noget stinkende dynd. Til åen fører nogle forurenende kloakudløb. Den 56 ha. store Lyngholm Skov er overvejende løvskov på god bund.

Vegetationstyper: Vandløb, kilde, væld, eng, løvskov

Højere planter:

1988: Ahorn, Hvid Anemone, Ask, Kæmpe-Bjørneklo, Småskulpet Brøndkarse, Fliget Brøndsel, Mose-Bunke, Bøg, Glat Dueurt, Lædden Dueurt, Skov-Elm, Alm. Firling, Sump-Fladstjerne, Skov-Forglemmej, Sump-Forglemmej, Gederams, Kær-Guldkarse, Hindbær, Engrislet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Gul Iris, Hvid-Kløver, Rams-Løg, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødurt, Mælkebøtte, Navr, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Alm. Rævehale, Knæbøjet Rævehale, Røgræs, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Buttbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Skvalderkål, Burre-Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre, Buttblomstret Sødgræs, Tandet Sødgræs, Tagrør, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tæppegræs, Vandarve, Udspærret Vinterkarse, Vorterod, Alm. Ædelgran, Lancebladet Ærenpris, Smalbladet Ærenpris, Tykbladet Ærenpris 1900-1979: Vandpest(o)

Lokalitetskode:

+ V-E-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Botblomstret Sødgræs, Tandet Sødgræs, Tæppegræs

3. Lokalt sjældnere planter: Skov-Forglemmej (distriktsny), Rams-Løg

Kilder: 109, 168, 187, 354, 359, 361, 694, 810, 801

7/21-2. Morupmølle.

Den ca. 7 km lange Hvidbjerg Å (Viborg amtskommune), der forbinder Ovesø (lok. 7/17-1) med Ørum Sø (lok. 7/23-2), har ved Morupmølle en anseelig bredde og er over 1 m på de dybeste steder. Åen er forholdsvis ureguleret og omgives af eng- og kærøræder. Faldforholdene er jævne til gode. Bunden består sand tillige med grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurenset. I følge Christensen (1925) og Christiansen & Holmen (1956) er vegetationen artsfattig i åen, mens den er artsrig langs bredderne og i kærene. Nordvest for Morupmølle ligger en brunvandet dam eutrofieret af henkastet halm og affald.

Vegetationstyper: Vandløb, vandhul, ruderat

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Alm. Bjørneklo, Vand-Brandbæger, Småskulpet Brøndkarse, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Bukkeblad, Dunet Dueurt, Lædden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Rød-El, Engblomme(o), Sump-Evighedsblomst, Knude-Firling, Kær-Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Kær-Galtetand, Kær-Guldkarse, Vej-Guldkarse, Alm. Hanekro, Kær-Høgeskæg, Alm. Hønsetarm, Gul Iris, Eng-Kabbelje, Kalmus, Kattehale, Kirtel-Kortstråle, Kragefod, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Vand-Mynthe, Bidende Pileurt, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Langbladet Ranunkel(o), Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgræs, Knop-Siv, Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Vand-Skræppe, Trenervet Snerre, Kær-Star, Næb-Star, Svømmende Sumpskærm(o), Kæmpe-Svingel, Sværtevæld, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Tagrør, Alm. Torskemand, Butbladet Vandaks(o), Børstebladet Vandaks, Hjertebladet Vandaks(o), Spidsbladet Vandaks(o), Svømmende Vandaks(o), Vandpest, Vandportulak, Alm./Udspærret Vinterkarse, Lancetbladet Ærenpris, Storblomstret Ærenpris, Tråd-Ærenpris, Tykbladet Ærenpris, Gul Åkande

Alger:

1900-1979: Botrydium sp.

Lokalitetskode: + V-B II r-s

Kilder: 65, 77, 168, 187, 131, 354, 359, 361, 436, 694

7/21-3. Hvidbjerg Kirke.

Hvidbjerg Kirke er omgivet af stengærde. Gærdet rummer mange skorpeformede laver.

Vegetationstyper: Stendige

Laver:

1900-1979: Herfra foreligger to floralister.

Lokalitetskode: + B II r-s

Kilder: 608, 613

7/21-4. Bedsted og Hassing.

Til Bedsted Bæk ledes utilstrækkeligt renset spildevand fra Bedsted (1971). Bækkelad Mose rummer tørvegrave med tilgroede bredder og åbent vand. Botaniske oplysninger om lokaliteter omkring Bedsted og Hassing foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb, mose, overdrev

Højere planter:

1988: Djævelsbid
1900-1979: Blodstillende Bibernelle(o), Dværgulvefod (1867)(o)

Svampe:

1900-1979: Glycine hispida(o)

Lokalitetskode: 0-+ V-E IV 0

Kilder: 52, 234, 277, 344, 354, 690, 831

7/21-5. Rønhede Plantage.

I sammensætningen af 72 ha. store Rønhede Plantage indgår overvejende nælstræer tillige med mindre beplantninger af løvtræer. I plantagen forekommer mange damme. Svampesforet er temmeligt rigt og velundersøgt.

Vegetationstyper: Skov, vandhul

Højere planter:

1981: Dun-/Vorte-Birk, Alm. Røn
1900-1979: Bukkeblad, Alm. Kohvede, Pebertræ, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Hvid Åkande

Svampe:

1981: Amanita phalloides, Ganoderma lucidum, Ganoderma resinaceum, Sparassis crispa 1980: Se fortægnelse i Thøgersen (1974, 1975).

Lokalitetskode: + S-V II r

Kilder: 68, 242, 244, 310, 339, 341, 418, 637, 694

7/21-6. Villerslev Mose.

Villerslev Mose rummer gamle tørvegrave med højtvoksende vegetation domineret af Tagrør og pilebuske. Endnu forekommer områder med åbent vand.

Vegetationstyper: Mose

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris, Tagrør, Stilkfrugtet Vandstjerne(o), Gul Åkande, Hvid Åkande

Svampe:

1900-1979: Agaricus arvensis, Calvatia caeleatum, Marasmius oreades, Panaeolus foenisecii, Paxillus involutus, Psathyrella lacrymabunda

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 279, 418, 571

7/21-7. Kysten mellem Visby Strand og Lilbjerg.

Langs kysten ved mellem Visby Strand og Lilbjerg ligger strandoverdrev med enkelte lavere, fugtige partier. Enkelte steder dannes krumodder og laguner.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, kær

Højere planter:
1900-1979: Festgræs, Storblomstret Hønsetarm

Botanisk vurdering:
2. Sjældnere planter: Festgræs

Lokalitetskode: + K-E III r

Kilder: 273, 354, 463, 694, 695, 831

7/21-8. Stenskær.

Stenskær er grøftet kærområde med sumpkilder. Området græsses kun delvist og ugræsede dele er under tilgroning med Tagrør og krat af Pil.

Vegetationstyper: Kær

Højere planter:
1980: Tagrør

Lokalitetskode: 0-+ V III s

Kilder: 354, 418, 419

7/21-9. Brødkær.

Det grøftede Brødkær rummer væld. Vegetationen er på græsede fænner lavtvoksende og artsrig med flere karakteristiske arter. Ugræsede dele er under tilgroning med Tagrør og krat af Pil.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at Brødkær bevares med den lavtvoksende, lyskrævende ekstremrigkærsvægten. Det er derfor ønskeligt, at kæret ryddes for opvækst af højtvoksende planter og krat af vedplanter, at græsning iværksættes over hele kæret, og at tilførsel af gødning undgås.

Vegetationstyper: Væld, ekstremrigkær

Højere planter:
1980: Skov-Angelik, Bukkeblad, Engblomme, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Kær-Mangeløv, Rundbladet Soldug, Tagrør

Lokalitetskode: + V I s-ms

Botanisk vurdering:
Brødkær er henført til kategori I på grund af I-biotop:
Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Engblomme
4. Ekstremrigkærsvægtsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 354, 418, 419

7/21-10. Kæstrup.

Ved foden af kystskaænten ved Kæstrup ligger græsset ekstremrigkær med flere lavtvoksende, lyskrævende arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kæret ved Kæstrup bevares med den lavtvoksende, lyskrævende

ekstremrigkærsvægten. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, og at tilførsel af gødning undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:
1989: Bukkeblad, Engblomme, Kær-Fladbælg, Kødfarvet Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Kær-Tidsel

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:
Kæstrup er henført til kategori I på grund af I-biotop:
Ekstremrigkær.
2. Sjældnere planter: Engblomme, Kær-Fladbælg 4.
Ekstremrigkærsvægtsindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 545, 546a, 695

7/21-11. Visby Å.

Den ca. 4 km lange Visby Å (Sydthy kommune) har sit udspring nær Hurup og udløb i Visby Bredning. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandløbet har ret betydelig vandsøring men er stærkt til meget stærkt forurenset af utilstrækkeligt renset spildevand fra Hurup (1986). Det er derfor uden vegetation. Den øvre del af åen er dybt nedskåret i morænelandskabet, mens den nedre del omges af jævn, hævet havbund. På denne strækning omges åen af moser og enge, der er delvis opdyrkede. Langs den øvre del forekommer tillige væld med en botanisk værdifuld rigkærsvægten.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, rigkær, eng, mark

Højere planter:
1900-1979: Bukkeblad, Engblomme, Maj-Gøgeurt, Eng-Kabbeleje, Trævlekroner

Lokalitetskode: + V-E-B III r-s

Botanisk vurdering:
2. Sjældnere planter: Engblomme

Kilder: 168, 187, 344, 354, 359, 361, 418, 419

7/22 Flade Sø

7/22-1. Flade Sø.

Den 431 ha. store Flade Sø er oval og lavvandet. Den har oprindelig været lagune i litorinahavet. Den er ved kystudligning og pålejring af flyvesand afsnoret fra Krik Vig. Forsøg på afvanding har fundet sted i midten af forrige århundrede, men er opgivet, da dyrkning af søbunden var urentabel. For at sikre mod gennembrud af havet er midt i 1950'erne bygget et havdige fra Agger syd om søen til litorinaskænten ved Tolbøl. Afløbet fra søen blev samtidig flyttet til den nydannede Rodenbjerg Sø (lok. 7/23-1), således at Flade Sø ikke længere modtager ferskvand fra Hvidbjerg Å (lok. 7/20-2). Vandet i søen er brakt. Bunden består af fast sand stedvis iblandet sten. I Flade Sø optræder en spredt, submers vegetation. Langs søbredden findes bortset fra tangen mod Vesterhavet tæt og bred rørskov domineret af Tagrør. Landværts forekommer fugtige, ugræsede enge, der igen afløses af mere tørre enge domineret af græs. Søens diatomflora er undersøgt af Foged (1963).

Bevaring: Flade Sø er fredet 1976.

Vegetationstyper: Sø, rørskov, eng

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Strand-Asters, Benbræk, Storlæbet Blærerod(o), Bukkeblad, Dyndurt(o), Tykbladet(?) Fladstjerne, Hestehale, Firehannet Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Stilket Kilebæger(o), Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Skotsk Lostilk, Dynd-Padderok, Spyd-Pil, Vand-Pileurt, Rubus vestitus, Rørgræs, Klit-Siv(o), Kortskaftet Skeblad(o), Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Tvebo Star, Alm. Sumpstrå, Nåle-Sumpstrå, Høj Sødgræs(o), Søpryd(o), Tranebær, Strand-Trehage, Liden Tusindgylde, Spinkel Vandaks(o), Svømmende Vandaks, Vandpest, Strand-Vejbred(o), Kredsbladet Vandranunkel(o), Vandrøllike(o), Gul Åkande

Alger:

1900-1979: Chara aspera(o), Chara globularis(o)

Lokalitetskode: + V-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Firehannet Hønsetarm, Skotsk Lostilk, Spyd-Pil, Tvebo Star

Kilder: 65, 77, 80, 95, 123, 126, 150, 168, 187, 235, 239, 263, 276, 284, 286, 344, 354, 359, 361, 372a, 418, 694, 695, 838

7/23 Rodenbjerg Sø og Ørum Sø

7/23-1. Rodenbjerg Sø.

Den 19 ha. store Rodenbjerg Sø er opstået efter dæmningsbyggeriet i midten af 1950'erne ved Flade Sø (lok. 7/22-1). Samtidig blev udlober af Hvidbjerg Å (lok. 7/20-2) til Krik Vig flyttet til Rodenbjerg Sø. Søen omgives på syd-, øst- og nordøstsiden af græsede enge. Flere steder er engene vældprægede med ekstremrigkær med lavtvoksende vegetation med flere karakteristiske, lavtvoksende arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk interesse, at den lavtvoksende, lyskrævende ekstremrigkærsvært vegetation på engene ved Rodenbjerg Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bevares, og at gødskning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Sø, væld, ekstremrigkær, eng

Højere planter:

1988: Vand-Brandbæger, Eng-Forglemmej, Eng-Kabbeleje, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Smalbladet Kæruld, Vand-Mynte, Vand-Pileurt, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Tuds-Siv, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Alm. Star, Nikkende Star, Næb-Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Tagrør, Rød Svingel, Høj Sødgræs, Manna-Sødgræs, Kær-Trehage, Muse-Vikke 1900-1979: Sump-Hullæbe, Bugtet Kløver, Kvan, Leverurt, Bredbladet Mærke, Langbladet Ranunkel, Knold-Rottehale, Strand-Svingel

Lokalitetskode: + V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Rodenbjerg Sø er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

3. Lokalt sjældnere planter: Nikkende Star (distriktsny)

4. ekstremrigkærsvært: Sump-Hullæbe

Kilder: 344, 354, 359, 361, 418, 554, 804

7/23-2. Ørum Sø.

Den ca. 600 ha. store Ørum Sø er lavvandet. Den har oprindelig været lagune i litorinahavet. Den er ved kystudligning og pålejring af flyvesand afsnøret fra Krik Vig. Forsøg på afvanding har fundet sted i midten af forrige århundrede, men er opgivet, da dyrkning af søbunden var urentabel. Bunden består af fast sandbund med en del spredte, mindre sten på vestsiden og fladvandet sandbund langs østsiden (Jensen 1958). I Ørum Sø optræder en artsrig, submers vegetation. Langs den vestlige og nordvestlige bred findes veludviklede rørskove domineret af Tagrør. Disse mangler langs syd- og østbredden på grund af græsning og høstet. Landværts forekommer fugtige, afgræssede enge, der igen afløses af mere tørre enge domineret af græsser. Søens diatomflora er undersøgt af Foged (1963).

Vegetationstyper: Sø, rørskov, eng

Højere planter:

1988: Alm. Baldrian, Gifttyde, Gul Iris, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Bittersød Natskygge, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Rørgræs, Vejbred-Skeblad, Alm. Skjolddrager, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Høj Sødgræs, Tagrør, Gul Åkande 1900-1979: Skov-Angelik, Bukkeblad, Dværgulvefod(o), Dyndurt(o), Engblomme, Engkarse, Kær-Fladstjerne, Dusk-Fredløs, Pengebladet Fredløs(o), Frøbid, Gifttyde, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Hjertegræs, Eng-Kabbeleje, Kalmus, Alm. Kamgræs, Strand-Limurt(o), Langbladet Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Kortskaftet Skeblad(o), Sværtewæld, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Trævlekroner, Brodbladet Vandaks(o), Græsbladet Vandaks(o), Græsbladet x Glinsende Vandaks(o), Kruset Vandaks(o), Spinkel Vandaks(o), Alm. Vandranunkel, Tykbladet Ærenpris

Alger:

1900-1979: Microcystis aeruginosa

Lokalitetskode: + V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Engblomme

Kilder: 65, 77, 94, 95, 150, 168, 187, 235, 255, 276, 284, 333, 344, 354, 359, 361, 372a, 418, 695, 786, 831, 838

7/24 Agger Tange

7/24-1. Agger Tange.

Agger Tange er sammen med Harboør Tange (se bind 6: Ringkøbing amt) dannet ved landhævning, kystudligning og pålejring af flyvesand med efterfølgende klidannelse. Oprindelig var de to tanger et hele, der afgrænsede Nissum Bredning mod vest og dermed Limfjorden fra Vesterhavet. Tangen er i følge historiske kilder blevet gennembrudt flere gange, og det sidst i 1825. Siden er gennembrudet holdt fri ved fjernelse af pålejret sand.

I midten af 1950'erne opførtes langs østsiden mod Krik Vig det dige, der nu bærer vejen til spidsen af Agger Tange. En del af Krik Vig blev derved afsnøret som strandsø. Denne strandsø er med årene blevet ferskere. Dette samt ophør af græsning har bevirket, at søen og de lave enge er groet til med skove af Tagrør. Ud mod Vesterhavet forekommer en eller flere klitrækker af vekslende højde

med klithede og fugtige lavninger imellem. Ud for spidsen af tangen er dannet flere sandøer, Fjordholmene (Thy statsskovdistrikt).

Vegetationstyper: Klit, hede, kær, rørskov, brakvandsområde

Højere planter:

1990: Stilkøs Kilebæger

1988: Bitter Bakkestjerne, Blåmunke, Alm. Brandbæger, Vår-Brandbæger, Bølget Bunke, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelsod, Alm. Firling, Klit-Fladbælg, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmej, Bjerg-Fyr, Gederams, Græris, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingebolmst, Kødfarvet Gøgeurt, Harril, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Sand-Hjælme, Alm. Hvene, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Strand-Kamille, Klokkeling, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Dansk Kokleare, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Strand-Limurt, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Marchalm, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Bittersød Natskygge, Hvid Okseøje, Grå-Pil, Krybende Pil, Øret Pil, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Eng-Rapgræs, Rejsfan, Revling, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Liden Skjaller, Kruset Skræppe, Slangeturge, Gul Snerre, Kær-Snerre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Sand-Star, Klit-Stedmoderbolmst, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandensennep, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Strand-Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Trævlekroner, Aks-Tusindblad, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris

1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Dværg-Bændeltang, Eng-Ensian, Firkloft, Knude-Firling, Langstilket Havgræs, Tæt-Hindebæger, Kødet Hindenkær, Vingefrøet Hindenkær, Kryb-Hveme, Liden Klokke, Jordbær-Kløver, Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks, Kveller (incl. Langakset Salturt), Strand-Mandstro, Kamillebladet Månerude, Klit-Natlys, Mark-Rødtop, Glanskapslet Siv, Sand-Siv(o), Tuds-Siv, Alm. Star, Dværg-Star, Udspillet Star, Strandgåsfod, Enblomstret Sumpstrå, Tandbælg, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Liden Tusindgylden, Strand-Tusindgylden, Tusindfrø, Alm. Ulvesfod, Fliget Vejbred, Spinkel Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: Bryum algovicum, Pottia heimii

Svampe:

1900-1979: Mutinus caninus, Phallus hadrianus

Lokalitetskode: ++ K-H-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Firkloft, Stilkøs Kilebæger (nordligste kendte forekomst i Danmark), Strand-Limurt, Strand-Mandstro, Klit-Natlys, Alm. Ulvelod

Kilder: 65, 79, 80, 113, 117, 120, 121, 123, 137, 150, 156, 176, 181, 193, 199, 234, 280, 310, 329, 330, 338, 340, 354, 364, 365, 418, 463, 464a, 630, 694, 695, 791, 831

7/25 Hurup med omgivende terræn

7/25-1. Krik og Vestervig.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Krik og ved Vestervig foreligger ikke.

Vegetationstyper: Bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Gul Abeblomst(o), Klæbrig Brandbæger, Rød Hestehov, Strand-Hornskulpe(o) (Krik 1863, Vestervig 1883), Kirtel-Kortstråle, Klit-Natlys(o), Nyrebladet Tvetand

Lokalitetskode: 0+ B IV 0

Kilder: 42, 63, 176, 213, 274, 276

7/25-2. Vestervig Å.

Den ca. 5,5 km lange Vestervig Å (Sydthy kommune) har udspring lidt vest for Vestervig (lok. 7/25-1) og med udløb i kanalen fra Rodenbjerg Sø (lok. 7/23-1). Herfra er vandløbet stærkt påvirket af opstigende brakvand.

Faldforholdene i åen er ringe til gode. Vandet er middel til stærkt forurenset som følge af tilledning af urensset spildevand fra Vestervig. Bunden på det nedre stykke er dækket af sort, blødt, noget stinkende dynd og uden vegetation af betydning (Jensen 1958).

Vegetationstyper: Vandløb, eng

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Kær-Dueurt, Kær-Fladbælg(o), Alm. Fredløs, Harril, Kryb-Hveme, Blågrøn Kogleaks, Sump-Kællingetand, Alm. Mjødurt, Smalbladet Mærke, Gåse-Potentil, Alm. Rapgræs, Rørgræs, Kruset Skræppe, Vand-Skræppe, Toradet Star, Rød Svingel, Tagrør, Strand-Trehage, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 77, 168, 187, 344, 354, 359, 361, 418

7/25-3. Ashøj.

Omkring Ashøj (93,4 m) forekommer en del bevoksninger af løvtræer af især Bøg.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1983: Bøg
1900-1979: Linnæa(o)

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 111, 354, 418, 694

7/25-4. Hennings Plantage.

Den ca. 64 ha. store Hennings Plantage er anlagt i 1906 på kuperet terræn og består af beplantninger af nøletræer. I plantagen forekommer flere sør og sumpe.

Vegetationstyper: Nåleskov, mose, vandhul

Højere planter:

1983: Tagrør
1900-1979: Liden Blærerod, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Plettet Gøgeurt, Kambregne, Alm. Kohvede, Smalbladet Kæruld, Bittersød Natskygge, Skov-Padderod, Vejbred Skeblad, Trenervet Snorre, Skovstjerne, Sværtevæld, Tornblad

Lokalitetskode: + S-V III s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne

Kilder: 354, 418, 694

7/25-5. Hurup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Hurup foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: *Iris graminea*(o), *Rubus insularis*(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 133, 286

7/25-6. Gundtoft Å.

Den ca. 5 km lange Gundtoft Å har sit udspring nord for Gundtoft. Åen har tidligere haft sit udløb i Nissum Bredning (lok. 7/26-3), men nu ledes vandet gennem Sindrup Vejle (lok. 7/27-1) til Skibsted Fjord. Åen har et betydeligt fald, idet fra den sit udspring i kote ca. 50 til kote 0,4 ved Helligsø (lok. 7/27-2) tilbagelægger blot 5 km. Bunden består af sand iblandet grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurenset.

Det øvre stykke af åen er reguleret og løber i en smuk, markant dal. Vandløbet er i følge Jensen (1958) fuldstændig tilgrøet med høje vandplanter, og vandsføringen er som følge her af ganske lav. Til sideeløbet Skærdalgrøft tilledes urensset spildevand fra Gettrup (1971).

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Alm. Mjødurt, Enkelt/Grenet Pindsvineknop, Tagrør

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 168, 187, 344, 354, 359, 361

7/25-7. Mølleå = Holmgård Mølleå.

Den små 5 km lange Mølleå har sit udspring nord for Ydby og har sit udløb i Skibsted Fjord. Åen har et betydeligt fald, idet udspringet ligger i kote ca. 50, men udløbet ligger i kote 0. Bunden består af sand iblandet grus og sand. Vandet er middel til stærkt forurenset. Det øvre stykke af åen løber i en smuk, dybt nedskåret dal.

Det nederste stykke af vandløbet er reguleret. Pletvis optræder megen vegetation (Jensen 1958).

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Smalbladet Mærke, Vandranunkel

Lokalitetskode: + V III s

Kilder: 168, 187, 354, 359, 361

7/25-8. Ydby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Ydby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Dige, vejkant

Højere planter:

1900-1979: *Rubus integrifolius*(o), Sæbeurt

Lokalitetskode: 0-+ B IV 0

Kilder: 286, 435, 690

7/26 Kysten mellem Krik og Helligsø Teglværk

7/26-1. Kobberød Strand.

Ud mod Nissum Bredning ligger vest- og sydvendte skrænter, der hovedsageligt er beklædt med græsser. På trods af omfattende græsning er skrænterne under tilgroning med klat af Hvidtjørn, Havtorn og Alm. Hyld. Skrænterne gennemskæres af flere slugter. Vegetationen er lavtvoksende og artsrig. Neden for kystsentrerne ligger en ofte smal forstrand opbygget af strandvolde. Her forekommer en stor bestand af den rødlistede Strand-Hornskulpe(x).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at skrænter og strandvolde ved Kobberød Strand bevares med den artsrike, karakteristiske overdrevs- og strandvegetation. Det er derfor ønskeligt, at skrænter og strand ikke utsættes for unødig rekreativ slitage, ligesom det er ønskeligt, at skrænternes bagland friholdes for sommerhusbyggeri.

Vegetationstyper: Strand, overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Engelskgræs, Fløjlsgræs, Følfod, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Havtorn, Eng-Havre, Hjertegræs, Strand-Hornskulpe(x) Alm. Hundegræs, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kællingetand, Blågrøn Løvefod, Merian, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Humle-Snæglebælg, Gul Snerre, Blågrøn Star, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Dunet Vejbred, Hunde-Viol, Håret Viol
1900-1979: Alm. Brandbæger, Klæbrig Brandbæger, Strand-Fladbælg, Mangeblomstret Frytle, Hestetunge, Hieracium microlepidium, Strand-Kamille, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Dansk Kokleare, Strand-Limurt, Strand-Malurt, Alm. Markarve, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebøtte, Stor Nælde, Ager-Padderok, Gåse-Potentil, Hvas Randfrø, Blågrøn Rapgræs, Rejsfan, Kruset Skrappe, Håret Star, Fåre-Svingel, Fliget Vejbred

Mosser:

1900-1979: *Camptothecium lutescens*

Laver:

1900-1979: *Buellia stigmatica*(o), *Caloplaca citrina*, *Caloplaca saxicola*, *Candelariella aurella*, *Lecanora albescens*, *Lecanora dispersa*, *Lecanora hagenii*, *Lecidea erratica*, *Xanthoria parietina*

Lokalitetskode: ++ K-E I s

Botanisk vurdering:

Kobberød Strand er hensørt til kategori I på grund af rødlisterart og på grund af > 20 biotopstypiske arter. 1. Rødlisterarter: Strand-Hornskulpe(x) 3. Lokalt sjældnere planter: Håret Viol 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 58, 61, 63, 77, 113, 213, 274, 296, 305, 354, 418, 546b, 612, 831, 838

7/26-2. Helligsø Strand.

Ud mod Nissum Bredning (lok. 7/26-3) ligger stejle, vest- og sydvendte skrænter, der hovedsageligt er beklædt med græsser. Skrænterne gennemskæres af flere slugter. Store dele af skrænterne og af skrænttoppen er afgræsset. Vegetationen består af mange lavtvoksende overdrevsarter. Neden for kystskrænterne ligger en ofte smal forstrand opbygget af strandvolde.

Vegetationstyper: Strand, overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bellis, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelsgræs, Fløjlsgræs, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønselarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Mælkekøtte, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Gul Snerre, Blågrøn Star, Spidskapslet Star, Kornet Stenbræk, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Håret Viol
1900-1979: Strand-Fladbælg, Hestetunge(o), Strand-Hornskulpe (1872)(o), Strandkål, Norsk Pileurt(x)

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Norsk Pileurt(x) 3. Lokalt sjældnere planter: Håret Viol 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 117, 121, 213, 296, 354, 546b, 831, 838

7/26-3. Nissum Bredning.

Nissum Bredning er i kraft af saltholdighed, fast stenbund, lidt højere gennemsnitstemperatur end Vesterhavet samt den relative beskyttethed levested for et par sydligt udbredte, sjældne brunalger.

Vegetationstyper: Saltvandsområde

Højere planter:

1900-1979: Alm. Bændeltang

Alger:

1985: Cladostephus verticillatus, Dictyota dichotoma 1900-1979:
Codium fragile, Colpomenia peregrina

Lokalitetskode: + K II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Codium fragile, Cladostephus verticillatus, Colpomenia peregrina, Dictyota dichotoma

Kilder: 198, 284, 838

7/27 Sindrup Veje og Draget

7/27-1. Sindrup Veje = Thyholm Veje.

Sindrup Veje er afvandet. Langs nordsiden af engene er afløbet af Gundtoft Å (lok. 7/25-6) ført ud til Skibsted Fjord. De lave områder vest for vejen rummer rørskove, ferskvandsenge og enge med præg af opfyldning og afvanding. Disse og Sindrup Veje afgrænses mod Nissum Bredning (lok. 7/26-3) af strandvoldssystemer. Mod Skibsted Fjord øst for A 11 (Thisted-Struer) ligger strandeng.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, rørskov, eng

Højere planter:

1900-1979: Hestetunge(o), Rubus septentrionalis, Strandkål

Lokalitetskode: 0+ K-V-E III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Rubus septentrionalis

Kilder: 121, 168, 187, 193, 286, 354, 694, 695, 838

7/27-2. Helligsø.

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sø

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187

7/27-3. Draget.

Draget er tangen mellem Thy og Thyholm (Ringkøbing amt, se bind 6). Tangen er opbygget af stenede strandvoldssystemer, der er opstået som følge af landhævning og flyvesandspålejring. Den præges af sommerhusbebyggelse, tilplantning med nøletræer og råstofindvinding.

Vegetationstyper: Strand, overdrev, næleskov

Højere planter:

1900-1979: Strand-Anneligræs, Klæbrig Brandbæger, Fin Bunke(o), Dværgulvefod(o), Klokke-Ensian(o), Syl-Firling(o), Strand-Fladbælg, Harril, Hedelyng, Hestetunge(o), Rød Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Strand-Hornskulpe(+), Strand-Kamille, Klokkeling, Knudarve, Strand-Kogleaks, Dansk Kokleare, Læge-Kokleare, Kveller, Strand-Limurt, Hede-Melbarris(o), Rubus integrifolius, Fladstræt Siv, Strand-Skræppe, Pille-Star, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandgåsefod, Strandsenep (ssp. maritima), Ager-Svinemælk, Krans-Tusindblad, Strand-Tusindgylden, Alm. Ulvesfod, Børstebladet Vandaks, Liden Vandaks(o), Strand-Vandranunkel(o), Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K-E-S II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Strand-Limurt, *Rubus integrifolia*, Alm. Ulvesod

Kilder: 37, 63, 65, 77, 177, 193, 213, 286, 296, 354, 372a, 418, 694, 831, 838

7/28 Sønder Ydby Strand

7/28-1. Sønder Ydby Strand.

Sydøst for landsbyen Sønder Ydby ligger neden for den sydøst eksponerede litorinaskrænt kærøråde. Dette er delt i flere fenne af vekslende karakter. Længst mod vest ligger fattigkær med Pors, Benbræk og Klokkeling. Den næste fenne rummer hårdt græsset rigkær med veludviklet knoldkær og artsrig, lavtvoksende vegetation med flere karakteristiske arter. Dernæst følger en ugræsset parcel, hvor vegetationen domineres af Tagrør iblandet Festgræs, og en græsset, godtkningspræget parcel med dominans af kulturgrässer. De vestligste parceller rummer skove af Tagrør. De ydre dele mod Skibsted Fjord præges af større salinitet, og vegetationen domineres af strandengsplanter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kærøråderne ved Sønder Ydby Strand bevares med lysåben, lyskrævende ekstremrigkærervegetation. Det er derfor ønskeligt, at den græsningen bibeholdes i knoldkæret, at græsningen udvides til ikke græsede fenne domineret af Tagrør, at græsningen bliver mere ekstensiv, og at tilførsel af gødning stoppes og undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, fattigkær, rørskov, strandeng, overdrev

Højere planter:

1987: Liden Andemad, Skov-Angelik, Bellis, Blåtop, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Engkarse, Alm. Firling, Knude-Firling, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmej, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Hjertegræs, Kryb-Hveme, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbelje, Klokkeling, Alsike-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Grå-Pil, Krybende Pil, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tuds-Siv, Slangeturge, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Dværg-Star, Grå Star, Hirse-Star, Krognaeb-Star, Loppe-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Tvebo-Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandet Sødgræs, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Trævlekroner, Vandnavle, Strand-Vejbred, Vibefedt, Muse-Vikke, Eng-Viol 1984: Sump-Hullæbe 1900-1979: Strand-Asters, Gul Iris

Lokalitetskode: + V-E-K I s

Botanisk vurdering:

Sønder Ydby Strand er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere planter: Festgræs, Loppe-Star, Tvebo Star
4. Ekstremrigkærersindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 165, 354, 384, 418, 695, 719, 740

7/29 Doverkil

7/29-1. Brokær.

Halvøen Boddum adskiller med sit bakkede landskab Nees Sund og Skibsted Fjord. I bunden af Nees Sund ligger den smalle Doverkil (lok. 7/29-2), hvis forlængelse, Brokær, danner grænsen mellem halvøen og Thy. Denne dal er tunneldal, hvis sider er uret af regnvandskløfter.

Det store Brokær er sammenhængede kærøråde, der rummer flere vegetationstyper. Ved foden af de omgivende bakker udspinger adskillige væld, der er med til at betinge kærerets artsrike vegetation. Især langs nordvestsiden har området karakter af ekstremrigkær. Spredt i rørskovene forekommer endnu huller med åbent vand.

Kæreret, der for størstedelens vedkommende er uden græsning, er under kraftig tilgroning af rørskov domineret af Tagrør og af krat af Dun-Birk og arter af Pil. I ekstremrigkærerne ses endnu en artsrig vegetation med mange karakteristiske, lavtvoksende, lyskrævende arter, hvorfra flere er sjældne eller meget sjældne.

Kæreret gennemløbes af Boddum Bæk, der er udpeget til naturvidenskabeligt referenceområde. Vandløbet er stærkt tilgroet med vegetation, har ringe vandsøring Vandet er grumset og okkerholdigt (Jensen 1958) Kæreret omgives mod sydøst af lyngklædte, delvis åbne overdrevsbakker med interessant, lavtvoksende vegetation, mens de nordvestlige er skovklædte, Dover Plantage (lok. 7/29-3).

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at Brokær med dets omgivelser bevares med dets artsrike overdrevs- og ekstremrigkærervegetation med mange lavtvoksende og lyskrævende arter. Det er derfor ønskeligt, at en naturpleje af hele kæreret iværksættes med indsættelse af ekstensiv græsning på ikkegræssede arealer, rydning af krat og stop for afvanding og tilførsel af gødning. Det er ligeledes ønskeligt, at lyngbakkerne på sydøstsiden friholdes for opvækst af selvståede træer og buske. Ved Brokær og ved Doverkil er i alt 148 ha. fredet 1949 og 1972. Denne fredning er til revision.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, paludellavæld, væld, eng, pilekrat, hede, overdrev

Højere planter:

1990: Fin Kærul(x)
1989: Blåmunke, Bukkeblad, Tidlig Dvaergbunke, Engelskgræs, Sump-Forglemmej, Alm. Hveme, Håret Høgeurt, Lancebladet Høgeurt, Alm. Kamgræs, Bugtet Kløver, Kragefod, Sump-Kællingetand, Leverurt, Dynd-Padderok, Næb-Star, Top-Star, Færesvingel, Kær-Trehage, Trævlekroner, Vandnavle, Strand-Vejbred
1987: Skov-Angelik, Dun-Birk, Blåtop, Mose-Bunke, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Kær-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Mangeblomstret Frytle, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Hundehveme, Kær-Høgeskæg, Eng-Kabbelje, Katteskæg, Rød-Kløver, Butfinnet Mangeløv, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Kær-Padderok, Femhannet Pil, Grå-Pil, Krybende Pil, Spyd-Pil, Pors, Alm. Rapgræs, Alm. Rollike, Butblomstret Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Skovarve, Vand-Skræppe, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Hirse-Star, Toradet Star, Tråd-Star, Alm. Syre, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Muse-Vikke, Eng-Viol 1984: Liden Andemad, Rød Arve, Bellis, Benbræk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Tyndskulpet Brøndkarse, Bølget Bunke, Mose-Bolle, Draphavre, Dunet Dueurt, Glat Dueurt, Lådden Dueurt, Alm. Eg, Alm. Engelsød, Engkarse, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Knude-Firling, Fjerbregne, Kær-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Bakke-Forglemmej, Eng-Forglemmej, Mark-Forglemmej, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Skov-Fyr, Skov-Galtetand, Gederams, Giftsyde, Hvid-Gran, Rød-Gran, Gråris, Vellugtende Gulaks, Kær-Guldkarse, Alm. Gyldenis, Gyvel, Vår-Gæslingebloomst, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Skov-Hanekro, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Kryb-Hveme, Engriftet Hvidtjørn, Hyrdetaske,

Grøn Høgeskæg, Pomerans-Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Hønsebær, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Læge-Jordrøg, Kambregne, Kartoffel, Kattefod, Liden Klokke, Klokkelyng, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Kommen, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Vild Kørvel, Mangebladet Lupin, Majblomst, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Eng-Mynte, Vand-Mynte, Mælkebotte, Alm. Mælkur, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Smuk Perikon, Bånd-Pil, Selje-Pil, Skør-Pil, Blek Pileurt, Fersken-Pileurt, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Gåse-Potentil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Enårig Rapgræs, Eng-Rapgræs, Raps, Revling, Hunde-Rose, Knæbøjet Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Ager-Sennep, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tråd-Siv, Tudse-Siv, Tue-Siv, Vejbred Skeblad, Liden Skjaller, Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Skovsyre, Skvalderkål, Humle-Sneglebælg, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Spergel, Alm. Star, Blek Star, Blågrøn Star, Grøn Star, Grå Star, Hare-Star, Håret Star, Krognaeb-Star, Loppe-Star, Pille-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Trindstaenglet Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Sværtewæld, Manna-Sødgæs, Tandet Sødgæs, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kruset Tidsel, Tranebær, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Mose-Troldurt, Liden Tvetand, Tæppegræs, Stor Vandarve, Vedbend-Vandranunkel, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lancet Vejbred, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Skærm-Vortemælk, Vild Æble, Lancebladet Årenpris, Læge-Årenpris, Tveskægget Årenpris, Tykbladet Årenpris, Alm. Årt, Spinkel Øjentrøst 1983: Otteradet Ulvefod(x)

1900-1979: Kors-Andemad, Benbræk, Alm. Blærerod(o), Liden Blærerod(o), Storlæbet Blærerod(o), Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Smalbladet Dunhammer, Udspærret Dværgbunke, Dværgulvefod(o), Alm. Ene, Engblomme, Bredbægret Ensian(o), Klokke-Ensian(o), Tykbladet Fladstjerne, Hoved-Frytle, Frøbid, Liden Fugleklo, Vild Gulerod, Hestehale, Vild Hør, Gul Iris, Børste-Kogleaks(o), Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks(o), Tue-Kogleaks(o), Bredbladet Kæruld(o), Bredbladet Mangeløv, Hvid Næbfrø(o), Bidende Pileurt, Liden Pileurt, Bjerg-Rørhvene, Blågrøn Siv(o), Nøgle-Skræppe(o), Slangetur, Langbladet Soldug, Liden Soldug, Dværg-Star, Dynd-Star, Kær-Star(o), Skede-Star(o), Tvebo Star(o), Bidende Stenurt, Aks-Tusindblad, Alm. Ulvefod(o), Børstebladet Vandaks, Spidsbladet Vandaks(o), Vandpeberrod, Vandportulak, Storfrugtet Vandstjerne(o), Vibefedt(o), Mose-Vintergrøn(o), Håret Visse, Kirtel-Øjentrøst, Kort Øjentrøst, Spids Øjentrøst

Fra Brokær foreligger tvivlsomme angivelser af Ager-Ranunkel, Spidsblomstret Siv, Gul Star, Ræve-Star, Bændel-Vandaks, Rust-Vandaks og Tørve-Viol.

Mosser:

1984: *Aulacomnium palustre*, *Polytrichum piliferum*, *Sphagnum palustre*
1900-1979: *Cryptothallus mirabilis*, *Paludella squarrosa*

Laver: *Hypogymnia farinacea*

Lokalitetskode: ++ V-E-S I s-ms

Botanisk vurdering:

Brokær er hensørt til kategori I på grund af I-biotoper: Ekstremrigkær og paludellavæld, på grund af > 20 biotopstypiske arter og på grund af røddistearter.

1. Røddistearter: Fin Kæruld(x), Otteradet Ulvefod(x) 2. Sjældnere planter: *Cryptothallus mirabilis*, Engblomme, Kær-Fladbælg, Tykbladet Fladstjerne, Hønsebær, Kambregne, Butfinnet Mangeløv, *Paludella squarrosa*, *Spyd-Pil*, *Dynd-Star*, *Loppe-Star*, *Tæppegræs*, Vedbend-Vandranunkel
3. Lokalt sjældnere planter: Skovarve, Trenervet Snerre
4. Ekstremrigkærersindikatorer: Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv

Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Kattefod, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred, Håret Visse Paludellavældindikatorer: *Paludella squarrosa* Områdets store botaniske værdier blev først opdaget i 1925.

Kilder: 6, 37, 65, 69b, 79, 80, 101, 120, 123, 148, 165, 168, 187, 193, 201, 213, 272, 354, 367, 368, 384, 418, 419, 430, 448, 448, 546c, 620, 630, 647, 663, 690, 693, 694, 715, 740, 831, 838

7/29-2. Doverkil.

Doverkil er adskilt fra Neessund ved vejbroen mellem Doverodde og Bodrum (lok. 7/30-1). Vandet er brakt og noget sururen (1971). Lange bredden ligger afgræssede strandenge, mens engene langs litorinaskrænterne er ferskvandsprægede som følge af væld. Stedvis ses rørskove domineret af Tagrør.

Bevaring: Doverkil er fredet 1949 og 1972. Denne fredning er under revision.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, eng, væld, brakvandsområde, bebyggelse

Højere planter:

1989: Strand-Asters, Vild Gulerod, Mangebladet Lupin, Spyd-Mælde, Strand-Svingel
1984: Strand-Annelgræs, Høst-Borst, Alm. Blæresmælde, Strand-Firling, Rød Gåsefod, Kødet Hindeknæ, Vingebræt Hindeknæ, Lugtlos Kamille, Skive-Kamille, Strand-Kamille, Jordbær-Kløver, Strand-Kogleaks, Dansk-Kokleare, Alm. Kvæk, Smalbladet Kællingetand, Strand-Mælde, Alm. Rajgræs, Blågrøn Rapgræs, Rynket Rose, Sandkryb, Kruset Skræppe, Slangetur, Ager-Stedmoderblomst, Enskællet Sumpstrå, Rød Svingel, Strand-Trehage, Alm. Vandkrans, Strand-Vejbred

Alger:

1980: *Topypella nidifica*
1900-1979: *Chara baltica*, *Chara canescens*

Lokalitetskode: + K-V-E-B II r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere planter: *Topypella nidifica* Fra Doverkil foreligger en tvivsom angivelse af Kær-Svinemælk.

Kilder: 79, 80, 168, 187, 344, 354, 359, 361, 440, 620, 690, 694, 695, 831

7/29-3. Dover Plantage.

I sammensætningen af den 247 ha. store, privatejede Dover Plantage indgår overvejende nåleskov tillige med indslag af yngre løvtræsbeplantninger af især Bøg og Eg. Plantagen ligger på den stærkt kuperede nordvestside af Brokær (lok. 7/29-1). I skovbundsvegetationen dominerer på lysåbne steder Bøget Bunke, ligesom her forekommer opvækst af Dun-Birk og Alm. Røn. Svampsfloret er artsrigt. I plantagen forekommer et vandhul og flere tilgroede kæmpenhøje samt væld med afløb til Brokær (lok. 7/29-1).

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vandhul

Højere planter:

1989: Linnæa

1987: Dun-Birk, Blågran, Blåtop, Bølget Bunke, Bøg, Douglasgran, Alm. Eg, Gederams, Rød-Gran, Krybende Hestegræs, Europæisk Lærk, Alm. Røn, Bjerg-Rørhvene, Skovstjerne, Skov-Viol, Alm. Ædelgræn 1900-1979: Blåbær, Mose-Bølle, Alm. Kohvede, Rubus integrifolius, Rubus laciniatus, Vedbend, Læge-Øjentrøst

Svampe:

1900-1979: Se fortægnelse i Thøgersen (1974, 1975)

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Linnæa, Rubus integrifolius

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 65, 67, 68, 109, 111, 242, 244, 286, 339, 341, 354, 418, 435, 620, 694, 716

7/29-1). Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Boddum foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mergelgrav(o)

Højere planter:

1900-1979: Småskulpet Brøndkarse(o), Kær-Guldkarse(o), Storblomstret Hønsetarm(o), Knoldet Mjødurt(o)

Laver:

1900-1979: Stereocaulon vesuvianum(o)

Alger:

1900-1979: Chara vulgaris(o)

Lokalitetskode: 0+ B IV 0

Kilder: 3, 263, 272, 273, 277, 831

7/29-4. Boddum Bakker og Ydby Skjold (= Ydby Hede).

På begge sider af den sydlige del af Boddum Bæk (se også lok. 7/29-1) rejser skrænter sig på begge sider til et højere liggende plateau, der er beklædt med lysåben hedevegetation. Mod vest ligger Ydby Skjold, mens Boddum Bakker udgør den østlige side. Begge områder rummer et anseeligt antal velbevarede kæmpehøje. Især Boddum Bakker er gennemfuret af regnvandskløfter med udløb i dalen omkring Boddum Bæk eller i Skibsted Fjord. Omkring bækken ligger tilgroede enge og langs foden af skrænterne væld.

Bevaring: Ydby Skjold og Boddum Bakker er fredet henholdsvis 1912 og 1948.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, eng, væld, vandløb

Højere planter:

1989: Dun-/Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Eg, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Krat-Fladstjerne, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Gråris, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Gyvel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Klokkeling, Alm. Kongepen, Prikbladet Perikon, Rejnsfan, Revling, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Hirse-Star, Sand-Star, Fære-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Tormentil, Tornblad, Alm. Torskemand, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris
1900-1979: Plettet Gøgeurt, Kambregne, Stor Konval, Smuk Perikon, Tyttebær, Farve-Visse, Håret Visse

Lokalitetskode: ++ H-E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kambregne
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Lav Skorsoner, Håret Visse

Kilder: 79, 80, 415, 418, 433, 435, 437, 440, 660, 682, 693, 694, 831

7/30-2. Fugleø.

Omkring Fugleø ligger dels rørskov dels afgræssede strandenge. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Strand-Asters, Eng-Ensian, Vingefrøet Hindeknæ, Strand-Kogleaks, Tigger-Ranunkel, Sandkryb, Vejbred-Skeblad, Strand-Trehage

Lokalitetskode: + K-V-E II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Eng-Ensian

Kilder: 354, 418, 695

7/30-3. Fuglebæk.

Langs kysten øst for Fuglebæk ligger græssede strandenge med veludviklede losyskemer og tydelig strandengszoning. Her forekommer tillige strandsører med rørskove. Strandengene er stedvis drænede.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov

Højere planter:

1900-1979: Strand-Asters, Eng-Ensian, Vingefrøet Hindeknæ, Strand-Kogleaks, Tigger-Ranunkel, Sandkryb, Vejbred-Skeblad, Strand-Trehage

Lokalitetskode: + K-V-E II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Eng-Ensian

Kilder: 228, 354, 418, 695

7/30-4. Hunser Odde.

7/30 Boddum

7/30-1. Boddum.

Her er samlet botaniske oplysninger, der blot er henført til Boddum. Nogle af disse kan bero på angivelser fra Brokær (lok.

Langs kysten vest for Hunse Odde ligger delvis græssede strandenge. Især de nedre dele græsses ikke og domineres af rørskove, der går ud til vandkanten.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Lokalitetskode: + K-V-E III r

Kilder: 354, 695

7/31 Neessund Færgested

7/31-1. Neessund Færgested.

Nord for Neessund Færgested ligger ekstensivt græssede strandenge neden for litorinaskrænten. Her forekommer strandsøer domineret af Tagrør.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov

Højere planter:

1900-1979: Blodstillende Bibernelle

Lokalitetskode: + K-V III 0

Kilder: 277, 695, 831

7/31-2. Ginderup Bæk.

Ginderup Bæk er ca. 2 km lang med udspring i Møllekær og udløb i Nees Sund nord for Dovernølle Gård. Vandløbets fald er ganske betydeligt, men vandsføringen er i følge Jensen (1958) ringe, og bunden består på den nedre del af sand eller sort, ildefugtende dynd med en del sten. Den nederste del er reguleret. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 168, 187, 344, 354, 395, 361

7/31-3. Lundhøj.

Den 36 m høje Lundhøj ligger noget isoleret i opdyrket morænelandskab. Højen er uden græsning og med sparsom opvækst af Mirabel og Sød-Æble.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Blåhat, Hest-Borst, Bølget Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Hageurt, Smalbladet Hageurt, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Mirabel, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Håret Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Glat Vejbred, Sød-Æble, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r-s

Kilder: 676

7/31-4. Futtrup.

Fjordskrænterne ved Futtrup består af plastisk ler, der ved udskridningen giver skrænterne et terrasseagtigt udseende. Dele af skrænterne græsses og rummer lavtvoksende overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bellis, Alm. Bjørneklo, Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Djævelsbid, Glat Dueurt, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Følfod, Græsbladet Fladstjerne, Fløjsgræs, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Hageurt, Lancebladet Hageurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Prikkbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Blågrå Siv, Kruset Skæppe, Liden/Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Kornet Stenbræk, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lance-Vejbred, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Blågrå Siv
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Lancebladet Hageurt, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred

Kilder: 546b

7/32 Lindholm

7/32-1. Lindholm.

Omkring Lindholms centrale, opdyrkede morænedel ligger udbredte, græssede strandenge med strandsøer rørskove.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev, mark

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Strand-Asters, Klokke-Ensian, Alm. Fredløs, Kveller, Smalbladet Kæruld, Pyramide-Læbeløs, Sværtevæld, Strand-Trehage

Lokalitetskode: + K-V-B III r-s

Botanisk vurdering:

Sjældnere planter: Pyramide-Læbeløs

Kilder: 228, 354, 418, 695

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 8.

8/1 Feggeklit og Fæggerøn

8/1-1. Feggeklit.

Feggeklit er næsten 25 m høj og forbundet med den øvrige del af Mors ved en smal tange, Klithals, ved fodden af Kraghøj (lok. 8/2-1). Jordbunden i Feggeklit består af moler. Vegetationen på østsiden er åben på grund af havets stadige erosion med skred til følge. Den græssede vestside med veludviklede færestier er dækket af sammenhængende, artsrig vegetation med dominans af græsser. Træer og buske optræder kun i mindre omfang og da i sluttede bevoksninger. I overdrevsvegetationen indgår flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrike overdrevsvegetation på Feggeklit bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsningen bevares, at generende opvækst af selvslæde buske og træer fjernes, og at tilførsel af gødning undgås. Omkring Feggeklit er 95 ha. fredet 1963.

Vegetationstyper: Overdrev, strand, strandeng

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Sød Astragel, Bakketidsel, Alm. Bjørneklo, Blåhat, Blåmunke, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dvergbunke, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Følfod, Gederams, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Gyldenis, Dunet Havre, Eng-Havre, Hedelyng, Blod Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høisetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Lugtlos Kamille, Liden Klokke, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Mørk Kongelys, Alm. Kongepen, Korbær, Alm. Kvikk, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Merian, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Bakke-Nellike, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Sølv-Potentil, Vår-Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Rejnsfan, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Spidskapslet Star, Kornet Stenbræk, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tjærenellike, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjentrøst

1983: Bellis, Høst-Borst, Gul Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Alm. Hveme, Hvidtjørn, Hvid-Kløver, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Glat Hunde-Rose, Eng-Rottehale, Tuds-Siv, Håret Star, Bidende Stenurt, Fære-Svingel

1980: Hestetunge, Dansk Kokleare, Slangeturge 1900-1979: Vellugtende Agermåne(o), Ahorn, Ask, Strand-Asters, Blæresmælde, Alm. Eg, Gyvel, Havtorn, Sand-Hjælme, Lancetbladet Høgeurt, Jordbær-Kløver, Stribet Kløver, Stor Knopurt, Plettet Kongepen, Kveller, Hybrid-Kvikk, Lædden Løvefod, Marchalm, Strand-Mælde, Gåse-Potentil, Hvas Randfrø, Blod Filt-Rose, Blod Filt-Rose x Klit Rose, Blågrøn Rose, Klit-Rose, Slangehoved, Sand-Star, Storbægret Storkenæb, Strandarve, Horse-Tidsel, Mark-Tusindgylden, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Håret Viol(o), Klit-Øjentrøst

Mosser:

1983: *Rhytidadelphus squarrosus*, *Scleropodium purum*

Svampe:

1900-1979: *Entyloma ambiens*(o), *Lepatostroma lineare*(o), *Microsphaera astragali*(o), *Puccinia violae*(o), *Septoria astragali*(o), *Tilletia controversa*(o), *Tilletia decipiens*(o), *Triphragmium filipendulae*(o), *Urocystis filipendulae*(o)

Lokalitetskode: ++ E-K I r-s

Botanisk vurdering:

Feggeklit er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Skov-Fladbælg, Hestetunge, Smalbladet Klokke, Plettet Kongepen, Vår-Potentil, Liden Snerre

3. Lokalt sjældnere arter: Nyrebladet Ranunkel 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 40, 80, 113, 115, 138, 154, 207, 208, 217, 238, 277, 354, 418, 546b, 554, 555, 583, 584, 694, 831, 838

8/1-2. Fæggerøn.

Fæggerøn består af sand og er ved lavvande landfast med Feggeklit (lok. 8/1-1) via et stenet drag. På Fæggerøn optræder strandeng og strandoverdrev beskyttet af strandvolde. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Lokalitetskode: 0 K-E IV 0

Kilder: 354, 418, 695

8/2 Kraghøj

8/2-1. Kraghøj.

På den smalle tange mellem Kraghøj og Klithals ligger på vestsiden af vejen græssede strandenge med strandsøer og losystemer. Den sydlige del er ugræsset, og her er udviklet rørskov. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Lokalitetskode: 0 K-V-E IV 0

Kilder: 695

8/3 Skarregård

8/3-1. Skarresøer.

Neden for den nordvestvendte litorinaskrænt (lok. 8/3-2) ved Skarregård (Morsø kommune) ligger udstrakte, græssede enge. Disse rummer to store, vandfyldte lavninger, Skarresøer, på til

sammen 20 ha. Omkring sørerne er tæt og høj vegetation sparsom, og kun ved de sydlige og østlige dele findes højere bevoksninger med Tagrør. Mod vest og nord går engarealet højt ud til sørernes bredder (Søndergård 1979). Sørerne har gennem en smal grøft forbindelse til Limfjorden. Nærmest skrænten findes tuet væld med artsrig rigkærsvæxt med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkæret ved Skarregård bevares med lavtvoksende, artsrig vegetation. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende driftsform med ekstensiv græsning bibeholdes, at engene ikke drænes, og at godskning ikke finder sted. Dele af Skarregårdens jorde i alt 188 ha. er udlagt til vildtreservat.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, strandeng, rørskov

Højere planter:

1987: Skov-Angelik, Blåtop, Alm. Brunelle, Tyndskulpet Brøndkarse, Bukkeblad, Rød-El, Engblomme, Engkarse, Dunet Dueurt, Kær-Dueurt, Festgræs, Knude-Firling, Fløjlsgræs, Sump-Forglemmigej, Alm. Fredløs, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Hestehale, Hjertegræs, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Alm. Kamgræs, Blågrøn Kogleaks, Kragefod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Eng-Nellikerod, Grå-Pil, Vand-Pileurt, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Nyrebladet Ranunkel, Knæbøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Tuds-Siv, Liden Skjaller, Vejbred-Skeblad, Kær-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Næb-Star, Top-Star, Toradet Star, Sumpkarse, Eng-Svingel, Alm. Sumpstrå, Enskællet Sumpstrå, Buiblomstret Sødgæs, Kær-Tidsel, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Træviekrone, Tæppegræs, Stor Vandarve, Vandnavle, Alm. Vandranunkel, Vedbend-Vandranunkel, Roset-Vandstjerne, Eng-Viol, Tykbladet Ærenpris

1984: Vår-Potentil, Bidende Stenurt 1983: Liden Andemad, Strand-Asters, Bellis, Alm. Brandbæger, Fliget Brøndsel, Lædden Dueurt, Sump-Evighedsblomst, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Eng-Forglemmigej, Blågrøn Gåsefod, Harril, Stortoppet Hvene, Alm. Hønsetarm, Kalmus, Strand-Kamille, Kattehale, Hvid-Kløver, Jordbær-Kløver, Rød Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kællingetand, Smalbladet Mærke, Ager-Padderok, Kær-Padderok, Krybende Pil, Tigger-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Eng-Rottehale, Alm. Røllike, Sandkryb, Lyse-Siv, By-Skræppe, Rød Svingel, Alm. Syre, Tagrør, Tormentil, Mose-Troldurt, Mark-Tusindgylden, Muse-Vikke, Lancetbladet Ærenpris, Kirtel-Øjentrøst 1982: Leverurt, Spæd Pindsvineknop 1900-1979: Ris-Dueurt, Sump-Hullæbe, Hulkavet Kodriver, Rødbrun Kogleaks, Alm. Løvfod, Knoldet Mjødurt, Kantet Perikon, Krybende Potentil, Blodrød Storkenæb, Svømmende Sumpskærm, Søpryd, Liden Tusindgylden

Lokalitetskode: ++ V-E-K I r-s

Botanisk vurdering:

Skarresøer er hensørt til kategori I på grund af I-biotop:

Ekstremrigkær.

2. Sjældnere arter: Engblomme, Purpur-Gøgeurt, Blågrøn Gåsefod, Mark-Tusindgylden, Tæppegræs, Vedbend-Vandranunkel

4. Ekstremrigkærssindikatorer: Sump-Hullæbe

Kilder: 80, 137, 162, 201, 207, 220, 238, 328, 329, 344, 354, 412, 418, 419, 438, 567, 579, 583, 694, 695, 831

8/3-2. Krogbjerg (= Skarrehøj = Skarreklit).

Ved Skarregård (Morsø kommune) ligger nordvestvendte litorinaskrænter med den ca. 35 m høje bakkenude Krogbjerg.

Jordbunden er kalkholdig. Skrænten rummer lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrike, lysåbne overdrevsvegetation ved Krogbjerg bevares. Det er ønskeligt, at godskning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Hvid Anemone, Bakketidsel, Bellis, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Draphavre, Engelsgræs, Gul Fladbælg, Klat-Fladbælg, Græsblader Fladstjerne, Fløjlsgræs, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Hulkavet Kodriver, Alm. Kongepen, Korbær, Kransbørste, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvfod, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Priklabet Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Engelsk Visse

1988: Blåmunke, Blåtop, Bævreasp, Mose-Bolle, Tidlig Dværgbunme, Mark-Frytle, Guldblomme, Hedelyng, Hønsbær, Gul Kløver, Plettet Kongepen, Alm. Mælkeurt, Rødknæ, Pille-Star, Farve-Visse, Læge-Ærenpris 1987: Engblomme, Baltisk Ensian, Fruebær, Stivhåret Kalkkarse, Kransbørste

1900-1979: Dværgløvfod(o), Bredbægret Ensian(o), Gul Evighedsblomst(o), Bakke-Fnokurt(o), Stor Frytle(o), Mark-Krageklo, Kugle-Museurt(o), Klit-Rose(o), Sand-Siv(o), Alm. Ulvefod

Mosser:

1900-1979: *Discelium nudum*(o)

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Krogbjerg er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Engblomme, Baltisk Ensian, Fruebær, Hønsbær, Stivhåret Kalkkarse, Smalbladet Klokke, Plettet

Kongepen, Alm. Ulvefod 3. Lokalt sjældnere arter: Håret Viol 4.

Hede- og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Eng-Havre, Guldblomme, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred *Discelium nudum* er fundet her i 1955 for eneste gang i Danmark.

Kilder: 8, 162, 217, 277, 328, 354, 377, 412, 414, 546b, 567, 637, 694, 829, 831

8/3-3. Skarregård Plantage.

I sammensætningen af den 26 ha. store Skarregård Plantage (Morsø kommune) indgår overvejende nåleskov. I plantagens østlige del over litorinaskrænten forekommer mindre bevoksninger af Bøg og blandet løvskov. Under den tidligere kystskrænt siver vand frem, og bevoksningerne her består af især Birk og Ask. I plantagens nordlige del er gravet grus.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, grusgrav

Højere planter:

1987: Klatrende Lærkespore
1983: Dun-Birk, Blåmunke, Høst-Borst, Mose-Bølle, Tidlig Dværgbunke, Alm. Engelsød, Alm. Firling, Knude-Firling, Syl-Firling, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Gyvel, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Skov-Jordbær, Strand-Kamille, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid Kløver, Bakke-Knavel, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Liden Museurt, Spyd-Mælde, Eng-Rapgræs, Krybende Pil, Revling, Rynket Rose, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Liden Siv, Tuds-Siv, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Hare-Star, Håret Star, Sand-Star, Fære-Svingel, Rød Svingel, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Tusindfrø, Strand-Tusindgylden, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Lyng-Øjentrøst 1982: Alm. Bjørneklo, Stor Knopurt 1900-1979: Alm. Agermåne, Ask, Bøg, Tredekt Egebregne, Rød-El, Plettet Gøgeurt, Hønsbær, Kambregne, Kattefod, Hulkrevet Kodriver, Liguster, Alm. Mangeløv, Majblomst, Knoldet Mjødurt, Pebertræ, Selje-Pil, Krybende Potentil, Skovstjerne, Tjærenellike, Tyttebær, Tørst, Ørnegrøgne

Mosser:

1983: *Barbula fallax*, *Polytrichum piliferum*

Smæpe:

1982: *Byssomerulius corium*, *Calvatia caelata*, *Camarophyllum pratensis*, *Camarophyllum russocoriaceus*, *Chondrostereum purpureum*, *Clavulinopsis corniculata*, *Collybia butyracea*, *Conocybe coprophila*, *Cylindrobasidium evolvens*, *Enerthenema papillatum*, *Eomatrichia tenerrima*, *Exidia thuretiana*, *Heterobasidion annosum*, *Hygrocybe ceracea*, *Hygrocybe coccinea*, *Hygrocybe psittacinia*, *Hygrocybe punicea*, *Hymenochete tabacina*, *Hypholoma capnoides*, *Melanotus phillipsii*, *Mycena amygdalina*, *Mycena cinaerella*, *Mycena epipterygia*, *Mycena galopoda*, *Mycena hiemalis*, *Mycena speirea*, *Mycena vitilis*, *Lepista nuda*, *Panaeolus acuminatus*, *Panaeolus papilionaceus*, *Panacolus sphinxinus*, *Panellus serotinus*, *Psilocybe semilanceata*, *Rickenella setipes*, *Stereum hirsutum*, *Stereum rugosum*, *Typhula phacorrhiza*, *Tyromyces caesius*

Lokalitetskode: + S-B II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: *Eomatrichia tenerrima*, *Syl-Firling*, *Fruebær*, *Hønsbær*, *Kambregne*, *Pebertræ* 3. Lokalt sjældnere arter: *Tredekt Egebregne*

Kilder: 55, 109, 144, 328, 567, 583, 637, 694, 831

8/3-4. Præstegårds Plantage og Skærbæk Plantage.

Om sammensætningen af de sammenhængende, 22 ha. store, privatejede Præstegårds Plantage (= Sejerslev Præstegårds Plantage) og Skærbæk Plantage foreligger botaniske oplysninger ikke.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 109

8/4 Sejerslev

8/4-1. Hanstholm.

Hanstholm Kær er artsrigt mosområde med væld, tillige med flere afgræssede engarealer af skiftende fugtighed. Pletvis optræder tætte beovoksninger af Tagrør og krat. Kæret gennemskæres af Hanstholm Å. Randområderne er delvist afvandede og opdyrkede. Kæret rummer lavtvoksende ekstremrigkærsvægter med flere karakteristiske og sjældne arter.

Ud mod Thisted Bredning ligger vestvendte kystskaænter med åben, lavtvoksende overdrevsvegetation. På den sydlige del af skaænten er plantet en mindre nåleskov.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkæret Hanstholm Kær bevares med lavtvoksende, artsrig vegetation. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at yderligere afvanding ikke finder sted, og at godtakning af kærområdet som helhed undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, overdrev

Højere planter:

1987: Skov-Angelik, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Kirlet Dueurt, Kær-Dueurt, Lædden Dueurt, Engkarpe, Krat-Fladbælg, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Hedelyng, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Kattehale, Liden Klokke, Rød Kløver, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Alm. Mælketur, Smalbladet Mærke, Eng-Nellikerod, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Krybende Pil, Spyd-Pil, Vand-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejsfan, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgres, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Liden/Stor Skjæller, Vand-Skræppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Star, Kær-Star, Næb-Star, Top-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Enskællet(?) Sumpstrå, Fære-Svingel, Rød Svingel, Sværtewæld, Alm. Syre, Tagrør, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Kær-Trehage, Travlekronie, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Marts-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

1900-1979: Engblomme, Maj-Gøgeurt, Sump-Hullæbe, Grenet Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Tranebær, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten Hanstholm er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær.

2. Sjældnere arter: Engblomme, Spyd-Pil 4. Hede- og overdrævsindikatorer: Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 201, 354, 411, 418, 419, 515

8/4-2. Skærbæk Bjerge.

De vestvendte kystskaænter ved Skærbæk Bjerge ud mod Thisted Bredning er stærkt eroderede og kun delvist vegetationsdækkede. På toppen af skaænterne forekommer kun en smal bræmme uopdyrket jord på nær ved Lisbjerg Høj, hvor overdrevet har en bredde på et par hundrede meter med artsrig, lavtvoksende overdrævsvegetation med flere karakteristiske arter. På skaænternes sydlige del forekommer en mindre plantage.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Skærbaek Bjerge bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at skrænterne friholdes for selvsået opvækst af og tilplantning med træer.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Græsbladet Fladstjerne, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høisetarm, Vild Hør, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Løvlefod, Mælkehøtte, Alm. Mælkurvt, Knoldet Mjødturt, Ager-Padderok, Kanet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Sand-Star, Kornet Stenbræk, Blodrød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Alm. Torskemund, Lanceet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Vorterod, Dunet Vejbred, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Skærbaek Bjerge er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Knoldet Mjødturt, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 522

8/4-3. Sejerslev.

Den ca. 6 km lange Sejerslev Bæk (Morsø kommune) udspringer omkring Sejerslev. Det øverste stykke er rørlagt. Vandløbet forurenes af spildevand, der enten er mekanisk renset eller totalt urensset, fra Sejerslev.

Sejerslev Kær er en rest af den udstrakte Hundssø og består af afgræssede engarealer, kær, tørvegrave og afvandingsgrøfter. Vegetationen på ubenyttede steder domineres af pilekrat og Tagrør.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, kær

Højere planter:

1900-1979: Skov-Angelik, Gul Iris, Klit-Rose(o), Kær-Ranunkel, Nyse-Røllike, Vejbred-Skeblad, Stor Skjaller, Tjærenellike

Lokalitetskode: + V-E III r-s

Kilder: 277, 344, 359, 361, 418, 831

8/4-4. Ejerslev.

Ved Ejerslev ligger østvendte skrænter mod Livø Bredning. Den nordlige del af kystskrænten er tidligere græsset og rummer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation stort set uden træer eller buske. Den midterste del er beovkset med løvtræer, der muligvis er plantet, mens den sydlige del er stærkt eroderet af havet og ofte blottet for vegetation. De dyrkede marker når ud til skrænttoppen. Et mindre område ejes af det offentlige (Thy statsskovdistrikt).

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Ejerslev fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning genindsøres, og at der foretages en rydning af opvækst af træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Bakke-Forglemmej, Mark-Forglemmej, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Høisetarm, Vild Hør, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Kommen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødturt, Mælkehøtte, Stor Nælde, Ager-Padderok, Kanet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejnsfan, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Spidskapslet Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Kløftet Storkenæb, Pyrenæisk Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lanceet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Vorterod, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskrænten ved Ejerslev er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødturt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 310, 514

8/4-5. Hulhøj.

Omkring Hulhøj ligger nord- og østvendte skrænter mod Livø Bredning. Den nordlige del af litorinaskrænten er afgræsset og rummer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter, mens den sydlige del er udengræsning. På den græsede del optræder enkelte buske af Engriflet Hvidtjørn, mens tilgroning med Engriflet Hvidtjørn er udpræget på den ugræsede del. Jordbunden er kalkblandet. Ved foden af skrænten ligger et lille væld, hvorfra botaniske oplysninger ikke foreligger.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskrænterne ved Hulhøj fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning genindsøres på ugræsede dele, og at der foretages en rydning af opvækst af træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev, væld

Højere planter:

1987: Vår-Star
1986: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Blåstjerne, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Bakke-Forglemmej, Mark-Forglemmej, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Ager-Gåseurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Engriflet Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Alm. Høisetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Læge-Kokleare,

Korsnap, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Feber-Nellikerod, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejsfan, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Humle-Snæglebælg, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Pille-Star, Spidskapslet Star, Kornet Stenbræk, Klæftet Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Yttebær, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Tofrøet Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Vorterod, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Krat-Fladbælg, Hedelyng

Lokalitetskode: + E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskaernten ved Hulhøj er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Smalbladet Klokke, Liden Snerre 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 60, 494, 504, 694

8/5 Vilsund Øst

8/5-1. Sundby Kær.

Sundby Kær rummer mindre strandengspartier i lavningerne mellem strandvoldene dækket med overdrevsvegetation. Området græsses på nær de fugtigste dele, hvor der er udviklet rørskov. Ved foden af den nordespionerede litorinaskrænt ligger veld.

Skrænten er græsset og rummer veludviklet, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter. Mod vest ophører det marine forland, og skrænten eroderes af vandet i Thisted Bredning med flere skred og blottet jordbund til følge.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskaernterne ved Sundby Kær fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, og at godskning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, strandeng

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Bakke-Forglemmej, Mark-Frytle, Følfod, Gederams, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Gyldenbris, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hveme, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Gul Kløver, Hare-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Humle-Snæglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Håret Star, Spidskapslet Star, Kornet Stenbræk, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris 1900-1979: Strand-Kamille, Stribet Kløver, Alm. Mælkurt, Håret Viol

Kløver, Leverurt, Tigger-Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Eng-Troldurt, Vibefedt

Lokalitetskode: + E-V-K I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskaernten ved Sundby Kær er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Nøgleblomstret Klokke, Smalbladet Klokke

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 354, 418, 516, 695

8/5-2. Vilsund Øst.

Ved Vilsund Øst ligger vestekspionerede litorinaskrænter med artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation. De nordlige skrænter er uden græsning, og den nederste halvdel har mere eller mindre blottet jord. Den sydlige del græsses. Langs skränttoppen ses flere steder læhegn af nåletræer. De dyrkede marker når helt frem til skränttoppen.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Dværgløvfod, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Forglemmej, Følfod, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hveme, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Gul Kløver, Hare-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Sølv-Potentil, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Humle-Snæglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Håret Star, Spidskapslet Star, Kornet Stenbræk, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris 1900-1979: Strand-Kamille, Stribet Kløver, Alm. Mælkurt, Håret Viol

Smæpe:

1900-1979: Coprinus comatus

Lokalitetskode: + E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Stribet Kløver 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 154, 418, 509, 572, 831

8/6 Ny Klitgård Strand

8/6-1. Ny Klitgård Strand.

Ved Ny Klitgård Strand ligger nordvendte kystskaernter af varierende stejlhed. På grund af Limfjordens erosion og på grund

af fremsivende vand skrider jorden, og en stor del af skrænternes jord er blottet. Jordbunden er meget leret. Flere steder graves ler. På mere beskyttede steder optræder artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den lysåbne, artsrig overdrevsvegetation på kystskaerterne ved Ny Klitgård Strand fortsat bevares. Det er derfor ønskeligt, at gravning af ler ikke foretages i kystskaerterne, og at disse ikke gror til med træer og buske.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, lergrav

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Benved, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Draphavre, Glat Dueurt, Engelsgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Bakke-Forglemmej, Mark-Frytle, Følfod, Gederams, Veilugtende Gulaks, Kødfarvet Gøgeurt, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Liden Klokke, Alsike-Kløver, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkavret Kodriver, Læge-Kokleare, Alm. Kongepen, Alm. Kvæk, Alm. Kællingetand, Vild Køvel, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkur, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Karet Perikon, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rottehale, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Humle-Sneglebælg, Burresnerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Fære-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Smalbæge: Ensian, Eng-Kabbeleje, Alm. Løvfod, Smalbladet Mærke, Vinget Perikon, Tigger-Ranunkel, Blodrød Storkenæb, Bølgekronet Storkenæb, Vandpeberrod, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskaerteren ved Ny Klitgård Strand er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Smalbægret Ensian, Bølgekronet Storkenæb

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred Fra området foreligger en tvivslig angivelse af Bredbladet Kæruld, der ifølge TBU-kartoteket ikke er kendt fra Mors.

Kilder: 354, 418, 506, 831

8/7 Flade Klit

8/7-1. Hanklit.

Hanklit er med sine 61 m Danmarks største molersklin. Som følge af skred på grund af havets erosion er jorden blottet på det meste af skrænten. På steder, hvor forstrand forekommer, optræder mere sluttet, artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter. Denne vegetation fortsætter stedvis oven for bakkekammen. Her ses tillige enkelte læhegn af nåle- og løvtræer samt flere, mindre nåletræsplantager. De jævnere overdrev anvendes til græsning, mens skrænterne er uden.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskaerterne ved Hanklit fortsat bevares med lysåben og artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at de ikke gror til med træer og buske, og at de ikke anvendes til udvinding af råstoffer.

Hanklit er sammen med Skibsted Strand (lok. 8/7-2) og Salger Høj (lok. 8/7-3) i alt 177 ha. fredet 1934.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Mark-Frytle, Følfod, Veilugtende Gulaks, Eng-Havre, Alm. Jordbær, Hulkavret Kodriver, Knoldet Mjødurt, Alm. Røllike, Krusset Skræppe, Vår-Star, Fære-Svingel, Alm. Syre, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Krat-Viol, Vorterod 1988: Bakketidsel, Bellis, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbaeger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelsgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Eng-Gedeskæg, Alm. Gyldenris, Havtorn, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Korbær, Mark-Krageklo, Alm. Kvæk, Alm. Kællingetand, Vild Køvel, Blågrøn Løvfod, Håret Løvfod, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Karet Perikon, Alm. Pimpinelie, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tjærenellike, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Håret Viol, Læge-Ærenpris, Kort Øjentrøst 1900-1979: Rød Arve, Blåstjerne, Strand-Kamille, Alm. Katost, Nøgleblomstret Klokke(o), Pastinak, Grenet Pindsvineknop, Vår-Potentil(o), Nyrebladet Ranunkel, Klit-Rose(o), Rubus laciniatus, Skærm-Vortemælk, Klit-Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: Bartramia ithyphylla, Diplophyllum albicans, Hypnum jutlandicum, Pohlia cruda, Polytrichastrum alpinum, Polytrichum formosum, Rhytidiodelphus loreus

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Hanklit er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 40, 79, 80, 110, 113, 115, 154, 250, 270, 277, 295, 299, 333, 418, 480, 531, 535, 671, 831

8/7-2. Skibsted Strand.

Ved Skibsted Strand ligger nordeksponerede kystskaerter, der rejser sig brat over strandoverdrevet på forstranden. I skrænten forekommer flere slugter. Omkring væld skrider skrænten, og jorden blottes. Ellers er jorden dækket af artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter og med få vedplanter af Havtorn og Hvidtjørn.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskaerterne ved Skibsted Strand fortsat bevares med lysåben og artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at de ikke gror til med træer og buske, og at de ikke anvendes til udvinding af råstoffer. Skibsted Strand er sammen med Hanklit (lok. 8/7-1) og Salger Høj (lok. 8/7-3) i alt 177 ha. fredet 1966.

Vegetationstyper: Overdrev, væld

Højere planter:

1987: Alm. Agermåne, Hvid Anemone, Bakketidsel, Bellis, Blåbær, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Mose-Bølle, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Engelsød, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Bjerg-Fyr, Følfod, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Sand-Hvene, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høisetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Kattefod, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Hulkravet Kodriver, Alm. Kongepen, Kommen, Korbær, Mark-Krageklo, Alm. Kvæk, Vild Kørvæl, Blågrøn Løvesod, Alm. Mangeløv, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælketur, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knold-Rottekale, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Skovstjerne, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Håret Star, Sand-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Eng-Svingel, Fåre-Swingel, Rød Swingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Hørse-Tidsel, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskaernten ved Skibsted Strand er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Liden Snerre
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 79, 80, 505, 556

8/7-3. Salger Høj.

Salger Høj er med sine næsten 89 m Mors' højeste punkt. Botaniske beskrivelser af lokaliteten foreligger i øvrigt ikke.

Bevaring: Salger Høj er sammen med Hanklit (lok. 8/7-1) og Skibsted Strand (lok. 8/7-2) i alt 177 ha. fredet 1966.

Vegetationstyper: Nåleskov, overdrev

Højere planter:

1900-1979: Ask, Alm. Firling, Rød-Gran, Alm. Hyld, Bakke-Jordbær(o), Skovstjerne, Bakke-Stilkaks(o)

Svampe:

1980: Auricularia auricula-judae
1900-1979: Otidella fulgens

Lokalitetskode: + S-E III r

Kilder: 40, 79, 80, 159, 277, 283, 333, 554, 831

8/7-4. Flade.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Flade foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris(o), Nyrebladet Tvetand(o)

Lokalitetskode: 0+ 0 IV 0

Kilder: 182, 281, 831

8/8 Jørsby

8/8-1. Sønder Dråby.

Langs kysten ved Sønder Dråby ligger drænede eller opfyldte strandenge.

Vegetationstyper: Strandeng

Svampe:

1900-1979: Stropharia semiglobata

Lokalitetskode: 0+ K IV 0

Kilder: 228, 354, 570, 694, 695

8/8-2. Rejholm.

Rejholm rummer store, sammenhængende strandenge med veludviklet zonering og losystemer. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng

Højere planter:

1900-1979: Kveller

Lokalitetskode: 0+ K III r-s

Kilder: 228, 354, 640, 694, 695

8/8-3. Buksør Odde.

Den over 2 km lange halvø Buksør Odde er opbygget af et system af lave, bredryggede strandvolde med mellemliggende, fugtige enge og strandenge. Den nordøstligste del er opdyrket. Langs østsiden ligger en kilometer lang, sædeles markant stejlskærnet af ret anseelig højde op til 14 m.

Plantedækket på beskyttede steder langs kysterne er sammenhængende, zoneret strandengsvegetation. På de højere dele og på den østvendte skrånt optræder uforstyrret overdrevsvegetation med indhold af flere karakteristiske arter og sjældne eller sjældnere steppe- og skovsteppearter.

Vegetationstyper: Strandeng, eng, overdrev

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Bellis, Alm. Brandbæger, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Flipkrave, Bakke-Forglemmej, Forskelligfarvet Forglemmej, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingebloomst, Håret Høgeurt, Alm. Høisetarm, Femhannet Høisetarm, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Alm. Knopurt, Kommen, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Prikkbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Knold-Ranunkel, Alm. Røllike, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Ager-Tidsel, Hørse-Tidsel, Lav Tidsel, Lancet-Vejbred, Tandsri Vårsalat

1982: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Bakketidsel, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke,

Djævelsbid, Dunet Dueurt, Alm. Firling, Knude-Firling, Fløjlsgræs, Mark-Forglemmegej, Sump-Forglemmegej, Vild Gulerod, Kødfarvet Gøgeurt, Harril, Eng-Havre, Vingefrøet Hindeknæ, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Vild Hør, Bakke-Jordbær, Eng-Kabbeleje, Lugtlos Kamille, Strand-Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Jordbær-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Fladtrykt Kogleaks, Alm. Kongepon, Mark-Krakeklo, Alm. Kvick, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Marehalm, Krans-Mynte, Vand-Mynte, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebøtte, Hvid Okseøje, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Krybende Pil, Vand-Pileurt, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Sølv-Potentil, Vår-Potentil, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Blågrøn Rapgræs, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Fladstræt Rapgræs, Blågrøn Rose, Håret Blågrøn Rose, Kortstilket Filt-Rose, Knæbøjte Rævehale, Rødknæ, Nyse-Røllike, Finsk Røn, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Tuds-Siv, Skagræs, Kruset Skrappe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Sodaurt, Alm. Star, Blågrøn Star, Hirse-Star, Håret Star, Pigget Star, Sand-Star, Skede-Star, Toradet Star, Bidende Stenurt, Blodrød Storkenæb, Strandarve, Strandgåsefod, Alm. Sumpstrå, Ager-Svinemælk, Eng-Svingel, Fåre-Svingel, Rød Svingel (ssp. rubra), Rød Svingel (ssp. pruinosa), Tandbælg, Kær-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Travlekroner, Vandnavle, Glat Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Håret Viol, Krat-Viol, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Bakke-Jordbær, Vår-Potentil, Finsk Røn, Skede-Star
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmegej, Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 228, 277, 354, 546b, 640, 694, 695, 620

8/8-4. Biskær.

Biskær rummer enge med flere afvandingskanaler. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Eng

Lokalitetskode: 0 E IV 0

Kilder: 354

8/9 Erslev

8/9-1. Sundby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sundby foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Blåstjerne(o), Gul Iris(o), Korsblad(o), Nyrebladet Tvetand(o)

Lokalitetskode: 0+ O IV 0

Kilder: 115, 182, 270, 281, 831

8/9-2. Skallerup.

Langs kysten vest for Skallerup ligger litorinaskrænter ved Vilsund. De nordlige dele er uden afgræsning, mens de sydlige i overvejende grad benyttes til græsning. I skrænterne ses flere mindre skred som følge af fremsvivende vand. Ved Skallerup Hage er hele skrænten beplantet med næletræer. Især på græssede steder forekommer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter. De bagved liggende marker nær skrænstoppen. Lige vest for Skallerup ligger marint forland med afgræsset strandeng.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystsentrerne ved Skallerup fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at de ikke gror til med træer og buske, at græsningen bibeholdes og udvides til ikke græssede steder, at de ikke tilplantes med træer, at de plantede træer ved Skallerup Hage afderves, og at skrænterne friholdes for gødkning.

Vegetationstyper: Overdrev, strandeng

Højere planter:

1987: Bakketidsel, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Dværgløvesfod, Engelsgræs, Rank Evighedsblomst, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Bakke-Forglemmegej, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Lugtlos Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Alm. Kongepon, Alm. Kvick, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvesfod, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Rank Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knold-Rotkehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snorre, Liden Snorre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Håret Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemand, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hundeviol, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E-K I r-s

Botanisk vurdering:

Kystsentrerne ved Skallerup er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere arter: Liden Snorre
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 507, 508, 695

8/9-3. Rovvig, nordsiden.

Langs nordsiden af Rovvig forekommer dels marint forland dels litorinaskrænt. Forlandet rummer delvist afgræssede strandenge. På skrænterne optræder overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Højere planter:

1987: Høst-Borst, Alm. Brunelle, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Hvid-

Kløver, Alm. Kongeplen, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Humle-Snæglebælg, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Kornet Stenbræk, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + K-E II r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Kornet Stenbræk

Kilder: 354, 510, 695

8/9-4. Solbjerg.

Den øvre del af den ca. 5,5 km lange Solbjerg Å (delvis Morsø kommune og delvis privatejet) er lettere reguleret. Faldforholdene er jævne til gode. Bundens består af sand og grus med indslag af sten i forskellig størrelse. Den nedre del er stærkt reguleret. Dele af strækningen er rørlagt. Ikke rørlagte dele har dårlige faldforhold og ringe vandføring. Bundens er dækket af slam. Vandet i den øvre del er middel til stærkt forurenset (1981), mens den nedre stærkt til meget stærkt forurenset. Vandløbet modtager dels mekanisk renset spildevand fra Bjergby (lok. 8/9-5) dels urensset fra Solbjerg og Ø. Jølby.

Omkring åen ligger kær og enge. Stedvis optræder krat af Pil og rørskov. På dalens sider forekommer flere små plantager fortrinsvis af næletræer.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, rørskov, løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Spæd Dueurt(o), Dusk-Fredløs, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Rød Hestehov, Stor Konval, Korsknap, Lillekonval, Rubus laciniatus, Skovmærke, Skov(?)-Viol

Lokalitetskode: + V-E-S III r

Kilder: 83, 176, 247, 344, 354, 359, 361, 418

8/9-5. Burhøj.

Den vestvendte skråning af Burhøj nord for Bjergby (lok. 8/9-6) ligger rummer overdrevsvegetation. Kun den sydligste del af skråningen anvendes til græsning, mens denne er opgivet på den øvrige del, der er under tilgroning af Alm. Eg og Dun-Birk. På toppen findes krat af Selje-Røn og Alm. Eg. Ved fodeni ligger dyrkede marker. Bemærkelsesværdig er de store bestande af Lav Skorsoner.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1983: Dun-Birk, Blåhat, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Alm. Eg, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Ager-Padderok, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Røllike, Alm. Røn, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Fær-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol

Lokalitetskode: + E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner

Kilder: 710

8/9-6. Bjergby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Bjergby foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandhul, grusgrav

Højere planter:

1982: Kærmyssse

Svampe:

1980: Camarophyllum niveus, Camarophyllum pratensis, Hygrocybe coccinea, Hygrocybe citrina, Hygrocybe conica, Laccaria laccata, Lepista nebularis, Lepista nuda, Marasmius oreades, Mycena alcalina, Neottiella rutilans, Peziza repanda, Tyromyces caesius

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 140, 425, 568

8/9-7. Frostkær.

Frostkær Å tildedes urensset spildevand fra Flade (lok. 8/7-4) (1971). Botaniske oplysninger om Frostkær foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: 0 V IV 0

Kilder: 344

8/9-8. Skarum.

Langs kysten ved Skarum ligger en smal bræmme af marint forland. Her findes dels græssede enge med lav strandengsvegetation, del ugræssede med rørskov af Tagrør samt noget strandoverdrev. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke. Skarum Kær er et sammenhængende eng-, kær- og moseområde omkring Skarum Å. Engene er afgræssede, mens flere af de ugræssede kær- og moseområder er tilgroet med enten rørskov af Tagrør eller krat af Pil. Kærlets randzone er af botanisk værdi på grund af artsrigdom. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, eng, kær

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Bukkeblad, Kær-Dueurt, Engblomme, Dusk-Fredløs, Frøbid, Kær-Galtetand, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Kalmus, Kattehale, Kær-Mangeløv, Kær-Padderok, Grenet Pindsvineknop, Langbladet Ranunkel, Eng-Rørvene, Vejbred-Skeblad, Børstebladet Vandaks, Kruset Vandaks, Vandkarse, Gul Åkande, Hvid Åkande

Lokalitetskode: + K-V-E III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Engbiomme

Fra lokaliteten foreligger en angivelse af Kær-Svinemælk. Planten er endnu ikke registreret fra Limfjordsområdet.

Kilder: 354, 418, 695

8/9-9. Alsted.

Langs kysten ved Alsted ligger lave kystskaænter, der flere steder rummer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter. Stedvis optræder krat med blanding af Sitka-Gran, Ask, Alm. Hyld, Ahorn, Poppel, Selje-Røn, Skov-Elm og Engriflet Hvidtjørn.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystskaænterne ved Alsted fortsat bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at de ikke gror til med træer og buske, at græsningen bibeholdes og udvides til ikke græssede steder og krattet ryddes, at de ikke tilplantes med træer, og at de friholdes for gødkning.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynde, Djævelsbid, Draphavre, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fjølsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Dunet Havre, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokk, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Løvlefod, Knoldet Mjødurt, Mælkebotte, Alm. Mælkeurt, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Knop-Siv, Skvalderkål, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Hvid Snerre, Liden Snerre, Treneret Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Pille-Star, Vår-Star, Alm. Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Hundeviol, Tandsri Vårsalat, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Dansk Ingefær

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskaænterne ved Alsted er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Dansk Ingefær, Liden Snerre 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 132, 496, 498, 502

8/9-10. Erslev.

Terrænet omkring Erslev er temmelig kuperet og rummer enkelte levende hegner. (Oplysninger om Erslev Kær er samlet under lok. 8/11.)

Vegetationstyper: Levende hegner, sør, vejkant

Højere planter:

1900-1979: Følfod, Alm. Hyld, Judaspenge, Eng-Kabbeleje, Krebsklo(o), Mangebladet Lupin, Ager-Padderok, Pinselilje, Alm. Røllike, Rød Svingel

Svampe:

1900-1979: Auricularia auricula-judae

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 235, 690, 831

8/9-11. Tødsø.

Den ca. 2 km lange Tødsø-Alsted Bæk (Morsø kommune) har udløb syd for Årnakke i Livø Bredning. Bundens består af sand dækket af slam. Vandløbet modtager mekanisk renset spildevand fra Tødsø samt urensset spildevand fra Alsted (lok. 8/9-9). Vandet er meget stærkt forurenset.

Ved bækken ligger Alsted Kær med afgræssede engarealer samt kærpartier med Tagrør og pilekrat.

Vegetationstyper: Vandløb, kær

Højere planter:

1900-1979: Kær-Galtetand, Kødfarvet Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Dunet Vejbred(o)

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 113, 344, 359, 361, 418, 831

8/9-12. Galtrup.

Kirkengården i Galtrup omgives af stendige, der er mere eller mindre ugødet.

Vegetationstyper: Stendige

Højere planter:

1989: Skov-Elm, Skov-Forglemmigej, Korsknap, Vorterod, Vedbend-Ærenpris

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 690

8/9-13. Tøving.

Omkring Tøving ligger flere, spredte moser og sør af varierende dybde og størrelse. De enkelte sør omgives af opdyrkede marker.

Vegetationstyper: Mose, sør

Højere planter:

1900-1979: Dusk-Fredløs, Maj-Gøgeurt, Kalmus, Grenet Pindsvineknop

Lokalitetskode: + B III r-s

Kilder: 418

8/9-14. Støvlimose.

Støvlimose ligger i en lavning. Mosen rummer en klarvandet sø. Om vegetationen i mosen foreligger botaniske oplysninger ikke.
Syd for mosen ligger en mindre blandingskov.

Vegetationstyper: Mose, sø, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Rams-Løg, Nyrebladet Ranunkel, Vedbend

Lokalitetskode: + V-S III r-s

Kilder: 418

8/10-2. Vr. Jølby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vr. Jølby foreligger ikke.
I sammensætningen af Dissing Plantage (=Digsind Plantage) indgår overvejende nøletræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Dun-Birk, Blåstjerne(o), Bøg, Alm./Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Ene, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sø-Gran, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Klokkeling, Kristtorn, Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangløv, Bittersød Natskygge, Rubus laciniatus, Alm. Røn

Lokalitetskode: + S II r

Kilder: 270, 382, 831

8/10 Dragstrup

8/10-1. Vestermark.

Langs vest- og sydkysten af Vestermark forekommer marint forland og litorinaskrænter. Forlandet rummer store sammenhængende arealer med græsset strandeng med strandsøer og strandoverdrev. Hvor græsningen er ophørt, er udviklet rørskov dominert af Tagrør. Fjordskrænterne anvendes overvejende til græsning. Stedvis er der tilplantet med nøle- eller løvtræer. På græsede steder optræder artsrig overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter. På nordsiden ud mod Røvvig ligger strandeng og væld.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den lysåbne, artsrike overdrevsvegetation på kystsentrerne af Vestermark bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes, at gødskning undgås, og at yderligere indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, væld, overdrev, nåleskov, løvskov

Højere planter:

1986: Blåhat, Blåmunke, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmej, Mark-Frytle, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Ager-Gåseurt, Dunet Havre, Eng-Havre, Blødt Hejre, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Kongeopen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Knoldet Mjødurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikkbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Knold-Røttehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Håret Star, Spidskapslet Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blødt Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rødt Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tjærenellike, Tormentil, Lancet-Vejbred, Muse-Vikkie, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris 1900-1979: Strand-Asters, Dansk Kokleare, Kveller, Rubus laciniatus, Vibefedt, Engelsk Visse

Lokalitetskode: + S-V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystsentrerne på Vestermark er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 4. Hede- og overdrevsindikatorer:
Forskelligfarvet Forglemmej, Dunet Havre, Eng-Havre, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk

Kilder: 199, 418, 492, 501, 694, 695

8/10-3. Jølby Nor.

Det ca. 9 ha. store Jølby Nor er ved en dæmning afspærret fra Dragstrup Vig. Noret er under udvikling til ferskvandssø. Afløbet foregår via pumpestation. Noret omges af afgræssede, ofte tørreenge og rørskove. På engene forekommer artsrig rigkærsvæxtion med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at engene omkring Jølby Nor bevares med lysåben, artsrig rigkærsvæxtion. Det er derfor meget ønskeligt, at græsning bibeholdes, at gødskning undgås, og at afvanding ikke finder sted.

Vegetationstyper: Sø, rørskov, eng, overdrev, rigkær

Højere planter:

1988: Lancetbladet Høgeurt
1986: Blåtop, Bølget Bunke, Dvaergulvesod(x), Engelskgræs, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Vår-Gæslingebomst, Blødt Hejre, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Alm. Kongeopen, Alm. Kællingetand, Alm. Mjødurt, Krybende Pil, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Krognæb-Star, Loppe-Star, Sand-Star, Skede-Star, Stjerne-Star, Toradet Star, Tvebo Star, Fåre-Svingel, Tormentil, Vibefedt, Engelsk Visse 1900-1979: Kors-Andemad, Liden Andemad, Alm. Baldrian, Bøkkeladet, Mose-Bunke, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Klokke-Ensian, Knude-Firling, Dusk-Fredløs, Kær-Fnokurt, Klit-Fyr, Gifttyde, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Harril, Hestehale, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Kattehale, Jordbær-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Sø-Kogleaks, Smalbladet Mørke, Bittersød Natskygge, Bidende Pileurt, Grenet Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Langbladet Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Lyse-Siv, Slangeturge, Knippe-Star, Stiv Star, Kær-Svovlrod, Tagrør, Strand-Trehage, Eng-Troldurt, Aks-Tusindblad, Alm. Vandranunkel, Høst-Vandstjerne, Lanceitbladet Ærenpris, Læge-Øjentrost

Lokalitetskode: ++ V-E I s

Botanisk vurdering:

Jølby Nor er hensørt til kategori I på grund af rødlisterarter.
1. Rødlisterarter: Dvaergulvesod(x)

2. Sjældnere arter: Kær-Fnokurt, Loppe-Star, Skede-Star, Tvebo Star, Høst-Vandstjerne
3. Lokalt sjældnere arter: Knippe-Star 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Lav Skorsoner

Kilder: 344, 354, 418, 463, 495, 529, 546b, 694

8/10-4. Dragstrup.

Langs kysten ved Dragstrup ligger strandenge med strandsøer. I sammensætningen af Dragstrup Plantage indgår overvejende næletræer.
Kobberkær rummer tørveskær med en større og flere mindre, åbne vandflader. Kæret omgives af enge.

Vegetationstyper: Strandeng, næleskov, løvskov, dige, mose, eng

Højere planter:

1982: Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner 1900-1979: Benbræk, Dun-Birk, Bøg, Alm., Vinter-Eg, Rød-El, Alm. Ene, Dusk-Fredløs, Bjerg-Fyr, Klit-Fyr, Skov-Fyr, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Rød-Gran, Sitka-Gran, Alm. Hyld, Drué-Hyld, Gul Iris, Kattehale, Klokkelyng, Kristtorn, Liljekonval, Majblomst, Bittersø Natskygge, Rubus laciniatus, Alm. Røn, Vejbred-Skeblad, Skovstjerne, Nyrebladet Tvetand

Lokalitetskode: + K-S-V-B II r-s

Kilder: 182, 281, 326, 333, 354, 418, 478, 482, 694, 831

8/10-5. Torshøj.

Nord for den 27,9 m høje Torshøj ligger litorinaskrænter og marint forland. Forlandet rummer græsset strandeng med sør, der er domineret af rørskove af Strand-Kogleaks og Tagrør. De nordeksponerede kystsentrænter anvendes overvejende til græsning. Langs skrænttoppen veksler dyrkede marker med plantager, der hovedsagelig består af næleskov. Et enkelt sted i den østlige del er plantet næleskov på selve skrænten. Skrænterne rummer artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at kystsentrænterne ved Torshøj bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes, at gødkning undgås, og at yderligere indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, strandeng, rørskov

Højere planter:

1987: Blåhat, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelsgræs, Alm. Engelsod, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Eng-Havre, Hedelyng, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kattefod, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkavret Kodriver, Alm. Kongeogen, Alm. Kællingetand, Blågrøn Løvesod, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Røttehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden/Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerr, Liden Snerr, Lyng-Snerr, Trenervet Snerr, Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Fære-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Glat Vejbred, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vække, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Spids Øjentrost

1985: Strand-Kogleaks, Tagrør

1900-1979: Alm. Blærerod, Småskulpet Brøndkarse, Smalbladet Dunhammer, Frøbid, Hestehale, Kalmus, Hulkavret Kodriver, Dansk Kokicære, Leverurt, Knoldet Mjødurt, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Tigger-Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Skovstjerne, Dunet Vejbred, Smalbladet Vikke, Tandfri Vårsalat

Lokalitetskode: + E-V-K I r-s

Botanisk vurdering:

Kystsentrænterne ved Torshøj er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Børste-Kogleaks 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Komet Stenbræk, Dunet Vejbred

Kilder: 333, 418, 513, 694, 695, 831, 838

8/10-6. Foldager.

Langs kysten ved Foldager ligger marint forland og litorinaskrænter. På forlandet findes afgræsset strandeng med lavtvoksende vegetation, mens der på ugræsede steder er udviklet rørskov. Skrænterne er græsede, de vestlige dele endog hårdt. Et enkelt sted forekommer skred, mens der på den midterste del optræder færestier. Skrænterne rummer stedvis lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kystsentrænterne ved Foldager bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes, at gødkning undgås, og at yderligere indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, strandeng, rørskov

Højere planter:

1988: Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelsgræs, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Mark-Frytle, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Nøgleblomstret Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkavret Kodriver, Alm. Kongeogen, Alm. Kællingetand, Blågrøn Løvesod, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Vej-Pileurt, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Røttehale, Rundbælg, Alm. Røllike, Liden/Snor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerr, Liden Snerr, Lyng-Snerr, Trenervet Snerr, Blågrøn Star, Kornet Stenbræk, Fære-Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Glat Vejbred, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vække, Hunde-Viol, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris, Spids Øjentrost

1986: Mose-Bunke, Følfod, Alm. Hvene, Rød-Kløver, Alm. Mælkeurt, Alm. Rajgræs, Alm. Rapgræs, Humle-Sneglebælg, Hare-Star, Rød Svingel, Vår-Star, Strand-Vejbred, Fare-Visse 1900-1979: Strand-Asters, Ris-Dueurt, Engblomme, Kødfarvet Gøgeurt, Jordbær-Kløver, Kveller, Leverurt, Kær-Mangeløv, Langbladet Ranunkel, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Krognæb-Star, Mose-Troldurt, Liden Tusindgylden, Vibefedt

Lokalitetskode: + K-V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystsentrænterne ved Foldager er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Engblomme, Nøgleblomstret Klokke, Liden Snerr

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 418, 493, 526, 694, 695, 838

8/11 Erslev Kær

8/11-1. Erslev Kær.

Det ca. 400 ha. store Erslev Kær er den østlige del af det store, sammenhængende kærområde, der i den vestlige ende tillige består af Frøslev Kær (lok. 8/11-2) og af Søkær (lok. 8/11-3). I Erslev Kær ses afvandede enge, der enten anvendes til græsning eller til opdyrkning. Vegetationen på de græsede enge er ensformig bestående af kulturgrässer og bærer præg af godtakning. Her forekommer tillige enkelte plantager af nåletræer.

Erslev Kær blev afvandet i 1950'erne, en afvanding hvis værdi, der er sat spørgsmålstegn ved (Kjærgård 1979). Flere af arterne i nedenstående liste er muligvis forsvundne med afvandingen og opdyrkningen.

Vegetationstyper: Mose, nåleskov, mark

Højere planter:

1900-1979: Engblomme(o), Knude-Firling(o), Dusk-Fredløs(o), Frøbid(o), Gifftyde(o), Kødfarvet Gøgeurt(o), Tornfrøet Hornblad(o), Sump-Hullæbe(o), Gul Iris(o), Kattehale(o), Krebsklo(+), Leverurt(o), Langbladet Ranunkel(o), Nyrebladet Ranunkel(o), Vejbred-Skeblad(o), Alm. Skjolddrager(o), Kær-Svovirod(o), Kær-Trehage(o), Eng-Troldurt(o), Mose-Troldurt(o), Trævlekrona(o), Vandkarse(o), Alm. Vandranunkel(o), Tykbladet Ærenpris(o), Gul Åkande(o), Hvid Åkande(o)

Lokalitetskode: + V-S-B III r

Kilder: 189, 201, 418, 419, 740

8/11-2. Frøslev Kær.

Frøslev Kær er det centrale kær i det sammenhængede, store kærområde, i hvis østlige og vestlige ende ligger henholdsvis Erslev Kær (lok. 8/11-1) og Søkær (lok. 8/11-3). Frøslev Kær rummer afvandede enge og dyrkede marker. I den centrale del nord for Frøslev Gård ligger et lille uopdyrket område domineret af høje urter.

Vegetationstyper: Mose, mark

Højere planter:

1900-1979: Sump-Hullæbe(o)

Lokalitetskode: + V-B III r

Kilder: 740

8/11-3. Søkær.

Søkær er det vestligste kær i det sammenhængende kærområde bestående desuden af Frøslev Kær (lok. 8/11-2) og Erslev Kær (lok. 8/11-1). I alt fald dele af kæret græsses og rummer en lavtvoksende ekstremrigkærer-vegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkæret Søkær fortsat bevares med lavtvoksende, artsrig vegetation. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at godtakning undgås, og at dræning af kæret undgås.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær

Højere planter:

1988: Sump-Hullæbe
1987: Skov-Angelik, Alm. Baldrian, Blåtop, Mose-Bunke, Lædden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Festgræs, Kær-Fladstjerne, Kær-Galtingetand, Gifftyde, Gul Iris, Eng-Kabbelje, Kattehale, Kragefod, Sump-Kællingetand, Kær-Mangeløv, Alm. Mjødurt, Smalblade Mærke, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Pors, Bidende Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Nyse-Røllike, Butblomstret Siv, Lyse-Siv, Tuds-Siv, Alm. Skjolddrager, Glanskapslet Siv, Krognæb Star, Langakset Star, Stiv Star, Toradet Star, Trenervet Snerre, Kær-Svovirod, Tagrør, Kær-Tidsel, Tormentil, Eng-Viol

Lokalitetskode: + V I s

Botanisk vurdering:

Søkær er hensørt til kategori I på grund af I-biotop:

Ekstremrigkær.

2. Sjældnere arter: Festgræs, Langakset Star 4.

Ekstremrigkærersindikatorer: Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv

Kilder: 201, 384, 409, 419, 545

8/12 Elsø

8/12-1. Frøslev.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Frøslev foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1982: Lav Skorsoner

1900-1979: Strand-Kamille(o), Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Dunet Vejbred

Lokalitetskode: + E III r

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Lav Skorsoner, Dunet Vejbred

Kilder: 113, 154, 207, 479, 831

8/12-2. Vils.

Smedebjerge ved Vils rummer skov med Bøg, Birk og nåletræer samt et mindre hedeareal. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Hede, løvskov, nåleskov, vejkant

Højere planter:

1988: Draphavre, Engelsgræs, Eng-Gedeskæg, Alm. Hundegræs, Grøn Høgeskæg, Hvid-Klover, Alm. Kællingetand, Rundbælg, Skvalderkål, Bulbladet Skræppe, Hvid Snerre, Rød Svingel, Alm. Syre 1900-1979: Dun-/Vorte-Birk, Bøg

Lokalitetskode: + H-S-B III r-s

Kilder: 694, 779

Kilder: 113, 129, 135, 137, 140, 141, 147, 148, 154, 163, 182, 234, 247, 270, 281, 293, 295, 333, 379, 831

8/12-3. Lødderup.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Lødderup og ved Frydsbrønd foreligger ikke.
Vandet i den ca. 10 km lange Dueholm Å er lettere til stærkere forurenset. På den øverste strækning modtager vandløbet mekanisk renset spildevand fra Lødderup, men vandløbet er til en vis grad i stand til selvrensnings (1971).

Vegetationstyper: Vandløb

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris, Rams-Løg, Seglblad(o), Nyrebladet Tvetand

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 129, 182, 281, 344, 259, 261, 383, 463, 831

8/12-4. Støbjerg Å.

Vandet i den øvre del af Støbjerg Å er kun lettere forurenset. Faldforholdene er jævne til gode. Til den nedre del ledes noget urensset spildevand fra Mollerup.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

8/13 Nykøbing Mors

8/13-1. Nykøbing Mors.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter i Nykøbing Mors foreligger ikke.

Undervandsvegetationen i Klosterfjorden er undersøgt af Rasmussen (1986).

Vegetationstyper: Have, bebyggelse

Højere planter:

1986: Euphorbia nutans (vortemælkfamilien) 1985: Tårnurt, Alm.

Alegræs

1982: Euphorbia prostrata (vortemælkfamilien), Hjertebladet Gåsefod

1980: Pindsvine-Kartebolle

1900-1979: Rød Arve, Enårig Bingelurt(o), Blåstjerne, Kirtlet Dueurt, Gul Iris, Strand-Kamille, Krybende Læbeløs(o), Pilledrager(o), Skovstjerne, Trekloft Stenbræk, Alm. Sumpstrå, Dunet Vejbred, Vinterportulak, Skærm-Vortemælk

Alg:

1985: Se artsliste i Rasmussen (1985)

Lokalitetskode: + B III r

Botanisk vurdering:

3. Lokalt sjældnere arter: Tårnurt

8/13-2. Refshammer.

Ved Refshammer ligger rester af ugræsset strandoverdrev og på de lavere dele strandsump, der mod syd er udviklet til rørskov domineret af Tagrør og andre højtvoksende urter. Området anvendes rekreativt. Fra lokaliteten foreligger en usikker angivelse af Butblomstret Siv.

Vegetationstyper: Overdrev, rørskov

Højere planter:

1987: Vorte-Birk, Blåhat, Grå-Bynde, Kær-Dueurt, Engelskgræs, Fløjlsgræs, Fuglegræs, Gifttyde, Vellugtende Gulaks, Alm./Skov-Hanekro, Harril, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Kryb-Hvene, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Lugtlos Kamille, Hvid-Kløver, Strand-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvist, Sump-Kællingetand, Vild Kørvel, Marehalm, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebøtte, Stor Nælde, Ager-Padderok, Krybende Pil, Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Rynket Rose, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgræs, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Alm. Skjolddrager, Kruset Skrappe, Vand-Skræppe, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Toradet Star, Alm. Sumpstrå, Rød Svingel, Strand-Svingel, Sværtevæld, Alm. Syre, Tagrør, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke 1900-1979: Hvid Næbfrø(o), Butblomstret Siv(o), Ager-Stedmoderblomst

Lokalitetskode: + E-V III r

Kilder: 295, 379, 729, 740, 831

8/13-3. Ørodde.

På Ørodde forekommer mod Livø Bredning en del sandstrand med lav klitter og en mindre plantage, Plantagen.

Vegetationstyper: Strand, skov

Højere planter:

1982: Firblad, Kær-Mysse

1900-1979: Prikbladet Perikon

Lokalitetskode: + K-S III r

Kilder: 140, 142, 207, 831

8/13-4. Bjørndrup.

Langs kysten ved Bjørndrup ligger litorinaskrænter. Den nordlige del er utsat for kraftig afgræsning, mens græsningen er mere moderat mod syd. Den sydligste del er ugræsset, vegetationen er derfor højere og domineret af Vild Kørvel. Enkelte steder ses skred. Forstranden er smal. Især den nordlige del af skrænten rummer lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kystsentrerne ved Bjørndrup bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er

derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at gødsning undgås, og at yderligere indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Alm. Agermåne, Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Glat Dueurt, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmej, Mark-Forglemmej, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Vår-Gæslingebolmst, Dunet Havre, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Storblomstret Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Smalbladet Klokke, Bugtet Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Vild Kløvel, Løvfod, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikkbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rynket Rose, Knold-Rottehale, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Alm. Stedmoderbolmst, Kornet Stenbræk, Kløstet Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Dunet Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Vorterod, Tandfri Vårsalat, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris
1900-1979: Havtorn, Nøgleblomstret Klokke, Kantet Konval, Hvas Randsfrø, Klit-Rose(o)

Lokalitetskode: + E I s

Botanisk vurdering:

Kystskrænterne ved Bjørndrup er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Nøgleblomstret Klokke, Smalbladet Klokke, Kantet Konval, Liden Snerre 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmej, Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel, Dunet Vejbred

Kilder: 113, 277, 354, 418, 499, 500, 694, 831, 838

8/14 Legind Vejle

8/14-1. Legind Vejle.

Nærmest Søbakker ved Legind (8/15-2) ses græssede enge domineret af Lyse-Siv med spredte træer af Birk og buske af Øret Pil. De ydre ugræssede dele er beovset med Tagrør og Birketræer. Tilkørselsbroen fra Nykøbing Mors (lok. 8/13-1) til Salling Sundbroen fører over området. I andre dele af Legind Vejle forekommer mere vældprægede, græssede enge med en artrig, lavtvoksende vegetation.

De ydre dele mod Salling Sund er græssede strandenge vekslende med ugræssede og strandoverdrev. På græssede fænner optræder typisk zoneret strandengsvegetation. Strandengen er stedsvis træt i tuer. Legind Vejle gennemstrømmes af Legind Å, der modtager (1971) mekanisk renset spildevand fra Fredsø og urensset fra Lødderup (lok. 8/12-3). En mindre del af Legind Vejle er ejet af det offentlige (Thy statsskovdistrikts).

Bevaring: Legind Vejle er sammen med Legind Bjerje (lok. 8/15-1), Højris Plantage (lok. 8/15-3), Kårup Hede (lok. 8/15-4) og Højris Skov (lok. 8/22-1) i alt 883 ha. fredet 1975. Lokaliteten er søgt retableret via et naturgenopretningsprojekt.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, overdrev, strandeng

Højere planter:

1988: Skov-Angelik, Bellis, Blåbær, Blåtop, Eng-Brandbæger, Brombær, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Glat Dueurt, Fløjlsgræs, Kær-Galtetand, Gederams, Vellugtende Gulaks, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hønsetarm, Eng-Kabbeleje, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Kragefod, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt, Alm. Mjødurt, Vand-Mynte, Kær-Mangeløv, Mælkebøtte, Stor Nælde, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Pors, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Alm. Rottehale, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Røgræs, Glanskapslet Siv, Lyse-Siv, Tudse-Siv, Alm. Star, Næb-Star, Sand-Star, Rød Svingel, Kær-Svovlrod, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Tormentil, Vandnavle, Glat Vejbred, Muse-Vikke, Læge-Øjentræst 1987: Dun-Birk, Skov-Brandbæger, Vand-Brandbæger, Djævelsbid, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Skov-Hanekro, Kryb-Hvne, Rød-Kløver, Alm. Mjødurt, Kær-Padderok, Øret Pil, Gåse-Potentil, Kær-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knop-Siv, Stor Skjaller, Burre-Snerre, Stjerne-Star, Alm. Syre, Træbær, Trævlekrone 1900-1979: Strand-Annelgræs, Alm. Bjørneklo, Alm. Blærerod, Fin Bunke(o), Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Kødsfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Kødet Hindeknæ, Vingebræt Hindeknæ, Strand-Kamille(o), Eng-Mynte, Bulblomstret Siv(o), Top-Star x Trindstænglet Star(o), Strandgæselod, Sværtevæld

Lokalitetskode: + V-E-K III r

Kilder: 80, 124, 154, 283, 329, 310, 344, 354, 418, 617, 623, 694, 695, 720, 740, 831

8/15 Legind

8/15-1. Legind Bjerje.

De tidligere lyngklædte, stærkt kuperede Legind Bjerje er nu tilplantet, hvilket begyndte i slutningen af forrige århundrede. I skoven er i første række indplantet nåletræer. Bøg er dominerende skovtræ i løvskovsbevoksningerne tillige med lidt Eg samt blandet løvskov. Endnu forekommer lysåbne, spredte rester med hedevegetation i den 157 ha. store Legind Plantage. Jordbunden består af sand.

Bevaring: Legind Bjerje er sammen med Legind Vejle (lok. 8/14-1), Højris Plantage (lok. 8/15-3), Kårup Hede (lok. 8/15-4) og Højris Skov (lok. 8/22-1) i alt 883 ha. fredet 1975.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede

Højere planter:

1989: Blåbær

1988: Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Ene, Sitka-Gran, Ægte Kastanie, Balsam-Poppel

1986: Bøg

1982: Forskelligbladet Karse, Lav Skorsoner, Vår-Star, Engelsk Visse

1900-1979: Tredelt Egebregne, Hønsbær, Kambregne, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Linnaea(o), Alm. Mangeløv, Hede-Melbærris(o), Alm. Månerude(o), Hvid Næbfrø(o), Kantet Perikon, Rubus grabowski(o), Rubus infestus(o), Snylerod(o), Strudsvinge, Tyttebær, Femradet Ulvfod, Engelsk Visse, Håret Visse

Svampe:

1988: Amanita citrina, Amanita rubescens, Boletus badius, Clitocybe nebularis, Collybia maculata, Collybia peronata, Coprinus micaceus, Coryne sarcoides, Fomes annosus, Gymnopilus penetrans, Hypholoma capnoides, Hypholoma sublateritium, Hypholoma

squamulosum, *Laccaria amethystina*, *Laccaria laccata*, *Lactarius quietus*, *Mycena vitilis*, *Paxillus involutus*, *Pholiota mutabilis*, *Russula fellea*, *Russula mairei*, *Russula ochroleuca*, *Scleroderma citrinum*, *Stereum hirsutum*, *Tremella mesenterica*, *Xylaria hypoxylon*

1900-1979: *Cantharellus cibarius*, *Lepiota grangei*

Lokalitetskode: ++ S-H II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Hønsbær, Kambregne, Strudsvinge 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Lav Skorsoner, Vår-Star, Håret Visse

Kilder: 55, 67, 79, 80, 109, 113, 118, 120, 141, 207, 217, 286, 379, 382, 418, 481, 658, 659, 690, 694, 831

8/15-2. Legind.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Legind foreligger ikke.

Vegetationstyper: Sp

Højere planter:

1900-1979: Krebsklo(o)

Laver:

1900-1979: Trapelia involuta

Lokalitetskode: 0+ V IV 0

Kilder: 6, 235, 831

8/15-3. Højris Plantage.

Højris Plantage består overvejende af nåleskov tillige med diverse indplantede løvtræer. I plantagen ligger flere højtliggende fattigkær med åbent vand og omgivet af hængesæk. Placeringen af fattigkærne gør, at de i overvejende grad kun modtager vand fra nedbør og afstrømnning fra de nærmeste omgivelser, mens bidrag fra fjernere omgivelser er ubetydelig. I randen af plantagen ligger flere overdrev bl. a. Kårup Hede (lok. 8/15-4).

Bevaring: Højris Plantage er sammen med Legind Vejle (lok. 8/14-1), Legind Bjerje (lok. 8/15-1), Kårup Hede (lok. 8/15-4) og Højris Skov (lok. 8/22-1) i alt 883 ha. fredet 1975.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, fattigkær

Højere planter:

1987: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Eng-Brandbæger, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Draphavre, Alm. Firling, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Banks Fyr, Gederams, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Gul Iris, Klokelyng, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kvick, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Hvid Næbfrø, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Pors, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Rejnfan, Revling, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Knop-Siv, Lyse-Siv, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Hare-Star, Håret Star, Næb-Star, Sand-Star, Tråd-Star, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidse, Tormentil, Alm. Torskemund, Tranebær, Glat Vejbred, Lance-Vejbred, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Tveskægget Årenpris

1983: Bøg, Alm. Eg, Guldregn, Glansbladet Hæg, Tornblad

1900-1979: Benbræk, Mose-Bolle, Spæd Pindsvineknop(o), Skovstjerne, Hår-Tusindblad(o), Liden Ulvesod(o)

Alger:

1987: Bambusina sp., Closterium sp., Cylindrocystis sp., Euastrum sp., Tetmemorus sp.

Lokalitetskode: ++ S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Børste-Kogleaks, Hvid Næbfrø, Tornblad
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knoldet Mjødurt

Kilder: 158, 217, 238, 333, 379, 474, 520, 585, 694, 831

8/15-4. Kårup.

Vest for Højris Plantage (lok. 8/15-3) ligger Kårup Hede med overdrev, hvoraf hovedparten afgræsses. Stedvis ses mindre grupper af blandet løvskov og nåletræer samt enkelte fristående træer. I fugtige lavninger optræder overgangsrigkær. Ved Kårup ses flere bronzealderhøje beliggende enten i Legind Bjerje Plantage (lok. 8/15-1) eller omgivet af kulturlandskab. Af de fritliggende høje græsses flere forsøgsvis (iværksat af Viborg amtskommune), mens resten er uden og under tilgroning med nåle- og løvtræer. Højene er ellers beklædt med lavtvoksende overdrevsvegetation. I denne og i vegetationen på Kårup Hede indgår flere sjeldne og karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at Kårup Hede og kæmpenhøjene ved Kårup bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, at godskning undgås, at indplantning af træer ikke finder sted, og at selvsåede træer og buske fjernes.

Kårup Hede er sammen med Legind Vejle (lok. 8/14-1), Legind Bjerje (lok. 8/15-1), Højris Plantage (lok. 8/15-3) og Højris Skov (lok. 8/22-1) i alt 883 ha. fredet 1975.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, overgangsrigkær

Højere planter:

1987: Bellis, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Draphavre, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmej, Mark-Frytle, Gederams, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Gyvel, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Ager-Gåseurt, Eng-Havre, Hedelyng, Blod Hejre, Krybende Hestegræs, Hjertegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Storbłomstret Hønsetarm, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hare-Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Kragefod, Alm. Kvick, Alm. Kællingetand, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Dværg-Perikon, Kanet Perikon, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Aften-Pragtstjerne, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Enårig Rapgræs, Revling, Knold-Røttehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Sump-Snerre, Alm. Star, Hare-Star, Hirse-Star, Håret Star, Loppe-Star, Pille-Star, Sand-Star, Stjerne-Star, Alm. Stedmoderblomst, Blod Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidse, Tormentil, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Lance-Vejbred, Muse-Vikke, Smalbladet Vikke, Hundeviol, Glat Årenpris, Læge-Årenpris, Tveskægget Årenpris
1900-1979: Hvid Næbfrø(o)

Lokalitetskode: + H-E-V I r-s

Botanisk vurdering:

Botanisk vurdering: Overdrevene ved Kårup er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Purpur-Gøgeurt, Børste-Kogleaks, Dværg-Perikon
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmej, Guldblomme, Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner

Kilder: 80, 220, 379, 519, 523, 579, 831

8/15-5. Sallingsund.

Mellem Legind Bjerge (lok. 8/15-1) og stranden har i hvert fald tidligere ligget kær og kratklædte skrænter (Lind 1910).

Bevaring: Kysten omkring Sallingsund er fredet 1975.

Vegetationstyper: Kær(o), løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Fin Bunke(o), Tredelt Egebregne, Alm. Ene, Klokke-Ensian(o), Harril, Havtorn, Alm. Hyld, Strand-Kamille, Rødbrun Kogleaks(o), Vestlig Tue-Kogleaks(o), Stinkende Krageklo(o), Kransbørste(o), Hvid Næbsfrø(o), Smuk Perikon, Vinget Perikon(o), Grå-Pil, Øret Pil, Alm. Røn, Fladstræt Siv, Lav Skorsoner(o), Skovstjerne, Slæn, Trenervet Snætte, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug(o), Rundbladet Soldug(o), Dynd-Star(o), Fjernakset Star(o), Loppe-Star(o), Skede-Star(o), Tvebo Star(o), Trekloft Stenbræk(o), Mose-Trolhurt(o), Vibefedt(o)

Svampe:

1900-1979: Boletus variegatus

Lokalitetskode: + (V)-S III r

Kilder: 80, 154, 163, 217, 283, 333, 379, 382, 831

8/15-6. Gammelør.

Ved Gammelør ligger kratklædte skrænter. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Bevaring: Kysten omkring Gammelør er fredet 1975.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Klit-Rose(o)

Lokalitetskode: 0+ S IV 0

Kilder: 80, 277, 694, 831

8/16 Nees og Mågeodde

8/16-1. Mågeodde.

Langs kysten ved Mågeodde ud for Ørndrup ligger marint forland og litorinaskrænt. På forlandet forekommer store,

sammenhængende, uforstyrrede strandenge med fladvandede strandsøer og losystemer samt strandoverdrev på strandvolde. Dele af kystskaerterne er fortsat græssede, mens græsningen er indstillet andre steder. Stedvis forekommer enkelte skred. Især på græssede steder optræder artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristisk arter.

Madsbjerg Enge er afvandet (1971) og opdyrket.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kystskaerterne ved Mågeodde bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at græsning iværksættes på ikke græssede dele, at gødskning undgås, og at indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, kær

Højere planter:

1989: Forskelligfarvet Forglemmej 1988: Bellis, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynde, Djævelsbid, Tidlig Dværbunke, Engelsgræs, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrage, Fløjsgræs, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Kattefod, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvikk, Alm. Kællingetand, Viid Køvel, Alm. Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Stor Nælde, Ager-Padderok, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Revling, Rundbælg, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Sandskæg, Lav Skorsoner, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Kornet Stenbræk, Håret Star, Sand-Star, Vår-Star, Fære-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemand, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vække, Hunde-Viol, Færve-Visse, Læge-Ærenpris, Læge-Øjentrist

1900-1979: Strand-Asters, Klokke-Ensian, Kær-Fnokurt, Kødfarvet Gøgeurt, Kødet Hindeknæ, Gul Iris, Hulkravet Kodriver, Dansk Koklear, Kveller, Sandkryb, Søpryd, Vibefedt

Lokalitetskode: + K-V-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskaerterne ved Mågeodde er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Kær-Fnokurt, Søpryd 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmej, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk, Vår-Star

Kilder: 182, 228, 354, 418, 485, 518, 546b, 694, 695, 831

8/16-2. Karby.

Langs kysten ved Karby forekommer marint forland og litorinaskrænt. På forlandet forekommer udbredte, ubørte strandenge med fladvandede strandsøer, rørskove af Strand-Kogleaks eller Tagrør, losystemer og strandvolde med strandoverdrev. Dele af strandengsområdet er afgræsset.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev, bebyggelse

Højere planter:

1985: Strand-Kogleaks, Tagrør

1900-1979: Tornløs Hornblad(o), Vestlig Tue-Kogleaks(o), Portulacca oleracea (Portulakfamilien)(o), Stilk-Siv(o), Trekloft Stenbræk(o), Alm. Sumpstrå, Nyrebladet Tvetand

Lokalitetskode: + K-V-E-B III r

Kilder: 136, 155, 163, 174, 213, 228, 281, 354, 377, 379, 695, 831

8/16-3. Nees.

Langs kysten nord for færgestedet og langs sydspidsen til Nees Odde ligger en smal stipe marint forland og litorinaskrænt. Forlandet er opbygget af strandvolde med græsset strandoverdrev. Selve stranden er stenet eller består af sand. Den nordlige del rummer græsset strandeng, der ved skræntfoden bliver vældpræget. Kystskaerterne er delvist afgræssede. Et enkelt sted forekommer skred. De dyrkede marker når frem til skrænttoppen. Især på græssede steder er vegetationen lavtvoksende og artsrig med flere karakteristiske arter.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at kystskaerterne på vestsiden af Nees bevares med lysåben, artsrig overdrevsvegetation. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at græsning iværksættes på ikke græssede dele, at gødsning undgås, og at indplantning af træer ikke finder sted.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Højere planter:

1986: Bellis, Blåhat, Blåstjerne, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelsgræs, Engkarse, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmej, Mark-Frytle, Vår-Gæslingebomst, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Kommen, Alm. Kongeogen, Stinkende Kragklo, Alm. Kvikk, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Mælkebøtte, Alm. Mælkur, Bakke-Nellike, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blægrøn Star, Hare-Star, Håret Star, Pille-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lance-Vejbred, Muse-Vikke, Vår-Vikke, Hunde-Viol, Vorterod, Glat Ærenpris, Læge-Ærenpris 1900-1979: Rød Arve, Strand-Kamille

Lokalitetskode: + K-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kystskaerterne på vestsiden af Nees er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter. 2. Sjældnere arter: Stinkende Kragklo 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmej, Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred

Kilder: 154, 333, 354, 491, 524, 695, 831

8/16-4. Vejlbjerg.

Langs kysten ved Vejlbjerg ligger marint forland og litorinaskrænt. På det marine forland forekommer hovedsageligt strandoverdrev. På den sydlige del optræder en del rørskov. Ved foden af skrænten forekommer en smal bræmme af strandeng, der sammen med skrænten græsses. På skrænten optræder lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Vegetationstyper: Overdrev, rørskov, strandeng

Højere planter:

1987: Blåmunke, Blåstjerne, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Alm. Firling, Mark-Frytle, Ager-Gæseurt, Blød Hejre, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongeogen, Alm. Kællingetand, Knoldet Mjødurt, Mælkebøtte, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Håret Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Liden Storkenæb, Rød Svingel, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Glat Vejbred, Lance-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Glat Ærenpris, Mark-Ærenpris

Lokalitetskode: + K-V-E II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 228, 354, 527, 695

8/16-5. Agervejle.

Agervejle består af marint forland. Her forekommer græsset strandeng med i den vestlige del strandsøer. De lavere dele afgrænses af kystskaerteren, der græsses. På skrænten optræder lavtvoksende, artsrig overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Højere planter:

1989: Bakke-Forglemmej, Forskelligfarvet Forglemmej, Vår-Star, Vorterod
1988: Bellis, Blåhat, Blåstjerne, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Alm. Dværgløvesfod, Engelsgræs, Alm. Firling, Mark-Frytle, Følfod, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Vår-Gæslingebomst, Eng-Havre, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hvene, Alm. Hyd, Håret Høgeurt, Lancebladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stribet Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongeogen, Alm. Kællingetand, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Alm. Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Håret Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Dunet Vejbred, Glat Vejbred, Lance-Vejbred, Læge-Ærenpris
1900-1979: Strand-Asters, Bulmeurt, Vingefrøet Hindknæ, Kalmus, Hjertekarse, Stilket Kilebæger, Dansk Kokleare, Kveller, Tjærenellike, Vibefedt

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Stilket Kilebæger, Stribet Kløver 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmej, Eng-Havre, Hjertegræs, Lancebladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Dunet Vejbred

Kilder: 190, 418, 525, 546b, 695

8/17 Agerø

8/17-1. Agerø.

Den centrale del af den ca. 386 ha. store Agerø er opdyrket møræne omgivet mod øst, vest og nord af marint forland med brede, uforstyrrede, afgaæsede strandenge. I strandengene forekommer lysystemer og på ugræsede steder rørskove.

Langs øens sydside forekommer op til 10 m høje klinter, der flere steder skrider ud. Dette bevirker, at disse stedvis er vegetationsløse. Enkelte steder forekommer vældzoner.

Vandhuller, skov og krat mangler på Agerø.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1987: Bellis, Blåhat, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Mose-Bunke, Djævelsbid, Engelsgræs, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Bakke-Forglemmej, Mark-Frytle, Følsod, Eng-Gedeskæg, Vejlugtende Gulaks, Vår-Gæslingebломst, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvæne, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Lugtlos Kamille, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Alm. Kongeogen, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvgefod, Knoldet Mjødurt, Mælkebotte, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pengeurt, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Eng-Rapgræs, Knold-Røttehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Kruset Skrappe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Hvid Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Kløftet Storkenæb, Eng-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikkie, Hunde-Viol, Glat Ærenpris

1984-1986: En udførlig liste er udarbejdet af Wessberg (1987, upubl.), af hvilke kan fremhæves: Slap Annelgræs, Strand-Annelgræs, Udspærret Annelgræs, Alm. Bændeltang, Smalbladet Bændeltang, Engkarse, Knude-Firling, Strand-Firling, Forskelligfarvet Forglemmej, Harril, Alm. Havgræs, Kødet Hindenkæ, Vingebræt Hindenkæ, Firehannel Hønsetarm, Eng-Kabbeløje, Stilket Kilebæger, Jordbær-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Fladtrykt Kogleaks, Strand-Kogleaks, Stinkende Krageklo, Musehale, Mælkebotte (70 småarter) Alm. Salturt, Kortakset Salturt, Sylt-Star, Strandgæsgefod, Tandet Sødgæs, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Trævlekronie, Nyrebladet Tvetand, Vibefedt 1900-1979: Lav Hindrebæger(o)

Lokalitetskode: ++ K-E-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Firehannel Hønsetarm, Stilket Kilebæger, Stinkende Krageklo
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmej, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel Vedrørende angivelsen (Fjerdingstad 1922) af Lav Hindrebæger fra Agerø, og dermed angivelsen i TBU afhandling nr. 12 (Andersen 1943), foreligger muligvis en forveksling med Agersø i Storebælt (bind 1, lok. 41/68), hvorfra planten dog i følge TBU-arkivet ikke er kendt.

Kilder: 7, 92, 190, 228, 281, 354, 418, 511, 512, 517, 695, 701

8/17-2. Stenklipperne.

De privatejede Stenklipperne (Fugleværnsfonden) har et samlet areal på 6,5 ha. Øerne består af to større og flere mindre øer, der på grund af materialepålejring tilsammen danner en hesteskoformet

barreø med den konkave side vendende mod Agerø (lok. 8/17-1). Fjordområdet mellem Stenklipperne og Agerø er lavvandet. Jordbunden er overalt meget stenet. Øerne, og det især den nordlige, har spredt pionervegetation af strandplanter, der typisk hører hjemme på strandvolde.

Vegetationstyper: Strand

Højere planter:

1985-86: Udspærret Annelgræs, Strand-Asters, Alm. Brandbæger, Alm. Byg, Grå-Bynke, Alm. Bændeltang, Alm. Fuglegræs, Blågrøn Gæsgefod, Hvidmelet Gæsgefod, Harril, Kødet Hindenkæ, Vingebræt Hindenkæ, Hyrdetaske, Lugtlos Kamille, Skive-Kamille, Strand-Kamille, Vejlugtende Kamille, Læge-Koklear, Alm. Kvæ, Alm. Kællingetand, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Mælkebotte (4 småarter), Gul Okseøje, Knudet Pileurt, Snerle-Pileurt, Småbladet Vej-Pileurt, Gåse-Potentil, Raps, Alm. Røllike, Alm. Salturt, Sandkryb, Kruset Skrappe, Ager-Stedmoderblomst, Alm. Stedmoderblomst, Bidende Stenurt, Strandarve, Strandgæsgefod, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Horse-Tidsel, Opium-Valmue, Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K II r

Kilder: 80, 190, 418, 703

8/18 Rakkeby

8/18-1. Rakkeby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Rakkeby foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Japansk Hestehov, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Skovstjerne

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 124, 333, 379, 831

8/18-2. Ejstrup.

Ved Ejstrup ligger blandet løvskov med en del væld. Skoven er forstigt præget til parkagtig.

Vegetationstyper: Løvskov, park

Højere planter:

1900-1979: Ask, Dun-/Vorte-Birk, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Hassel, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Liljekonval, Bredbladet Mangeløv, Alm. Røn, Stikkelsbær

Svampe:

1900-1979: Hymenochaete tabacina, Inonotus radiatus, Phellinus ferreus, Stereum rugosum

Lokalitetskode: + S-Sk II r

Kilder: 445

8/18-3. Spangå.

Den ca. 7 km lange Spangå udspringer ved Rakkeby (lok. 8/18-1). Den øvre del har et varieret forløb med en bund bestående af sten og grus. Den nedre strækning er mere ensformig. Her består bunden af sand. Vandet i den øvre del er lettere forurenset, mens det i den nedre del er meget stærkt forurenset. Her modtager formodentlig mekanisk renset spildevand fra både Rakkeby og fra et dambrug.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 354, 359, 361

8/18-4. Ejstrup Bæk.

Den ca. 5 km lange Ejstrup Bæk har sit udspring ved Margrethekilde nær Ejstrup. Faldforholdene er jævne på den øvre del, mens de er ringe på den nedre. Bundens bestående af sand, grus og sten. Vandet er middel til stærkt forurenset. Vandløbet modtager urensset spildevand fra Ø. Hvidbjerg og V. Hvidbjerg.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

8/18-5. Sindbjerg.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Sindbjerg foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Nyrebladet Tvetand, Dunet Vejbred

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 113, 281, 831

8/19 Glomstrup

8/19-1. Glomstrup Vig.

Glomstrup Vig omgives af marint forland af vekslende bredde. Vegetationen på forlandet skifter mellem saltpræget strandeng og ferskvandseng. Her forekommer flere rørbevoksede strandsøer. Vigen står via sluser i forbindelse med Tissington (lok. 8/19-2) og Søndervig (lok. 8/19-3).

På sydvestsiden af Glomstrup Vig forekommer en mindre, afgræsset skrænt.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1988: Alm. Agermåne, Bellis, Blæresmælde, Blåhat, Blåmunke, Blåstjerne, Blåtop, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Engelskgræs, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Bakke-Forglemmej, Forskelligfarvet Forglemmej, Mark-Frytle, Følsod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Hanekro, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hvæne, Håret Høgeurt, Smalbladet

Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Ensídig Klokke, Liden Klokke, Bugtet Klever, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Flerårig Knavel, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Kugle-Museurt, Mælkehøtte, Alm. Mælkeurt, Ager-Padderok, Dværg-Perikon, Kante Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rejsfan, Knold-Rotthale, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Rølli, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Pille-Star, Sand-Star, Spidskapslet Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tjærenellike, Tormentil, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vække, Smalbladet Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Mark-Ærenpris

1900-1979: Strand-Asters, Bulmeurt, Vingebrødet Hindenkæ, Kalmus, Hjertekarse, Tornløs Hornblad(o), Stilket Kilebæger, Dansk Koklekar, Kveller, Pilledrager(o), Alm. Sumpstrå, Tjærenellike, Vibefedt

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Bulmeurt, Stilket Kilebæger, Dværg-Perikon
3. Lokalt sjældne arter: Kugle-Museurt 4. Hede- og
overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmej, Eng-Havre,
Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk

Kilder: 174, 190, 213, 228, 234, 379, 354, 418, 542, 533, 695, 831, 838

8/19-2. Tissington.

Tissington står via en sluse i forbindelse med Glomstrup Vig (lok. 8/19-1). Selve vigen er afvandet 1943. Her forekommer eng- og mosearealer eller opdyrkede marker samt afvandingskanaler. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Eng, mose, mark

Højere planter:

1900-1979: Bukkeblad, Ris-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Gifttyde, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plejet Gøgeurt, Tornløs Hornblad(o), Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Kær-Padderok, Blære-Star, Næb-Star, Tranebær, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: 0-+ E-V-B III r

Kilder: 174, 213, 354, 418, 831

8/19-3. Søndervig.

Den 50 ha. store Søndervig er ferskvandsområde omgivet af store rørskove og spredte engarealer. Vigen står via en sluse i forbindelse med Glomstrup Vig (lok. 8/19-1). Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Rørskov, eng

Lokalitetskode: 0-+ V-E III r

Kilder: 344, 354, 418

8/19-4. Redsted Bæk.

Den ca. 2 km lange Redsted Bæk (Morsø kommune) har ringe vandsøring. Samtidig modtager vandløbet mekanisk renset spildevand fra renningsanlægget i Rested. Dette belaster i høj grad vandløbet, og vandet er meget stærkt forurenset.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

8/20 Sønderherreds Plantage og Sindbjerg Plantage

8/20-1. Sønderherreds Plantage.

I sammensætningen af den privatejede, 348 ha. store Sønderherreds Plantage indgår overvejende nåleskov domineret af Rød-Gran. Spredt forekommer en del beovnsninger af løvskov i første række af Bøg tillsige med en del Eg og lidt blandskov.

Plantagen er rejst på tidligere hede. Endnu forekommer rester af hedevegetation i lysninger i plantagen samt en del fattigkær med hængesække af tørvenos og åbne vandhuller med en artsrig, værdifuld desmidiacéflora.

Bevaring: Det er af meget stor botanisk betydning, at de artsrike desmidiacésøer i Sønderherreds Plantage bevares. Det er derfor ønskeligt, at fattigkærne friholdes for opvækst af selvsåede træer og buske, da disse fremmer drenering og dermed tilgroning af vandhullerne i hængesækken. På den anden side er det nødvendigt af holde vandhullerne åbne for at opretholde en høj artsdiversitet, hvorfor en let, kontrolleret gravning af tørv i mindre sårbarer hængesække forsøgsvis kunne afprøves.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, hede, desmidiacésø

Højere planter:

1987: Bitter Bakkestjerne, Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Blåhat, Blåtop, Bukkeblad, Bølget Bunke, Mose-Bølle, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Alm. Bjerg-Fyr, Gederams, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Plettet Gøgeurt, Hedelyng, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Klokkelingyng, Bugtet Kløver, Kragelod, Smalbladet Kæruld, Tue-Kæruld, Lærk, Hede-Melbærris, Alm. Mælkur, Hvid Næbfrø, Prikbladet Perikon, Pors, Revling, Rundbælg, Rødknae, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Lyng-Snerre, Rundbladet Soldug, Alm. Star, Dynd-Star, Næb-Star, Pille-Star, Alm. Syre, Tagrør, Tormentil, Tråd-Star, Tranebær, Vandaks, Vandnavle, Lancet-Vejbred, Liden Vintergrøn, Hunde-Viol, Engelsk Visse

1985: Alm. Ulvehod

1984: Jakobsstige

1982: Alchemilla conjuncta (rosenfamilien), Benbræk, Liden Blærorod, Alm. Ene, Tue-Kogleaks, Smalbladet Pindsvineknop, Krybende Pil, Liden Soldug, Grå Star, Stjerne-Star, Tråd-Star, Aflangbladet Vandaks 1900-1979: Hvid Anemone, Tredelt Egebegne, Klokke-Ensian, Hoved-Frytle, Alm. Gedeblad, Guldblomme, Hunde-Hveme, Drue-Hyld, Kattehale, Kambregne, Fugle-Kirsebær, Stor Konval, Læge(?)-Kulsukker, Kvakkved, Liljekonval, Majblomst, Smalbladet Mangeløv, Alm. Månerude, Læge-Oksetunge, Nyrebladet Ranunkel, Grenet Pindsvineknop, Spæd Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Rubus laciniatus, Liden Siv, Dværg-Star, Hirse-Star, Femradet Ulvehod, Aflangbladet Vandaks, Farve-Visse, Hvid Åkande

Svampe:

1900-1979: Amanita rubescens, Boletus badius, Boletus subtomentosus, Calocera viscosa, Cantharellus cibarius, Clavulina rugosa, Collybia peronata, Coprinus atramentarius, Fuligo septica, Hydnnum repandum, Hygrophoropsis aurantiaca, Hygrocybe miniata/turunda, Hypholoma capnoides, Lactarius rufus, Lactarius subdulcis, Leptotorus albidus, Leptotorus caesius, Lycogala epidendron, Nematoloma fasciculare, Otidea leporina, Paxillus involutus, Russula emetica, Sparassis crispa

Mosser:

1900-1979: Sphagnum papillosum

Alger:

1987: Actinotaenium sp., Bambusina sp., Cosmarium sp., Closterium sp., Cylindrocystis sp., Desmidium sp., Euastrum sp., Micrasterias sp., Netrium sp., Pleurotaenium sp., Tetmemorus sp., Xanthidium sp. 1900-1979: Batrachospermum vagum

Lokalitetskode: ++ S-V I r-s

Botanisk vurdering:

1. Fattigkærne i Sønderherreds Plantage er henført til kategori I på grund af I-biotop: Desmidiacésø. 2. Sjældnere arter: Kambregne, Hvid Næbfrø, Smalbladet Pindsvineknop, Dynd-Star, Alm. Ulvehod 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Hede-Melbærris, Alm. Månerude, Lav Skorsoner

Kilder: 49, 109, 140, 145, 158, 203, 333, 339, 354, 379, 382, 418, 474, 483, 503, 559, 694, 831, 838

8/20-2. Sindbjerg Plantage.

I sammensætningen af den 12 ha. store Sindbjerg Plantage (Morsø kommune) indgår både løv- og nåleskov.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1900-1979: Skovstjerne, Forskelligbladet Tidsel

Svampe:

1900-1979: En fortægnelse findes i Brøndum (1978).

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 49, 109, 120, 333, 354, 831

8/21 Bistrup

8/21-1. Vejerslev.

Vest for landsbyen løber i nordsydgående retning den ca. 8 km lange Vejerslev Bæk. Vandløbet har generelt gode faldsforhold. Bunden består over store strækninger af grus og sand. Vandet er middel til stærkt forurenset.

Ved Mølleård løber vandløbet gennem en snæver dal. Den østlige side er skovklædt og rummer flere væld. Skoven består overvejende af løvskov domineret af Bøg og i den sydlige del Alm. Eg. Nærmest bækken opraderer krat af Pil. Vandløbet modtager urensset spildevand fra de omkringliggende bebyggelser (1971).

Vegetationstyper: Vandløb, løvskov

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Hvid Anemone, Rød Arve, Ask, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Skov-Galetpand, Alm. Gedeblad, Hassel, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Gul Iris, Fugle-Kirsebær, Vestlig Tue-Kogleaks(o), Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Majblomst, Hvid Næbfrø(o), Stor Nælde, Skov-Padderok, Grå-Pil, Nyrebladet Ranunkel, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Alm. Sumpstrå, Tykbladet Ærenpris

Svampe:

1900-1979: Daedalea quercina, Fomes fomentarius, Ganoderma applanatum, Polyporus varius, Stereum rugosum

Lokalitetskode: + V-S II r-s

Kilder: 182, 333, 344, 359, 361, 379, 418, 438, 445

8/21-2. Blistrup.

Ved Blistrup har i alt fald tidligere ligget mose.

Vegetationstyper: Mose(o)

Højere planter:

1900-1979: Bredbladet Klokke(o), Læge-Kokleare(o)

Lokalitetskode: 0-+ V IV 0

Kilder: 110, 272, 831

8/21-3. Øster Assels.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Øster Assels foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Gul Iris, Alm. Mangeløv, Prikbladet Perikon, Skovstjerne

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 182, 207, 333, 382, 831

8/21-4. Moustrup Å.

Den ca. 6,5 km lange Moustrup Å udspringer ved Centrum. Faldforholdene er gode på den øvre del, men blive ringere nedstrøms. Bunden består øverst af sand, grus og slam, mens der nedstrøms forekommer sand og tørv. Vandet er lettere til stærkt forurenset. Vandløbet modtager urensset spildevand fra de omkringliggende bebyggelser.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 359, 361

Den ca. 1,5 km lange Storup Å har ringe faldforhold. Bunden består af sand, tørv og ler. Vandløbet modtager urensset spildevand fra de omkringliggende bebyggelser.

Vegetationstyper: Vandløb

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 344, 354, 359, 361

8/21-6. Katrinelund.

Langs den sydlige kyst ligger lav kystsentrænt, der overvejende er vegetationsløs som følge af skred. Hvor vegetation optræder, er det "øer" af markplanter, der er skredet ned fra markerne, der går ud til centræntoppen.

Ved Katrinelund ses ca. 300 m lang strækning med sammenhængende overdrevsvegetation. Strækningen anvendes til græsning.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1986: Engelsgræs, Gul Fladbælg, Skov-Fladbælg, Fløjsgræs, Forskelligfarvet Forglemmej, Alm. Fuglegræs, Følfod, Gåsemad, Ager-Gåseurt, Blødt Hejre, Alm. Hundegræs, Hyrdetaske, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Lugtlos Kamille, Gul Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kvikk, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Alm. Rapgræs, Enårig Rapgræs, Rejnsfan, Rundbælg, Eng-Rævehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Kornet Stenbræk, Kløftet Storkenæb, Liden Storkenæb, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Muse-Vikke, Tandfri Vårsalat, Glat Ærenpris

Lokalitetskode: + E II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Skov-Fladbælg
4. Hede- og overdrevsarter: Forskelligfarvet Forglemmej, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk

Kilder: 497

8/22 Ljørslev

8/22-1. Ljørslev.

Omkring Ljørslev ligger flere mindre sører og vandhuller, der for hovedpartens vedkommende er åbne med ringe bredvegetation.

Vegetationstyper: Sø, vandhul

Højere planter:

1900-1979: Bredbladet Klokke(o), Kantet Perikon

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 110, 207, 418, 831

8/21-5. Storup Å.

8/22-2. Lilleris.

Lilleris består overvejende af nåleskov med mindre partier med løvtræer.

Lilleris Vandmølle er revet ned, mens mølledam og styr fortset er bevaret. Her ligger et sumpet engområde, der gennemløbes af møllebækken, der udspringer NV herfor.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov, vandløb, vandhul, eng

Højere planter:

1900-1979: Hvid Anemone, Skov-Angelik, Rød Arve, Alm. Baldrian, Blåbær, Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Ris-Dueurt, Dunet Egebregne, Gifstyde, Rød Hestehov, Drue-Hyld, Gul Iris, Stor Konval, Sump-Kællingetand, Majblomst, Smalbladet Mærke, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Dag-Pragtstjerne, Nyse-Rølilje, Skovstjerne, Skovsyre, Top-Star, Stinkende Storkenæb, Kær-Tidsel, Alm. Vandranunkel, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + S-E-V II r-s

Kilder: 182, 207, 333, 418, 694, 831

8/22-3. Højris Skov.

I sammensætningen af den 199 ha. store, privatejede Højris Skov indgår såvel beplantninger af nåletræer som beovoksninger med løvtræer af Bøg, Eg og blandskov. En del af arealerne er uden anvendelse. Skoven rummer Danmarks nordvestligste større, natrige beovoksning af Eg med tilhørende bundvegetation. Men rationel skovdrift med indplantning af nåletræer er ved at fortrænge egeskoven.

Bevaring: Højris Skov er sammen med Legind Bjerge (lok. 8/15-1), Højris Plantage (lok. 8/15-3), Kårup Hede (lok. 8/15-4) og Legind Vejle (lok. 8/14-1) i alt 883 ha. fredet 1975.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, park

Højere planter:

1981: Ahorn, Blåbær, Bøg, Desmerurt, Engelsgræs, Skov-Galteland, Gederams, Rød-Gran, Alm.(?) Guldstjerne, Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Alm. Sct. Hansurt, Storblomstret Kodriver(x), Alm. Kohvede, Stor Konval, Lillekonval, Majblomst, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Dag-Pragtstjerne, Skov-Salat, Skovstjerne, Skovsyre, Skvalderkål, Burre-Snerre, Alm. Syre, Krat-/Skov-Viol, Vorterod, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Hvid Anemone, Ask, Dun-/Vorte-Birk, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Alm. Eg, Dunet Egebregne, Rød-El, Skov-Elm, Enblomstret Flitteraks, Alm. Gedeblad, Liden Guldstjerne, Hassel, Hindbær, Gul Iris, Bredbladet Klokke(o), Kvalkved, Pyramide-Læbeløs(o), Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Miliegræs, Skov-Padderok, Kantet Perikon, Pilledrager(o), Klit-Rose(o), Rubus laciniatus, Skovmærke, Stjerne-Star

Svampe:

1980: Bjerkandera adusta, Hohenbuehelia atrocoerulea, Merulius papyrinus, Panellus serotinus, Phellodon ignarius, Stereum rugosum, Trametes versicolor, Ustulina deusta, Xylaria hypoxylon, Xylaria polymorpha 1900-1979: Agaricus silvicola, Amanita citrina, Amanita fulva, Amanita rubescens, Armillariella mellea, Ascocoryne sarcoides, Boletus badius, Boletus chrysenteron, Boletus pruinatus, Calocera cornea, Calocera viscosa, Clavaria cristata/rugosa, Clitocybe gibba, Clitocybe nebularis, Clitocybe odora, Collybia asema/butyracea, Collybia confluens, Collybia dryophila, Collybia peronata, Coprinus miscaceus, Coprinus plicatilis, Crepidotus mollis(o), Crepidotus variabilis, Crycibulum levis, Cystoderma amianthinum, Cystoderma carcharias, Dacrymyces stillatus, Fomes

annosus, Fomes fomentarius, Galerina hypnorum, Gymnopilus penetrans, Gymnopilus spectabilis, Hapalopilus nidulans(o), Helotium citrinum, Hygrophoropsis aurantiaca, Hymenochaete rubiginosa, Hymenochaete tabacina, Hypoloma fasciculare, Inonotus nodulosus, Inonotus radiatus, Laccaria amethystina, Laccaria laccata, Lactarius blennius, Lactarius glyciosmus, Lactarius subdulcis, Lactiporus sulphureus(o), Lepista inversa, Leptoporus albidus, Leptoporus caesius, Lycogala epidendron, Lycoperdon pyriforme, Lyophyllum connatum, Macrolepia rhacodes, Marasmiellus ramalis, Marasmius rotula, Mutinus caninus, Mycena alcalina, Mycena epipyterygia, Mycena galericulata, Mycena galopoda, Mycena inclinata, Mycena metata, Mycena polygramma, Mycena pura, Naucoria scolecina, Nectria cinnabarina, Omphalina swartzii, Oudemansiella mucida, Panacolus semiovatus, Paxillus involutus, Phallus impudicus, Phellinus ferreus, Phellinus ignarius, Phlebia radiata, Pholiota aurivella, Pholiota lenta, Piptoporus betulinus, Pluteus atricapillus, Polyporus brumalis, Polyporus ciliatus, Polyporus ignarius(o), Russula cyanoxantha, Russula delica, Russula emetica, Russula nigricans, Russula ochroleuca, Rutstroemia firma, Scleroderma citrinum, Strobilurus esculentus, Stereum hirsutum, Stereum purpureum, Stereum sanguinolentum, Stropharia aeruginosa, Suillus grevillei, Trametes abietina, Trametes hirsuta, Trametes serialis, Tremella encephala, Tricholomopsis rutilans, Tubaria furfuracea, Tyromyces ptychogaster, Xylaria longipes

Lokalitetskode: ++ S-Sk II r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Liden Guldstjerne, Xylaria longipes
3. Lokalt sjældnere arter: Storblomstret Kodriver(x)

Kilder: 64, 67, 79, 80, 109, 110, 124, 182, 207, 217, 234, 265, 277, 382, 418, 445, 463, 549, 569, 575, 694, 831, 838

8/22-4. Højris Strandenge.

Syd og sydøst for Højris ligger langs kysten marint forland. Her forekommer strandengsvegetation. Den nordlige del er forholdsvis tør og domineres af Lyse-Siv og Smalbladet Kæruld. Den sydlige del er fugtigere og gennemskæres af mange afvandingskanaler. Hid og her forekommer lavvandede strandsøer. Strandvolden er meget høj og rummer overdrevsvegetation med Alm. Ene. Området græsses ikke længere (1985). Inden ophøret var græsningstrykket moderat, og engene rummede artsrig vegetation.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1985: Alm. Ene, Smalbladet Kæruld, Lyse-Siv 1900-1979: Kors-Andemad, Skov-Angelik, Slank Blærerod(o), Tykbladet(?) Fladstjerne, Kveller, Pilledrager(o), Vejbred-Skeblad, Dværg-Star, Grå Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Kær-Svovlrod, Sværtelveld, Kær-Tidsel, Krans-Tusindblad(o), Trævlekroner, Svømmende Vandaks

Mosser:

1900-1979: Pottia heimii(o)

Lokalitetskode: + K-V-E III r-s

Kilder: 418, 438, 695

8/22-5. Vittrup Strøm.

Den øvre del af den ca. 2,5 km lange, privatejede Vittrup Strøm er rørlagt. Bunden i den nedre del består af sand iblandet grus og sten. Belastningen er varierende fra lettere til stærkt forurenset.

Langs vandløbet forekommer varierede vegetationstyper som følge af vækslende former for menneskelig påvirkning. Skrænterne langs vandløbet nordlige side er hovedsageligt tilplantet med nåletræer. Ind imellem forekommer flader og slugter med rester af hede- og overdrevsvegetation. En mindre del af den sydøstlige del afgræsses, og her ses kun enkelte fristående løvtræer.

Vegetationstyper: Nåleskov, eng, vandløb, overdrev

Højere planter:

1988: Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brandbæger, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølge Bunke, Mose-Bunke, Mose-Bølle, Djævelsbid, Draphavre, Glat Dueurt, Tidlig Dværgbunk, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Gederams, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Plettet Gegeurt, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Stortoppet Hvene, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkeling, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Enårig Knavel, Alm. Kongepen, Stor Konval, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Liden Museurt, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Krybende Pil, Lav Ranunkel, Rejnfan, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Skvalderkål, Burre-Snerre, Gul Snerre, Alm. Spergel, Pille-Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Tveskægget Ærenpris

1982: Alm. Ene

Lokalitetskode: + V-E-S II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Lav Skorsoner

Kilder: 359, 361, 418, 484, 544, 694

8/22-6. Birkemose og Hestholm Mose.

Både Birkemose og Hestholm Mose rummer mindre sør, der omgives af rørskov, pilekrat og enge.

Vegetationstyper: Eng, mose

Højere planter:

1900-1979: Ris-Dueurt, Kær-Fladstjerne, Kær-Guldkarse, Gul Iris, Bittersød Natskygge, Vinget Perikon, Næb-Star, Kær-Svovlrod, Sværtevæld, Tykbladet Ærenpris

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 418

8/23 Rotholme og Hester Odde

8/23-1. Vester Assels.

Langs kysten ved Vester Assels ligger marint forland af litorinaskrænt. Forlandet rummer græsset strandeng med strandsøer å den sydøstlige del, mens den nordvestlige er uden græsning og udviklet til rørskov med høj græsdomineret vegetation. Litorinaskrænten er skredet ned flere steder, men bærer dog vegetation. Den sydøstlige del er i lighed med strandengen græsset,

mens den nordvestlige er uden. Midt på skrænten forekommer en mindre beplantning af løvtræer.

Vegetationstyper: Strandeng, rørskov, overdrev

Højere planter:

1988: Bellis, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Draphavre, Engelsgræs, Alm. Firring, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Følfod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Hundegræs, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Gærde-Kartebolle, Bugtet Kløver, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Stor Knopurt, Alm. Kællingetand, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Røtkehale, Rejnfan, Eng-Rævehale, Alm. Røllike, Kruset Skræppe, Ager-Snerle, Blågrøn Star, Håret Star, Rød Svingel, Horse-Tidsel, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Glat Ærenpris

Lokalitetskode: + K-V-E II r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knold-Ranunkel

Kilder: 530, 695

8/23-2. Rotholme.

Rotholme består af rækker af sandører og holme. Plantedækket er typisk, lavtvoksende strandengsvegetation, der fortsætter langs kysten både nord og syd for Rotholme. Her forekommer tillige veludviklede losystemer og strandsøer. Flere fennere er græssete.

Vegetationstyper: Strandeng, sør, rørskov

Højere planter:

1900-1979: Strand-Annelgræs, Strand-Asters, Engelsgræs, Blågrøn Gåsefod, Hejrenæb, Kødet Hindbæger, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhanned Hønsetarm, Stilket Kilebæger, Liden Klokke, Jordbær Kløver, Kveller, Gul Snerre, Bidende Stenurt, Blod Storkenæb, Rød Svingel, Børstebladet Vandaks

Lokalitetskode: + K-V III r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Stilket Kilebæger

Kilder: 228, 354, 695

8/23-3. Hestør Odde.

Hestør Odde er marint forland, hvis krumoddesystemer er under fortsat dannelse. Plantedækket rummer rester af strandengsvegetation. Engene er dog delvist drænede.

Vegetationstyper: Strandeng

Lokalitetskode: 0 K IV 0

Kilder: 120, 228, 354, 364, 418, 694, 695

8/24-1. Sillerslev Ådal.

Den bugtede, øst-vestgående Sillerslev Ådal rummer overvejende afvandedeenge omkring det regulerede vandløb. Engene anvendes til græsning og høstet. Den lavere bund i sidedalene er opdyrt, mens ådalens sider er tilplantet med nåletræer af Rød-Gran, Alm. Ædelgran, Sølvgran og Nordmannsgran. På utilplantede steder optræder rester af hede domineret af Bølget Bunke og Ørnebregne. Ved Lægårde ligger et uopdyrt moseområde, der er under stærk tilgroning med buske af Pil og høje urter. I mosens østlige ende ses et parti med lavere vegetation. Igennem mosen går flere dybe grøfter. Vandet i den ca. 5 km lange Sillerslev Å (Morsø kommune) er belastet af tilledning af urensset spildevand fra Sillerslev. Åen udspringer nordvest for Sillerslev. Faldforholdene er ringe til jævne. Bunden består fortrinsvis af sand.

Vegetationstyper: Eng, mose, nåleskov, hede

Højere planter:

1987: Skov-Angelik, Bølget Bunke, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Lædden Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Græsbladet Fladstjerne, Kær-Fladstjerne, Fløjlsgræs, Gederams, Rød-Gran, Skov-Hanekro, Krybende Hestegræs, Kryb-Hveme, Alm. Hønsetarm, Kattehale, Sump-Kællingeland, Vild Kørvel, Alm. Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Alm. Mjødurt, Nordmannsgran, Stor Nælde, Ager-Padderok, Dynd-Padderok, Grå-Pil, Øret Pil, Vand-Pileurt, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Knæbøjet Rævehale, Nyse-Røllike, Rørgræs, Lyse-Siv, Vand-Skræppe, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Kær-Star, Ager-Stedmoderblomst, Rød Swingel, Alm. Syre, Sølvgran, Tagrør, Ager-Tidsel, Kær-Tidsel, Muse-Vikke, Eng-Viol, Alm. Ædelgran, Ørnebregne 1900-1979: Bukkeblad, Fin Bunke(o), Dværgulvefod(o), Kær-Galtetand, Giftyde, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Sump-Hullæbe(o), Bredbladet Klokke(o), Vestlig Tue-Kogleaks(o), Kær-Mangeløv, Smalbladet Maerke, Kær-Padderok, Spyd-Pil(o), Grenet Pindsvineknop, Langbladet Ranunkel, Rubus laciniatus, Buttblomstret Siv(o), Vejbred-Skeblad, Nikkende Star, Næb-Star, Spidskapslet Star, Stiv-Star, Kær-Svovirod, Kær-Trehage, Eng-Troldurt, Tæppegræs, Vandarve, Læge-Øjentrøst

Mosser:

1900-1979: *Philonotis calcarea*(o), *Philonotis fontana*(o),
Scorpidium scorpioides(o), *Tomenthypnum nitens*(o)

Lokalitetskode: + E-V-S-H III r

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere arter: Tæppegræs

Fra lokalitetet foreligger en angivelse af Kær-Svinemælk, der i følge TBU-arkivet ikke er kendt fra Mors.

Kilder: 110, 283, 344, 354, 359, 361, 382, 418, 438, 723, 739, 740, 831, 838

8/24-2. Ørding.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Ørding foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Blåstjerne(o), Bredbladet Klokke(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 110, 270

8/24-3. Møllersminde.

Møllersminde er løvskov iblandet en del nåletræer. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Lokalitetskode: 0-+ S IV 0

Kilder: 694

8/24-4. Sillerslev Øre.

Langs kysten ved Sillerslev Øre og nord herfor ligger marint forland, der for størstedelens vedkommende er drænet og opdyrt eller tilplantet med nåletræer. Dele af området er udstykket. Den sydligste del er ugræsset strandoverdrev.

Vegetationstyper: Overdrev, mark

Højere planter:

1900-1979: Dansk Kokleare, Plettet Gøgeurt

Lokalitetskode: + E-B III r

Kilder: 354, 418, 695

Nøgleblomstret Klokke, Hanstholm. Peter Wind Fot. 1983

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTRIKT 9.

9/1 Knuden, Fur

9/1-1. Knuden.

Knudeklint (30 m. o. h.) består af moler. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Bevaring: Knudeklint er fredet 1972.

Vegetationstyper: Fattigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Fin Bunke(o)

Lokalitetskode: 0 (V) IV 0

Kilder: 79, 80, 283, 831

9/2 Nordfur

9/2-1. Nordfur.

Nordfur er stærkt kuperet og når højder på 75 m omkring Lille Jenshøj og Stendal Høje (lok. 9/2-5). Undergrunden består af moler dækket af moræne af vekslende tykkelse. Flere steder langs kysten står moleret blottet i stejle skrænter.

I begyndelsen af århundredet var Nordfur opdyrket, og flere arealer var hede. Mange af disse er siden blevet opdyrket, men endnu forekommer rester af heder tillige med flere overdrev. Langs nordkystens skrænter optræder stedvis væld. Nordfur rummer mangegrave, hvor brydning af moler har fundet sted, eller hvor der fortsat udvindes moler.

Flere botaniske oplysninger er relateret til en konkret lokalitet på Nordfur og er beskrevet nedenfor. Oplysninger, der ikke er omtalt under de enkelte lokaliteter og blot kan henføres til Nordfur, er samlet her.

Bevaring: Om fredningsforhold henvises til de enkelte lokaliteter nedenfor.

Vegetationstyper: Hede, væld

Højere planter:

1900-1979: Tredelt Egebregne, Krat-Fladbælg (var. *tenuifolius*), Gederams, Alm. Hyld, Bakke-Jordbær(o), Kugle-Museurt, Liden Singrøn, Sand-Siv, Sodaurt(o), Lyng-Star(o), Liden Ulvesod(o), Farve-Visse

Svampe:

1900-1979: *Auricularia auricula-judae*

Alg:

1900-1979: *Chara vulgaris*(o)

Lokalitetskode: + H-V III r-s

Kilder: 152, 155, 205, 263, 277, 289, 298, 420, 468, 624, 831, 837

9/2-2. Råkilde.

Arealer ved Råkilde ejes af det offentlige (Feldborg statsskovdistrikt). Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Højere planter:
1986: Alm. Ulvesod

Lokalitetskode: 0-+ ? IV 0

Botanisk vurdering:
2. Sjældnere planter: Alm. Ulvesod

Kilder: 310, 324, 624, 831

9/2-3. Stolleklint (incl. Svenskehule).

Stolleklint rejser sig med højder op til 36 m over Limfjorden og består af moler. Svenskehule er opstået ved gravning efter råstoffer i begyndelsen af forrige århundrede. Som følge af frostsprængninger og havets erosion har hulen nu kun ringe udstrækning i forhold til den oprindelige.

Bevaring: Stolleklint er fredet 1979.

Vegetationstyper: Væld

Højere planter:
1980: Dansk Ingefær
1900-1979: Vandarve

Lokalitetskode: 0-+ V III r-s

Kilder: 79, 80, 121, 416

9/2-4. Rødstenene.

Rødstenene består af grus kittet sammen af jernforbindelser og sandsten. Den tørre Rødsten er en fritliggende blok omgivet af stærkt kuperet terræn bestående af overdrev, væld, vandløb og en opstemmet dam, mens den våde Rødsten er en formation under moleret på nordkysten. Især på den tørre Rødsten og på nærliggende blokke forekommer mange epilithiske laver, hvilket giver stenen et gråligt skær. På havskrænten optræder en kratvegetation domineret af buske af Havtorn og Slæm samt af høje urter med især Kæmpe-Bjørneklo. Den smalle strand nedenfor klinten rummer strandvolde af sten og er vegetationslös. En del af området ejes af det offentlige (Feldborg statsskovdistrikt).

Bevaring: Det er af botanisk stor interesse, at den lyselkendte lichenvegetation på den tørre Rødsten bevares. Det er derfor ønskeligt, at både indplantede og selvåede træer fjernes fra den tørre Rødsten.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, vandløb

Højere planter:

1983: Liden Andemad, Kæmpe-Bjørneklo, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Glat Dueurt, Kær-Dueurt, Ris-Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Sump-Fladstjerne, Sump-Forglemmej, Engriflet Hvidtjørn, Eng-Kabbeleje, Moskus-Katost, Katteskæg, Kragesod, Sump-Kællingetand, Smalbladet Mærke, Bittersød Natskygge (var. litorale), Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Lædden Pil, Sejle-Pil, Grenet Pindsvineknop, Bidende Ranunkel, Kær-Ranunkel, Kobber-Rose, Rynket Rose, Alm. Røn, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Lyse-Siv, Tuds-Siv, Alm. Star, Grøn Star, Hare-Star, Hirse-Star, Næb-Star, Stjerne-Star, Alm. Sumpstrå, Ru Svinemælk, Rød Svingel, Kær-Tidsel, Liden Vandaks, Smalbladet Vandstjerne, Eng-Viol, Krat-Viol 1982: Hvid Anemone, Bakketidsel, Blåstjerne, Knoldet Brunrod, Engkarse, Krat-Fladbælg, Flipkrave, Bakke-Forglemmej, Eng-Forglemmej, Vår-Gæslingebломst, Gåsemad, Havtorn, Håret Høgeurt, Alm. Høisetarm, Gul Iris, Skov-Jordbær, Hvid-Kløver, Nikkende Kobjælde, Hulkravet Kodriver, Kvan, Alm. Kællingetand, Løgkarse, Marehalm, Stor Nælde, Gåse-Potentil, Krybende Potentil, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Rundbælg, Skovstjerne, Skovskyre, Slæn, Humle-Sneglebælg, Alm. Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Liden Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Strandarve, Alm. Syre, Horse-Tidsel, Tormentil, Lancet-Vejbred 1900-1979: Hedelyng, Klokkelyng, Bidende Pileurt, Lyng-Silke(o), Trenervet Snerre, Lav Tidsel, Alm. Ulvefod(o), Vandarve, Vedbend-Vandranunkel(o), Engelsk Visse

Mosser:

1900-1979: Bartramia pomiformis, Dicranum scoparium Hypnum cupressiforme, Polytrichum piliferum, Racomitrium heterostichum

Laver:

1980: Coelocaulon muricatum, Cystocoleus ebeneus, Lephroloma vrouauxii, Parmelia loxodes, Psilolecia lucida, Sphaerophorus globus, Stereocaulon vesuvianum 1900-1979: Acarospora fuscata, Baeomyces carneus, Baeomyces roseus, Baeomyces rufus, Candelariella coralliza, Candelariella vitellina, Cladonia coccifera, Cladonia macilenta, Cladonia portentosa, Cladonia pyxidata, Cladonia squamosa, Cladonia verticillata, Diploschistes scruposus, Hypogymnia physodes, Hypogymnia tubulosa, Lecanora rupicola, Lecanora sulphurea, Lecidea fuscoatra, Lepraria neglecta, Micarea peliocarpa, Ochrolechia androgyna, Opegrapha zonata, Parmelia saxatilis, Parmelia sulcata, Peltigera polydactyla, Pertusaria dealbescens, Physcia dubia, Platismatia glauca, Porpidia macrocarpa, Rhizocarpon obscuratum, Sphaerophorus fragilis, Stereocaulon dactylophyllum, Trapelia coarctata, Trapeliopsis granulosa

Lokalitetskode: ++ E-V-K I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af I-biotop: Lichenrig vegetation og på grund af rødlisterarter.

1. Rødlisterarter: Baeomyces carneus, Diploschistes scruposus, Stereocaulon dactylophyllum 2. Sjældnere planter: Baeomyces roseus, Cystocoleus ebeneus, Lepraria neglecta, Micarea peliocarpa, Opegrapha zonata, Peltigera polydactyla, Pertusaria dealbescens, Psilolecia lucida, Sphaerophorus fragilis, Sphaerophorus globus, Stereocaulon vesuvianum

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Nikkende Kobjælde, Knold-Ranunkel, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 62, 79, 80, 82, 116, 238, 324, 402, 551, 583, 694

9/2-5. Lille Jenshøj (incl. Stendal Høje).

Lille Jenshøj og Stendal Høje er med 75 m de højeste punkter på Fur.

Bevaring: Lille Jenshøj og Stendal Høje er fredet 1955.

Vegetationstyper: Nåleskov, vejkant

Højere planter:

1985: Knoldet Mjødurt

1982: Bellis, Høst-Borst, Skov-Brandbæger, Bukkeblad, Engelskgræs, Følsod, Gederams, Hedelyng, Håret Høgeurt, Lugtlos Kamille, Alm. Kongepen, Mælkebøtte, Stor Nælde, Alm. Pengeurt, Rødknæ, Alm. Rølike, Lyng-Snerre, Glat Vejbred, Krat-Viol, Marts-Viol, Engelsk Visse, Tveskægget Årenpris

Lokalitetskode: + S-B III 0

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Knoldet Mjødurt

Kilder: 79, 80, 405, 551, 694

9/2-6. Langstedhuller.

Langstedhuller (Feldborg statsskovdistrikt) er et kløftparti med dybe slugter og stejle skrænter. På skrænterne er udviklet fårestier. En del af skrænterne er tilgroet med buske af Hvidtjørn, Alm. Hyld og Havtorn.

Bevaring: Langstedhuller er fredet 1979.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1989: Nikkende Kobjælde, Plettet Kongepen, Vår-Potentil

1988: Hvid Anemone, Bellis, Blåbær, Blåhat, Alm. Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Draphavre, Dunet Dueurt, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Alm. Fuglegræs, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hejrenæb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Høisetarm, Vild Hør, Alm. Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Hulkravet Kodriver, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Liljekonval, Alm. Markarve, Mælkebøtte, Alm. Pimpinelle, Krybende Potentil, Alm. Rajgræs, Hvas Randfrø, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Revling, Knold-Rottehale, Rundbælg, Alm. Rølike, Liden/Stor Skjaller, Skovstjerne, Humle-Sneglebælg, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Sand-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Blød Storkenæb, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Hunde-Viol, Læge-Årenpris, Tveskægget Årenpris, Læge-Øjentrøst 1986: Alm. Ene 1985: Alm. Engelsød, Hjertegræs 1900-1979: Lund-Padderok

Lokalitetskode: ++ E I s

Botanisk vurdering:

Langstedhuller er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Plettet Kongepen, Vår-Potentil, Liden Snerre 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Nikkende Kobjælde, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk

Kilder: 79, 80, 406, 538, 546a, 546b, 581, 694

9/2-7. Smedjehøje.

Smedjehøje er flere kæmpehøje med græsrig hedevegetation domineret af Bølget Bunke tillige med en del opvækst af Bjerg-Fyr og Birk samt kratsamlinger.

Bevaring: Smedjehøje er fredet 1955.

Vegetationstyper: Hede, overdrev

Højere planter:

1988: Blåbær, Bølget Bunke, Djævelsbid, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Alm. Gyldenris, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Alm. Rajgræs, Revling, Rødknæ, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Fåre-Svingel, Alm. Syre, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Farve-Visse

Lokalisatkode: + H-E II s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 79, 80, 407, 538

9/3 Færker Hede, Færker Odde og Engelstør Odde

9/3-1. Engelstør Odde.

På nordsiden af Engelstør Odde ligger neden for litorinaskrænten vidstrakte, græssede enge med flere mindre vandhuller. I et lille vandhul vokser Alm. Vandranunkel, Hårflyget Vandranunkel, Svømmende Sumpskærm, Kors-Andemad, Grenet Pindsvineknop og Enkelt Pindsvineknop. I vældprægede dele optræder ekstremrigkærsvægten.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at ekstremrigkærsvægten på Engelstør Odde bevares. Det er derfor ønskeligt, at den ekstensive græsning bibeholdes, at gødsning ikke finder sted, og at afvanding af kærrområderne og deres omgivelser undgås.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, eng, ekstremrigkær

Højere planter:

1989: Sump-Hullæbe
1988: Bukkeblad, Djævelsbid, Klokke-Ensian, Kødfarvet(?)
Gøgeurt, Hjertegræs, Leverurt, Blågrøn Star, Dværg-Star,
Trævlekrone, Læge-Øjentrøst 1983: Kors-Andemad, Sump-Forglemmigej, Grå-Pil, Enkelt Pindsvineknop, Grenet Pindsvineknop, Kær-Ranunkel, Lyse-Siv, Lyng-Snerre, Svømmende Sumpskærm, Alm. Sumpstrå, Svømmende Vandaks, Alm. Vandranunkel, Hårflyget Vandranunkel
1982: Baltisk Ensian

Lokalisatkode: + K-E I r-s

Botanisk vurdering:

Kærrområderne Engelstør Odde er henført til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær. 2. Sjældnere planter: Baltisk Ensian 4. Ekstremrigkærsvægten: Sump-Hullæbe

Kilder: 238, 354, 421, 422, 583, 694, 695, 740, 831

9/3-2. Færker Hede.

Færker Hede er opstået på tilgroede strandvolde, hvor lysåben hedevegetation har indfundet sig på toppen af voldene og fattigkærsvægten i lavningerne. Nu er ikke-græssede dele under tilgroning med nåletræer eller udlagt til sommerhusbebyggelse, hvorfor der kun er enkelte rester af den interessante og værdifulde hede- og fattigkærsvægten. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Hede, fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Benbræk, Blåtop, Fin Bunke(o), Dværgulvefod(o), Baltisk Ensian(o), Klokke-Ensian(o), Alm. Firring, Syl-Firring(o), Hoved-Frytle, Havtorn, Hedelyng, Klokkeling, Brun Næbfæ(o), Krybende Pil, Lyng-Silke(o), Gianskapslet Siv, Klit-Siv(o), Knop-Siv, Sand-Siv(o), Stilk-Siv(o), Tråd-Siv, Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Hirse-Star, Loppe-Star(o), Fåre-Swingel, Tagrør, Tormentil, Eng-Troldurt, Liden Ulvesfod(o), Strand-Vejbred, Engelsk Visse, Læge-Øjentrøst

Lokalisatkode: + H-V II s

Kilder: 62, 116, 155, 283, 354, 377, 694, 831

9/3-3. Færker Odde.

Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke

Bevaring: 11 ha. langs nordsiden af Færker Odde er fredet 1968.

Vegetationstyper: Strandoverdrev, strand

Højere planter:

1900-1979: Lyng-Silke

Lokalisatkode: 0+ K-E IV 0

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Lyng-Silke

Kilder: 80, 116, 354, 694, 831

9/3-4. Vojel Vig.

Vojel Vig er fladvandet og omgivet af strandenge med veludviklede systemer af loer. Langs den nordvestlige side optræder lidt rørskov af Tagrør. Tæt ved bunden af vigen ligger en holm, hvis vegetation er domineret af græsser. Den østlige del afgræsses, og her forekommer et par mindre vandhuller. Strandengene omgives af højereliggende marker.

Vegetationstyper: Strandeng, strandoverdrev, rørskov

Højere planter:

1985: Tagrør

1900-1979: Smalbladet Kællingetand(o), Sand-Siv(o), Stilk-Siv(o)

Lokalisatkode: + K-E III r-s

Kilder: 151, 155, 377, 354, 695, 831

9/4 Sydfur

9/4-1. Harvarp Odde = Harbo Odde.

Yderst på Harvarp Odde forekommer eksponeret sandstrand med strandvolde bevokset med Sand-Hjælme. Bag strandvolden findes et smalt bælte domineret af Rød Svingel efterfulgt af rørskov af Tagrør og Strand-Kogleaks. Området er uden græsning og kranses af sommerhusområder.

Vegetationstyper: Strandeng, strandoverdrev, rørskov

Højere planter:

1985: Sand-Hjælme, Rød Svingel, Tagrør

Lokalitetskode: + K-E III r

Kilder: 695, 624

9/4-2. Fur Kirke.

Omkring kirkegården ved Fur Kirke ligger et temmeligt langt, lavt stendige, der består af forskellige bjergarter, bl. a. kalksten. Dele af diget er skygget, mens andre er fuldt eksponeret.

Vegetationstyper: Stendige, grusgrav

Højere planter

1982: Pindsvine-Kartebolle

Laver:

1900-1979: *Acarospora fuscata*, *Aspicilla gibbosa*, *Buellia aethalea*, *Caloplaca citrina*, *Candelariella vitellina*, *Evernia prunastri*, *Hypogymnia physodes*, *Lecanora albescens*, *Lecanora hagenii*, *Lecanora intricata*, *Lecanora rupicola*, *Lecanora sulphurea*, *Lecidea fuscoatra*, *Lecidea lactea*, *Ochrolechia parella*, *Parmelia glabratula* var. *fuliginea*, *Parmelia loxodes*, *Parmelia saxatilis*, *Parmelia sulcata*, *Pertusaria amara*, *Pertusaria lactea*, *Physcia adscendens*, *Physconia distorta*, *Polysporina simplex*, *Porina chlorotica*, *Porpidia tuberculosa*, *Ramalina fastigiata*, *Ramalina siliquosa*, *Rhizocarpon distinctum*, *Scoliciosporum umbrinum*, *Tephromela atra*, *Tephromela grumosa*, *Trapelia coarctata*, *Xanthoria parietina*

Lokalitetskode: + B II r-s

Botanisk vurdering:

Diget ved Fur Kirke er hensørt til kategori I på grund af rødlisterart.

1. Rødlisterart: *Pertusaria lactea*, 2. Sjældnere planter: *Lecanora intricata*, *Lecidea lactea*, *Ramalina siliquosa*, *Tephromela grumosa*,

Kilder: 83, 141, 402

9/4-3. Søndergårde.

Sydvæst for Søndergårde ligger lavere kystskaæter, der gennemskæres af flere, mindre slugter. Mindre dele af området afgræsses. Her forekommer artsrig overdrevsvegetation med en del opvækst af buske af især Engriflet Hvidtjørn.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at den artsrike og værdifulde overdrevsvegetation på kystskaæterne ved Søndergårde bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsningen bibeholdes og

udvides til ikke græssede områder, at opvækst af selvsåede kram forhindres, at tilplantning ikke finder sted, og at godtning undgås.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1988: Bakketidsel, Bellis, Blåhat, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Draphavre, Tidlig Dværgbunke, Alm. Dværgløvetofod, Engelskgræs, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Forskelligfarvet Forglemmigej, Mark-Forglemmigej, Mark-Frytle, Følfod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Gåsemad, Eng-Havre, Hedelyng, Blod Heje, Alm. Hundegræs, Alm. Hvæne, Engriflet Hvidtjørn, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Honsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokkelyng, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Stribet Kløver, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Kommen, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Markarve, Alm. Mælkurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prickbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Alm. Rajgræs, Hvas Randfrø, Alm. Rapgræs, Knold-Ranunkel, Revling, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snorre, Lyng-Snorre, Blågrøn Star, Håret Star, Pille-Star, Sand-Star, Vår-Star, Bidende Stenurt, Blod Storkenæb, Fære-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemand, Muse-Vikke, Engelsk Visse, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + E I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Stribet Kløver 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Forskelligfarvet Forglemmigej, Eng-Havre, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star

Kilder: 543

9/5 Selde Vig

9/5-1 Risum Enge.

Syd for Selde Vig ligger et større sammenhængende engareal, Risum Enge. Dette er opdelt i græssede fænner. Kalken ligger højt i undergrunden i bakkerne syd for engene. Inderst har engene ferskvandspræg som følge af trykvand, mens påvirkningen af saltvand stiger mod vigen. Her ses flere små søer tilsig med strandvolde, sandvader og krummedesystemer. Mod vest ligger flere ugræssede fænner, der er domineret af Tagrør. Enkelte rummer bevoksninger af Sort Skæne. Flere fænner rummer ekstremrigkærsvægter med dominans af Sort Skæne, andre rummer veludviklet knoldkær. Vegetationen her er lavtvoksende og består af vekslen mellem rigkærssorter som Fåblomstret Kogleaks, Leverurt, Blågrøn Star, Loppe-Star og Skede-Star og karakterarter fra fattigkæreret som Pors, Benbræk og Klokkelyng. Her optræder flere sjældne eller meget sjældne arter.

Bevaring: Det er af største botaniske betydning, at de artsrike og værdifulde ekstremrigkærsvægter ved Selde Vig bevares. Det er derfor ønskeligt, at den nuværende udnyttelse med ekstensiv græsning bibeholdes for at undgå opvækst af selvsåede buske og træer, at græsning iværksættes på ikke-græssede fænner, hvor Sort Skæne forekommer, og at godtning ikke finder sted. Risum Enge er fredet 1974.

Vegetationstyper: Ekstremrigkær, strandeng, strandoverdrev, rørskov, sø

Højere planter:

1987: Skov-Angelik, Dun-Birk, Blåtop, Alm. Brunelle, Bølleblad, Djævelsbid, Alm. Firling, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Harril, Hedelyng, Hjertegras, Lancebladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Kamgræs, Katteskæg, Klokkelyng, Hvid-Kløver, Blågrøn Kogleaks, Fåblomstret Kogleaks, Rødbrun Kogleaks, Kragefod, Leverurt, Vand-Mynte, Mælkebøtte Kær-Padderok, Krybende Pil, Øret Pil, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Alm. Røllike, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, Liden Skjaller, Sort Skæne(x), Gul Snerre, Kær-Snerre, Alm. Star, Blågrøn Star, Dværg-Star, Hirse-Star, Loppe-Star, Skede-Star, Stjerne-Star, Enskælet Sumpstrå, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Mannasødgræs, Tandet Sødgræs, Tagrør, Tandbælg, Kær-Tidsel, Tormentil, Kær-Trehage, Strand-Trehage, Mose-Troldurt, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Eng-Viol

1983: Strand-Asters, Knude-Firling, Harril, Kødet Hindeknæ, Vingefrøet Hindeknæ, Kryb-Hvene, Jordbær-Kløver, Sø-Kogleaks, Kveller, Vild Kørvel, Krans-Mynte, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Høst-Rødtap, Sandkryb, Strandgålefod, Vandnavle, Glat Vejbred, 1900-1979: Høst-Borst, Fin Bunke(o), Mose-Bolle, Dunet Dueurt, Dværgulvesfod(x), Engelskgræs, Baltisk Ensian, Eng-Ensian, Klokke-Ensian, Fløjlsgræs, Kær-Fnokurt(o), Sump-Forglemmej, Følfod, Kær-Guldkarse, Hestehale, Hunde-Hvene, Alm. Hvidtjørn, Eng-Kabbeleje, Knudearve, Fladtryk Kogleaks, Alm. Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Kær-Ranunkel, Stivhåret Ranunkel, Revling, Nyse-Røllike, Børste-Siv, Sand-Siv, Stilk-Siv(o), Tråd-Siv, Vejbred-Skeblad, Sump-Snerre, Langbladet Soldug(o), Liden Soldug, Rundbladet Soldug, Svømmende Sumpskærm(o), Fjernakset Star, Høst-Star, Toradet Star, Mangestaenglet Sumpstrå(o), Søpryd, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Trænbær, Eng-Troldurt, Aks-Tusindblad, Hår-Tusindblad(o), Tusindfrø, Liden Tusindgylden, Tæppegræs(o), Liden Ulvefod(o), Børstebladet Vandaks, Liden Vandaks, Fliget Vejbred, Vibefedt

Alger:

1900-1979: Chara sp.

Lokalitetskode: + + + K-E-V I s

Botanisk vurdering:

Risum Enge er hensørt til kategori I på grund af I-biotop: Ekstremrigkær og på grund af rødlisterarter. 1. Rødlisterarter: Dværgulvesfod(x), Sort Skæne(x) 2. Sjældnere planter: Baltisk Ensian, Eng-Ensian, Loppe-Star, Skede-Star, Søpryd 3. Lokalt sjældnere planter: Stivhåret Ranunkel 4. Ekstremrigkærersindikatorer: Sort Skæne

Kilder: 37, 62, 133, 155, 205, 218, 228, 238, 283, 289, 311, 354, 379, 382, 384, 417, 449, 469, 580, 583, 692, 694, 695, 735, 740, 831, 837

9/6 Kysten mellem Fur færgested og Junget Øre

9/6-1. Branden.

Ved Branden ligger overdrev på kuperet terræn. Kalken i undergrunden ligger forholdsvis højt. Nyere botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1900-1979: Strand-Fladbælg, Opret Kobjælde(o)

Lokalitetskode: + E III r-s

Kilder: 126, 205, 311

9/6-2. Kjeldgård Enge.

Den vestlige del af Kjeldgård Enge afgræsses og har lavtvoksende vegetation. Omkring lavningerne findes typisk strandengsvegetation. Den østlige del domineres af strandsøer med rørskov. Ud mod den lerede kyst forekommer strandvolde. Syd for engene ligger litorinaskrænten med højreliggende marker. Mod øst rejser fjordskrænterne sig. Skrænterne gennemskæres af flere mindre slugter. Jordbunden består af plastisk ler med jordflydning til følge. Skrænterne er uden græsning og under lettere tilgroning med Hvidtjørn, Selje-Røn og Rose.

Vegetationstyper: Strandeng, strandoverdrev, rørskov, sø

Højere planter:

1989: Alm. Agermåne, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Blåhat, Eng-Brandbæger, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynde, Djævelsbid, Draphavre, Glat Dueurt, Alm. Firling, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Følfod, Gederams, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Vild Gulerod, Ager-Gåseurt, Alm. Hanekro, Dunet Havre, Havtorn, Hedelyng, Blød Hejre, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hveme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Femhannet Hønsetarm, Liden Klokke, Smalbladet Klokke, Bugte Kløver, Fin Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Hulkravet Kodriver, Mark-Krageklo, Alm. Kvik, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Blågrøn Løvefod, Knoldet Mjødurt, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Knop-Siv, Burre-Snerre, Gul Snerre, Liden Snerre, Trenervet Snerre, Håret Star, Kernet Stenbræk, Bidende Stenurt, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lance-Vejbred, Gærde-Vikke, Muse-Vikke, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

Lokalitetskode: + K-E-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Smalbladet Klokke, Liden Snerre 4. Hede-og overdrevsindikatorer: Dunet Havre, Knoldet Mjødurt, Kernet Stenbræk

Kilder: 546b, 695

9/6-3. Jungetøre Plantage.

Den 36 ha. store private Jungetøre Plantage rummer meget næleskov, i den sydlige del forekommer blandinger af løvskov og næletræsbeplantninger af Hvid-Gran og Japansk Lærk. Skovbunden her er fugtig og lysåben med Ask, Grå-El, Hvidtjørn, Hassel, Grå-Pil og Alm. Hyld tillige med en del Alm. Eg i skov- og busklag. Urtelaget domineres af Alm. Mjødurt og Stor Nælde eller i lysåbne næletræsbeplantninger Gederams og Hindbær.

På stranden ud for Jungetøre Plantage og hen mod Junget Øre ses lave klitter domineret af Marchalm.

Vegetationstyper: Næleskov, løvskov, klit, strand

Højere planter:

1900-1979: Ahorn, Ask, Alm. Baldrian, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Alm. Eg, Grå-El, Fløjlsgræs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Hvid-Gran, Haremad, Hindbær, Alm. Hundegræs, Alm. Hveme, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Drue-Hyld, Liden Klokke, Korbær, Vild Kørvel, Japansk Lærk, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Marchalm, Feber-Nellikerod, Stor

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Elfenbens-Padderok 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Dunet Havre, Hjertegræs, Lancetbladet Høgeurt, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel
Elfenbens-Padderok optræder her tillige med Junget Krat (lok. 9/9-1) på sine nordligste, kendte voksesteder i Danmark.

Kilder: 62, 205, 277, 382, 807, 831, 874

9/9-3. Junget.

Øst for Junget ligger marint forland neden for litorinaskrænten. De lavere dele har karakter af strandeng og de højere af strandoverdrev. Området afgræsses og har lav vegetation.

Undergrundens kalk ligger højt og danner en knude under Junget By.

Vegetationstyper: Strandeng, mark, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Mark-Forglemmigej, Prikbladet Perikon

Lokalitetskode: + K-B III r-s

Kilder: 207, 296, 311, 546b, 695, 831

9/9-4. Grættrup.

Øst for Grættrup ligger neden for litorinaskrænten marint forland med strandeng. Mod Risgårde Bredning ligger strandvoldssystemer. Den sydlige del er fugtig, og her findes tuer af Lyse-Siv og Tagrør. Den mellemste del er våd og domineres af rørskov, mens den nordligste del er afgræsset med lav vegetation.

Vegetationstyper: Strandeng, strand

Højere planter:

1985: Lyse-Siv, Tagrør

Lokalitetskode: + K III r-s

Kilder: 695

9/9-5. Øster Hegnet.

Litorinaskrænten ved Øster Hegnet rummer overdrev med især på den nordlige del med enkeltstående træer og buske af Hvidtjørn og Rose. Vegetationen på græsede steder domineres af lavtvoksende overdrevsvegetation. Her ses tillige flere større krat af løvtærer. Sammensætningen domineres i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af Alm. Eg.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov

Højere planter:

1989: Bellis, Blåmunke, Alm. Brunelle, Bølget Bunk, Mose-Bunk, Draphavre, Tidlig Dværgbunke, Alm./Småfrugtet Dværgløvfod, Engelskgræs, Flipkrave, Fløjsgræs, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Eng-Havre, Hedelyng, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Håret Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild

Hør, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Alm. Kællingetand, Mælkebøtte, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Kruset Skæppe, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Blågrøn Star, Hare-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Rød Swingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Lav Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris 1900-1979: Vår-Brandbæger, Alm. Eg, Skærm-Vortemælk

Lokalitetskode: + S II r-s

Botanisk vurdering:

Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel

Kilder: 100, 274, 295, 546b, 831

9/10 Glyngøre

9/10-1. Glyngøre.

Ved Glyngøre har i følge Kristensen (1931) forekommet en tørvemose (måske identisk med Glyngvand Mose, lok. 9/10-2).

Vegetationstyper: Mose(o), banedæmning(o)

Højere planter:

1900-1979: Vertlig Tue-Kogleaks(o), Hvid Næbsfrø(o), Skorem(o)

Lokalitetskode: 0-+ (V)-B IV 0

Kilder: 205, 273, 379, 831

9/10-2. Glyngvands Mose.

Botaniske oplysninger om Glyngvands Mose foreligger ikke. Se bemærkning under lok. 9/10-1.

Vegetationstyper: Mose(o)

Lokalitetskode: 0 (V) IV 0

Kilder: 694

9/10-3. Halkhoved Plantage.

I sammensætningen af den 47 ha. store, privatejede Halkhoved Plantage indgår såvel bevoksninger med nåletræer som løvskov af især Bøg. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Nåleskov, løvskov

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 109, 694

9/10-4. Glyngøre Strand.

Botaniske beskrivelser af stranden sydvest for Glyngøre foreligger ikke.

Vegetationstyper: Strand, overdrev

Højere planter:

1983: Engelskgræs, Rank Evighedsblomst, Vår-Gæslingebolmst, Hjertekarse, Håret Høgeurt, Kattefod, Rynket Rose

1900-1979: Bulmeurt, Sandkryb

Laver:

1983: *Cetraria islandica*, *Cladonia chlorophaea*, *Cladonia ciliata* var. *tenuis*, *Cladonia foliacea*, *Cladonia furcata*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia verticillata* var. *cervicornis*, *Coelocaulon aculeatum*, *Peltigera canina*, *Peltigera lactucifolia*, *Placynthiella icmalea*

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Kattefod

Kilder: 402, 403

9/11 Vile

9/11-1. Kybehuse.

Ved Kybehuse forekommer krat af Rød-El. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Fugtig løvskov, mergelgrav

Højere planter:

1988: Bakketidsel, Rød-El

Laver:

1988: *Thelocarpon impressellum*

Lokalitetskode: 0-+ Sv IV 0

Kilder: 6, 402

9/11-2. Vile.

Vest for Vile ligger ud mod Sallingsund et uafgræsset strandengsområde, hvis vegetation kun rummer få strandengsplanter. På de fugtigste dele optræder krat af Pors. Mod Sallingsund afgrænses engene af strandvolde.

Stendiget omkring kirkegården i Vile rummer mange skorpelaver.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, stendige

Højere planter:

1985: Pors

Laver:

1988: *Parmelia saxatilis*, *Ramalina farinacea*

Lokalitetskode: + K-E-B III r-s

Kilder: 402, 695

9/11-3. Langerodde.

Langerodde rummer strandenge beskyttet mod Sallingsund og Lysen af strandvolde. Engene oversvømmes af ferskvand. Græsset overdrev veksler med mose med Pil og Pors. Landværts på højere dele ligger marker.

Vegetationstyper: Strandenge, overdrev, eng, mose

Højere planter:

1985: Pors

Lokalitetskode: + K-E-V III r-s

Kilder: 695

9/11-4. Følvig.

Omkring Følvig ligger strandenge. Den vestlige del afgræsses, mens vegetationen er høj på den resterende del. En bæk gennemskærer området. Strandengene afgrænses af strandvolde og af opdyrkede marker.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, vandløb, mark

Lokalitetskode: + K-E-V-B III r

Kilder: 695

9/11-5. Sesterodde.

På marint forland ved Sesterodde ligger afgræssede strandenge, der delvis oversvømmes årligt. Yderst mod Lysen forekommer sandstrand. Mod landsiden grænser strandengene op til litorinaskrænt.

Vegetationstyper: Strand, strandeng, overdrev

Lokalitetskode: 0-+ K-E IV 0

Kilder: 695

9/12 Harre Vig og Hjerk Nor

9/12-1. Harre Vig.

Langs sydsiden af Harre Vig ligger på marint forland flere arealer med strandeng. Dele af arealerne afgræsses. Hvor græsning mangler, er vegetationen høj. På højere bund optræder strandoverdrev. Enkelte steder er der fremsiven af ferskvand.

På østsiden af vigen ligger en plantage med både nøle- og løvtræer. På sydsiden ejes en mindre parcel af det offentlige (Feldborg statsskovdistrikt).

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, løvskov, nøleskov

Højere planter:

1988: Alm./Vinter-Eg, Skov-Elm, Alm. Gedeblad, Alm. Hyld

1985: Maj-Gøgeurt, Eng-Kabbeløje, Trævlekrone 1900-1979; Rubus laciniatus(o), Dynd-Star(o)

Laver:

1988: *Buellia punctata*, *Lecanora argentata*, *Lecanora conizaeoides*, *Lecanora mughicola*, *Lecanora pulicaris*, *Lecidella euphorae*, *Phlyctis argena*, *Physcia dubia*, *Scoliciosporum chlorococcum*, *Xanthoria parietina*, *Xanthoria polycarpa*

Lokalitetskode: + K-E III r-s

Kilder: 205, 286, 310, 402, 694, 695, 837

9/12-2. Harre Nor.

Rundt om Harre Nor ligger på marint forland strandeng, der græsses delvis og har lav strandengsvegetation. De ugræsede dele rummer en vegetation af høje urter. Enkelte steder forekommer veludviklede losystemer og typisk strandengszonering.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev

Lokalitetskode: 0+ K-E IV 0

Kilder: 695

9/12-3. Hjerk Nor.

Hjerk Nor er en tidligere fjordarm, der ved Lysen Odde er afskåret ved en dæmning. Noret omgives af græssede enge afvekslende med rørskove. Der har i hvert fald i begyndelsen af 1970'erne været nogen tilledning af spildevand.

Engene har i alt fald tidligere rummet særdeles artsrike kær med en mosaik af rigkær- og fattigkærsvæxt. På skrænterne ligger delvis afgråsede, artsrike overdrev med flere karakteristiske og sjældne arter. Stedvis er plantet både løv- og nåletræer. I følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) forekommer her tillige et mindre egekrat.

Bevaring: Det er af stor botanisk betydning, at de artsrike overdrev bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform ekstensiv græsning bibeholdes, at der foretages rydning af krat og selvsæde træer, og at godtakning undgås.

Vegetationstyper: Eng, overdrev, næleskov, løvskov

Højere planter:

1988: Bakketidsel, Bellis, Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølge Bunke, Mose-Bunke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Draphavre, Tidlig Dværgbunk, Alm. Dværgløvesod, Engelskgræs, Alm. Firling, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Gyvel, Alm. Hanekro, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjerte-græs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvenc, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Kattefod, Katteskæg, Liden Klokk, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvikk, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Markarve, Knoldet Mjødurt, Liden Museurt, Alm. Mælkebotte, Alm. Mælkeurt, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Revling, Knold-Rottekale, Rødknæ, Alm. Røllike, Lav Skorsoner, Kruset Skræppe, Humle-Sneglebælg, Gul Snerr, Lyng-Snerr, Blågrøn Star, Håret Star, Sand-Star, Blodrød Storkenæb, Blod Storkenæb, Fære-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-

Tidsel, Horse-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemund, Mark-Tusindgylden, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Udspærret Vinterkarse, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget Ærenpris

1900-1979: Strand-Asters, Benbræk(o), Liden Blærerod(o), Storlæbet Blærerod(o), Knoldet Brunrod, Fliget Brøndsel, Nikkende Brøndsel, Bukkelbælg, Bævreasp, Glat Dueurt, Dværgulvesod(o), Alm. Eg, Engblomme(o), Engelskgræs, Alm. Engelsod, Eng-Ensian(o), Klokke-Ensian(o), Knude-Firling(o), Strand-Firling(o), Fjerbregne, Sump-Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Hoved-Frytle, Alm. Gedeblad, Gifttyde, Guldblomme(o), Kødfarvet Gøgeurt(o), Plettet Gøgeurt(o), Skov-Hanekro, Hassel, Hjertelæbe(o), Kryb-Hvene, Engrislet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Jordbær-Klover, Blågrøn Kogleaks, Strand-Kogleaks, Alm. Kohvede, Stor Konval, Kragefod, Kvalved, Sump-Kællingetand, Smalbladet Kæruld, Leverurt(o), Liljekonval, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Vand-Mynte, Smalbladet Mærke, Dynd-Padderok, Kær-Padderok, Øret Pil, Bidende Pileurt, Vand-Pileurt, Gåse-Potentil, Aften-Pragtstjerne, Kær-Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Høst-Rødtop, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Børste-Siv, Glanskapslet Siv, Knop-Siv, Liden Siv, Tuds-Siv, Skovstjerne, Skovskyre, Langbladet Soldug(o), Rundbladet Soldug, Fjernakset Star(o), Grøn Star, Høst-Star, Loppe-Star(o), Næb-Star, Pille-Star, Stjerne-Star, Stinkende Storkenæb, Enskælet Sumpstrå, Kær-Svovlrod, Sværtævæld, Søspryd(o), Tagrør, Tandbælg, Tranebær, Kær-Trehage, Trævlekronie, Liden Tusindgylden, Tørst, Aflængbladet Vandaks, Vandarve, Vandnavle, Hårflyget Vandranunkel(o), Vedbend-Vandranunkel(o), Storfrugtet Vandstjerne(o), Vibesedt(o), Eng-Viol, Krat-/Skov-Viol, Tykbladet Ærenpris, Kirtel-Øjentræst

Lokalitetskode: + E-S I r-s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter på skrænterne. 2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Liden Museurt, Mark-Tusindgylden

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjerte-græs, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner

Kilder: 62, 100, 283, 344, 354, 539, 541

9/13 Roslev

9/13-1. Roslev.

Arealerne langs den gamle banelinie, der nu er natursti, nordvest for Roslev er delvist opdyrkede, permanent græssede eller tilplantede. Skrænterne er stedvis vældprægede og bevoksede med Ask, Ahorn og andre løvtræer. På tørreste steder optræder hede- og overdrevsvegetation.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, skov, eng, mark

Højere planter:

1988: Ahorn, Ask, Blåbær, Blåmunke, Blåtop, Bævreasp, Bøg, Bredbladet Dunhammer, Alm. Engelsod, Alm. Gedeblad, Gederams, Gyvel, Hedelyng, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Håret Høgeurt, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Alm. Kongepen, Majblomst, Kantet Perikon, Revling, Knop-Siv, Lyse-Siv, Tuds-Siv, Skagræs, Vandrøllike, Engelsk Visse, Vild Åble

1900-1979: Centaurea triumfettii(o), Mark-Forglemmej, Søspryd(o)

Svampe:

1988: Auricularia auricula-judae

Lokalitetskode: + E-V-S-B III r-s

Kilder: 125, 289, 296, 344, 402, 831

9/13-2. Nautrup Hede og Hulkær.

Størstedelen af Nautrup Hede er opdyrket, nogle partier er tilplantet, bl. a. Nautrup Plantage, eller under tilgroning. I området ligger flere kæmpehøje med hedevegetation.

Hulkær rummer græssede eller opdyrkede enge. Ubenyttede, afvandede parceller er under tilgroning. Tidligere har forekommet tørvegrave med Blærerod. Vandet i bækken er efter uddybning okkerholdigt. På skrænterne forekommer ældre bevoksninger med Eg, Tørst og Bævreasp eller åbne områder med overdrevsvegetation med flere karakteristiske arter.

Nautrup Plantage består overvejende af nåletræer med indslag af løvtræer. Skovbundsvegetationen præges endnu af hedeplanter.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, eng, vandløb, nåleskov, løvskov, mark

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Alm. Baldrian, Benbræk, Benved, Dun-Birk, Blåbær, Blåmunke, Blåtop, Fliget Brøndsel, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bøg, Mose-Bølle, Djævelsbid, Kantet Dueurt, Ladden Dueurt, Bredbladet Dunhammer, Tidlig Dværgbunke, Alm./Vinter-Eg, Tredelt Egebregne, Rød-El, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Flipkrave, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Mark-Frytle, Liden Fugleklo, Følfod, Bjerg-Fyr, Alm. Gedeblad, Gederams, Eng-Gedeskæg, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Gyvel, Maj-Gøgeurt, Tyndakset Gøgeurt, Ager-Gåseurt, Hedelyng, Hindbær, Alm. Hvene, Hvidtjørn, Håret Høgeurt, Alm. Høisetarm, Eng-Kabbelcje, Skive-Kamille, Liden Klokke, Klokkelyng, Enårig Knavel, Alm. Kongepen, Kristtorn, Kvalkvæd, Alm. Kvæk, Smalbladet Kæruld, Liljekonval, Lærk, Alm. Løvfod, Majblomst, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødurt, Knoldet Mjødurt, Ager-Museurt, Liden Museurt, Alm. Mælkert, Alm. Månerude, Bittersød Natskygge, Hvid Næbfrø, Ager-Padderok, Skov-Padderok, Krybende Pil, Spyd-Pil, Øret Pil, Pors, Rejsfan, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Alm. Røn, Røgræs, Lyse-Siv, Tuds-Siv, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Slangeturge, Gærde-Snerre, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Alm. Spergel, Sand-Star, Ager-Stedmoderblomst, Kornet Stenbræk, Bidende Stenurt, Fære-Svingel, Sværteweld, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemand, Tyttebær, Tørst, Lancet-Vejbred, Foder-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Alm. Ædelgran, Ørnebregne

1900-1979: Alm. Agermåne, Blærerod(+), Fingerbøl, Frøbid, Guldblomme, Hassel, Pomerans-Høgeurt, Leverurt, Hede-Melbærris, Alm. Milturt, Aften-Pragtstjerne, Dag-Pragtstjerne, Rosmarinlyng, Skovmærke, Træbær, Trævlekroner, Ensídig Vintergrøn(o), Liden Vintergrøn, Voldtimian(o)

Svampe:

1900-1979: Amanita fulva, Amanita muscaria, Cantharellus cibarius

Laver:

1988: Coelocaulon aculeatum, Coelocaulon muricatum, Cetraria islandica, Cladonia coccifera, Cladonia coniocraea, Cladonia floerkeana, Cladonia glauca, Cladonia portentosa, Cladonia pyxidata

Lokalitetskode: + H-E-S-V-B II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Hvid Næbfrø, Spyd-Pil, Rosmarinlyng
3. Lokalt sjældnere planter: Tyndakset Gøgeurt
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme, Hede-Melbærris, Knoldet Mjødurt, Alm. Månerude, Lav Skorsoner, Kornet Stenbræk

Kilder: 205, 402

9/13-3. Dalstrup Vandmølle.

Skrænterne omkring Dalstrup Vandmølle har i alt fald tidligere været hedebakker med "saa godt som alle Lynghedens karakteristiske Planter" (Kristensen 1931). Engene omkring den 2,5 km lange Harre Å mellem Dalstrup Vandmølle og Harrevejle Bro er ikke afvandede og rummer naturlig vegetation. Bunden i vandløbet består af blødt sand eller fast sand iblandet grus og sten. Belastningen af vandløbet er varierende mellem lettere til meget stærkt forurenset (1982). Engene syd for Harrevejle Bro er afvandede og opdyrkede, mens vandløbet er reguleret.

Vegetationstyper: Vandløb, eng, Hede(o), overdrev(o)

Højere planter:

1900-1979: Guldblomme(o), Gyvel(o), Bakke-Gøgelilje(o), Plettet Gøgeurt(o), Hedelyng(o), Kambregne(o), Kattefod(o), Hede-Melbærris(o), Alm. Månerude(o), Smuk Perikon(o), Engelsk Visse(o), Farve-Visse(o), Håret Visse(o)

Lokalitetskode: + V-E-(H) III r

Kilder: 205, 355, 359, 361, 402

9/13-4. Jebjerg.

Nord for Jebjerg ligger mose. Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mose, mergelgrav

Højere planter:

1988: Gul Iris

Lokalitetskode: 0+ V IV 0

Kilder: 402, 694

9/13-5. Harre.

Nordvest for Harre ligger flere, fritliggende kæmpehøje omgivet af opdyrket jord. I hvilket omfang overdrevsvegetation forekommer er uvidst.

Bevaring: Kæmpehøjene er fredede.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1900-1979: Blåbær, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Bølget Bunke, Djævelsbid, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Mark-Forglemmej, Mangeblomstret Frytle, Vellugtende Gulaks, Guldblomme(o), Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Hunde-/Sand-Hvene, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Klokkelyng(o), Bugtet Kløver, Fin Kløver, Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Mælkebøtte, Kantet Perikon, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Vild Pære, Revling, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Liden Skjaller, Lav Skorsoner(o), Liden Snerre(o), Lyng-Snerre, Alm. Stedmoderblomst, Fære-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Tormentil, Alm. Torskemand, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Tveskægget Ærenpris, Læge-Øjenstrøst

Lokalitetskode: + E II r-s

Kilder: 11, 402

9/14 Eskær Skov, Knudsskov og Astrup Skov

9/14-1. Eskær Skov.

Den 110 ha. store, privatejede Eskær Skov står på sydøstvendte skråninger mod Hvalsund. Skoven bærer flere steder præg af ubørørtethed. Fældninger, hvis omfang og betydning for skovsammensætningen ikke kendes, er foretaget i vinteren 1988-89. Jordbunden består af ler.

I sammensætningen indgår såvel nåletræer som løvtærer, der overvejende er af Bøg. På selve skrånen forekommer skov af Eg med underskov af Bøg, der er plantet i 1805.

Skoven rummer et varieret svampeflor. Nyere, grundige, botaniske undersøgelser er ønskelige.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den ubørte løvskov bevares. Det er derfor ønskeligt, at løvskoven ikke afdrives på en gang, men at fjernelsen af træer alene sker gennem plukhugst, og at der ikke plantes nåletræer.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov

Højere planter:

1989: Alm. Ene

1985: Ask, Bøg, Alm. Eg, Rød-El, Skov-Elm, Hassel 1900-1979: Alm./Vellugtende Agermåne, Ahorn, Skov-Angelik, Benved, Dun-Birk, Vorte-Birk, Alm. Bingelurt, Brombær, Bævreasp, Lædder. Dueurt, Dunet Egebrægne, Firblad, Fjerbregne, Lund-Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks(o), Lund-Fredløs(o), Pengebladet Fredløs, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Hvid-Gran, Sitka-Gran, Hylster-Guldstjerne, Hassel, Havtorn, Hvidtjørn, Alm. Hyld, Alm. Hæg, Sildig Hæg, Kær-Høgeskæg, Gul Iris, Eng-Kabbeleje, Fugle-Kirsebær, Nælde-Klokke, Storblomstret Kodriver(o), Stor Konval, Kristtorn, Kvalkved, Vild Køvel, Krybende Læbeløs, Rams-Løg, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Småbladet Miirt, Alm. Mjødurt, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Lund-Rapgræs, Hunde-Rose, Alm. Røn, Eng-Rørhvane, Skavgræs (kystsiformen "var. moorei") (o), Skelerod(o), Burre-Snerre, Skov-Springklap(o), Akselblomstret Star, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Liden Steffensurt(o), Spidsbladet Steffensurt(o), Blodrød Storkenæb(o), Stikkelsbær, Kæmpe-Svingel, Tornblad, Tørst, Vedbend, Ædelcypres, Ørnegræne

Mosser:

1900-1979: Sharpiella striatella

Svampe:

1900-1979: Amanita citrina, Amanita excelsa, Amanita rubescens, Armillariella mellea, Ascocoryne sarcoidea, Boletus chrysenteron, Bulgaria inquinans, Calocera cornea, Chlorosplenium aeruginascens, Claviceps purpurea, Clitocybe inversa, Clitocybe nebularis, Collybia butyracea, Collybia cirrhata, Collybia fuscopurpurea, Collybia peronata, Coprinus disseminatus, Coprinus micaceus, Crepidotus variabilis, Cudoniella acicularis, Dacrymyces stillatus, Daedalea quercina, Diatrype disciforme, Fomes annosus, Fomes fomentarius, Fuligo septica, Grifola gigantea(o), Gloeoporoides adustus, Gymnopilus spectabilis, Hypholoma fasciculare, Hypholoma squamosum, Hypholoma sublateritium, Hypocreë rufa, Kuehneromyces mutabilis, Laccaria amethystina, Laccaria laccata, Lentinellus cochleatus, Lepista nuda, Lycogala epidendron, Lycoperdon perlatum, Lycoperdon pyriforme, Marasmius alliaceus, Marasmius ramealis, Marasmius rotula, Mycena crocata, Mycena dilatata, Mycena galopoda, Mycena galericulata, Mycena haematopus, Mycena

pelianthina, Mycena polygramma, Mycena pseudocorticola, Mycena pura, Mycena vitilis, Lactarius biennius, Nectria cinnabarina, Oudemansiella mucida, Oudemansiella radicata, Panellus stipticus, Paxillus involutus, Phallus impudicus, Pholiota flammans, Pholiota lenta, Piptoporus betulinus, Pleurotus dryinus, Pluteus cervinus, Polyporus fomentarius(o), Polyporus varius, Russula cyanoxantha, Russula fellea, Russula ochroleuca, Rutstroemia firma, Stereum hirsutum, Stereum rugosum, Trametes versicolor, Tricholomopsis platyphylla, Ustulina deusta, Xylaria hypoxylon

Lokalitetskode: ++ S I r-s

Botanisk vurdering:

Eskær Skov er henført til kategori I på grund af I-biotop: Naturskov.

2. Sjældnere planter: Hylster-Guldstjerne

Kilder: 100, 109, 110, 132, 216a, 218, 233, 281, 289, 297, 333, 354, 366, 382, 391, 397, 402, 468, 558, 561, 637, 694, 831, 837

9/14-2. Knudsskov.

Knudsskov er artsrig blandskov. Bøg er dominerende skovtræ. På skrånen ud mod Astrup Vig (lok. 9/14-4) er skoven forstiget forholdsvis ubørret. Her ses mange vrangte træer af Bøg tillige med en del Alm. Eg. I den vestlige del optræder Rød-Gran. Jordbunden består af plastisk ler og skränterne skrider derfor ud især på steder med vældpåvirkning.

Neden for skoven ligger smal, stenet strand. Den pletvise Vegetation domineres af Tagrør og Harril.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at naturskoven i Knudsskov på skränterne ud mod Astrup Vig bevares. Det er derfor ønskeligt, at løvskoven ikke afdrives samlet, men at fjernelsen af træer alene sker ved plukhugst, at der ikke plantes nåletræer, og at fornyelse sker ved selvforyngelse.

Vegetationstyper: Løvskov, nåleskov, strand

Højere planter:

1988: Ahorn, Ask, Alm. Bingelurt, Dun-Birk, Vorte-Birk, Hassel-Brombær, Mose-Bunk, Grå-Byn, Bævreasp, Bøg, Kirtlet Dueurt, Alm. Eg, Skov-Elm, Fjerbregne, Stor Fladstjerne, Alm. Fredløs, Håret Frytle, Følfod, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Gederams, Rød-Gran, Skov-Hanekro, Haremud, Harril, Hassel, Sildig Skov-Hejre, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvene, Alm. Hvidtjørn, Rank Høgeurt, Fugle-Kirsebær, Nælde-Klokke, Smalbladet Klokke, Strand-Kogleaks, Alm. Kongepen, Stor Konval, Korbær, Kvalkved, Vild Køvel, Rams-Løg, Løgkarse, Majblomst, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Milieigræs, Alm. Mjødurt, Strand-Mælde, Spyd-Mælde, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Ager-Padderok, Elsenbens-Padderok, Øret-Pil, Gåse-Potentil, Dag-Pragtstjerne, Vild Pære, Lav Ranunkel, Lund-Rapgræs, Rejsfan, Vild Ribs, Alm. Røn, Skov-Salat, Sandkryb, Lyse-Siv, Skovmærke, Skovsyre, Butbladet Skrappe, Kruset Skrappe, Skov-Skræppe, Skvalderkål, Ståen, Burre-Snerre, Akselblomstret Star, Skov-Star, Dunet Steffensurt, Skov-Stilkaks, Stinkende Storkenæb, Ager-Svinemælk, Alm. Svinemælk, Tagrør, Ager-Tidsel, Vedbend, Strand-Vejbred, Gærde-Vikke, Krat-Viol, Tykbladet Ærenpris, Ørnegræne, Alm. Ålegræs (opskyld)

1900-1979: Hvid Anemone, Bølget Bunke, Rød-El, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Skov-Fladbælg(o), Lund-Fladstjerne(o), Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks(o), Alm. Hyld, Hønsebær(o), Kambregn(o), Hulkravet Kodriver, Alm. Kohvede, Kristtorn(o), Rams-Løg, Skovstjerne, Trenervet Snerre, Vorterod, Vild Åble

Svampe:

1900-1979: Phyllosticta confertissima, Phyllosticta lacerans

Lokalitetskode: ++ S-K I r-s

Botanisk vurdering:

Knudsskov er hensørt til kategori I på grund af I-biotop:

Naturskov.

2. Sjældnere planter: Sildig Skov-Hejre, Rank Høgeurt, Smalbladet Klokke, Elsenbens-Padderok

Kilder: 100, 233, 289, 354, 366, 382, 798, 831

9/14-3. Astrup Skov.

Ved godset Astrup ligger flere mindre, privatejede skove eller krat, der her betegnes Astrup Krat, på randen af dalene. Disse ligger mellem godset og Astrup Vig (lok 9/14-4). I nogle krat er Eg i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) fremherskende skovtræ, mens løvblandingsskov dominerer i andre. Skovbunden er muldig, og skovbundsvegetationen artsrig. Visse steder optræder væld. Nyere oplysninger foreligger ikke.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Alm. Agermåne, Ahorn, Hvid Anemone, Skov-Angelik, Ask, Spring-Balsamin, Bellis, Vorte-Birk, Alm. Bjørneklo, Brombær, Alm. Brunelle, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bog, Draphavre, Glat Dueurt, Lædden Dueurt, Alm. Eg, Dunet Egebregne, Grå-El, Rød-El, Skov-Elm, Alm. Ene, Alm. Engelsad, Firblad, Græsbladet Fladstjerne, Stor Fladstjerne, Sump-Fladstjerne, Enblomstret Flitteraks, Nikkende Flitteraks(o), Alm. Fredløs, Mangblomstret Frytle, Skov-Galtetand, Alm. Gedeblad, Vellugtende Gulaks, Alm. Gyldenris, Sct. Hansurt, Haremad, Hassel, Tidlig Skov-Hejre(o), Krybende Hestegræs, Hestekastanie, Hindbær, Hulsvøb, Alm. Hundegræs, Kryb-Hveme, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Kær-Høgeskæg, Smalbladet Høgeurt, Gul Iris, Skov-Jordbær, Eng-Kabbeleje, Kambregne(o), Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Nælde-Klokke, Smalbladet Klokke(o), Skov-Kohvede(o), Stor Konval, Korsknap, Kransbørste(o), Kristtorn(o), Kvalkved, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Liljekonval, Nikkende Limurt(o), Rams-Løg(o), Majblomst, Alm. Mangeløv, Miliegræs, Alm. Milturt, Småbladet Milturt, Alm. Mjødurt, Bittersød Natskygge, Eng-Nellikerod, Stor Nælde, Elsenbens-Padderok(o), Kær-Padderok, Skov-Padderok, Bjerg-Perikon(o), Kantet Perikon, Priklbladet Perikon, Smuk Perikon, Grå-Pil, Selje-Pil, Øret Pil, Bleg Pileurt, Dag-Pragtstjerne, Bidende Ranunkel, Lav Ranunkel, Lund-Rapgræs, Vild Ribs, Eng-Rottehale, Hunde-Rose, Æble-Rose(o), Rubus grabowskii(o), Alm. Røllike, Alm. Røn, Eng-Rørhvæne, Skov-Salat, Sanikel, Lyse-Siv, Tuds-Siv, Skvalderkål, Skovmærke, Skovsyre, By-Skræppe(o), Skov-Skræppe, Burre-Snerre, Kær-Snerre, Akselblomstret Star, Skov-Star(o), Dunet Steffensurt, Skov-Stilkaks, Skovstjerne, Slæn, Stinkende Storkenæb, Kæmpe-Svingel, Tagrør, Tørst, Småfrugtet Vandstjerne(o), Vedbend, Gærde-Vikke, Krat-/Skov-Viol, Vorterod, Tveskægget Ærenpris, Ørnrebregne

Lokalitetskode: ++ S II r

Kilder: 100, 109, 110, 283, 286, 366, 391, 397, 831

9/14-4. Astrup Vig.

Ved Astrup Vig ligger et sammenhængende strandengsområde med typisk zonering af vegetationen. Som følge af græsningsophør, er den sydlige del under tilgroning med Tagrør. Engene afgrænses af litorinaskrænter.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov

Højere planter:

1985: Tagrør
1900-1979: Strand-Asters, Bellis, Høst-Borst, Alm. Ene, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Græris, Vellugtende Gulaks, Harril, Hedelyng, Kødet Hindeknæ, Vingebræt Hindeknæ, Alm. Hveme, Kryb-Hveme, Alm. Hønsetarm, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Klokkeling, Hvid-Kløver, Jordbær-Kløver(o), Rød-Kløver, Alm. Kongepen, Kveller, Alm. Kællingetand, Spyd-Mælde, Pors, Gåse-Potentil, Bidende Ranunkel, Eng-Rapgræs, Rubus pyramidalis, Rødtop, Sandkryb, Knop-Siv, Stor Skjaller, Strandgåsefod, Rød Svingel, Strand-Trehage, Strand-Vejbred, Muse-Vikke

Lokalitetskode: + K-E II r-s

Kilder: 386, 354, 366, 695

9/14-5. Eskær.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Eskær foreligger ikke.

Vegetationstyper: Mark, vandløb, fattigkær(o)

Højere planter:

1900-1979: Vellugtende Agermåne(o), Skov-Brandbæger, Vår-Brandbæger, Vand-Brandbæger, Alm. Brunelle, Djævelsbid, Lædden Dueurt, Klokke-Ensian(o), Mark-Forglemmej, Pengebladet Fredløs, Hedelyng, Skive-Kamille, Vellugtende Kamille, Kattehale, Børste-Kogleaks(o), Krumhals, Glat Løvefod, Bidende Pileurt, Knude-Pileurt, Snerle-Pileurt, Raps, Nyse-Røllike, Lyng-Silke(o), Stilk-Siv(o), Træd-Siv, Butbladet Skræppe, Kruset Skræppe, Ager-Stedmoderblomst, Mark-Ærenpris, Storbłomstret Ærenpris

Lokalitetskode: + B-(V) III r

Kilder: 110, 218, 233, 289, 274, 296, 333, 344, 831

9/14-6. Breum Kilde.

Breum Kilde udspringer i et sumpet område omgivet af buskads.

Vegetationstyper: Kilde

Lokalitetskode: 0+ V IV 0

Kilder: 326

9/15 Sundsøre

9/15-1. Sundsøre.

Ved Sundsøre rækker en smal odde ud i Hvalsund. Her ses smal sandstrand, vegetationsdækket strandoverdrev og lav klit. På forstranden ligger en eller flere vegetationsdækkede tangvolde.

Vegetationstyper: Strand, overdrev

Højere planter:

1988: Grå-Bynke, Engelskgræs, Vild Gulerod, Alm. Hundegræs, Gul Kløver, Hvid-Kløver, Vild Kørvel, Marchalm, Spyd-Mælde,

Mælkebøtte, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Alm. Rajgræs, Rynket Rose, Slangehoved, Gul Snerre, Strandarve, Ager-Svinemælk, Rød Svingel, Dusk-Syre, Glat Vejbred, Lance-Vejbred, Strand-Vejbred

Lokalitetskode: + K-E III r

Kilder: 772, 810

9/15-2. Thise Bakker.

Thise Bakker består af stærkt kuperede kystskrænter hovedsageligt eksponeret mod sydøst ud mod Hvalpsund. Flere steder forekommer skred med erosion til følge. Jordbunden består af vekslen mellem sand og ler. Skrænterne er stedvis dækket af krat hovedsagelig bestående af løvtræer og -buske. På græsede steder er vegetationen åben og artsrig. Forstranden er i følge Mentz og Pedersen (1917) smal og vegetationsfattig.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrike overdrevsvegetation på Thise Bakker bevares. Det er derfor ønskeligt, at den græsningen oprettholdes, og at gødsning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, strand

Højere planter:

1988: Alm. Agermåne, Sød Astragel, Bakketidset, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Grå-Bynke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Draphavre, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Følsod, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Havtorn, Hedelyng, Hjertegræs, Grøn Høgeskæg, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høisetarm, Vild Hør, Skov-Jordbær, Alm. Kamgræs, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Gul Kløver, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Mark-Krakeklo, Alm. Kællingetand, Skov-Løg, Alm. Markarve, Hvid Okseøje, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Alm. Pimpinelle, Hvas Randfra, Knold-Ranunkel, Knold-Rottehale, Rundbælg, Rødknæ, Alm. Røllike, Skavgræs, Slangehoved, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Bidende Stenurt, Fære-Svingel, Sæbeurt, Tandbælg, Ager-Tidsel, Lav Tidsel, Tormentil, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris 1900-1979: Vellugtende Agermåne(o), Strand-Annelgræs, Rød Gåsefod, Engriflet Hvidtjørn, Bakke-Jordbær(o), Moskus-Katost(o), Jordbær-Kløver(o), Fladtrykt Kogleaks, Vild Løg, Spyd-Mælde, Strand-Mælde, Vår-Potentil(o), Æble-Rose(o), Sandkryb, Skavgræs (kystformen "var. moorei") (o), Blodrød Storkeneb, Alm. Sumpstrå

Svampe:

1900-1979: Claviceps nigrans

Lokalitetskode: ++ E-K I r-s

Botanisk vurdering:

Thise Bakker er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel, Lav Tidsel

Kilder: 125, 233, 277, 283, 354, 532, 831, 837

9/15-3. Thise.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter omkring Thise foreligger ikke.

Vegetationstyper: Vandhul(o), mark, bebyggelse

Højere planter:

1900-1979: Blåstjerne, Mark-Forglemmej, Krebsklo(o), Skærm-Vortemælk

Lokalitetskode: + (V)-B IV 0

Kilder: 235, 270, 289, 295, 296, 831

9/15-4. Rotholmene.

Botaniske oplysninger om Rotholmene foreligger ikke.

Kilder: 354, 695

9/16 Kysten mellem Nymølle og Hjerk Nor

9/16-1. Ny Spøttrup Enge.

Ny Spøttrup Enge veksler mellem afgræssede dele (især mod vest), strandsøer og uafgræssede enge (især mod øst). I flere strandsøer forekommer rørskove. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Vegetationstyper: Strandeng, overdrev, rørskov, vandhul

Lokalitetskode: 0-+ K-E-V IV 0

Kilder: 354, 695

9/16-2. Nyhølle.

Mellem landevejen og stranden ved Nymølle ligger eng med hedekær.

Vegetationstyper: fattigkær

Højere planter:

1900-1979: Klokke-Ensian, Festgræs, Klokkelyang, Alm. Røllike

Lokalitetskode: + V III r-s

Kilder: 218

9/17 Knudsstrand

9/17-1. Ålbæk Strand.

Botaniske beskrivelser af Ålbæk Strand foreligger ikke.

Vegetationstyper: Overdrev

Højere planter:

1987: Mark-Bynke, Engelskgræs, Jordbær-Kløver, Alm. Røllike, Fliget Vejbred

1900-1979: Bjerg-Mandstro(+)

Lokalitetskode: + E III r

Kilder: 90, 126, 402

9/17-2. Nørre Lem Hede.

Nørre Lem Hede er overvejende tilplantet. Ind imellem forekommer mindre græsbevoksede strækninger, der er uden græsning og under tilgroning.

Vegetationstyper: Hede

Højere planter:

1986: Guldblomme

Lokalitetskode: + H III s

Botanisk vurdering:

4. Hede- og overdrevsindikatorer: Guldblomme

Kilder: 453

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrike, naturlige vegetation i og ved Mollerup Sø bevares. Det er derfor ønskeligt, at søen beskyttes mod forurening og afvanding, og at engene friholdes for tilførsel af kunstgødning.

Vegetationstyper: Sø, rørskov, eng

Højere planter:

1986: Kær-Fladbælg, Hjertegræs

1985: Krebsklo, Kær-Mysse

1900-1979: Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Gifttyde, Sump-Kællingetand, Bredbladet Mærke, Grenet Pindsvineknop, Langbladet Ranunkel

Lokalitetskode: + V-E II s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Kær-Fladbælg, Krebsklo, Kær-Mysse

Kilder: 123, 218, 344, 354, 361, 451, 694, 837

9/17-3. Lihme Krat.

Lihme Krat består i følge Gram, Jørgensen og Køie (1944) af flere mindre krat af vekslende højde spredt på bakker med forskellig hældning.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1900-1979: Bævreasp, Alm. Eg, Vinter-Eg, Alm. Gedeblad, Hassel, Hedelyng, Krybende Hestegræs, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Alm. Kohvede, Liljekonval, Majblomst, Alm. Røn, Bjerg-Rørvene, Tørst, Ørnrebregne

Lokalitetskode: + S III r

Kilder: 100

9/18-2. Ginderup Plantage.

Den 39 ha. store partsskov Ginderup Plantage består overvejende af næleskov. I skovbundsvegetationen indgår store bestande af Hindbær og Gedrums. På lysåbne steder optræder hedevegetation, mens fugtige partier domineres af Mose-Bølle.

Vegetationstyper: Næleskov, fugtig løvskov

Højere planter:

1989: Mose-Bølle, Gedrums, Hindbær, Alm. Mjødurt

Lokalitetskode: + S-Sv III r

Kilder: 109, 402

9/19 Oddense

9/19-1. Vester Lyby.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Vester Lyby foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Hvid Hestehov(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 289

9/19-2. Viummølle.

Beskrivelser af botaniske lokaliteter ved Viummølle foreligger ikke.

Højere planter:

1900-1979: Trenervet Snerre(o)

Lokalitetskode: 0-+ 0 IV 0

Kilder: 289, 344, 354, 359, 361

9/18 Krejbjerg

9/18-1. Mollerup Sø.

Den 44 ha. store Mollerup Sø er langstrakt med NV-SØ gælende længderetning. Den omgives af store rørskove og eng. Søen og dens omgivelser rummer naturlig, meget artsrig vegetation med flere sjældne arter. Søen har i alt fald tidligere (1971) modtaget noget spildevand.

Viol, Engelsk Visse, Farve-Visse, Læge-Ærenpris, Tveskægget
Ærenpris 1900-1979: Håret Viol(o)

9/20 Kysten mellem Jenle og Lybystrand

9/20-1. Jenle.

På den østvendte havskrænt og på nordhældet mod slugten ved Jenle ligger krat og væld. I sammensætningen af skrænkrattene indgår løvblandingsskov med Eg og Bøg. Buskaget er tæt og domineres af Hassel. Jordbunden består i store dele af krattene af ler overlejret af muld mens den på skrænten er mere sandet. 38 ha. af området er overtaget af staten i 1981 (Feldborg statsskovdistrikts).

Bevaring: Krattet ved Jenle er fredet 1934.

Vegetationstyper: Løvskov, væld

Højere planter:

1988: Hvid Anemone, Ask, Dun-Birk, Vorte-Birk, Knoldet Brunrod, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Alm. Eg, Hassel, Hindbær, Alm./Engrillet Hvidtjørn, Alm. Hyld, Fugle-Kirsebær, Stor Konval, Alm. Mangeløv, Alm. Mjødurt, Stor Nælde, Selje-Pil, Dag-Pragtstjerne, Lav Ranunkel, Alm. Røn, Vild Æble

Lokalitetskode: ++ S-V II r

Kilder: 80, 100, 109, 240, 310, 324, 694

9/20-2. Grønning Strand.

Grønning Strand rummer strandoverdrev bestående af strandvolde, der er beovset med lyng og buske af Alm. Ene.

Havskrænten er dækket af artsrigt krat domineret af Hassel. Skrænten er stærkt påvirket af den tidlige og nuværende anvendelse til græsning. Vegetationen er artsrig med flere karakteristiske arter. Flere steder forekommer væld. Stedvis er plantet næleskov.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at de artsrige overdrev ved Grønning Strand bevares. Det er derfor ønskeligt, at den hidtidige driftsform bibeholdes, at gødsning ikke finder sted, og at græsning iværksættes på ugræsede parceller.

Vegetationstyper: Overdrev, væld, næleskov

Højere planter:

1989: Hjertegræs,
1988: Alm. Agermåne, Sød Astragel, Bakketidsel, Alm. Baldrian, Bellis, Blåmunke, Blåtop, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Brombær, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Engelskgræs, Knude-Firling, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Mangeblomstret Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Guldblomme, Vild Gulerod, Alm. Gyldenris, Plettet Gøgeurt, Havtorn, Eng-Havre, Hedelyng, Alm. Hundegræs, Alm. Hveme, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsætarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Kattefod, Liden Klokke, Klokkelyng, Bugtet Kløver, Hare-Kløver, Alm. Knopurt, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Stor Konval, Mark-Krageklo, Kransbørste, Kvalkved, Alm. Kællingetand, Vild Kørvel, Alm. Markarve, Mælkebøtte, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Elfenbens-Padderok, Prikbladet Perikon, Smuk Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Aften-Pragtstjerne, Rejnfan, Revling, Rynket Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Håret Star, Sand-Star, Fåre-Svingel, Rød Svingel, Strand-Svingel, Kær-Svovirod, Alm. Syre, Tandbælg, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Smalbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemand, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Hunde-

Lokalitetskode: + E-V-S I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er hensørt til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks, Elfenbens-Padderok
3. Lokalt sjældnere planter: Kransbørste, Trenervet Snerre
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Lav Skorsoner

Kilder: 289, 528, 536, 546b, 837

9/20-3. Lybystrand.

Den nedre del af Grønnedal er nedskåret i morænelandskabet. Siderne rummer lyngklaædt, ugræsset overdrev under tilgroning med buske og træer af Alm. Ene og Bævreasp eller tilplantet med nåletræer bl. a. Rød-Gran. Engene omkring åen er groet til med tætte krat af især Pil eller af rørvok domineret af Tagrør. Langs sydvestsiden ses et veludviklet Tegrør-Top-Star væld. På toppen af ådalene ligger mange sommerhuse.

Havskrænten langs kysten består af glimmersand og sortbrun glimmerler. Skrænten skrider ud flere steder.

Vegetationstyper: Hede, overdrev, næleskov, kær, vandløb

Højere planter:

1989: Nikkende Kobjælde
1987: Dun-Birk, Vorte-Birk, Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Alm. Ene, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Gederams, Vellugtende Gulaks, Gyvel, Hedelyng, Alm. Hveme, Smalbladet Høgeurt, Liden Klokke, Klokkelyng, Børste-Kogleaks, Alm. Kongepen, Alm. Kvist, Stor Nælde, Ager-Padderok, Eng-Rapgræs, Revling, Alm. Hunde-Rose, Rødknæ, Alm. Røllike, Alm. Røn, Lav Skorsoner, Skovstjerne, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Sand-Star, Top Star, Rød Svingel, Tagrør, Tormentil, Alm. Torskemand, Hunde-Viol
1900-1979: Sump-Hullæbe(o), Toradet Star

Lokalitetskode: + H-E-S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Børste-Kogleaks
4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Nikkende Kobjælde, Lav Skorsoner

Kilder: 37, 344, 546a, 733, 740

9/20-4. Nørgård Krat.

Om Nørgård Krat foreligger ingen nyere botaniske oplysninger.

Vegetationstyper: Skov

Lokalitetskode: 0 S IV 0

Kilder: 391

9/20-5. Vester Grønning.

Om gadekæret i Vester Grønning foreligger ikke særsomite botaniske beskrivelser.

Vegetationstyper: Vandhul

Højere planter:

1900-1979: Pindsvine-Kartebolle(o), Grøn Mynte(o)

Lokalitetskode: 0+ V IV 0

Kilder: 125

9/21 Kysten mellem Lybystrand og Resen

9/21-1. Hagensmølle Bæk (incl. Brændkær Enge).

Omkring det nedre løb af den ca. 9 km lange Hagensmølle Bæk forekommer områder med væld og rigkær. Den sydvendte side af ådalen rummer artsrike overdrev. Selve vandløbet modtager spildevand fra landbrug og rensningsanlæg. Vandet er middel til stærkt forurenset. Bunden består af sand i blandet grus og sten. Neden for kystskaften ligger strandenge og strandoverdrev, hvor græsning er indstillet. I den sydlige del forekommer tuet væld.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at de artsrike væld og sydvendte skrænter ved Hagens Møllebæk bevares. En vedvarende græsning er derfor ønskelig, ligesom tilførsel af gødning ikke bør finde sted.

Vegetationstyper: Vandløb, væld, strandeng, overdrev, rørskov

Højere planter:

1989: Kæmpe-Balsamin, Knoldet/Vand-Brunrod, Bukkeblad, Kødfarvet Gøgeurt, Maj-Gøgeurt, Plettet Gøgeurt, Purpur-Gøgeurt, Gul Iris, Blågrøn Kogleaks, Sø-Kogleaks, Foder-Kulsukker, Krans-/Vand-/Mynte, Eng-Nellikerod, Feber-Nellikerod, Elfenbens-Padderok, Kær-Padderok, Dag-Pragtstjerne, Tigger-Ranunkel, Lyse-Siv, Stinkende Storkenæb, Vandnavle 1988: Alm. Agermåne, Bakketidsel, Bellis, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Engelsgræs, Fløjlsgræs, Eng-Frytle, Følsod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvæne, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Kattefod, Katteskæg, Bugtet Kløver, Hvid-Kløver, Rød-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvæl, Knoldet Mjødurt, Hvid Okseøje, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Hvas Randfrø, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Sand-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Fære-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Horse-Tidsel, Smallbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Udspærret Vinterkarse, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris 1900-1979: Vinget Perikon(o), Glat Rottehale(o)

Swampe:

1989: Auricularia auricula-judae

Alg:

1900-1979: Chara vulgaris(o)

Lokalitetskode: + V-E-K I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Engblomme, Purpur-Gøgeurt, Elfenbens-Padderok

3. Lokalt sjældnere planter: Trenervet Snerre 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Guldblomme, Eng-Havre, Hjertegræs, Kattefod, Knoldet Mjødurt, Lav Skorsoner, Lav Tidsel

Kilder: 125, 263, 344, 354, 359, 361, 447, 537, 694, 695

9/21-2. Hagenshøj.

Den nordlige del af den østvendte havskrænt ved Hagenshøj er græsset. Selve skrænten er stort set uden opvækst af buske og træer. Den sydlige del er ugræsset og groet til med krat af Hvidtjørn og Rose. Enkelte steder forekommer skred.

Bevaring: Det er af botanisk stor betydning, at den artsrike vegetation på kystskaften ved Hagenshøj bevares. Det er derfor ønskeligt, at græsning bibeholdes, og at tilførsel af gødning ikke finder sted.

Vegetationstyper: Overdrev, vandløb

Højere planter:

1989: Hvid Anemone, Bellis, Eng-Brandbæger, Flipkrave, Forskelligfarvet Forglemmej, Vår-Gæslingeblokst, Hyrdetaske, Femhannede Hønsetarm, Storblokstret Hønsetarm, Hulkravet Kodriver, Oprett Kobjælde, Korber, Mælkebøtte, Blågrøn Siv, Vedbend-Vandranunkel, Vorterod, Tandsri Vårsalat, Glat Ærenpris 1988: Alm. Agermåne, Sød Astragel, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Alm. Brunelle, Bølget Bunke, Mark-Bynke, Djævelsbid, Tidlig Dværgbunke, Alm. Ene, Engelsgræs, Krat-Fladbælg, Fløjlsgræs, Mark-Frytle, Følsod, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hedelyng, Blød Hejre, Hjertegræs, Alm. Hundegræs, Alm. Hvæne, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Hønsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Katteskæg, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Alm. Knopurt, Kommen, Alm. Kongepen, Mark-Krageklo, Alm. Kællingetand, Vild Kørvæl, Knoldet Mjødurt, Hvid Okseøje, Prikbladet Perikon, Krybende Pil, Alm. Pimpinelle, Sølv-Potentil, Hvas Randfrø, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Knold-Rottehale, Rødknæ, Alm. Røllike, Stor Skjaller, Lav Skorsoner, Gul Snerre, Lyng-Snerre, Trenervet Snerre, Blågrøn Star, Håret Star, Sand-Star, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Blød Storkenæb, Fære-Svingel, Rød Svingel, Alm. Syre, Tandbælg, Horse-Tidsel, Smallbladet Timian, Tormentil, Alm. Torskemund, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Udspærret Vinterkarse, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris

Lokalitetskode: + E-V I s

Botanisk vurdering:

Lokaliteten er henført til kategori I på grund af > 20 biotopstypiske arter.

2. Sjældnere planter: Vedbend-Vandranunkel 3. Lokalt sjældnere planter: Trenervet Snerre 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Alm. Ene, Forskelligfarvet Forglemmej, Eng-Havre, Hjertegræs, Oprett Kobjælde, Knoldet Mjødurt, Knold-Ranunkel, Lav Skorsoner, Vår-Star, Kornet Stenbræk

Kilder: 125, 534, 546b

9/21-3. Resen Strand (incl. Røgild Krat).

Ved Resen Strand ligger østvendte, meget vældprægede havskrænter. Disse er fortrinsvis bevokset med løvtræer især af Bø. Enkelte steder forekommer mere lysåbne steder med

lavtvoksende vegetation. De lysåbne væld domineres af urtevegetation med Alm. Mjødurt og Lædden Dueurt. Væld på skyggede steder domineres af Elsenbens-Padderok.

Vegetationstyper: Overdrev, løvskov, væld

Højere planter:

1988: Ahorn, Skov-Angelik, Ask, Kæmpe-Balsamin, Bellis, Alm. Bjørneklo, Kæmpe-Bjørneklo, Blæresmælde, Blåhat, Blåmunke, Høst-Borst, Eng-Brandbæger, Knoldet Brunrod, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Grå-Bynde, Bøg, Djævelsbid, Draphavre, Dunet Dueurt, Lædden Dueurt, Engelskgræs, Gul Fladbælg, Krat-Fladbælg, Græsbladet Fladstjerne, Fløjlsgræs, Alm. Fredløs, Følsod, Gederams, Eng-Gedeskæg, Vellugtende Gulaks, Vild Gulerod, Eng-Havre, Hjertegræs, Hedelyng, Hjerenæb, Alm. Hundegræs, Alm. Hvæne, Stortoppet Hvæne, Grøn Høgeskæg, Håret Høgeurt, Smalbladet Høgeurt, Alm. Høsetarm, Vild Hør, Alm. Kamgræs, Lugtløs Kamille, Liden Klokke, Bugtet Kløver, Fin Kløver, Hvid-Kløver, Skov-Kogleaks, Alm. Knopurt, Alm. Kongepen, Alm. Kvikk, Alm. Kællingetand, Sump-Kællingetand, Vild Kærvel, Skov-Løg, Alm. Mjødurt, Mælkehøfte, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Hvid Okseøje, Ager-Padderok, Elsenbens-Padderok, Kantet Perikon, Prikbladet Perikon, Vinget Perikon, Alm. Pimpinelle, Gåse-Potentil, Dag-Pragtstjerne, Alm. Rajgræs, Bidende Ranunkel, Knold-Ranunkel, Lav Ranunkel, Rejsfan, Knold-Rottchale, Eng-Rævhale, Rødknæ, Alm. Røllike, Nyse-Røllike, Rørgræs, Blågrå Siv, Knop-Siv, Lyse-Siv, By-Skræppe, Kruset Skræppe, Skvalderkål, Humle-Sneglebælg, Have-Snerle, Gul Snerle, Hvid Snerle, Alm. Spergel, Blågrøn Star, Håret Star, Blød Storkenæb, Pyrenæisk Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Strudsvinge (forvildet), Strand-Swingel, Alm. Syre, Sødkærn, Ager-Tidsel, Horse-Tidsel, Kær-Tidsel, Tidselkugle, Tormentil, Alm. Torskemund, Glat Vejbred, Lancet-Vejbred, Strand-Vejbred, Muse-Vikke, Tofrøet Vikke, Hunde-Viol, Tveskægget Årenpris 1900-1979: Ask, Alm. Eg, Alm. x Vinter-Eg, Hassel, Alm. Hvidtjørn, Engriflet Hvidtjørn, Fugle-Kirsebær, Selje-Pil, Hunde-Rose, Slæn, Tørst

Lokalitetskode: + E-S-V II r-s

Botanisk vurdering:

2. Sjældnere planter: Elsenbens-Padderok 4. Hede- og overdrevsindikatorer: Eng-Havre, Hjertegræs, Knold-Ranunkel

Kilder: 540, 546b, 694, 624

9/22 Kås Hoved

Halvøen Kås Hoved rummer flere vegetationstyper. For overskuelighedens skyld er foretaget en inddeling efter hovedtyperne. Botaniske oplysninger, der ikke kan henføres til en af disse typer, er anbragt under lok. 9/22-5.

9/22-1. Kås Skov (incl. Brigsbjerg Krat).

Den 110 ha. store, privatejede Kås Skov er ren løvskov. Hovedtræarten er Eg, idet både Alm. Eg og Vinter-Eg, samt deres indbyrdes krydsninger optræder. Især mod nord og vest antager skoven karakter af pur på grund af vindekspansion. Egeskoven er formodentlig oprindelig. Den har så vidt vides ikke været anvendt til oldendrift og har kun i ringe omfang været benyttet førstigt til hugst af tømmer. Med fredningen blev skoven fritaget for pligthugst og har formodentlig kun i ringe omfang leveret brændsel.

På grund af lysforhold og vekslende jordbundsforhold mellem muld og mor er skovbundsvegetationen relativ artsrig. Visse steder

dominerer samfund af Alm. Kohvede, Stor Konval, Bjerg-Rørhvene og Alm. Gedeblad. Skoven rummer betydelige isoleret af epifyttiske laver, hvoraf flere er sjeldne eller meget sjeldne i Danmark. Den ringe udnyttelse af skoven sammenholdt med dens vegetationssammensætning og dens isolation gør Kås Skov til en enestående lokalitet i Danmark. Øst for Kås Sø (lok. 9/22-3) ligger Brigsbjerg Krat, der består af pur eller lav skov af Eg. Kratet er undersøgt af Gram, Jørgensen og Koie (1944).

Bevaring: Kås Skov er fredet 1941.

Vegetationstyper: Løvskov

Højere planter:

1987: Alm. Eg, Alm. Gedeblad, Alm Kohvede, Stor Konval, Bjerg-Rørhvene

1900-1979: Hvid Anemone, Dun-Birk, Alm. Bjørneklo, Blåbær, Bølget Bunke, Mose-Bunke, Bævreasp, Bøg, Mose-Bølle, Draphavre, Vinter-Eg, Alm. x Vinter-Eg, Alm. Ene, Alm. Engelsød, Krat-Fladbælg, Sort Fladbælg(o), Stor Fladstjerne, Håret Frytle, Rød-Gran, Vellugtende Gulaks, Hassel, Havtorn, Krybende Hestegræs, Hindbær, Alm. Hvidtjørn, Alm. Hundegræs, Alm. Hyld, Gul Iris, Skov-Jordbær, Fugle-Kirsebær, Liden Klokke, Nælde-Klokke, Fladkravet Kodriver, Storblomstret Kodriver, Fladkravet x Storblomstret Kodriver(o), Kongebregne(o), Korbær, Kransbørste(o), Valkved, Vild Kørvel, Liljekonval, Løgkarse, Alm. Mangeløv, Bredbladet Mangeløv, Smalbladet Mangeløv, Miliegræs, Alm. Mjødurt, Feber-Nellikerod, Stor Nælde, Kantet Perikon, Smuk Perikon, Øret Pil, Dag-Pragtstjerne, Vild Ribs, Alm. Røn, Skovstjerne, Skovsyre, Burre-Snerle, Blodrød Storkenæb, Stinkende Storkenæb, Tormentil, Tyttebær, Tørst, Muse-Vikke, Hunde-Viol, Krat-/Skov-Viol, Vorterod (ssp. fertilis), Vild Æble, Aks-Årenpris(o), Tveskægget Årenpris, Ørnebregne

Svampe:

1981: Calocybe carne, Camarophylus pratensis, Camarophylus russocoriaceus, Clavariadelphus fistulosus, Clavariadelphus juncea, Clavulina cinerea, Clavulinopsis acuta, Clavulinopsis corniculata, Clavulinopsis helvola, Dermocybe croceoconus, Dermoloma cuneifolium, Entoloma cetratum, Entoloma cocles, Entoloma hirtipes, Entoloma icterinum, Entoloma sericeum, Ganoderma lucidum, Geoglossum fallax, Hygrocybe ceracea, Hygrocybe conica, Hygrocybe insipida, Hygrocybe miniata, Hygrocybe psittacina, Hygrophorus hypothejus, Hypocreopsis lichenoides, Inonotus rhaeas, Isaria farinosa, Junghuhnia nitida, Lactarius chrysorrheus, Lepista luscina, Lepista nuda, Marasmius limosus, Marasmius prasiosmus, Marasmius scorodonius, Mycena alcalina, Mycena amydalinia, Mycena bulbosa, Mycena cinerella, Mycena erubescens, Mycena galopoda, Mycena haematopus, Mycena hiemalis, Mycena inclinata, Mycena polygramma, Mycena rorida, Mycena sanguinolenta, Mycena smithiana, Oxyporus populinus, Panacolus acuminatus, Panacolus sphinctrinus, Panacolus subbalteatus, Phellinus ferreus, Pluteus atricapillus, Pluteus salicinus, Psathyrella spintrigera, Psilocybe inquinina, Psilocybe merdaria, Psilocybe montana, Psilocybe physcoides, Psilocybe semilanceata, Psilocybe subcoprophila, Russula pelargonia, Simocybe sumptuosa, Stereum gausapatum, Tephrocybe tylicolor, Typhula phacorrhiza, Xerocomus parasiticus

Laver:

1900-1979: Acrocordia gemmata, Anaphthelia ciliaris, Anisomeridium biforme, Arthonia didyma, Arthonia punctiformis, Arthonia radiata, Arthonia spaciosa, Arthonia tumidula, Arthonia viosa, Arthopyrenia lapponica, Arthopyrenia punctiformis, Arthothelium ruuanum, Bacidia arceutina, Bacidia beckhausii, Bacidia circumspecta, Bacidia epixanthoides, Bacidia laurocerasi, Bacidia rubella, Bacidia vezdaea, Bactrospora corticola, Biatora pilularis, Buellia disciformis, Buellia griseovirens, Buellia punctata, Buellia schaeferi, Calicium abietinum, Calicium glaucellum, Calicium salicinum, Calicium viride, Catillaria globulosa, Catillaria sphaeroides, Cetraria islandica, Chaenotheca brunneola,